10 Kasım 2026 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.03
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın kıymetli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 12'nci Birleşimini açıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündeme geçmeden önce vefatının seneidevriyesinde Cumhuriyetimizin kurucusu ve Meclisimizin ilk Başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ile vatanımız uğruna fedakârca şehit ve gazi olan tüm kahramanlarımızı rahmet, minnetle yad ediyorum.

Gündemimizde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay Raporu ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Sayın Bakana söz vermeden önce Komisyonumuzdaki bürokratların kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum

Evet, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyoruz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Bakan, size teşekkür ediyorum; ilk defa bu 7'nci Bakanlık bütçesinde 1 kadın Bakan Yardımcısı var. Bundan sonrakinde daire başkanı ve genel müdürlüklere daha çok...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, görüyorsunuz ki Komisyonumuz kompliman da yapmayı biliyor, gördünüz yani hep eleştirmiyor, burada size bir kompliman yaptılar.

[1]

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, şimdi Sayın Gençlik ve Spor Bakanımıza konuşmaları için otuz dakika süre veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekilleri, değerli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2027 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2025 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni görüşmek üzere huzurlarınızda bulunuyoruz.

Bakanlığımızın çalışmalarına görüş ve önerileriyle katkı sunan bütün siyasi partilerimizin milletvekillerine ve Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyelerine teşekkür ediyorum.

Sözlerimin hemen başında, ebediyete irtihalinin 88'inci yıl dönümünde cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı, rahmet ve minnetle anıyorum. İstiklalimizin ve istikbalimizin ve ay yıldızlı bayrağımızın uğruna canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmet ve şükranla, bu vatanın bağımsızlığına, birliğine ve bekasına ömürlerini vakfeden kahraman gazilerimizi hürmet ve minnetle yâd ediyorum.

Ayrıca, İzmir'in Aliağa ilçesinde dün meydana gelen patlamada hayatını kaybeden işçilerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak gençlerimizi yalnızca geleceğin sahipleri olarak görmüyoruz. Onlar bugün de bilimde, teknolojide, sanatta, üretimde ve sporda söz sahibi olan, Türkiye'nin gelişimine doğrudan katkı sunan asli aktörlerdir. Gençlerimizin ortaya koyduğu birikimi ve başarıyı daha ileriye taşımak ülkemizin kalkınma ve gelişme yolculuğuna güç katmak demektir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde Türkiye Yüzyılı'nı gençlerimizin enerjisi, bilgisi, heyecanı ve

---

1. (1/282) ve (1/281) esas numaralı Kanun Teklifleri 21/10/2026 tarihli 3'üncü Toplantı Tutanağı'na eklidir.

azmiyle inşa ediyoruz. Bu anlayışla hazırladığımız 2027 yılı bütçemizin merkezinde de gençlerimizin imkânlarını güçlendirmek, eğitim hayatlarını güvenli ve nitelikli şartlarda sürdürmelerini sağlamak, sporu toplumun bütün kesimleri için erişilebilir kılmak ve sürdürülebilir sportif başarımızı çoğaltmak yer almaktadır.

2002 yılında yalnızca 9 olan gençlik merkezi sayımızı bugün 81 ilimizde 589'a ulaştırdık. Gençlik merkezlerimizde bilimden teknolojiye, kültürden sanata, spordan sosyal sorumluluk faaliyetlere kadar geniş bir alanda eğitim ve çalışmaları yürütüyoruz. Bu merkezlerimiz yalnızca faaliyet düzenlenen binalar değil, gençlerimizin kendilerini geliştirdiği, yeni beceriler kazandığı ve yeni dostluklar kurduğu güvenli ve huzurlu yaşam alanlarıdır. Gençlik faaliyetlerimizi gençlerimizin olduğu her yere ulaştırmak amacıyla 145'i üniversitelerimizde olmak üzere toplam 358 Genç Ofisi hayata geçirdik. Özel gereksinimli gençlerimizin de bu hizmetlere eşit şartlarda erişebilmesi için çalışıyoruz. Mersin Mezitli'de, Balıkesir'de, Isparta'da ve Malatya'da Engelsiz Gençlik Spor ve Yaşam merkezlerini hizmete açtık, bu modeli ülkemizin dört bir yanında yaygınlaştırmaya devam ediyoruz. Gençlerimizin fikir üretmelerini önemsediğimiz kadar o fikirleri hayata geçirebilmeleri konusunda da teşvik ediyoruz. Üniversite öğrenci toplulukları iş birliği ve destek programımız ÜNİDES'le şu ana kadar 5.822 projeye 437 milyon 805 bin TL'yi aşkın kaynak aktardık. 2026 yılı çevre ve iklim temalı özel çağrımız kapsamında 304 projeye 34 milyon TL destek sağladık. Gençlerimiz artık yalnızca kendilerine sunulan programların katılımcısı değil; kendi projelerinin tasarımcısı, uygulayıcısı ve yöneticisi oluyorlar. 2002 yılında sayısı 5 olan, bugün ise Türkiye'nin dört bir köşesinde hizmet veren deniz ve doğa temalı 50 gençlik kampımızda farklı şehirlerden, farklı hayat tecrübelerinden gençlerimizi bir araya getiriyoruz. 9 ilimizdeki 11 kampımızda oluşturduğumuz temel yaşam beceri atölyelerinde uygulamalı eğitimler veriyoruz. AFAD iş birliğiyle gerçekleştirdiğimiz afet farkındalığı eğitimleriyle gençlerimizi olağanüstü durumlara karşı hazırlıyoruz. KAMP+ programlarımızda Mavi Vatan, Dezenformasyonla Mücadele, Millî Yetkinlik Hamlesi ve Uluslararası Kalkınma başlıklarında ilgili kurumlarımızla iş birliği içinde tematik kamplar düzenliyoruz. 2026 yılı Ekim ayı itibarıyla gençlik kamplarımıza 155.713 gencimiz katıldı.

21'inci yüz yılda ülkeler arasındaki rekabetin en belirleyici alanı artık bilim ve teknolojidir, bu yarışta üstünlük teknolojiyi yalnızca kullananların değil, onu geliştiren, üreten ve dünyaya yön veren ülkelerin olacaktır. Millî teknoloji hamlemiz Türkiye'nin bu yarışta takip eden değil, öncülük eden ülkeler arasında yer alma iradesidir. Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun en büyük güvencesi ise gençlerimizin bilgi birikimi, yetenekleri ve üretme azmidir. Bu vizyon doğrultusunda hayata geçirdiğimiz 81 ildeki 105 dene-yap teknoloji atölyemizde bugün 16.113 gencimiz eğitim görüyor. 554 aktif eğitmenimizle de robotik kodlamadan yapay zekâya, yazılımdan havacılık ve uzay teknolojilerine kadar 11 farklı alanda uygulamalı eğitimler sunuyoruz. Ayrıca, 81 ilde genç 2030 dijital yenilikler, etkinlikler ve yapay zekâ atölyelerimizde bugüne kadar 3.679 faaliyet gerçekleştirdik ve 72.665 gencimize ulaştık. TEKNOFEST 2026'da 19 ilimizden katılan gençlik merkezi takımlarımızın 23 derece ve 13 özel olmak üzere toplam 36 ayrı başarı elde etmesi teknoloji alanındaki çalışmalarımızın kıymetli sonuçlarından biridir. Gençlerimizin iş hayatına katılımlarını, üretimin içinde yer almadığını ve kendi ayakları üstünde durmalarını destekliyoruz. Bu amaçla, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızla birlikte Çalışan ve Üreten Gençler Programı'nı hayata geçirdik. Programımızın ilk etabında 110 projeye destek sağladık, eş finansmanla birlikte toplam proje bütçemiz 1 milyar 575 milyon 35 bin 811 liraya ulaştı. 154 atölye oluşturmayı hedeflediğimiz bu süreçte 101 projeyi firmalarımıza tahsis ettik ve 10.575 kişiye istihdam sağladık. Programımızın ikinci etabında ise 28 yeni projeyi hayata geçiriyoruz, eş finansmanla birlikte bu projeler için toplam 2 milyar 806 milyon 350 bin liralık bütçe öngörüyoruz. İkinci etabı da başarıyla tamamlayarak 9.106 kişiye daha iyi istihdam sağlamayı hedefliyoruz. Gençlerimizin kültür ve sanatla kurduğu bağı güçlendirmek amacıyla gençler arasında kültür ve sanat yarışmaları düzenliyoruz. Bu yıl, 81 ilimizden 21.412 başvuruyu aldık. Ayrıca, genç sanatçılarımızın eserlerini İstanbul'da Uluslararası Gençlik Merkezi'nde bulunan Genç Sanat Mekân adını verdiğimiz sanat galerimizde milletimizle buluşturmaya devam ediyoruz.

Genç Çiftçi Programı'mızla gençlerimiz tarımsal üretimi yerinde tecrübe ederken bilgi ve birikimlerini üretime dönüştürme imkânı buluyorlar. Genç Enerji Programı kapsamında ise enerji alanında eğitim gören üniversiteli gençlerimiz Mersin'de Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin, TPAO'nın Batman ve Şırnak Gabar'daki enerji üretim sahalarını, petrol sahalarını ziyaret ediyoruz. Bu vesileyle, gençlerimiz sondaj teknolojisinden üretim süreçlerine, saha operasyonundan iş güvenliğine kadar sektörün farklı aşamalarını uzmanlarından dinleme veya yerinde inceleme imkânı buluyorlar. Gönüllü Hasat Etkinlikleriyle gençlerimiz çiftçilerimizin bin bir emek ve gayretle gerçekleştirdiği tarımsal faaliyetlerine ve topraktan sofraya uzanan bereket yolculuğuna omuz veriyor. Bu yıl gençlerimiz 147 hasat etkinliğine katıldı, yıl sonuna kadar 163 faaliyeti tamamlamış olacağız.

Bir Destandır Çanakkale programı kapsamında 105.440 gencimizle tarihimizin en büyük kahramanlık destanlarından birinin yazılı topraklara, Çanakkale'ye ziyaretler gerçekleştirdik. Ayrıca, bu yıl da Sarıkamış'ta, Kastamonu'da, İstiklal Yolu'nda, Malazgirt'te ve Çanakkale 57'nci Alaya Vefa kapsamında düzenlediğimiz programlarla şehitlerimizi, gazilerimizi binlerce gencimizle birlikte rahmet ve dualarla yâd ettik. Gençlik Haftamızı ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı'mızı 81 ilimizde coşkuyla, heyecanla, omuz omuza kutladık.

Gençlerimizin kendilerini geliştirmeleri kadar yaşadıkları topluma, dünyaya ve insanlığa karşı sorumlu hissetmelerini de önemsiyoruz, gönüllük bu bakımdan gençlik politikamızın en önemli alanlarından birini oluşturur. Bu fikirle hayata geçirdiğimiz Damla Gönüllük Hareketi ve AnadoluyuzBİZ çalışmalarımızla 81 ilde bini aşkın faaliyet düzenledik, on binlerce gencimizin gönüllere dokunmasına vesile olduk. GönüllüyüzBiz Platformumuzda ise gönüllülerimizi ve gönüllü arayan kurumlarımızı bir araya getiriyoruz. Platformumuzda şu an gönüllü sayısı 541.084, gönüllü arayan kurum sayısı 3.716'dır. Üniversitelerimizin gönüllülük çalışmalarına da

destek veriyoruz. Geçtiğimiz yıl 30 milyon TL bütçeli proje destek çağrısı yaptık. 73 projeye 8 milyon 185 bin TL destek sağladık. Bu yıl da 50 milyon TL bütçeli yeni destek çağrımızı gerçekleştirdik.

Bağımlılıkla mücadelede Bakanlığımız riskleri azaltmayı, gençlerimizi bağımlılığa sürükleyebilecek etkenlerden korumayı esas alan önleyici ve koruyucu bir sorumluluk üstlenmektedir. Bu sorumluluk belirli projelerle sınırlı olmaksızın gençlik ve spor alanındaki bütün faaliyetlerimizin temelinde yer almaktadır. Nitekim, Bakanlığımız bütçesinin tamamını bu yönüyle bağımlılıkla mücadeleye hizmet eden bir bütçe olarak değerlendiriyoruz çünkü gençlerimize sunduğumuz her imkân, kazandırdığımız her beceri, sporla, kültürle ve sanatla kurduğumuz her bağ; bağımlılıklara karşı toplumsal direnci güçlendiren, gençlerimizin hayatında sağlıklı ve güçlü alternatifler oluşturan koruyucu bir değer taşımaktadır.

Bununla beraber ayrı bir başlıkta değerlendirecek olursak 81 ilimizde bu yıl 12.048 personelimize bağımlılıkla mücadele farkındalık eğitimi verdik. Yeşilay iş birliğiyle yetiştirdiğimiz 552 formatörümüz çalışmalara katkı sunuyor. Gençlik merkezlerinde 342 bin gencimiz, yurtlarımızda 143 bin öğrencimiz, Sporcu Eğitim Merkezleri ve Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde ise 10 bin sporcumuz farkındalık eğitimine katıldı. Bağımlılıkla Mücadele Daire Başkanlığımız koordinasyonunda Adım Adım El Ele: Bağımlılıkla Mücadele Programı kapsamında sivil toplum kuruluşları ve spor kulüpleri için 200 milyon TL proje destek çağrısına çıktık.

Toprağımızı, suyumuzu ve doğal zenginliklerimizi korumak gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzdur. Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülüğüyle başlayan Sıfır Atık Hareketi'ne biz de gençlik ve spor hizmetlerimizle katkı sunuyor, tesislerimizde kaynakların verimli kullanılmasına, israfın azaltılmasına ve geri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırması yönelik çalışmaları sürdürüyoruz. Bakanlığımız bünyesindeki tesislerimizde Yeşil Enerji (GES) ve su verimliliği uygulamalarını güçlendirdik. Stadyumlarımızdan öğrenci yurtlarımıza kadar yeşil enerji sistemleri bulunan tesislerimizde yıllık ortalama yüzde 25 oranında enerji tasarrufu sağlarken, su verimliliği kapsamında yurtlarımızda kullanılan tasarruflu ürünlerle öğrenci başına düşen su miktarını 70 litreye indirdik. Yeşil Adım Gençlik Programı'mızla 5 ilimizde çevre ve iklim okuryazarlığı eğitimleri gerçekleştirdik. Antalya'da dün başlayan COP31 İklim Konferansı'nda biz de gençlerimizin fikir ve katkılarıyla yerimizi aldık. Ayrıca, geçtiğimiz günlerde Antalya'da yaşanabilir bir dünya ve temiz bir gelecek için hizmet verecek olan COP31 Gençlik Evimizin açılışını gençlerimizle birlikte gerçekleştirdik.

Yükseköğrenimini evinden uzakta sürdüren gençlerimizin en temel ihtiyacı kendilerini güvende hissedebilecekleri, eğitimlerine odaklanabilecekleri ve günlük hayatlarını sağlıklı şartlarda sürdürebilecekleri bir barınma ortamıdır. Yurt hizmetlerimizi bu bütüncül anlayışıyla yürütüyoruz. Gururla ifade etmek isterim ki 1 milyonu aşkın yatak kapasitesiyle dünyanın en geniş kapsamlı ve işlevsel öğrenci barınma modeline sahibiz. 2002 yılında 77 il ve 59 ilçede 190 yurtta toplam 182.258 yatak kapasitesiyle hizmet veriliyordu; bugün ise 81 ilimizde 271 ilçemizde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde toplam 880 yurt ve 1 milyon 3 bin 259 yatak kapasitesine ulaştık. Bu kapasite yalnızca sayısal bir büyümeyi değil yükseköğrenim hayatını ailesinden uzakta sürdüren gençlerimize sunulan kamu desteğinin ulaştığı boyutu da göstermektedir. 2026-2027 eğitim-öğretim döneminde yurtlarımıza başvuru yapan 313.926 öğrencimizin 301.677'sini yerleştirdik, yerleştirme oranımız yüzde 96'ya ulaştı. Yerleştirme sürecimiz devam ediyor, ek kontenjanlar ve diğer başvurular çerçevesinde başvurularımız devam ediyor. Başvuruların değerlendirmesinde 12 kamu kurumunun verilerinden ve yapay zekâ algoritması destekli sistemlerden yararlanıyoruz.

Barınma hizmetimizin kalitesini belirleyen temel unsurlar; güvenlik, temizlik, beslenme, erişilebilirlik, çalışma imkânları ve öğrencilerimizin günlük yaşamlarında ihtiyaç duydukları sosyal hizmetlerdir. Yurtlarımızdaki odaları ve ortak kullanım alanlarını da bu anlayışla düzenliyoruz. Özel gereksinimli öğrencilerimizin de yurt hizmetlerine kolaylıkla erişimi sağlıyoruz. Yatak kapasitemizi her geçen yıl artırmaya devam ediyoruz. 2026 içerisinde toplam 31.038 yatak kapasiteli 29 yurdumuzu öğrencilerimizin hizmetine sunduk. Ayrıca, 26.521 yatak kapasiteli 21 yurdun yapımına da devam ediyoruz. Öğrencilerimiz yurtlarımızda kahvaltı ve akşam yemeğinden ücretsiz olarak yararlanıyor. Yemek menülerimizi diyetisyenlerimizin ve gıda mühendislerimizin öncülüğünde öğrencilerimizin görüş ve taleplerini de sürece dâhil ederek beslenme ihtiyaçlarını ve gıda güvenliğini gözeterek hazırlıyoruz.

Üniversiteli gençlerimizin eğitim hayatına burs ve öğrenim kredileriyle destek olmaya devam ediyoruz. Lisans öğrencilerimize aylık 4 bin TL, yüksek lisans öğrencilerimize 8 bin TL, doktora öğrencilerimize 12 bin TL burs ve öğrenim kredisi veriyoruz. Toplamda 1 milyon 518 bin 166 öğrencimize burs ve öğrenim kredisi desteği sağlıyoruz.

Gençlerimizin yurtlarımızda dersleri dışında geçirdikleri zamanı verimli değerlendirmeleri önemsiyoruz. Geleneksel sanatlardan müziğe, edebiyattan kişisel gelişime kadar pek çok alanda eğitimler ve atölyeler düzenliyoruz. Yurt-Time Spor Programı'mızla gençlerimizin spor alışkanlığı kazanımlarını desteklerken staj niteliğinde iş deneyimi de edinmelerine katkı sağlıyoruz. YURTLİG organizasyonlarımızla farklı şehirlerden ve yurtlardan öğrencilerimizi spor sahalarında buluşturuyoruz. Tematik kış kamplarımızda gençlerimiz alanlarında uzman isimler ve akademisyenlerle bir araya geliyor. Yaz dönemlerinde yurtlarımızın kapılarını gençlerimize ücretsiz açtığımız Seyahatsever Projesi devam ediyor. Programdan bugüne kadar 623 bin 553 gencimiz yararlandı.

Üzerinde önemle durduğumuz bir başka konu, öğrencilerimizin psikososyal ihtiyaçlarıdır. Bakanlığımıza bağlı yurtlarda kalan öğrenciler ile TOHM ve SEM'lerde kayıtlı sporcuların psikososyal destek hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla geliştirilen Psikososyal Destek Platformu 81 ilde üniversite öğrencilerine ve sporculara hizmet vermektedir. Platform üzerinde psikolog ve sosyal çalışmacılardan yüz yüze veya çevrim içi randevu alınabilmekte, Kasım 2026 itibarıyla platforma kaydolan toplam 312 bin gencimiz Bakanlığımızdan hizmet almıştır. Şu anda platformda 243 bin aktif kullanıcı mevcut olup hâlen hizmet almaya devam etmektedir. Psikososyal destek hizmetlerini geliştirmeye yönelik olarak ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen çeşitli

kongre ve konferans, sempozyum ve bilimsel toplantılara katılım sağlanmıştır. Gençlere yönelik eğitimler ve krize müdahale alanında Sağlık Bakanlığıyla iş birliği içerisinde psikolojik iyi oluş eğitimlerinden 2026 yılında 48.397 genç yararlanmıştır. AFAD iş birliği kapsamında düzenlenen afet farkındalığı eğitimleri ise 22.831 öğrenciye ulaştırılmıştır. Ayrıca, Psikososyal Destek ve Krize Müdahale Ekibi ile eylem planı oluşturmuştur.

Deprem bölgesinde de ilk günden beri çalışmalarımızı aralıksız ve üstün gayretle sürdürüyoruz. Bu kapsamda 8 milyar 890 milyon 282 bin TL'lik yatırımla 12.106 yatak kapasiteli 11 öğrenci yurdumuzu, 131 gençlik ve spor tesisimizi tamamlayarak hizmete açtık. Ayrıca, ihtiyaç duyulan tesislerimizin 3 milyar 385 milyon 157 bin TL bedelle 486 bakım ve onarım işini tamamladık. Deprem bölgesinde yatırımlarımız devam ediyor. 12 milyar 524 milyon 950 bin TL yatırımla 4 bin yatak kapasiteli 4 öğrenci yurdumuzun ve 140 gençlik ve spor tesisimizin yapımına devam ediyoruz. 22 milyar 183 milyon 600 bin TL yatırımla 14.150 yatak kapasiteli 15 öğrenci yurdumuzun ve 22 gençlik, spor tesisimizin ihale ve proje çalışmaları yürütüyoruz.

Sporun ülkemizin her köşesine yayılabilmesi için gerekli olan güçlü ve erişilebilir bir tesis altyapısına sahibiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde ülkemizin spor altyapısında önemli bir dönüşüm gerçekleştirdik. Spor alanındaki çalışmalarımızı her yaştan vatandaşımızın spora erişebilmesi, çocuklarımızın sportif yeteneklerinin erken yaşta keşfedilmesi ve uluslararası sportif başarılarımızın sürdürülebilir biçimde artırılması üzerine inşa ediyoruz. Bugün, Türkiye genelinde Bakanlığımıza bağlı 5.564 ve yerel yönetimler ve kamu kurumlarıyla iş birliği içerisinde hayata geçirdiğimiz Spor Toto destekleriyle 10.491 gençlik ve spor tesisimizle milletimizin hizmetindeyiz. 2026 yılında 12 milyar 284 milyon 481 bin liralık yatırımla 247 gençlik ve spor tesisimizi tamamlayarak hizmete açtık, 62 milyar 919 milyon 78 bin liralık sözleşme bedeliyle 565 tesisimizin yapımı sürdürülürken 810 yeni tesisimizin ihale ve proje işlemleri devam etmektedir.

Stadyum yatırımlarımıza tüm hızıyla devam ediyoruz. Yapımını planladığımız 49 stadyum projesinin 42 tanesini tamamladık, 7 stadyumumuzun yapım çalışmaları devam ediyor. Stadyumlarımız 7/24 yaşayan tesisler olarak hizmet veriyor. Başkentte hizmete girecek olan 50 bin seyirci kapasiteli Yeni Ankara 19 Mayıs Stadı'mızı 70 bin metrekarelik sosyal ve kültürel alanlarıyla 7/24 yaşayan bir spor ve yaşam merkezi olarak tasarladık.

Spor altyapısına yaptığımız güçlü yatırımların kazanımlarını sporun her alanında görüyoruz. 2002 yılında 278 bin 46 olan lisanslı sporcu sayımız bugün 19 milyon 662 bin 385'e ulaştı. Her çocuğumuzun erken yaşta sporla tanışması, sağlıklı ve hareketli bir yaşam alışkanlığı kazanması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. İlkokullarda Spor Dalı Eğitimi çalışmamız kapsamında ilkokul 4'üncü sınıf çağındaki çocuklarımız seçtikleri bir spor dalında uzman antrenörlerimiz eşliğinde eğitim alıyor. 2025-2026 eğitim öğretim yılında 81 ilimizde 537 bin öğrencimizi 26 farklı spor dalıyla buluşturduk. Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı'mız kapsamında bugüne kadar 6 milyon 462 bin 483 öğrencimizin ölçümlerini gerçekleştirdik. Bu program kapsamında yetişen sporcularımız bugüne kadar katıldıkları uluslararası organizasyonlarda toplam 1.045 madalya kazandı. 2025-2026 eğitim öğretim yılında 35.579 okulumuzdan yaklaşık 3 milyon öğrencimiz Gençlik ve Spor Bakanlığı okul sporları faaliyetlerine katıldı. Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesiyle 81 ilimizde her yaştan vatandaşımıza yüzme eğitimi veriyoruz. Bakanlığımıza ait 765 yüzme havuzunda bugüne kadar 12 milyon vatandaşımıza yüzme eğitimi verdik. Yetenekli çocuklarımızın ve gençlerimizin nitelikli spor eğitimine erişimlerini önemsiyoruz. 2002 yılında 28 olan sporcu eğitim merkezi sayımızı bugün 81 ilimizde 89'a ulaştırdık. Şu an itibarıyla bu merkezlerimizde 4.433 sporcumuz eğitim görüyor. Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezinde ise 27 ilimizde 23 olimpik branşta 311 yatılı ve 306 gündüzlü olmak üzere toplam 617 sporcumuz çalışmalarını sürdürüyor. Sporcularımızın antrenman süreçlerini bilimsel yöntemlerle planlıyor ve sağlık ve performanslarını düzenli olarak takip ediyoruz.

Önümüzde 2028 Los Angeles ve 2032 Brisbane Olimpiyat Oyunları var. Bu organizasyonun hazırlığını yalnızca müsabaka takvimi üzerinden değerlendirmiyoruz. Sporcularımızın uzun vadeli gelişimlerini, eğitimlerini ve ihtiyaç duydukları bütün destek mekanizmalarını birlikte ele alıyoruz. Millî sporcularımızın eğitim hayatlarını sportif kariyerleriyle birlikte sürdürebilmelerine imkân sağlayan Millî Sporcu Eğitim Bursumuz kapsamında 74 vakıf üniversitesiyle iş birliğimiz devam ediyor. Türk sporunun temelini oluşturan amatör spor kulüplerimize desteklerimiz sürüyor. 2002 yılında 6.035 olan spor kulübü sayımız 26.693'e ulaştı. 2026 yılında spor kulüplerimize toplam 2 milyar 646 milyon 534 bin TL nakdi yardımda bulunduk. 64 spor federasyonumuza 2026 yılı için 7 milyar 94 milyon TL kaynak tahsis ettik.

Gençlik ve Spor Bakanlığı engelsiz spor okullarımızda 1.800 antrenörümüz, engelli vatandaşlarımızın sporla buluşmalarına rehberlik ediyor. Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı'mız kapsamında 27 bin engelli öğrencimizin ölçümlerini gerçekleştirdik. Engelsiz gençlik kamplarımız ve engelsiz gençlik merkezlerimizde gençlerimize spor, sanat ve sosyal faaliyetlerden faydalanabilecekleri imkânları sunuyoruz.

Paralimpik sporcularımızın uluslararası başarılarını geliştirmeye yönelik hazırlıklarımız da devam ediyor. Los Angeles 2028 Paralimpik Oyunları aday kadromuzdaki 171 sporcumuzu, antrenörümüz ve destek ekip personelimiz eşliğinde oyunlara hazırlıyoruz.

2026 yılı Ekim ayı itibarıyla millî sporcularımız uluslararası organizasyonlarda 1.776 altın, 1.761 gümüş ve 2.325 bronz olmak üzere toplam 5.862 madalya kazandılar. İtalya'nın Toronto kentinde düzenlenen 20'nci Akdeniz Oyunları'nda 41 altın, 28 gümüş ve 42 bronz madalya olmak üzere toplam 111 madalya kazanarak 26 ülke arasında 2'nci sırada yer aldık.

Voleybolda, Filenin Sultanları'yla bu yıl 3 ayrı şampiyonluğa imza attık. 2026 FIVB Voleybol Milletler Ligi'nde 2'nci kez şampiyon olduk. Ardından CEV Kadınlar Avrupa Voleybol Şampiyonası'nda da zirveye çıkarak Avrupa şampiyonluğu unvanımızı

koruduk. Bu başarıyla 2028 Los Angeles Olimpiyat Oyunları'na doğrudan katılma hakkı kazandık. Kadın Voleybol Millî Takımımız Toronto Akdeniz Oyunları'nı da namağlup tamamlayarak altın madalyanın sahibi oldu.

Basketbolda 12 Dev Adam geçtiğimiz yıl elde ettiği Avrupa 2'nciliğinin ardından bu yıl da başarılı sonuçlar almaya devam etti ve 2027 FIBA Dünya Kupası'na katılma hakkını ilk kazanan ülke olduk.

Sofya'da düzenlenen Avrupa Büyükler Boks Şampiyonası'nda millî sporcularımız 4 altın, 1 gümüş ve 5 bronz olmak üzere toplam 10 madalya kazandı. Modern pentatlonda İlke Özyüksel Mihrioğlu, İstanbul'da Avrupa Büyükler Modern Pentatlon Şampiyonası'nda ülkemize bu branştaki ilk büyükler Avrupa şampiyonluğunu kazandırdı.

Motor sporlarında Ali Türkkan, Şili'de tamamlanan 2026 FIA Dünya Gençler Ralli Şampiyonası'nda şampiyon olarak bu başarıya ulaşan ilk Türk pilot oldu.

Yağız Kaan Erdoğmuş, Özbekistan'da düzenlenen Satranç Olimpiyatları'nda oynadığı 10 karşılaşmayı yenilgisiz tamamlayarak gümüş madalya kazandı.

Tiran'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda 2 altın, 3 gümüş, 6 bronz olmak üzere toplam 11 madalyayla döndük. Millî güreşçimiz Rıza Kayaalp 13'üncü kez Avrupa şampiyonu olarak Dünya spor tarihinde yeni bir rekora imza attı.

Engelli sporcularımız da azim ve başarılarıyla ülkemize büyük başarılar yaşatmaya devam ediyor. Kocaeli'de düzenlenen Avrupa Para Yüzme Şampiyonası'nda 9 altın ve 7 gümüş olmak üzere toplam 16 madalya kazandık. Millî sporcumuz Defne Kurt, 5 farklı branşta Avrupa şampiyonu olarak bir Avrupa Şampiyonası'nda 5 altın madalya kazanan ilk Türk sporcusu oldu. Tekvando ve para tekvandoda toplam 6 altın, 4 gümüş ve 12 bronz olmak üzere 22 madalya kazandık. Her iki branşta da millî takımlarımız Avrupa'da zirveye çıktı. Para okçuluk, para judo ve para halterde sporcularımız Avrupa şampiyonalarından madalyalarla döndüler.

Ermenistan Erivan'da düzenlenen Havalı Silahlar Avrupa Şampiyonası'nda 2 altın, 3 gümüş ve 2 bronzla, toplam 7 madalyayla tamamladık. Ayrıca Katar'da düzenlenen ISSF Tüm Dallar Dünya Atıcılık Şampiyonası'nda millî sporcu Şevval İlayda Tarhan kadınlar 50 metre tabancada altın madalya kazandı. Antalya'da ev sahipliğini yaptığı Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nı 3 altın ve 3 bronzla zirvede tamamladık. Gürcistan'ın Batum kentinde düzenlenen Büyükler Avrupa Halter Şampiyonası'nda millî haltercilerimiz 4 altın, 3 gümüş ve 9 bronzla 16 madalya kazandılar. Millî haltercimiz Muhammed Furkan Özbek de Batum'da düzenlenen şampiyonada Avrupa rekoru kırarak altın madalyanın sahibi oldu.

A Millî Futbol Takımımız bizlere tam yirmi dört yıl sonra Dünya Kupası heyecanı yaşattı. İstediğimiz sonuçları alamasak da genç sporcularımızın tecrübe kazanmasıyla Millî Takımımızın önümüzdeki dönemde başarılı sonuçlara imza atacağına tüm kalbimle inanıyorum.

Ülkemizi uluslararası şampiyonalarda temsil eden 956 sporcumuza, 399 antrenörümüze ve 59 kulübümüze toplam 700 milyon 405 bin TL ödül takdim ettik. Aziz milletimize yaşattıkları büyük gurur ve sevinç için hem sporcularımıza hem de onlara emek veren antrenörlerimize, ailelerimize, spor kulüplerimize ve federasyonlara teşekkür ediyorum.

Türkiye güçlü tesis altyapısı ve organizasyon tecrübesiyle uluslararası spor dünyasında önemli bir konuma ulaşmıştır. Rize'de düzenlediğimiz Kaçkar by UTMB organizasyonunda 60 ülkeden 2 binin üzerinde sporcuyu ağırladık. Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu, İstanbul Maratonu ve ülkemizin farklı bölgelerinde düzenlenen uluslararası organizasyonlarla spor turizmini geliştirmeye devam ediyoruz.

2026 UEFA Avrupa Ligi Finali'ne İstanbul'da başarıyla ev sahipliği yaptık. 2026 Voleybol Milletler Ligi'nin ikinci hafta müsabakalarına Ankara'da sporseverlerimizin coşkulu desteğiyle ev sahipliği yaptık. 2027 Avrupa Konferans Ligi Finali'ne yine İstanbul'da ev sahipliği yapacağız. 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı İtalya'yla birlikte organize edeceğiz.

Motor sporlarında da son derece önemli bir gelişmeyi hayata geçirdik. Formula 1 Türkiye Grand Prix'ini yeniden ülkemize kazandırdık. 1-3 Ekim tarihlerinden itibaren beş yıl boyunca ülkemizde gerçekleşecek. İmzaladığımız beş yıllık anlaşmayla Türkiye 2031 sezonunun sonuna kadar Formula 1 takviminde yer alacak.

Önümüzdeki yıl Türk sporu adına büyük önem taşıyan bir ev sahipliğini daha gerçekleştireceğiz. İstanbul'da düzenleyeceğimiz 2027 Avrupa Oyunları'nda yaklaşık 6 bin sporcuyu ağırlayacağız. Bu organizasyonun hazırlıklarını da ilgili kurumlarımızla iş birliği içerisinde sürdürüyoruz. İstanbul Sarıyer'de atletizm tesisi inşaatımız devam ediyor. Bu süreci yalnızca büyük bir uluslararası spor organizasyonu olarak değil, 2036 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'na ev sahipliği yapma irademizin de önemli bir hazırlık aşaması olarak değerlendiriyoruz.

Terörsüz Türkiye hedefimize Bakanlık olarak biz de sporun birleştirici gücüyle katkı sağlamaya devam ediyoruz. Güneydoğu'nun dağlarında, ovalarında, nehirlerinde bugün turnuvalar, şampiyonalar gerçekleştiriyoruz. Şırnak'ta düzenlediğimiz 5'inci Uluslararası Cudi Cup Tenis Turnuvası'nda bu yıl 6 ülkeden 64 genç tenisçiyi ağırladık. Hakkâri'de Cilo Dağları'nın eteklerinde, yaklaşık 3 bin metre rakımda Güreş Süper Lig Finalleri'ni gerçekleştirdik. Zap Suyu bugün rafting şampiyonalarına ev sahipliği yapıyor ve yüzlerce sporseveri buluşturuyor. Hakkâri Mergabütan'da muhteşem bir gençlik kampı inşa ettik. Burada gençlerimizi kış sporlarıyla buluşturuyor ve yepyeni dostluk köprüleri kurmalarına vesile oluyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde, bu topraklarda kardeşliği, dayanışmayı, demokrasiyi güçlendirmeye, gençlik ve spor hizmetlerimizle bu sürece canla başla katkı vermeye devam edeceğiz.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığımızın sağladığı kaynaklar da spor yatırımlarımızın ülke genelinde yaygınlaştırmaya önemli katkı sağlıyor. Sporun gelişmesini desteklerken sporun dürüstlük ve adil rekabet ilkelerine zarar veren yasa dışı yapılarla

mücadelemizi de sürdürüyoruz. Yasa dışı bahis ve sanal kumar gençlerimizin geleceğini, ailelerimizin huzurunu ve sporun güvenilirliğini tehdit eden ciddi sorunlardır. 1 Kasım 2025/18 sayılı Genelge kapsamında yürürlüğe konulan Sanal Ortamda Yasa Dışı Bahis, Şans Oyunları ve Kumarla Mücadele Eylem Planı doğrultusunda Adalet Bakanlığımız, İçişleri Bakanımız ve federasyonlarımızla iş birliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Hukuki ve idari tedbirlerin yanında gençlerimizi bilinçlendirmeye ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarını güçlendirmeye yönelik koruyucu çalışmalarımızı da yürütüyoruz. Sporun özündeki emek, hakkaniyet ve adil rekabet anlayışını korumakta kararlıyız.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bakanlığımız için öngörülen 2007 bütçe ödeneğinin; 5 milyar 175 milyon 419 bin TL'si personel ve SGK giderleri, 3 milyar 514 milyon 578 bin TL'si mal ve hizmet alımları, 306 milyar 812 milyon 161 bin TL'si cari transferler, 24 milyar 170 milyon TL'si sermaye giderleri, 6 milyar 305 milyon 400 bin TL'si sermaye transferleri, 53 milyar 728 milyon TL'si borç verme giderleri olmak üzere toplam 399 milyar 705 milyon 558 bin TL olarak öngörülmüştür. Bakanlığımızın 2027 bütçesinin programlar itibarıyla dağılımına bakıldığında, Gençlik Programı'na 17 milyar 646 milyon 947 bin TL, Sporun Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Programı'na 55 milyar 886 milyon 120 bin TL, Yükseköğretim Hizmetleri Programı'na 319 milyar 793 milyon 264 bin TL, Bağımlılıkla Mücadele Programı'na 73 milyon TL, Yönetim ve Destek Programı'na 6 milyar 306 milyon 125 bin TL tahsis edilmiştir.

Bakanlığımızın 2025 yılı bütçe gerçekleşmelerine ilişkin olarak, 241 milyar 421 milyon 666 bin 583 TL olan toplam ödeneğin 2 milyar 520 milyon 333 bin 31 TL'si personel giderleri, 366 milyon 161 bin 219 TL'si SGK giderleri, 2 milyar 110 milyon 926 bin 750 TL'si mal ve hizmet alımları, 181 milyar 210 milyon 253 bin 2 TL'si cari transferler, 14 milyar 841 milyon 701 bin 161 TL'si sermaye giderleri, 8 milyar 544 milyon 995 bin TL'si sermaye transferleri, 29 milyar 481 milyon 226 bin 270 TL'si borç verme giderleri olmak üzere toplam 239 milyar 75 milyon 596 bin 435 TL'si kullanılmış olup Bakanlığımızın ödenek üstü herhangi bir harcaması olmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı'nı yalnızca büyük yatırımlarla, güçlü eserlerle değil, bilgisiyle dünyaya açılan, iradesiyle kendi yolunu çizen, başarılarıyla milletimizin göğsünü kabartan gençlerimizle yükselteceğiz. Gençlerimizi imkânlarını güçlendirmeye, hayallerini desteklemeye, sporcularımızın her daim yanlarında olmaya devam edeceğiz. Bu inançla çalışmaya devam ediyoruz, milletimizin bizlere emaneti olan bütçenin sorumluluğunu hassasiyetle gözetiyoruz.

Bütçe görüşmeleri boyunca görüş ve değerlendirmeleriyle katkı sunan Komisyonumuzun kıymetli üyelerine, Gazi Meclisimizin çalışanlarına ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Gençlerimize duyduğu güven ve gençlik, spor alanındaki çalışmalarımıza verdiği kıymeti destekler dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı arz ediyorum. Türkiye Yüzyılı'nın en büyük gücü, hiç şüphesiz kendi geleceğine güvenle yürüyen ve ülkesinin geleceğine omuz veren nesiller olacaktır. Biz de o nesiller için durmadan, yorulmadan, aşkla çalışmaya ve gençlerimizin yolunu açmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerimizle sözlerime son verirken aramızdan ayrılışının 88'inci yıl dönümünde Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha saygı ve rahmetle yâd ediyorum.

2027 bütçesinin aziz milletimize, gençlerimize ve Türk sporuna hayırlı olmasını diliyor, Sayın Başkan, şahsınızda Komisyonumuzun bütün üyelerini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım, yani bu kesintisiz ve aralıksız konuşmadan dolayı.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Hiç bir şey anlamadık.

ERHAN USTA (Samsun) - Spor Bakanı olunca böyle oluyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, siz dün bizim Bütçe Başkanına "Vurgulu konuş." diye buradan müdahale ediyordunuz ama Sayın Bakanın vurgularını beğendiniz anladığım kadarıyla.

ERHAN USTA (Samsun) - Bir ahenk içerisinde oldu yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi sayın milletvekillerine söz vereceğiz.

İlk olarak YENİ PARTİ Grubundan Sayın Hikmet Yalım Halıcı.

Hikmet Bey, hazırsanız...

Değerli milletvekilleri, bir şeyi dikkatlerinize sunmak istiyorum: Tartışmalar tabii Komisyonda bazen bazı bakanlıkların bütçesinde olabiliyor. Fakat bu, masaya vurma ve bu ses sistemini yeni yaptırdık, bu devlet malıdır. Dolayısıyla, buna vurulduğu zaman hem kamera sistemimiz bozuluyor hem de bazen hatırlıyorsanız ses açamıyordum ben burada yani geçtiğimiz bütçelerde oldu. Yani burada hoşunuza gitmeyen bir şey olursa farklı bir protesto yöntemi geliştirin, masalarımıza vurmayın. (YENİ PARTİ sıralarından "Sizin bir öneriniz var mı?" sesleri, gürültüler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Masalarımıza, vurmayın, devlet malıdır, kamu zararı oluşur. Kim vurursa onun üzerine giderim, bilginiz olsun.

Evet şimdi Sayın Hikmet Yalım Halıcı.

Süreniz on dakikadır. Süre uzatımı yapmıyorum.

Buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları, değerli milletvekilleri, kıymetli basın emekçileri, bürokratlar, danışman arkadaşlar ve bütçede yükümüzü çeken tüm çalışanlar; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle bugün 10 Kasım. Ölümsüz liderimiz, kurtarıcımız ve kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü sonsuzluğa uğurlayışımızın yıl dönümü. Ulu Önder'imizi saygıyla, rahmetle ve şükranla anıyoruz. Atatürk bu ülkeyi ne orduya ne Meclise ne de yargıya; doğrudan gençliğe emanet etti. Peki, AKP iktidarı yirmi dört yılda bu emanete ne yaptı, bugün hep beraber bunu konuşacağız.

Bu ülkenin geleceği, gençlerine söylediği güzel sözlerle değil, gençleri için ayırdığı kaynaklarla ölçülür. Gelin bütçe rakamlarına hep beraber bakalım: 2027'de, Gençlik Spor Bakanlığına 399 milyar 705 milyon TL ayrılıyor. Bunun yalnızca 17 milyar 646 milyon lirası Gençlik Programı'na ayrılmış, toplam bütçenin sadece yüzde 4,41'i. Türkiye'de 15-29 yaş arasında 19 milyon 300 bin genç var. Gençlik programı üzerinden hesapladığımızda genç başına günde 2 lira 50 kuruş düşüyor. Evet, yanlış duymadınız, çeyrek simit parası bile değil. Bütçenin gençliğe bakışının özeti maalesef bu.

Sayın milletvekilleri, bir hedef tutturulamıyorsa politika geliştirilir, kaynak aktarılır ama burada başarısızlık düzeltilmiyor, başarısızlığa göre hedef küçültülüyor. Bunu nereden anlıyoruz? 2026'da genç nüfusun yüzde 3'üne ulaşmayı hedeflemişsiniz Sayın Bakan, ulaşabildiğiniz oran yüzde 1. 2027-2028 ve 2029'da hedefinizde ne? Yine yüzde 1. Göstergeleriniz faaliyet sayıyor kaç eğitim, kaç kamp, kaç üye; bir gencin hayatında neyin değiştiğini maalesef ölçmüyorsunuz. Bu ülkenin on üç yıldır güncel bir gençlik politika belgesi yok. Son belge 2013'te yayımlandı. 2024 yılının sonundan itibaren 81 ilde çalıştaylar yaptınız, fotoğraflar verdiniz, belge hâlâ ortada yok. Gençlik politika belgesi bile yazamayan bir Gençlik Bakanlığı var maalesef.

Buradan gelelim barınmaya. 1 milyon üzerinde yatak kapasitesinden bahsettiniz. Peki, oda sayısı ne alemde Sayın Bakan? Şimdi, 2026'da 30 bin yeni yatak hedeflemişsiniz, gerçekleşen 10.736, hedefin üçte 1'i. 2027'de hedefiniz 30 bin değil, 25 bin. Yurt odalarının 10-11 kişilik koğuş düzenine getirildiğini gittiğimiz yerlerde gördük, bunları fotoğrafladık. Geçen seneki bütçe görüşmelerinde fotoğrafını gösterdim, milletvekillerimize rapor olarak dağıttık. Dedik ki: "Bunlar yurt değil, bildiğiniz koğuş düzeni." Sadece nicelik üzerinden değil, yurtları artık nitelik üzerinden de değerlendirmemiz lazım. Gençlerin de bizden istediği, sizlerden istediği bu. Sayıştay öğrencilerin yapı kullanma izni alınmamış binalarda barındırıldığını tespit ediyor. Maalesef Aydın'da Zeren Ertaş kızımızı yurt asansöründe kaybettik. Yurtlardaki yemeklerin içinden neler çıktığını hep beraber gördük bir dönem. Orada birkaç emekçiye bu işler fatura edildi ama ihale süreçleri, firmaların nasıl malzeme kullandığı ve bunların ne kadar denetlendiği konusunda hiçbir açıklama yapılmadı. Soruyorum Sayın Bakan, gençlerin başını soktuğu çatının güvenliğini sağlayamayan bir Bakanlık, o gençlerin geleceğini nasıl güvence altına alacak? Özel yurtların yıllık ücreti 200 bin lira civarında, küçük şehirlerde kiralar 30-35 bin liraya ulaşmış, büyük şehirlerde çok daha fazla, devlet yurdunda yer bulamayan öğrenci ya ailesinin ödeyemeyeceği kirayı ödemek için bir seçenek bulacak ya da cemaatlerin kucağına itilecek. Bunun geçmişte nelere yol açtığını bu ülkede hep beraber gördük ve yaşadık.

Şimdi, buradan burs ve kredilere gelelim. Lisans öğrencisinin bursu ve kredisi -siz de biraz önce ifade ettiniz- aylık 4 bin lira, net asgari ücretin yüzde 14'ü yani öğrencinin günlük bütçesi 133 TL. 133 lirayla öğrenci yemek mi yiyecek, ulaşımını mı karşılayacak, kitap mı alacak, sosyal aktivitede mi bulunacak? Anayasa'nın 42'nci maddesi açık "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." diyor. 133 lirayla bu hak nasıl korunacak Sayın Bakan? Üstelik her 10 öğrenciden ancak 4'ü burs alabilecek, diğerleri krediyle borçlanacak. Gençlere gelecek vadetmek yerine maalesef geleceğe borçlandırıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, TÜİK'e göre 15-24 yaşındaki gençlerin yüzde 23,3'ü ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor. OECD'ye göre 18-24 yaş arasında bu oran 31,3, genç kadınlarda ise 41,6. Peki, bu gençler için bütçede müstakil, ölçülebilir bir program var mı? Maalesef yok. Sizin çözümünüz ne? Aile ve Gençlik Fonu'ndan genç çiftlere 250 bin liraya kadar faizsiz evlilik kredisi. Fon'un büyüklüğü yaklaşık 22 milyar lira, gençlik programının tamamı ise 17,6 milyar lira. Evliliğe destek verilmesine tabii ki karşı değiliz. Mesele, Gençlik ve Spor Bakanlığının genç kadınların eğitim ve istihdam sorununu çözmeden, gençlik politikasını evlilik eksenine sıkıştırmasıdır. Bunu da buradan tekrar söylemek istiyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çok yanlış bir yerden bakıyorsunuz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Çok yanlış.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Yanlış değil, gayet doğru. Eğer bu ülkede demografik pencereyi açık tutmanın yolu evlilik kredisi değil, gençlere eğitim, iş ve fırsat sunmaktır. Bunu önümüzdeki günlerde hep beraber yaşayarak görürüz.

Bir de beyin göçü var. TÜİK'e göre üniversite mezunlarının yüzde 2,2'si bu ülkeden gidiyor. Fakat orada daha dramatik bir rakam var, moleküler biyoloji ve genetikte bu rakam yüzde 13,1'e çıkmış yani nitelikli bölümlerin mezunları bu ülkeden daha fazla gitmeye başlamışlar. Ayrıca, bunlar üniversite mezunları, üniversite okumak için yurt dışına çıkmak isteyen de bir sürü genç var. Siz üniversiteleri liyakatsiz atama ve kadrolaşma yerleri olarak gördünüz ve bu nedenle kaliteyi düşürdünüz. Mesela bugün, İtalya'ya İranlılardan sonra en fazla gitmek isteyen gençler Türk gençleri üniversite okumak için. Gençler yalnızca daha yüksek ücret istemiyor, liyakat istiyor, adalet istiyor, özgürlük istiyor. Beyin göçü aslında bir neden değil bir sonuçtur. Ceza infaz kurumlarında 427.525 kişi var, bunların 279.174'ü yani yüzde 65'i 18-40 yaş arasında. 2026 yılı boyunca gençlerin toplanma, ifade, örgütlenme ve siyasal katılım haklarına yönelik kısıtlamalar olağan hâle geldi. 19 Mart sürecinin yargılamaları, kurultay tartışmaları, önleyici gözaltılar, "Ailem Güvende" baskınları ve erişim engelleri bunun örnekleri arasında.

Buradan tekrar soruyorum: Adında "gençlik" olan bir Bakanlığın bütün bunlara ilişkin bir tek sözü, bir tek politikası neden yok Sayın Bakan? Gençlik politikası yalnızca yurt, burs, spor tesisi ve festivalden ibaret değil; gençlerin özgürce düşünebilmesi,

konuşabilmesi, örgütlenebilmesi ve ülkenin geleceğinde söz sahibi olabilmesi gençlik politikalarının temelidir. Gençleri cezaevleriyle değil üniversitelerle, yasaklarla değil özgürlüklerle, korkuyla değil umutla buluşturmak zorundayız.

Gençliğe gitmeyen para nereye gitmiş peki? Fonculara gitmiş, onu da hep beraber yaşayarak gördük. Bakanlığın vakıf ve derneklere transferi 2021'de 65,4 milyon liraymış, 2027 yılında 3 milyar 87 milyon lira olmuş yani 47 kat artmış. Şimdi, bu vakıf ve dernekler işine kategorik olarak karşı değiliz ama hangi vakfa, ne kadar para verildiğini, hangi projenin yapıldığını, kaç gence ulaşıldığını bilmek istiyoruz Sayın Bakan. AKP Gençlik Kolları gibi çalışan kaç vakıf ve derneğe bu milletin kasasından para aktarılmıştır? Rakam rakam açıklanmalıdır, kamu bütçesi kimsenin özel kasası değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın İsmet Güneşhan, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli milletvekilleri, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Ata'mızın aramızdan ayrılışının 88'inci yıl dönümü; kendisini her zamankinden çok daha fazla büyük bir özlem, minnet ve rahmetle anıyorum.

Dün İzmir Aliağa'da meydana gelen patlamada hayatını kaybeden yurttaşlarımıza, işçi kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine hem başsağlığı hem de sabırlar diliyorum.

Spor yalnızca müsabakalardan, kazanılan madalyalardan, atılan gollerden ve elde edilen şampiyonluklardan ibaret değildir. Spor, sağlıklı bir toplumun, güçlü bir gençliğin, fırsat eşitliğinin, toplumsal dayanışmanın ve çağdaş bir ülkenin temel unsurlarından biridir. Bir ülkede sporun gelişmiş olması yalnızca uluslararası müsabakalarda elde edilen başarılarla ölçülemez. Çocukların sporla tanışmasından amatör kulüplerin ayakta kalmasına, kadınların ve engelli bireylerin spor olanaklarına erişimlerinden sporcuların sağlık ve güvenliğine kadar geniş bir alanı kapsar. Biz Yeni Parti olarak sporu bir ayrıcalık olarak değil bir yurttaşlık hakkı, bir propaganda aracı değil temel bir kamu politikası olarak görüyoruz ancak Bakanlığın bütçesine, programlarına ve performans göstergelerine baktığımızda, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bütüncül spor politikasının henüz oluşturulamadığını maalesef görüyoruz.

Sayın Bakanım, bütçe büyüyor ama sporun önceliği aynı ölçüde büyümüyor. Öncelikle bütçenin genel dağılımına şöyle bir bakalım: Gençlik ve Spor Bakanlığının 2026 yılı toplam bütçesi 300 milyar 302 milyon 192 bin lira iken, 2027 yılı bütçe teklifi 399 milyar 705 milyon 358 bin liraya yükseltilmiştir ancak önemli olan, yalnızca bütçenin büyüklüğü değil bu kaynağın hangi alanlara ve hangi önceliklere dağıtıldığıdır, esas önemli olan budur. Sporun Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Programı'na şöyle bir baktığımız zaman, 2026 yılı bütçesinde 45 milyar 169 milyon 350 bin lira ayrılmış iken 2027 yılında bu rakam 55 milyar 886 milyon 120 bin lira olmuştur yani Bakanlık bütçesi içerisindeki payı 2026 yılında yüzde 15,04 iken 2027 yılı bütçesinde yüzde 13,98 olmuştur. Yani özetle, spor programının Bakanlığın toplam bütçe içindeki payı yüzde 1,06 puan azalmıştır. Yine, gençlik programının payı da yüzde 4,67'den yüzde 4,41'e düşmektedir. Şimdi, ben buradan sormak istiyorum: Sporun Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Programı'nın bütçe içindeki payı neden azalıyor; bunun nedenini öğrenmek istiyorum. Bizim itirazımız bütçenin büyümesine değil büyüyen bütçenin toplumsal ihtiyaçları ne ölçüde karşıladığına yöneliktir. Özellikle, Sayın Bakanım, rakamlar kâğıt üstünde büyüyor ancak sahada, eriyen gençlerin hayallerini görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, spor bütçesinin yaklaşık yüzde 80'i tesislere ayrılıyor. Bu kaynağın tamamının yeni tesis inşaatının olmadığını hepimiz biliyoruz; mevcut tesislerin işletilmesi, bakımı ve diğer yükümlülükler de bu kalem içerisindedir. Elbette tesisleşmeye karşı değiliz, Türkiye'nin spor tesislerine ihtiyacı her zamankinden çok daha fazla vardır, sporun olmazsa olmazı tesislerdir ancak asıl sorumuz şudur: Tesisleri yapıyoruz; peki, bu tesisleri kim veya kimler kullanıyor? Bir mahallede spor salonu yoksa, bir çocuk spor yapabilmek için kilometrelerce yol gitmek zorunda kalıyorsa, amatör kulüplerimiz antrenman yapacak saha bulamıyorsa yapılan tesisin toplumsal karşılığını nasıl ölçüyoruz; bu önemli. Bir tarafta yüksek maliyetlerle yapılan ancak yeterince kullanılmayan tesisler, diğer tarafta salon bulamayan amatör kulüplerimiz bulunmaktadır. Tesis yapmak yetmez, o tesisi halka ve amatör sporcuya açmadığınız sürece o betonlar sadece birer israftır. Bizim önerimiz, öncelikle, Türkiye'nin spor ve tesis atlasının mutlaka oluşturulmasıdır. Nerede, kaç tesisimiz vardır, nüfus başına düşen tesis sayımız mutlaka hesaplanmalıdır. Çok daha önemlisi, kırsal bölgelerde ve dezavantajlı mahallelerdeki eksiklikler ortaya çıkarılmalı, buradaki tesislerimizin sayısının hesabı mutlak suretle yapılmalıdır. Okullarımızın spor salonları var, tesisleri var, ders saatleri dışında, okul kapandıktan sonra mahalle sakinlerine ve amatör kulüplerin kullanımına kapalı kalıyor; bunların açılması lazım. Açılması için de Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği yapılması gerekiyor. Bizim anlayışımızda başarı yalnızca kaç tesis yaptığınızla değil kaç yurttaşın bu tesislerde düzenli spor yapabildiğiyle ölçülebilir.

Bir diğer önemli konu "Sporda fırsat eşitliği var." deniliyor ama fırsat eşitliği nedense ölçülemiyor Sayın Bakanım. Yani düşük gelirli çocukların spora katılım oranı nedir, kırsal bölgelerde yaşayan çocukların spor olanaklarına erişimi nedir, ücretsiz spor hizmetlerinden kimler yararlanıyor, farklı gelir grupları arasında spora katılım bakımından nasıl bir eşitsizlik var, bunların oranı belirlenmiyor, bunların hesabı yapılamıyor. Unutulmasın ki spor hakkı yalnızca ekonomik imkânı olanların kullanabildiği bir hak olmamalıdır.

Okul sporlarında ciddi bir hedef sapması var Sayın Bakanım. Bakanlık, spor okulları ve engelsiz spor okullarına katılımcı sayısını 2026 yılında hedef olarak 5 milyon kişi belirlemiştir ancak yıl sonu gerçekleşme tahmini yalnızca 1 milyon 600 bin kişi olabileceği ortaya konuluyor. Bir başka ifadeyle, hedefin sadece yüzde 32'sine ulaşılabiliyor. İlkokullarda spor dalı eğitiminde de benzer bir tabloyla karşı karşıyayız: 2026 yılı hedefi 850 bin öğrenciyken yıl sonu tahmini, 537 bin öğrencide kalabileceği öngörülüyor. Üstelik, 2027 yılı hedefi de 700 bine düşürülmektedir.

Yine, bir başka önemli konu, yetenek taraması yapılıyor bugün Türkiye'nin her yerinde, okullarımızda ama çocukların bu yetenek taraması sonucunda devamı takip edilemiyor. Bakanlığın 2026 yılı sonu tahminlerine göre, yaklaşık 1 milyon kişi yetenek taramasından geçirilmiş, bunların yalnızca 38 bini aktif bir spor dalına yönlendirilmiş, diğer geri kalan çocuklar da spora devam ediyor mu, etmiyor mu; bunların takibi yapılamıyor. Yani taramaya katılan her 100 kişiden yalnızca 3'ü, 4'ü somut bir spor yönlendirmesine dönüşmektedir.

Sayın Bakanım, bir başka önemli konu, amatör kulüpler ve sporcuların bütçede yer alması. Aslında gerçek önceliğin amatör kulüplerimiz ve sporcularımız olması gerekiyor. Türk sporunun en önemli sorunlarından biri amatör spor kulüplerinin ekonomik sürdürülebilirliğidir ancak bugün kulüplerimiz tesis, malzeme, ulaşım, lisans, antrenör ve organizasyon giderlerini karşılamakta gerçekten çok zorlanmakta. Bakanlık bütçesinde kulüplerin ekonomik sürdürülebilirliğini ortaya koyan yeterli ve bütüncül göstergeler maalesef bulunmamaktadır. Kulüp başına düşen destek miktarını, antrenör giderlerini, tesis kullanım maliyetlerini, borçluluk durumlarını ve kapanan amatör kulüp sayılarını göremiyoruz bu bütçede. Biz amatör kulüplere yönelik sürdürülebilir bir destek fonu oluşturulmasını öneriyoruz. Amatör spor kulüpleri bir ülkenin sporunun gelişimi için olmazsa olmazıdır. Bütün dünyada amatör spor kulüpleri destekleniyor. Bizim de amatör spor kulüplerine özellikle bir destek fonu, bir destek politikası ortaya koymamız gerekiyor Sayın Bakanım. Tabii, "spor" denilince en önemli özne hiç şüphesiz ki sporcularımızdır. Bu sporcuların sağlığı ve özlük haklarıyla ilgili yapılan düzenlemeler yetersizdir, yeniden bu düzenlemeler yapılmalıdır. Sağlık güvencesinden özlük haklarına, sakatlık sonrası gelecek garantilerinden eğitim burslarına kadar ciddi bir yasal sorun ve yetersizlik vardır. Sporcularını sadece kürsüye çıktıklarında hatırlayan, madalya alamadıklarında kaderine terk eden bir anlayış kabul edilemez.

Bağımlılıkla mücadele konusunda da bütçede yeteri kadar pay aktarılmadığını görüyoruz çünkü bağımlılıkla mücadeledeki en önemli konu spor ve fiziksel aktivitedir. Bununla ilgili de bütçede daha çok fazla yer alması gerekir diye düşünüyorum Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Güneşhan, teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz Beritan Güneş Altın'a aittir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle Aliağa'daki HABAŞ Demir Çelik Fabrikasında meydana gelen patlamada yaşamını yitiren 17 işçiye, bütün Türkiye halklarına ve ailelerine başsağlığı dileklerimi iletmek istiyorum. Elbette her iş cinayeti gibi bu iş cinayeti de daha önce önlenebilir tedbirler ve iş güvenliği kapsamında eğer değerlendirilebilse, tedbirler alınabilse gerçekleşmeyecekti; bu sebeple öfkemizi ve hüznümüzü dile getirmek istiyorum.

Değerli vekiller, sayın üyeler; hepinizi Meclisin en genç kadın vekillerinden biri olarak selamlamak istiyorum.

Sayın Bakan, her sene sizleri dinliyorum ve bu sene de her sene olduğu gibi hayretler içerisinde konuşmanızı dinledik. Bir ütopya çizdiniz, çizdiğiniz ütopyada hiçbir gencin kalacak yer sıkıntısı yok, burslarla gençlerin yoksulluk sorununu çözmüşsünüz, bağımlılıkla mücadele kapsamında bütün sorumluluklarınızı yerine getirmişsiniz, gençlik merkezleriniz gençlerin her derdine deva, spor salonlarınız, her şey yolunda. Fakat üzgünüm, şimdi, siz konuştunuz ve artık gençlerin konuşma vakti geldi, gençler sizi gerçekleri görmeye davet ediyor Sayın Bakan. Her bütçede karşılaşıyoruz, yıllardır size çözülmeyen kronikleşmiş sorunları tek tek, tane tane ifade etmeye çalışıyoruz. Ne yazık ki her sene bu sorunlar duyulmuyor, görülmüyor ya da görülüp duyulup siyasi bir meseleyle çözüm üretilmiyor ve dolayısıyla katlanarak, büyüyerek karşımıza geri geliyor. Bu vesileyle, enternasyonal bir ruhla Avrupa otoriterliğine ve yoksulluğuna, geleceksizliğe karşı mücadeleyi büyüten gençleri de selamlamak istiyorum. Gençler dünyanın her yerinde "Bizi mahkûm ettiğiniz sefalet koşullarını reddediyoruz." diyerek dünyada başkaldırıyor ve gençler haklarını istiyor. Dünyada hâl böyleyken dönüp ülkeye ve bütçeye bakıyoruz ve sormak istiyoruz Sayın Bakan: Bakanlığınızda adı geçen gençlerin yani 23 milyonun bütçesi nerede? Gençler, genç yoksulluğu, işsizlik, cinsiyetçilik, yurt sorunu, burs sorunu, bağımlılık, yeni nesil çeteleşme, ifade özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki baskılarla boğuşurken ve her sene başlıklar aynıyken gençlerin sesi size neden ulaşmıyor Sayın Bakan, her sene bu sorunlar neden tekrar ediyor?

Gençlik Programı'na siz bu yıl bütçenizde sadece 17,6 milyar lira ayırmışsınız yani her gence yılda sadece 2 TL veriyorsunuz. Geçen sene yine çok kötüydü ama geçen seneden daha cimri bir hâle gelmişsiniz. "Yazık!" diyoruz gerçekten. Gençlik Merkezleriyle övünüyorsunuz ama bilmiyorsunuz ki gençlerin o gençlik merkezine gelecek yol parası yok Sayın Bakan.

Spora, Gençlik Programı'nın 3 katı kadar bütçeyi yine bu bütçede ayırmayı başarmışsınız. Spora 56 milyar lira ayırıyorsunuz ama 23 milyonluk gençlere sadece 17 milyar ayırıyorsunuz. Neden Sayın Bakan? Bu sorunun cevabını gençler adına sormak istiyorum: Neden 23 milyonluk gençler, spordan daha az bütçeye sahip sizin Bakanlığınızda?

2025'te sporun üçte 1'i olan gençliğe ayırdığımız meblağı herhâlde fazla gördünüz ki bitirememişsiniz, gençlere ayırdığımız bu kısıtlı meblağı bile 2025'te bitirememişsiniz; 363 milyon lirayı yine spora aktarmışsınız yani gençlere ayırdığınız kıt kanaat bütçeyi

bile gençler için kullanamamışsınız, spora aktarmayı tercih etmişsiniz. Gençlerin ihtiyacı olmadığı için mi bunu yaptınız, bütün problemleri çözdünüz de mi parayı spora aktardınız? Hiç de öyle değil, keşke öyle olmuş olsaydı, gençlerin durumu ortada.

Geçen sene de sorduk, "Bütçede bağımlılıkla mücadeleye yüzde 0,02 ayırmışsınız. Bu bütçeyle nasıl uyuşturucuyla mücadele edeceksiniz?" dedik. Cevaben bize dediniz ki: "Bizim her çalışmamız bağımlılıkla mücadeledir. Zaten bütçedeki o rakamlar da teknik bir hata, bu hatayı düzelteceğiz." dediniz. Bu sene herhâlde teknik bir hata yapmazsınız, pratik eksikliklerinizi de düzeltirsiniz diye düşündük ama geçen sene ayırdığımız 0,02'den bile daha küçük bir bütçe; 0,01 oranında bir bütçe ayırmışsınız. Neden Sayın Bakan? Bağımlılık bitti mi bu ülkede? Bu ülkede daha geçen sene 557 genç bağımlılık sebebiyle, bu illet sebebiyle hayatını kaybetmedi mi? Neredeyse günde 2 kişi madde bağımlılığı sebebiyle hayatını kaybederken neden bağımlılık bütçesini düşürdünüz Sayın Bakan? Daha da ilginci şu: 2025'te bu mesele için bütçeden aldığınız 48 milyon lirayı da herhâlde fazla buldunuz, 39 milyon lirayı harcayıp 9 milyonunu yine spora aktarmışsınız. Bağımlılığa ayırdığınız bu ilk parayı ne yapacaksınız Sayın Bakan? Personel gideri sıfır, mal ve hizmet 14 milyon, cari transfer 59 milyon. Ne demek bu? Bağımlılıkla mücadelede 1 kişiyi bile istihdam etmeyeceksiniz demek ama bu toplam 73 milyon harcama yapacaksınız anlamı taşıyor. Tüm parayı spora aktaracaksanız eğer, niye gençliğin adı var Bakanlığınızda? En başta verilen komik düzeydeki taahhütlere bile uymayacaksanız biz bugün burada neyi görüşüyoruz?

Bütçede 3 milyar lirayı yine ne idiği belirsiz vakıflara ve derneklere aktarıyorsunuz. Gençler bu aktardığınız vakıf ve derneklerin kim olduğunu ve ne yaptığını merak ediyor çünkü onlara bir hayrı yok. Gençler, sorunlar cenderesinde boğuşurken gençlerin hakkı hangi vakıflara peşkeş çekiliyor? Gençlerin geleceksiz bırakıldığı, toplumsal dayanışma mekanizmalarının zayıflatıldığı ve gençlerin örgütlü yaşama katılımlarının engellendiği bir ülkede çeteler gençlere para, güç ve aidiyet vadederek kendilerine bir alan açıyor Sayın Bakan. Gençlerin yüzde 34'ü, genç kadınların yüzde 50'si ise ne yazık ki işsiz.

Ev gençlerinden haberdarsınız, arkadaşlarım da yoğun bir miktarda bahsedecek. Gençlerin yüzde 72'si "İş arasam da bulamam." diyor Sayın Bakan. Gençlerin iş bulma umudu bu ülkede yüzde 16'da kalmış. Siz gençlere, peki, bu umutsuzluk içerisinde ne diyorsunuz? "Spor yap, geçer." diyorsunuz Başkan, "Yüzme havuzu açtık, yüzün, bütün dertlere deva." diyorsunuz Sayın Bakan. Yoksulluk ve umutsuzluk döngüsü içerisinde bir toplumsal kök sorunun nedenini görmezden geliyorsunuz. Utanarak ve üzülerek söylüyoruz ki bu ülkede her gün gençler intihar ediyor Sayın Bakan.

Türk Psikologlar Derneği Başkanı Profesör Gökhan Malkoç diyor ki: "Geçen yıl resmî rakamlara göre 71,5 milyon kutu, benim hesaplarıma göre 100 milyon kutu antidepresan tüketilmiş bu ülkede." Gençler depresyon içerisinde Sayın Bakan. Yoksulluk, işsizlik, umutsuzluk, geleceksizlik gençleri depresyona sürüklerken sizler bu sene Bakanlığınızda kaç psikolog istihdam etmişsiniz? Yurtlarınızda sadece 445 psikolog var Sayın Bakan. Bu, 1.911 öğrenciye bir psikolog düşüyor demek, diğer yandan 928 manevi danışmanınız var, ne iş yaptıklarını bilmiyoruz. Bunu nasıl açıklıyorsunuz Sayın Bakan, gençler sizden açıklama bekliyor.

Genç kadınlar ise sizin Bakanlığınızda tamamen görünmez Sayın Bakan çünkü bütçenizin çok büyük bir kısmını spora, onun da en büyük kısmını erkeklerin hobisi olan futbola ayırıyorsunuz. Genç kadınlara tek vaadiniz ise evlilik ve doğurganlık üzerinden bir gelecek tahayyülü. Gençlere evlenmeleri, çocuk sahibi olmaları yönünde çağrılar yapıyorsunuz; evlilik kredileri açıklıyorsunuz, gençlere vaadiniz evlilik kredileri mi Sayın Bakan? Gençler yoksulluk, işsizlik, umutsuzluk içerisinde kıvranırken size mi kaldı gençlere evlilik kredisi vermek? Gençlere bir hayat kurabilmeleri için gerekli imkânları sunmadan onlara nasıl bir hayat yaşamaları gerektiğini söyleyemezsiniz. "Biz varız ve biz değişimle ancak mümkün oluruz." diyen gençlerin sözünü dinleme vakti geldi artık Sayın Bakan.

Konuşmanızda bahsettiniz, barıştan bahsettiniz, "barış ve demokratik toplum süreci" olarak adlandırdığımız ve barış umudumuzun en çok da gençler için yükseldiği bu dönemde ne yazık ki sizin tek yapacağınız şey Cilo'da festivaller, Zap Suyu'nda yapacağınız festivaller olmamalı Sayın Bakan. Bölgesel eşitsizlikle mücadele etmelisiniz, barışa daha ciddi yaklaşmalısınız.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tesisler var orada, gittiniz mi tesislere? Hakkâri'deki tesislere gittiniz mi, Şırnak'taki tesislere?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kürt gençlerinin sorunlarını görmelisiniz. Yaşanan baskıyı, zulmü, ajanlaştırmayı, işkenceyi görmelisiniz. Sizler Kürtlere, Kürt gençlerine ana dilinde hizmet vermelisiniz gençlik merkezlerinde Sayın Bakan.

Sunumunuzda yurtlar ve burslar dışında gençlere dair ne yazık ki daha başka bir şey ifade etmediniz. Hoş, onların da yeterli olduğunu düşünmüyoruz ve sormak istiyoruz: Ülkede öğrenci, işsiz, işçi tüm gençlerin, sadece üniversiteli gençlerin ortak derdi olan yoksulluk, işsizlik ve daha türlü sorunlarla nasıl başa çıkmayı düşünüyorsunuz? Ve sanıyorum sizin başa çıkma yönteminiz bakanlıktan bakanlığa gençleri göndermek; yoksulluğu Aile ve Sosyal Hizmet, işsizliği Çalışma ve Sosyal Güvenlik, üniversite sorunlarını Millî Eğitim, örgütlenmeyle ilgili özgürlük sorunlarını İçişleri Bakanlığı ve bütün bunların içerisinde size düşen "Bu, onların işi, benim ne alakam var." demek ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - ...üzgünüm, siz Gençlik Bakanlığınız ve gençlerin problemiyle en başta sizlerin ilgilenmesi gerekiyor diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Gençleri destekliyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Altın.

Kezban Konukçu, buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Değerli hazırun, 2027 bütçesinin geneline baktığımızda, Bakanlığa ayrılan payın yüzde 1,46'dan 1,35'e düşürüldüğünü görüyoruz. Rakamlar büyümüş gibi gözükse de oransal anlamda bu düşüklüğün kendisi zaten iktidarın gençliğe bakış açısını net bir şekilde ortaya koyuyor. Türkiye'de 15-24 yaş grubunda yer alan 13 milyona yakın genç baz alındığında koskoca bakanlığın bütçesinde genç başına günlük sadece 86 lira düşüyor; bozdurup bozdurup harcasınlar bunu gençler. Bugün Türkiye'de üniversite gençliği barınma krizinden derinleşen yoksulluğa, geleceksizlik kaygısından demokratik hak gasbına kadar tarihin en ağır çoklu krizini yaşıyor bütün emekçiler gibi, bütün ezilenler gibi üniversite gençliği de bu çoklu krizin içinde var olmaya, yaşamaya çalışıyor. Bu karşımızdaki bütçe üniversite gençliğinin sorunlarına çözüm üreten bir bütçe değil, barınamayan, beslenemeyen, geleceksizliğe mahkûm edilen ve her an baskı altında tutulan, milyonlarca genci gözden çıkaran sermaye, yandaş ve faizciyi kayıran bir bütçedir. Bunu nereden anlıyoruz? Şimdi, yurt, burs ve barınma sorunlarına baktığımızda, Türkiye'de giderek derinleşen, yapısal bir krize dönüşen yurt, barınma ve burs sorunu gençliğin eğitim hakkını doğrudan tehdit etmektedir. İktidarın kalıcı adımlar atmaması kaynak yetersizliğinden değildir, biz bunu en son fon krizinde gördük, faizciye ayrılan bütçe payının git gide arttırılmasından görüyoruz, bu tamamen ideolojik, politik bir tercihtir. Foncuya, vurguncuya, faizciye aktarılanlar gence sıra gelince "Yok." deniyor.

(Uğultular)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Oradan da laf atmaktan utanmıyorsunuz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Nasıl utanmıyoruz?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Milyonlarca üniversite öğrencisi beslenme, barınma, temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için güvencesiz işlerde çalışıyorlar, hayatlarını kaybediyorlar aynı emekliler gibi. Yükseköğretim Kurulu YÖK'ün verilerine göre, Türkiye'de toplam 6 milyonu aşkın üniversite öğrencisi var ancak Kredi ve Yurtlar Kurumunun toplam kapasitesine baktığımızda yaklaşık 1 milyon olduğunu görüyoruz, 5 milyon öğrenci ne yapıyor peki? Özel yurtlara, fahiş ev kiralarına ve denetimsiz yapılara mahkûm ediliyor. Barınma krizini...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Açık öğretim öğrencileri var.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Yani utanmayın, siz konuşun oradan utanmadan.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ya, ne utanması?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ya, dün bir iş cinayeti olmuş, en azından insan bir susar ya, orada gençler de ölmüştü. Buradan tekrar ben başsağlığı dilemek istiyorum gerçekten yakınlarına. Çok acı bir kayıp, inanılmaz, sürekli iş cinayeti olan bir fabrikada tekrar iş cinayeti oluyor ve burada konuşuyorsunuz, insan biraz başını önüne eğer ve düşünür ya.

Şimdi, gençler de bu ağır koşullarda çalışmak zorunda kalıyorlar çünkü okuyamıyorlar. Ya da Millî Eğitim Bakanlığının verilerine bakalım, son beş yılda toplam 453.852 üniversite öğrencisi dondurmuş kaydını çünkü okuyamamış, kaydını dondurmak zorunda kalmış. Bu durumun kendisi direkt eğitim hakkının gasbıdır, bunun da son derece net bir şekilde ifade edilmesi gerekir.

Peki, öğrencilere verilen krediler ne durumda? Bozdurup bozdurup harcasınlar diye yine aylık 4 bin lira veriliyor, asgari ücretin 28 bin lira olduğunu biliyoruz ki bu çok düşük bir oran, biliyorsunuz asgari ücret ona rağmen bu KYK yurt, burs, kredi oranı asgari ücretin yüzde 14'ü seviyesinde kalıyor. Hiçbir şeyin etmediği gibi kirayı falan bırakın, beslenmesine dahi yetmiyor öğrencilerin, tamamen gözden çıkardığınız bir kesim olduğunu söyleyebiliriz gençlerin.

Devlet yurtlarında yaşanan sorunlar yalnızca kapasite yetersizliğiyle sınırlı değil, yeni ve nitelikli yurt yapmak yerine mevcut odalara yatak ekliyorsunuz, yatak ekleyerek devam ediyorsunuz. Tek kişilik odalara 4 kişilik yatak gibi hatta bazı yerlerde 4 kişilik odalarda 10'a kadar kapasiteyi çıkarabiliyorsunuz. Bu aşırı yoğunluk hijyen, sıcak su, internet erişimi, yemek kalitesi ve çalışma alanı krizini derinleştiriyor. Peki, yurtlarda yer bulamayan öğrenciler ayrıca nereye gidiyor? Cemaat ve vakıf yurtlarına mecbur bırakıyorsunuz, bu da sizin ideolojik bir tercihiniz. Kamusal barınma imkânlarının yetersizliği sebebiyle öğrencileri cemaat ve tarikatların işlettiği özel yurtlara veya evlere mahkûm ediyorsunuz. Buraları denetlemiyorsunuz kesinlikle ve gençlerin içinde yaşadığı bu geleceksizlik içinde yaşadığı boşluğu dinî ve ideolojik yapılarla doldurmaya çalışıyorsunuz. Ancak burada öğrencilerin -ki bu yurtlardan birinde intihar eden bir gencimizi hatırlayalım- ne yaşam güvenlikleri var ne de inanç ve ifade özgürlükleri var, burada da bunun gasbedildiğini görüyoruz.

Yurtlarda aynı zamanda idari keyfîlik var. Yurtlarda kalan öğrencilere hukuk dışı bazı soruşturmalar açılıyor. "Yok, buzdolabının yerini değiştirmişsin; yok, çarşafını kirletmişsin." gibi tutanaklar tutuluyor, yurtlardan atılıyor bu öğrenciler ve bu keyfî tutumun kendisi aynı zamanda yine öğrencilerin eğitim hakkını gasbediyor.

Üniversite öğrencilerinin, özellikle genç kadınların, genç kadın üniversite öğrencilerinin yaşam hakkı yok. Gülistan Doku ve Rojin Kabaiş'i buradan tekrar hatırlatmak isterim. Gülistan Doku'nun hâlâ cenazesi bulunamamıştır, Rojin Kabaiş'e ne olduğu ortaya çıkarılamamıştır. Bu 2 genç kadın üniversite öğrencisiydi ve bu üniversite öğrencileri kamusal alanda bu üniversitelerin denetiminde, kontrolünde ve yaşam hakkı onların güvencesi altında olmalıydı. En son Ege Üniversitesi yerleşkesinde Bornova Kredi ve Yurtlar Kurumu Kız Öğrenci Yurdunda 2 Kasımda akşam saatlerinde "Ezgi Çetin" adlı bir öğrenci 6'ncı kattan düştü ve maalesef hastanede yaşamını yitirdi. Şüpheli ölüm olarak ifade edilen bu kadın cinayetlerinin, kadın ölümlerinin biz aslında kadın cinayeti olma olasılığının yüksek olduğunu biliyoruz ve yurtlarda öğrencilerin yaşam hakkı güvencesinin dahi olmadığını tekrar tekrar ifade etmek isteriz. Bizim bütün bu durumlar karşısında çözüm önerilerimiz var elbette; nitelikli yurt inşası olmalı, Kredi ve Yurtların yurt kapasiteleri mevcut odaları sıkıştırılarak değil standartlara uygun, yeni binalarla olmalı. İnşaat yapmayı çok seviyorsunuz, yurtlara

gelince niye yapmıyorsunuz ya da yaptığınız inşaatlar niye kalitesiz? Onların kalitesini de gördük, düşen asansörleri ve orada hayatını kaybeden gençleri hatırlayalım lütfen tekrar. Burs reformu ve borç silme uygulaması olmalı, KYK burs tutarı asgari ücretin en az yarısı kadar olmalı, tüm öğrencilere geri ödemesiz burs sağlanmalı ve geçmiş KYK borçları silinmelidir. Doğrudan kira desteği, devlet yurdu çıkmayan öğrencilere yaşadıkları ilin kira ve yaşam maliyetleri esas alınarak doğrudan kamusal kira desteği verilmelidir. Üniversite öğrencilerine günde en az iki öğün ücretsiz ve nitelikli yemek verilmelidir.

Genç kadınların durumuna baktığımızda ise durumun daha da vahim olduğunu görüyoruz. Bütün oranlar, emekçiler için olan, gençler için olan bütün oranlar mesele kadınlara geldiğinde 2 katlarına çıkıyor. Örneğin, DİSK-AR'ın 2025'te geniş tanımlı genç işsizliğine baktığımızda yüzde 34,2; 2026'nın ilk çeyreğinde genç kadınlarda yüzde 50'nin üzerine çıkıyor, 51'e yaklaşıyor yani her 2 kadından, genç kadından 1'i işsiz. Eylül 2026'da genç kadınların işsizlik yüzdesi yüzde 23'ü aşmış. Bu, genç erkeklerde yüzde 10 yani 2 katından fazla mesele kadınlara geldiğinde. Bunun nedeni bilinmez değil, çok bildiğimiz: Birincisi, bakım emeğinin kadınların sırtına yıkılması, iş alımlarında ayrımcılık yapılması kadınların kamusal alanda çalışmasını engelliyor. Hükûmet de buna çözüm bulmak yerine ne yapıyor? "Aile ve Nüfus On Yılı" ilan ediyor ve burada kadınlar doğurmaya, evlenmeye teşvik ediliyor ki bu "evlilik kredisi" diye verilen "çocuk yardımı" diye verilen rakamlar bile son derece düşük, oralara hiç değinmeyeceğim ancak kadınlar için, genç kadınlar için sunduğunuz şey evlenmeleri ve çocuk doğurmaları ama kamusal kreşler yok, bakım yükü tamamen kadının üzerinde ve kadın çalışma yaşamından, kamusal alandan sizin iktidarınız boyunca geriye doğru itilmiş durumda. Aynı zamanda kadınlar esnek, yarı zamanlı ve evde aileyle uyumlu, geçici, esnek, güvencesiz işlere doğru itiliyor.

Biz bu işsizlik rakamlarına baktığımızda, gerçekten son derece dikkat çekici olduğu için ben burada ifade etmek isterim. Yine, TÜİK'in verilerine göre -sizin yalan üretme makineniz TÜİK- 2025 il verilere göre işsizliğin en yüksek olduğu 2 il Hakkâri ve Van. Türkiye ortalaması yüzde 8'ken Hakkâri'de yüzde 14'e dayanıyor. Bu da son derece dikkat çekici. Burada gerçekleri söyleyelim siz çünkü yalandan okudunuz, geçtiğiniz bir şey orada.

Genç kadın üniversite bitirse bile ev genci oluyor, ailesinin bakım yükünü alıyor, makbul bir eş ve anne rolüne hazırlanıyor ancak olması gereken bu değil kadınların kamusal alana daha fazla katılımını teşvik eden bir yaklaşım ve bütçe uygulaması olması gerektiğini düşünüyoruz. "Ev işleriyle uğraşsın, muhafazakâr aile yapısını korusun." politikalarıyla genç kadınları kamusal alandan, çalışma yaşamından siliyorsunuz. Genç kadınları diplomalarıyla birlikte evlere mahkûm eden bu eril, neoliberal düzenin bizzat uygulayıcısı ve sorumlusu sizsiniz diyorum.

Teşekkürler, tamamladım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Deniz Demir Bey.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Değerli arkadaşlar, bir dakika...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim izin verirseniz?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Yani tabii, laf atma şeydir, normal, oluyor böyle şeyler fakat Nilgün Hanım Sayın Bakana haksızlık ediyor çünkü biliyoruz ki laf atma konusunda en mahir kişi, değil mi, Sayın Bakandır, tanıyoruz yani laf atmak gerekirse Sayın Bakan atar laf. Siz yapmayın ya, iyi olmuyor yani çünkü zaman zaman da oraya oturuyorsunuz Başkan olarak Nilgün Hanım, bak, siz laf atmayın. Bırakın Orhan Bey orada, bakın, Yaşar Bey orada; onlar laf atsın yani.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Sayın Deniz Demir.

Buyurun.

DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, saygıdeğer bürokratlar, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz ancak önümüzdeki bütçe Türkiye'nin gençlere nasıl bir gelecek vadettiğini de gösteriyor. Bu nedenle, bugün yalnızca ödenekleri, harcama kalemlerini ve yatırım hedeflerini konuşmayacağız. Gençlerin hangi koşullarda yaşadığını, devletin onlara hangi imkânları sunduğunu ve kamu kaynaklarının hangi önceliklere göre dağıtıldığını da konuşacağız. Bugün Türkiye'de milyonlarca genç üniversiteyi kazandığında sevinci uzun sürmeden barınma kaygısıyla karşılaşıyor. Bir yurda yerleştiğinde beslenme, ulaşım ve diğer temel ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağını hesaplıyor. Mezun olduğunda ise işsizlik ve borç yüküyle mücadele ediyor. Gençlerin hayatına bu kadar yakından dokunan bir bakanlığın bütçesinde gençlerin ekonomik ve sosyal sorunlarına ayrılan kaynakların çok daha güçlü bir karşılık bulması gerekirdi. Gençliği yalnızca yurtlarda barındırılacak bir nüfus olarak gören anlayışla Türkiye'nin geleceğini kuramazsınız. Gençlerimizin söz sahibi olduğu, ürettiği, kültür ve sanat faaliyetlerine katıldığı, yeteneklerini geliştirdiği ve ekonomik bağımsızlığını kazanabildiği politikalar üretmek zorundasınız. Gençlerin geleceğini konuşuyoruz ama hazırladığınız bütçede gençlerin kendilerine ne kadar yer bulabildiğini sorguluyoruz. Bütçenin kaynaklarına baktığımızda, iktidarın tercihlerini çok daha net görüyoruz. 2027 yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nde vakıf ve derneklere transferler için 3 milyar 86 milyon liranın üzerinde ödenek öngörülüyor. Bakanlığın 2025 yılında vakıf ve derneklere aktardığı kaynak

3,5 milyar lirayı aştı. Şimdi, bu tabloyu gençlerimizin yaşadığı ekonomik koşullarla birlikte değerlendirelim: Bir tarafta, barınma ve beslenme giderlerini karşılayamayan üniversite öğrencileri, diğer tarafta,- milyarlarca liralık kaynak aktarılan vakıf ve dernekler var. Bu kaynaklar hangi kuruluşlara aktarılıyor? Hangi faaliyetler karşılığında ne kadar ödeme yapılıyor? Yardımların dağıtımında hangi objektif kriterler esas alınıyor? Bu kuruluşların faaliyetleri ve harcamaları nasıl denetleniyor? Bunlar son derece meşru sorulardır çünkü söz konusu olan milletin vergileridir. Öğrencinin burslarına gelince bütçe imkânlarını gerekçe gösterenler vakıf ve dernek aktarımlarına gelince aynı hassasiyeti neden göstermiyor? Gençlerin barınma, beslenme ve eğitim ihtiyaçları ortadayken milyarlarca liralık kaynak aktarımının öncelik sıralamasını sorgulamak bizim görevimizdir. Kamu bütçesi belirli kuruluşlara kaynak aktarma mekanizmasına dönüştürülemez. Bu ülkenin gençleri kendileri için ayrılan kaynağın hesabını sorma hakkına sahiptir.

Sayın Bakan, bütçenin önceliklerini konuşurken öğrenci yurtlarının durumuna da mutlaka değinmeliyiz. Bir yurdun kaç kişilik olduğu kadar, güvenli olup olmadığı, yemeklerin niteliği, hijyen koşulları, ısınma, asansör ve yangın güvenliği de önemlidir. Nitekim, Sayıştayın 2025 yılı Denetim Raporu'nda yer alan tespitler bu konuda ciddi soru işaretleri yaratıyor. Raporda bazı öğrenci yurtlarında yapı kullanma izin belgesi yani iskân alınmadan öğrencinin yerleştirilebildiği belirtiliyor. Burada çok açık bir sorunumuz var, bir binanın öğrencilerin kullanımına açılabilmesi için gerekli izin ve güvenlik süreçleri tamamlanmış olmalı. İskân belgesi sıradan bir bürokratik evrak değildir; binanın kullanım koşulları ve güvenliğiyle doğrudan ilgilidir. Bir yangın çıktığında, bir tahliye gerektiğinde, bir felaket yaşandığında bunun bedelini kimin ödeyeceğini hepimiz biliyoruz; o binada kalan öğrenciler ve aileleri. Aileler çocuklarını devletin güvencesine emanet ediyor. Devletin görevi de bu güveni boşa çıkarmamaktır. Sayıştayın bu tespiti karşısında bakanlığın yapması gereken kapasite rakamlarını anlatmak değil hangi yurtlarda bu eksiğin bulunduğunu ve ne zaman giderildiğini açıklamaktır.

Aynı raporda Türkiye Futbol Federasyonuyla yapılan mahsuplaşma da dikkat çekiyor: Bakanlığın TFF'den 4 milyon 750 bin liralık alacağının tahsil edilmediği belirtiliyor. Federasyon statlara yaptığı yatırımları gerekçe göstererek mahsuplaşma talebinde bulunuyor. Sayıştay ise ilgili protokolde böyle bir mahsuplaşmaya imkân veren hüküm bulunmadığını tespit ediyor. Protokolde karşılığı bulunmayan mahsuplaşma talebi nasıl kabul edilebilir? Yüz binlerce öğrencinin banka hesaplarına KYK borçları sebebiyle haciz konuluyor. Ancak Bakanlık TFF'nin milyonluk borcunu tek kalemde hukuki bir dayanağı bile olmadan mahsuplaşma adı altında silebiliyor. TFF'ye gösterilen bu ayrıcalık bu ülkenin gençlerine gösterilemiyor.

Sayın Bakan, gelelim, üniversite öğrencilerimizin her gün yaşadığı ekonomik gerçeklere. 2026 yılında lisans öğrencilerine verilen aylık KYK bursu 4.000 lira. Bu tutarı günlük hesaba böldüğümüzde bir öğrencinin eline yaklaşık 133 lira kalıyor, 133 lira. Bir öğrencinin bir günlük beslenme, ulaşım ve kişisel ihtiyaçlarını bu parayla karşılamasını bekliyorsunuz. Üstelik bu hesabın içinde kira yok, yurt ücreti yok, kitap ve kırtasiye giderleri yok. Üniversite eğitimi için başka bir şehre gitmiş, ailesinden düzenli destek alamayan bir gencin yaşadığı ekonomik sıkışmışlığı düşünün. Öğrenci, sabah kahvaltısını atlıyor, öğle yemeğinde ise en ucuz seçeneği arıyor, akşam arkadaşlarıyla bir kahve içmek için bile bütçesini hesaplıyor; bir sinemaya gitmek, bir kitap almak, bir sosyal etkinliğe katılmak onun için çoğu zaman ertelenen bir harcamaya dönüşüyor. Üniversite yılları gençlerin kendilerini keşfettikleri, yeni deneyimler kazandıkları, sosyal çevrelerini geliştirdikleri yıllardır, bugün ise pek çok genç bu yılları ekonomik kaygılarıyla hesap yaparak ve ihtiyaçlarından vazgeçerek tamamlıyor. Bir öğrencinin üniversite hayatındaki en büyük kaygısı sınavı geçmek olmalı, ay sonunu getirmek, karnını doyurmak ve barınacak yer bulmak olmamalıdır.

Bir de öğrenim kredisi meselesi var, burs alamayan pek çok öğrenci krediye yöneliyor, böylece gençlerimiz daha üniversite sıralarındayken borçlanmaya başlıyor. Mezuniyet sonrasında iş bulma mücadelesi verirken bir de borçların geri ödemesiyle karşı karşıya kalıyor. Gençlerimize sürekli çalışmaları, üretmeleri, ülkemizin geleceğine katkı sunmaları gerektiğini söylüyoruz. Peki, onlara bunun için hangi imkânları sağlıyoruz? Burs miktarlarının öğrencilerin gerçek yaşam maliyetleri dikkate alınarak yeniden belirlenmesi gerekiyor, öğrenim kredilerinde ise mezunların istihdam ve gelir durumunu gözeten, gençleri daha da zor durumda bırakmayan bir sistem oluşturulmalı, gençlerimiz bu ülkenin geleceğini inşa etmek için eğitim alırken geleceklerini borç ödeyerek geçirmek zorunda bırakılmamalıdır.

Yatırım politikalarındaki plansızlığın somut örneklerinden biri de Konya Karapınar'daki 500 seyircili spor salonudur. 2020 yılında yaklaşık 7 milyon lira bedelle ihale edilen tesis yıllarca tamamlanamamış, 2026 yılında yaklaşık 50 milyon liralık yeni bir ikmal ihalesine konu olmuştur, böylece toplam maliyet yaklaşık 57 milyon liraya ulaşmıştır. Aradan geçen yıllar, tamamlanamayan bir tesis ve yeniden yapılan ihale; bunun hesabını sormak zorundayız. Elbette inşaat maliyetlerindeki değişimi ve ekonomik koşulları göz ardı etmiyoruz ancak bir yatırımın yıllarca tamamlanamaması, kamu kaynağının yeniden ihale süreçlerine konu olması ve hizmetin gecikmesi ciddi bir yönetim sorunudur. Gençler spor salonu beklerken kamu kaynakları geciken projelerin maliyetlerini karşılıyor.

Sayın Bakan, bütçe tercihlerinin yurtların güvenliğine, burs miktarlarından tamamlanamayan yatırımlara kadar aynı temel sorunlarla karşı karşıyayız. Gençlerin ihtiyaçları ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı Bakanlığın öncelikleri arasında yok. Gençlerimizin yaşadığı ekonomik sıkıntıları görmezden gelen, burs miktarını günlük 133 liraya indirgeyen, yurtların güvenliğine ilişkin şikâyetlere çözüm bulamayan, milyarlarca liralık kaynak aktarımında şeffaflığı sağlayamayan bir bütçe anlayışını kabul etmiyoruz. Bizim itirazımız da yalnızca rakamlara değil bu rakamların arkasındaki siyasi tercihlere çünkü bir ülkede öğrenciler beslenme ve barınma sorunuyla mücadele ederken, gençler geleceklerini borç hesabı yaparak planlarken, amatör spor kulüpleri destek beklerken bütçenin önceliklerini sorgulamak zorundayız. Cumhuriyet Halk Partisi olarak gençlerin özgürce yaşayabildiği, eğitimini ekonomik kaygılar altında ezilmeden sürdürebildiği, sporun ve kültürün herkes için erişilebilir olduğu, kamu kaynaklarının eşitlik ve şeffaflık ilkeleriyle yönetildiği bir ülke mücadelesini sürdüreceğiz ancak bu bütçenin gençlerimizin temel sorunlarına yeterli yanıt verdiğini

düşünmüyoruz. Kamu kaynaklarının dağılımındaki tercihleri, denetim eksikliklerini ve gençlerin ihtiyaçlarını geri plana iten yaklaşımı kabul etmiyoruz. Bu nedenle, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesine ilişkin eleştirilerimizi ve itirazlarımızı kayda geçiriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Demir, teşekkür ederim.

Aysu Bankoğlu, buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkürler.

Hoş geldiniz Sayın Bakan, değerli arkadaşlar.

Evet, bugün burada yine Gençlik bütçesini konuşmak için bir araya geldik. Stratejik planlarınıza, sunumlarınıza baktık, dinledik sizleri; her zamanki gibi kâğıt üstünde projeleriniz, programlarınız gayet iyi, hiçbir problem yok, kâğıt üstünde her şey çok iyi ama biraz da hayatın gerçeklerine dönelim. Bu ülkede gençlerin sabah uyandığında nasıl bir hayata uyandığını söylemek istiyorum: Bir üniversite öğrencisi düşünün; sabah kalkıyor, kahvaltı yapıp yapmamayı hesaplıyor çünkü ay sonuna kadar parasının yetmesi gerekiyor; otobüse binmek ile öğle yemeği yemek arasında tercih yapmak zorunda kalıyor mesela; derse giriyor, bilgisayarının eski olduğunu biliyor, gerekli programları çalıştıramıyor; akşam yurda dönüyor, odasında altı kişi var, biraz ders çalışmak istiyor ama odasında sessizlik bulamıyor; daha sonra arkadaşları dışarı çıkmayı teklif ediyor, cebinde kahve içecek parası bile yok; telefonuna bakıyor, sosyal medyada herkes çok iyi geziyor, yurt dışında insanlar eğleniyor, hayat yaşıyorlar, o ise kendi gençliğini seyrediyor. Bu tablo sizin yirmi beş yıldır yönettiğiniz ülkede bir üniversite öğrencisinin sıradan bir günü ama siz bütçe sunumunuzda ne diyorsunuz? Hep "Her adımda birlikteyiz." diyorsunuz. Her adımda birlikte olduğunuzu iddia ettiğiniz gençlerin sıradan bir günü işte böyle. Bir yandan geçim derdi, bir yanda barınma, bir yanda beslenme, üstüne bir de ifade özgürlüğü kaygısı ekleniyor. Bir "tweet" attı diye gençleri ters kelepçeyle sabahın köründe tutukluyorsunuz, gözaltına alıyorsunuz. Sosyal hayattan dışlanma, gelecek korkusu ekleniyor tüm bunların üstüne. Gençlik dediğimiz aslında hayatın en verimli diyebileceğimiz yılları, bu ülkede bir hayatta kalma sınavına maalesef dönüşmüş durumda.

Şimdi, Sayın Bakan, pek tabii bu broşürlere bakıp başarı hikâyesi anlatmak zorundasınız siz. Sizi de anlıyoruz ancak bizim elimizde rakamlar var. Mesela 2 milyon 538 bin, bugün bu sayıyı çok sayıda duyacaksınız ve duyuyorsunuz. Ne bu sayı? Ne eğitimde ne istihdamda olan genç sayısı ve bu sayı genç nüfusun yüzde 22'si. Avrupa'da küçük bir ülkenin nüfusu kadar genç ne okula gidiyor ne istihdamda ne eğitimde ne de bir işe gidiyor ama sizin ne sunumunuzda ne stratejik planlarınızda ne programınızda ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerle ilgili tek bir cümle dahi yok. Her sene size bunu söylemekten yorulduk. Avrupa Birliği ortalaması ne kadar? 8,6! OECD ortalaması yüzde 11, Türkiye'nin oranı yüzde 22. Her zamanki gibi 1'inciyiz. Bakanlığın gençlik politikası bu tablo karşısında hangi somut hedefleri koyuyor, artık bir zahmet burada açıklayın. Şimdi, bu rakamın içinde bir sabah kalkıp iş aramaktan vazgeçmiş gençler var, üniversiteyi bırakmak zorunda kalmış gençler var, defalarca, defalarca başvuru yapıp cevap alamamış genç var, ailesinin yanında yıllardır kendi hayatına başlayabilmeyi bekleyen genç var. Peki siz bu gençlere ne söylüyorsunuz? Gençlik merkezine mi gitsin bu gençler ya da daha çok çabalayın mı diyelim; ne diyeceksiniz, ne diyorsunuz?

İşsizliğe bakalım. Orada da tablo aynı. TÜİK'inizin 2016 Eylül verilerine göre genç işsizlik oranı yüzde 14. Genç kadınlarda bu oran yüzde 23'lere çıkıyor. Üniversite mezunları iş arıyor, diplomalı gençler düşük nitelikli işlerde çalışmak zorunda kalıyor bu ülkede. Sayıyı da verelim; 15-34 yaş arasında çalışan yaklaşık 12,5 milyon gencin 3 milyonu aldığı eğitimden daha düşük nitelik gerektiren işlerde çalışıyor. Her 4 genç çalışandan 1'i eğitimine uygun iş bulamamış yani mühendis kasiyer oluyor, öğretmen kurye oluyor, yüksek lisans yapıyorsun, mülakatta referansın soruluyor bu ülkede maalesef. Çünkü bu ülkede gençlerin önünde âdeta iki yol var. Birinci yol; sınava hazırlan, oku, derece yap, diploma al, başvurunu yap, bekle, mülakata gir, sonra elen. İkinci yol ne? Doğru kişiyi tanı, doğru aileden gel, doğru telefon numarasına sahip ol, kapılar zaten sana kendiliğinden açılıyor. Torpil, torpil, torpil! Her yerde torpil var ama artık AK PARTİ'li olmak da yetmiyor. İlla başta üst düzey birini tanıman lazım. Örneklerini birazdan vereceğim.

Şimdi, 2026 yılında lisans öğrencilerine aylık verdiğiniz burs miktarı 4 bin lira, 4 bin lira! Bu parayla öğrencinin bir ay boyunca barınmasını, ulaşımını karşılamasını, beslenmesini, kitaplarını almasını, sosyal yaşama katılmasını bekliyorsunuz. Şimdi zam gelecek bu paraya, Cumhurbaşkanı da yine diyecek ki "İyi para." övecek bu zamminızı. Şimdi size bir isim hatırlatacağım Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Fatma Betül Sayan Kaya. İBB'den yurt dışı eğitimi için bir burs aldı, bursu usulsüz aldı, usulsüzce harcadı. Benim sözüm değil ortada belgeleri var. Ne kadar burs aldı bu kişi? 106 bin dolar yani 5,5 milyon. Kardeşi de Bakan Yardımcılığı, BTK Başkanlığı yaptı, bir başka kardeşi büyükelçilik görevinde. Milyonlarca genç kamuya girebilmek için sınavlara hazırlanırken, mülakat kapılarında beklerken bu ülkenin fırsatlarını Sayan ailesi kullandı. Fatma Betül Hanım 1 milyar 860 milyon liralık fon vurgunundan pişman olmuş, bu parayı güya iade etti, yargı süreci devam ediyor ancak bizim burada sormamız gereken siyasi ve toplumsal soru son derece açık: 1 milyar 860 milyon lira ve usulsüz 5,5 milyon burs. Makamlar, torpiller, paralar, memuriyetler havada uçuşuyor; yetmedi, bir de 1,8 milyar para, vurgun yaptı. Bir öğrencinin yıllık bursu 48 bin lira Sayın Bakan, 1 milyar 860 milyon lirayla yaklaşık 40 bin öğrenciye ortalama bir yıl boyunca burs verebiliyorsunuz yani yuvarlarsam 40 bin öğrenci. Sayın Bakan ya 40 bin öğrencinin bir yıllık bursu için kaynak bulabiliyor musunuz? Bu ülkenin 40 bin evladına bir yıl boyunca eğitim desteği sağlayabiliyor musunuz? Sizin gözünüzde 40 bin öğrenci bir Fatma Betül etmiyor mu? Gerçekten merak ediyorum. Gençlere kemer sıkmayı anlatıp saraylı dostlara servetler yığılıyor. Gençlere bu broşürleri "başarı" diye anlatacak mısınız? Gerçekten artık kandırmayı bırakın.

Öğrencilerin sofrasına dönüp bakalım: KONDA'nın 2024 anketi üniversite öğrencilerinin yüzde 53'ünün yeterli beslenemediğini söylüyor, yüzde 44'ünün iyi bir barınma alanına sahip olmadığını söylüyor, yüzde 78'i kültür ve sanat etkinliklerine katılamıyor.

Barınmaya bakalım: 4 milyon öğrenciye karşı KHK yurtlarının kapasitesi 1 milyon civarında fakat asıl soru şu: Kaç öğrenci başvurdu, kaçı yerleşti, kaç öğrenci yedek listesinde kaldı? İller bazında doluluk oranları nedir? Bunları lütfen açıklayın.

Odalara ranza ekleyerek kapasiteleri artırdığınızı anlatabilirsiniz ama Ankara'da mesela bir özel yurt ne kadar? 17 bin liradan başlıyor, 75 bin liraya kadar çıkıyor, bir öğrencinin aldığı burs 4 bin lira; şimdi, bu aradaki farkı kim karşılayacak, hangi aile karşılayacak? Sayan ailesi mi karşılayacak?

Sonuç olarak, bu gençlere bir gelecek borçlusunuz Sayın Bakan, bu ülkeyi yirmi beş yıldır yönetiyorsunuz, bu gençlere bir gelecek borçlusunuz. Bu gençler bu ülkeye küserek doğmadılar; bu ülkenin sokaklarında büyüdüler, okullarında okudular, üniversitelerinde hayal kurdular; şimdi, o hayallerini gerçekleştirebilmek için başka ülkelerin kapısında fırsat arıyorlar maalesef. Beyin göçü oranları ortada ve sizin her sene olduğu gibi yine beyin göçüyle ilgili tek bir projeniz yok, tek bir rakamınız yok, stratejik planınızda, faaliyet raporunuzda tek bir projeniz yok. "Biz gençlerle konuşuyoruz, beyin göçü o kadar da artmadı..." Bir ülke düşünün ki yani, gerçekten, gençleri gitmek için pasaport ve vize hesabı yapıyor; Allah aşkına ya, böyle bir gençlik politikası olabilir mi değerli arkadaşlar?

2027 bütçesini görüşüyoruz; yüzde 33,1 artış var; güzel diyeceğim geçen yıla göre. Şimdi, bu 399 milyar liralık artışın, Allah aşkına, tek kuruşu bile bir mezunun torpilsiz iş bulmasına yetiyor mu? Yetmiyor. Dolayısıyla, son söz: Bütçe işi para işi değildir sadece, aslında aynı zamanda bir zihniyet işidir Sayın Bakan, bütçenin gerçek sınavı da budur. Bu sınavdan geçtiğini zannedenlerin bir bölümü vurgundan içeride. Saray Hükûmeti de bu sınavdan kalacak diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına Turan Yaldır, buyurun.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri ve bürokratlar; Gençlik ve Spor Bakanlığının 2027 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, bugün karşınızda yalnızca bütçeyi değil, bu bütçenin esas dokunması gereken hayatları konuşmak istiyorum. Ülkemizin en büyük zenginliği ne yer altı kaynakları ne de hazinesindeki olmayan paradır. Ülkemizin en büyük zenginliği anaların, babaların binbir fedakârlıkla yetiştirdiği pırlanta gibi gençlerimizdir.

Sayın Bakanım, Gazi Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyetimizi Türk gençliğine emanet etti; he acı ki emanetin sahibi olan Türk gençliği bugün kendi vatanında garip, kendi öz yurdunda parya hâline getirilmiştir. Eğitim sistemini yapboz garabetine çevirip plansızca açtığınız tabela üniversiteleriyle işsizler ordusuna binlerce yeni neferler kattınız. Bugün gençlerimiz kapı kapı iş arıyor, bulamadığında omuzları çökmüş şekilde ailesinden harçlık istemeye mahkûm ediliyor; yarını bırakın, daha bu akşam ne yapacağını bile planlayamıyor. 20 yaşındaki pırıl pırıl bir gencin bütün hayat gayesi ay sonunu getirmek olmamalı; gencimizin hayali üretmek olmalı, başarmak olmalı. Ülkemizin ay yıldızlı bayrağını gururla dalgalandırmak olmalıdır. Lakin gerçeğe baktığımızda gördüğümüz manzara yüreklerimizi sızlatıyor. Evlatlarımıza kendi vatanları dar ediliyor. Geleceklerini tek yönlü uçak biletleriyle yurt dışında arıyorlar. Sizler de bu sırada "Gençler bizim geleceğimizdir." diyerek hamaset yapıyorsunuz. Vicdanınız sızlıyorsa, ağdalı lafları bir kenara bırakıp bu sorulara cevap verirsiniz: Bu gençler geleceklerini neden Türkiye'de göremiyor? Onları bu vatana küstüren kimdir, nedir? Neden gözlerinde umut yerine tükenmişlik görüyoruz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Öyle bir şey yok ya.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Nedenini söyleyeyim ben size: Çünkü siz onlara hayal kurma şansı bile bırakmadınız. Şimdi çıkıp "Gençlerimizi çok seviyoruz." edebiyatı yapmayın. O gençlerin gözündeki ışığı söndüren bu çürümüş düzendir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Öyle bir şey yok.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Oysaki Türk gençliği sizin öngörüsüzlüğünüze feda edilemeyecek kadar kıymetlidir. Gelin, gençlerimizi meslek sahibi yapalım, stajdan istihdama uzanan bir yol açalım. Her aşamada liyakati esas alalım ki evlatlarımız kendi vatanında üretsin, kazansın ve yuva kursun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Kaç gençle bir araya geldiniz?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - İzmir'de nasıl yuhalandınız?

TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Bakanım, yarınlarımızı emanet edeceğimiz gençlerimizi göz göre göre kaybediyoruz. Bir tarafta uyuşturucu, diğer tarafta sanal kumar ve yasa dışı bahis. Eskiden sokak başında bekleyen tehlike, şimdi gençlerimizin cebinde, tam yanı başında. Gençlerimiz bir tuşla kumar bataklığına sürükleniyor, bir mesajla yasa dışı bahis ağlarının hedefi oluyor. Bir anne düşünün, evladını uyuşturucudan kurtarmak için çalmadık kapı bırakmıyor. Bir baba düşünün, çocuğunun kumar borcunu ödemek için yılların alın terini elden çıkarıyor. Daha hayatının baharında hayal kurması gereken evlatlarımız çaresizliğe mahkûm ediliyor.

Sayın Bakanım, "Uyuşturucu kullanmayın. Kumar oynamayın." demekle evlatlarımızı bu bataklıktan kurtarmış mı oluyorsunuz? Onca şatafata kaynak buluyor da gençlere ücretsiz sunulacak spor tesislerine mi kaynak bulamıyorsunuz? Bir evladımızın elinden tutmak için illa bağımlı olmasını mı bekleyeceğiz Sayın Bakanım? Evlatlarımızı kaybettikten sonra dökülen

gözyaşlarıyla, verilen vaatlerle mücadele kazanılamaz. Devletimizin eli çetelerin elinden önce gençlerimize ulaşmalıdır. Gelin, ailelerin ocağına ateş düşmeden gereğini yapın. Mahallelerde ücretsiz spor kurslarını yaygınlaştıralım ve amatör spor kulüplerini destekleyelim. Dar gelirli ailelerin evlatları için ulaşım ve spor malzemesi desteği sağlayalım. Okullarımızda psikolojik danışmanlık hizmetlerini güçlendirip bağımlılık riski taşıyan evlatlarımıza erkenden ulaşalım.

Sayın Bakanım, bir de gelin, milyonlarca doların harcandığı ve milyonların gönül verdiği Türk futbolunun hâline bir bakalım. Futbolun kalitesini ve uluslararası başarılarımızı konuşmamız gerekirken hakemler başta olmak üzere kulüplerin ve federasyonun içine düşmüş olduğu çürümüşlüğü konuşuyoruz. Yıllarca bu kokuşmuş düzeni göz göre göre izlediniz ve bugün Türk futbolunun içinde bulunduğu bu vahim durumun temel sorumlusu sizlersiniz. Maalesef kronikleşen bir güven kriziyle karşı karşıyayız. Kulüplerimiz borç batağındayken şaşaalı yabancı transferlere milyonlarca euro bonservis ve maaş aktarılıyor. Neden milyonlarca avroyu yabancı oyunculara fütursuzca akıtıyoruz da Anadolu'daki cevherlerimizi yetiştirecek o iradeyi bir türlü göstermiyoruz? Neden kulüplerimizde yarını kurtaracak köklü bir altyapı vizyonu günübirlik transfer hırsına kurban ediliyor? Neden bir Arda Güler yetiştiğinde göğsümüz kabarırken arkasından onlarcasını yetiştirecek bir düzen kuramıyoruz? Profesyonel kulüplerin altyapıya aktarması gereken bütçeler başka mecralara mı aktarılıyor?Bu soruları sabahlara kadar sıralayabiliriz Sayın Bakanım ama kaybettiğimiz her gün keşfedilmeyi bekleyen bir evladımızın daha hayali sönüyor.

Sayın Bakanım, Avrupa'da tabandan zirveye örülen bir sisteme şahitlik ediyoruz. Mesela, Hollanda, çocukların eğitimini ve antrenörlerin kalitesini millî bir politika olarak ele alıyor. Henüz çocuklar 5 yaşındayken kulüp futboluyla tanışıyor. Ajax gibi kulüplerin altyapıları yalnızca futbolcu seçmekle kalmıyor, çocukları yıllar boyunca köklü bir futbol felsefesiyle yetiştiriyor. Biz ise ne yazık ki köküne su vermediğimiz bir ağacın meyvesini devşirmeye çalışıyor, her defasında hayal kırıklığına uğruyoruz, "Yeter ki günü kurtaralım." anlayışıyla ilerliyoruz.

Sayın Bakanım, Millî Takımımızda Arda Güler, Kenan Yıldız gibi dünya futbolunda kendine yer edinmiş kıymetli gençlerimizle ne kadar gurur duysak az ancak Millî Takımımızın başarısını yıldız birkaç oyuncumuzun omuzlarına yüklemek, altyapıdaki sorunlarımızı örtmüyor. Artık kişisel yeteneklerden medet ummayı bırakıp sürdürülebilir bir futbol ekosistemine geçmek zorundayız. Sayın Bakanım, Türk futbolunun geleceği, Anadolu'nun köylerinde yalın ayak top koşturan çocuklarımızdadır. Benim itirazım, bu toprağın evlatlarına üvey evlat muamelesi yapılmasına, onların hak ettikleri fırsattan mahrum bırakılmasınadır. Gelin, altyapı yatırımlarını şeffaflıkla mercek altına alalım, kendi öz evladına sahada cesurca süre tanıyan kulüplerimizi baş tacı edelim. Gelin, Anadolu'nun her köşesine bölgesel spor akademileri kuralım ki nice gençlerimiz imkânsızlıklar yüzünden kaybolup gitmesin.

Sayın Bakanım, Anadolu'nun çocuklarına fırsat tanımaktan söz etmişken, Aksaraylılara yıllardır sözü verilip hayata geçirilmeyen yeni stadyum projesinin akıbetini sizlere sormak istiyorum. Tarih 26 Mayıs 2023, AK PARTİ Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu Aksaray'a 20 bin kişilik UEFA standartlarında yeni bir stadyum yapılacağını açıklıyor, "Gençlik ve Spor Bakanlığıyla gerekli çalışmaları tamamladık." diyor. Aradan iki buçuk sene geçiyor, tarih 7 Ekim 2025, Cengiz Aydoğdu yine bir heyetle sizi ziyaret ediyor Sayın Bakanım, Aksaray'a yeni stadyum müjdesi yeniden veriliyor ancak bu defaki müjde de 20 bin kişilik stadyum 10 bin kişiye düşüyor. Geldik 2026 yılının sonuna, hâlâ ortada stadyumun "s"si bile yok Sayın Bakanım. Seçim dönemlerinde dillerden düşmeyen Aksaray stadyum projesi 2027 bütçesinde yer alacak mı? Bu şehrin taraftarını daha ne kadar oyalayacaksınız? Aksaraylı hemşehrilerimin yeni bir stadyum masalına daha artık sabrı kalmadı, bu sözün de önceki vaatler gibi unutulmasını istemiyorlar. İhale tarihini, ilk kazmanın ne zaman vurulacağını ve stadyumun ne zaman tamamlanacağını ilan etmenizi temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Şenol Sunat...

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz hepiniz.

Sözlerime başlamadan önce, ömrünü milletinin istiklal ve istikbaline adayan, Millî Mücadele'mizin önderi, bağımsızlığımızın mimarı ve cumhuriyetimizin banisi Mustafa Kemal Atatürk'ü minnetle, saygıyla ve rahmetle anıyorum.

Evet, ülkenin geleceğini gençlere emanet eden Atatürk'ün ölüm yıl dönümünde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Evet, değerli bürokratlar ve Sayın Bakan, yaptıklarınızı anlattınız ancak bu bütçeyi değerlendirirken benim baktığım yer; yurda yerleşemeyen öğrencinin ödediği kira, bursu ayın sonuna yetişmeyen gencin boş tabağı, diplomasını aldığı hâlde geleceğini kuramayan evladımızın kaygısı. Sizden bugün faaliyet listeleri değil bu sorunlara cevap bekliyorum çünkü gençlerin hayatına dokunmayan bir bütçe artışını "başarı" diye zaten sunmanızın bir anlamı yok. Sayın Bakan, öğrencilerin barınma konusunda rakamların arkasına sığınamayacağınız bir tablo var: 2026 için 30.000 yeni yatak planlanmış, yıl sonu tahmininiz ise 10.736. Plan ile tahmin arasında 19.264 yatak fark bulunuyor. Hangi yurt projeleri gecikti Sayın Bakan? Gecikmenin sorumlusu kim? B yurtlar hangi tarihte açılacak? 2027'de yenilenecek yatak kapasitesi hedefini 1.000'e indiriyor, yurtların büyük onarım ödeneğini 500 milyon lira azaltıyorsunuz. Hangi ihtiyaç ortadan kalktı da onarım kaynağını düşürdünüz? Dahasını söyleyeyim, Sayıştay da burada: Sayıştay bulgularına göre bazı yurtlara iskân alınmadan öğrenci kabul edilmiş, kimi binaların iskân ve yangın uygunluğu belgeleri sunulmamış. Sayın Bakan, burada konuştuğumuz evrak eksikliğinin arkasında gençlerin can güvenliği var. Bugün kullanılan yurtların kaçında bu eksiklikler sürüyor? Kaç öğrenci o binalarda kalıyor? Eksiklikler tamamlanıncaya kadar hangi koruyucu tedbirleri aldınız? Yeni bir Kartalkaya faciası mı yaşayalım? Bakanlığın yurt hizmetleri verileri, psikolog ve sosyal çalışmacı kapasitesini sorgulamaya imkân

veriyor. Psikolojik destek isteyen bir genç ilk görüşme için kaç gün bekliyor? Psikolog hizmetine erişemeyen kaç yurdunuz var? Karşılanamayan başvuruları ve uzman personel açığını gidermek için bütçeye ne koydunuz?

Sayın Bakan, çok arkadaş dile getirdi, lisans öğrencilerine aylık burs ve öğrenim kredisi olarak günde 133 liradan ayda 4 bin lira para veriyorsunuz. Bu parayla hangi öğrenci, hangi ihtiyacını karşılayabilir, ulaşımını mı? Yemeği, kitabı, kırtasiyesi, sosyal hayatı düşünüldüğünde bu parayla nasıl geçinmeleri beklenir? Sayın Bakan, bu desteğin büyük kısmı burs değil, kredi yani geri ödenecek borç; ailesinden para alamayan gence cevabınız nedir? Bu ekonomik şartlarda neredeyse her öğrencinin bursa ihtiyacı varken daha fazla borçlanmasını mı değerlendireceksiniz, derslerini aksatacak kadar çalışmasını mı, okulu bırakmasını mı? 2027 bursunu hangi öğrencinin geçim hesabına göre belirleyeceksiniz?

Değerli Komisyon üyeleri, 2025 TÜİK verileri bunlar, 15-34 yaş grubundaki gençlerin yüzde 23,3'ü ne eğitimde ne istihdamda yani 6,8 milyonu geçen gençten bahsediyoruz. Genç kadınlarda bu oran yüzde 30,9. Sayın Bakan, okulda olmayan, çalışmayan, bir öğrenci topluluğuna üye olmayan gençlere ulaşabiliyor musunuz, ulaşıyor musunuz, ulaşmak istiyor musunuz? Bu gençlere ulaşmak için hangi bütçeli programınız var? MEB ve İŞKUR'la yürüttüğünüz çalışmalar kaç genci yeniden eğitime ve kayıtlı işe taşıdı? Katılım sayısını anlatıyorsunuz, hayatı değişen gençlerin sayısını da açıklamanızı rica ediyoruz.

Evet, 2025 yılı kesin hesabınıza göre sermaye giderlerinde 1,7 milyar liralık ödeneği kullanmamışsınız. 2022 yılında Manisa'nın Kırkağaç ilçesinde Bakanlığınız tarafından başlatılan Spor Kompleksi Projesi'ni tamamlayamadınız. "Ödenek yoktu." diyemezsiniz, 2025 rakamlarından görüyoruz ki paranız varmış ama yapmamışsınız. Manisa Milletvekili olarak ben, bu tesisin neden bitirilmediğini, kamu zararının bulunup bulunmadığını ve sorumlularına ne yapıldığını 11 Haziran 2026 tarihinde verdiğim soru önergesiyle size sordum ama tenezzül edip cevap verilmedi. Bu tesis için 17 Eylülde tam 127 milyon liraya yeni bir yapım sözleşmesi imzaladınız. Zamanında 16 milyon liraya bitirebileceğiniz bir işi bugün 127 milyon liraya yapıyorsunuz, dört yılda maliyeti 8 katına çıkarıyorsunuz. Bu kez de projenin yer seçiminin hatalı olduğuna ilişkin iddialar kamuoyuna yansıyor. Tesisin taban suyunun yüksek olduğu, mühendislik çözümlerinin ise yetersiz kaldığı öne sürülüyor. Bu konuyu araştırmalısınız. Bakanlığınızdan talebimiz, bu proje için yeni bir bilirkişi incelemesini, projenin mühendislik yönünden denetlenmesini, kamu kaynaklarının hesabının verilmesini, bu tesisin bir an önce Kırkağaç'a kazandırılmasını istiyoruz.

Ayrıca, Kırkağaç'ta atıl bir hâle gelen Şehir Stadyumu'nun tadilattan geçmesini istiyoruz.

Yine, Manisa Yunusemre ilçemizde bulunan KYK yurtlarında internet altyapısının güçlendirilmesini, bağlantı hızlarının arttırılmasını, temizlik ve çamaşır hizmetlerinin iyileştirilmesini, yemek kalitesinin yükseltilmesini öğrencilerimiz adına talep ediyorum.

Yeni yapılan Salihli Ramiz Turan Spor Kompleksi'nin tribününde kapalı alan yok. Törenlerde, sıcak ve yağmura maruz kalan halkımız mağdur oluyor. Bu soruna da çözüm istiyoruz.

Sayın Bakan, spor bilimleri mezunları atama beklerken Bakanlığınızın personel alımlarına ilişkin ciddi mağduriyetler tarafımıza iletiliyor. Geçen yıl da bu konuya dikkat çekmiştim, yine söylüyorum: Aralık 2021'deki 373 kişilik alımdan sonra neden yeni spor uzmanı alımı yapılmadı? 2027 yılında kaç spor uzmanı alınacak? İlan hangi tarihte yayınlanacak? Gençlerimizi uyuşturucu ve bağımlılıktan korumak için ne kadar kaynak ayırıyorsunuz? Yalnızca 73 milyon lira, bütçenizin on binde 2'si bile değil. 2025 yılında bağımlılıkla mücadele için 450 eğitici yetiştireceğinizi ifade etmiştiniz, yalnızca 32 eğitici yetiştirdiniz. Hedeften sapmanız yüzde 93. Genelgeler yayınlıyorsunuz, piyango, İddaa, bahis gibi kumar oyunlarından maalesef gençlerimizi koruyamıyorsunuz çünkü gençler için bir gelecek hedefini ortadan kaldırdınız. Gençlerin bağımlılıktan korunması amacıyla gençlik merkezinde kurulacağı belirtilen danışma birimleri bugün kaç merkezde fiilen hizmet veriyor? Bu birimlerde kaç psikolog, sosyolog, sosyal hizmet uzmanı ve psikolojik danışman görev yapıyor? Kamuya girişte adalet konusunda da cevap bekliyoruz. Yurt yönetim personeli ve gençlik çalışanı alımlarında adaylar KPSS'yle çağrılıyor fakat başarı sırası sözlü sınav puanıyla belirleniyor, ses ve görüntü kaydı da tutulmuyor. Gençlere emeklerinin karşılığını alabileceklerine dair güven vermek zorundasınız. Sayın Bakan, gençlik merkezi sayısını artırırken katılım hedefini neden düşürüyorsunuz? Açtığınız merkezlerde kaç farklı genç düzenli hizmet alıyor? Aynı gencin farklı etkinliklere katılımını toplam rakamda nasıl sayıyorsunuz? Kayıtlı üye, toplam katılım ve düzenli yararlanan kişi ayrı ayrı açıklayın bunları. Sporun tabana yayılmasını istiyorsanız, ailenin gelirinden bağımsız olarak çocuğun tesise, antrenöre ve ekipmana erişmesini sağlayın.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

YENİ YOL Partisi adına Sayın Mehmet Karaman...

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanımız ve kıymetli bürokrat arkadaşlar; sizleri hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

2027 yılı bütçesini görüşürken asıl gayemiz, gençlerimize nasıl daha iyi bir gelecek sunacağız olmalıdır. Gençlerimizi inancıyla, ahlakıyla, ilmiyle, çalışkanlığıyla ve idealleriyle ülkesine yön verecek olan gençlerimiz olarak görmeliyiz.

2027 yılı için Gençlik ve Spor Bakanlığına yaklaşık 400 milyar lira ayrılmıştır. 2026 yılı bütçe başlangıç ödeneğine göre nominal olarak yüzde 33 artış anlamına gelmektedir. Ancak bütçenin dağılımına baktığımızda önemli bir tabloyla karşılaşıyoruz: Bütçenin yüzde 80'i yani 319,8 milyar lirası yükseköğretim programına ayrılmıştır. Elbette yükseköğretim hizmetleri, öğrenci bursları ve yurtlar önemlidir. Bunların hiçbirini küçümsemiyoruz ama bütçenin büyüklüğü kadar bu bütçenin gençlerin hayatında neyi değiştirdiği de önemlidir. Bugün gençlerimizin karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan biri, eğitim ve istihdam arasındaki kopukluktur. TÜİK'in istatistiklerine göre gençlik 2025 verilerine göre 15-24 yaş grubunda ne eğitimde ne istihdamda olan

gençlerimizin oranı yüzde 23,3'tür. Bu 3 milyon gencimizin ne eğitim hayatında ne de çalışma hayatında yer alabildiğini göstermektedir. 2026 yılında geniş tanımlı genç işsizlik oranı ise yüzde 38,3'e ulaşmıştır. Bir tarafta iş arayan ancak iş bulamayan gençlerimiz, diğer tarafta nitelikli eleman bulamadığını ifade eden işletmelerimiz var. Ankara Sanayi Odası üyelerinin yüzde 48'i en büyük sorunlarının nitelikli eleman bulamamak olduğunu söylüyor. Burada eğitim ve istihdam arasındaki köprünün güçlendirilmesi sorunu da vardır. Bir başka önemli husus ise gençlerimizin yurt dışına göçüdür. Üniversite mezunlarının yurt dışına göç oranı ise yüzde 1,6'dan yüzde 2,2'ye yükselmiştir. Bir tarafta, eğitim ve istihdam dışında kalan milyonlarca gencimiz, diğer tarafta, yetişmiş insan kaynağımızın yurt dışına yönelmesi.

Değerli Bakanım, hepimiz çok iyi farkındayız ki gençlerimize yalnızca diploma vermek yetmez. Onlara kendi topraklarında, adil bir ücretle, alın terinin karşılığını alarak yaşayabilecekleri bir üretim ekonomisi sunmak zorundayız. Çocuklarımızı doğduğu topraklarda doyuramazsak onlardan güçlü bir gelecek bekleyemeyiz.

Ayrıca, ahlaki bozulma için de somut adımlar atmalıyız. Gençlerimiz küresel odaklı dijital mecralar ve marjinal akımlar vasıtasıyla ciddi bir ahlaki yozlaşma ve kültürel sömürgecilik tehdidi altındadır. Ahlaki değerleri aşındıran, aile kurumunu hedef alan ve neslimizi kimliksizleştiren projeler karşısında Bakanlık bütçesinde caydırıcı ve millî şuur aşılayıcı somut adımların atılmadığını üzülerek görüyoruz. Ahlaki değerleri önceleyen gençlik dernekleri doğrudan teşvik edilmeli, gençlerin manevi değerler üzerinde yetişebileceği güvenli alanlar devlet eliyle desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, gençlerimizi tehdit eden bağımlılık sorununu da görmezden gelemeyiz. Yeşilayın Türkiye Kumar Raporu'na göre kumar oynayanların yaklaşık yüzde 71'i kumara 15-24 yaşları arasında başlamaktadır. YEDAM'a kumar nedeniyle yapılan başvurular 2027 yılında 3.006'yken 2025 yılında 5.748'e yükselmiştir. Uyuşturucu konusunda da benzer şekilde ciddi bir tabloyla karşı karşıyayız. 2025 yılında madde bağlantılı ölümlerin yüzde 30,5'i 30 yaşın altındaki bireylerden gerçekleşmiştir. Dijital dünyadaki riskler de gençlerimizin gündemindedir. TÜİK'in 2024 araştırmasına göre 6-15 yaş grubundaki çocukların yüzde 91,3'ü internet, yüzde 66,1'i sosyal medya kullanmaktadır. Yüzde 74'ü ise dijital oyun oynamaktadır. Her internet kullanan veya oyun oynayan çocuğu bağımlı olarak değerlendiremeyiz ancak bu kullanımın doğurduğu riskleri de görmezden gelemeyiz. Gençlerimizi kumardan, uyuşturucudan, dijital bağımlılıktan veya diğer zararlı alışkanlıklardan korumak devletin önemli sorumluluklarından biridir.

Peki, bütün bu sorunlarla mücadele için ayrılan kaynağa bakalım: 2027 bütçesinde Bağımlılıkla Mücadele Programı'na yalnızca 73,1 milyon lira ayrılmıştır. Bu tutar Bakanlık bütçesinin binde 2'si bile değildir. Gençlerimizi tehdit eden bağımlılık türlerinin çeşitlendiği bir dönemde önleyici çalışmaların kapsamı, niteliği ve bütçesi çok daha güçlü olmalıdır.

Bugün ülkemizin kanayan en büyük yaralarından bir diğeri adliye koridorlarında, cezaevi koğuşlarında harcanıp giden evlatlarımızdır. Yıllardır cezaevlerini çoğaltmakla övünüyorsunuz, duvarları yükseltiyor, kilitleri vuruyor ama o çocukların o sokaklara neden mahkûm edildiğini görmezden geliyorsunuz. Daha bundan birkaç ay önce bu Mecliste "Çocuk Koruma Kanunu" diyerek çocuklara cezaları artıran bir kanun geçirdiniz. Devletin bu konuda temel görevi önlemek, korumak, kollamak olmalıdır; bu ülkenin evlatlarına insanca yaşayacağı bir zemin sunmak olmalıdır. Toplum olarak da devlet olarak da acilen bir ahlak, maneviyat ve merhamet seferberliğini başlatmak zorundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğrencilerimizin barınma ve geçim sorunları da bütçenin en önemli başlıklarından biridir. Bakanlığın açıklamasına göre Kredi Yurtlar Kurumunun yatak kapasitesi 1 milyonu aşmaktadır; bu önemli bir hizmettir ancak örgün öğretimdeki yaklaşık 3,6 milyon ön lisans, lisans öğrencisi dikkate alındığında yurt kapasitesinin yeterliliğini yalnızca toplam yatak sayısıyla değerlendiremeyiz. Özel yurtlarda aylık ücretlerinin 20 bin liradan başlayıp 80 bin liraya kadar çıkabildiği bir ortamda aylık 4 bin liralık burs veya kredi desteğinin öğrencilerimizin ihtiyaçlarını karşılamaya yetmediği açıktır. Sayıştay raporlarında kredi geri ödemelerinin temin edilemediğine değinilmektedir. Bu nedenle kredilerin de öğrencilerimize burs olarak verilmesi ve miktarın artırılması konusunda vereceğimiz önergenin desteklenmesini de talep ediyoruz.

Bir başka önemli konu da yurt güvenliğidir. Gençlerimize yalnızca bir yatak değil, güvenli, sağlıklı ve insanca yaşayabilecekleri ortamlar sunmak zorundayız.

Bütün bu başlıkların yanında, bütçenin etkin ve şeffaf kullanılması da büyük önem taşımaktadır. Sayıştay raporlarının mükerrer ödemeler, yoklama ve puantaj kontrollerindeki eksiklikler, yurt kamulaştırmalarında usul sorunları ve spor kulüplerinin denetimindeki yetersizlikler ortaya konulmuştur. Örneğin, 3.708 spor kulübünün süresinde mali beyanname vermediği, 8.683 kulübün ise genel kurulunu süresinde yapmadığı veya bildirmediği tespit edilmiştir. Kamu kaynaklarının doğru kullanılması yalnızca mali bir zorunluluk değildir; gençlerimizin geleceği için ayrılan her kuruşun hesabının verilmesi demektir. "Nüfusumuz yaşlanıyor, doğurganlık oranlarımız düşüyor. Bu bizim için felakettir." diye haykırıyorsunuz fakat siz bu felaket için ne yapıyorsunuz? Evliliğe, yuvaya, aile olmaya giden yolların inşası daha üniversite yıllarında başlarken ülkemiz gençleri evlilikle ilgili hayal dahi kuramamaktadırlar çünkü ülkemizde sayenizde sadece ağır bir ekonomik enkaz yok, aynı zamanda derin bir güven krizi var. Genç, yarınına güvenemiyor, aldığı eğitimine güvenemiyor, alacağı maaşa güvenemiyor.

Sayın Bakanım, beden eğitimi ve spor bilimi mezunları uzun bir süredir spor uzmanı ve antrenör olarak işe alınmalarını beklemektedir. Her yıl bunu tekrarlıyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde Bakanlığınıza 2026 yılında sorulan 237 sorudan sadece 3 tanesine cevap vermenizi nasıl izah edeceksiniz, onu merak ediyorum.

Sözlerimi tamamlarken şunu ifade etmek istiyorum: Bir milletin asıl gücü tankı, topu, tüfeği değil; imanlı, inançlı ve merhametli evlatlarıdır. Gençliğini kaybeden bir millet geleceğini kaybeder, gençliğine inanan ve yatırım yapan bir millet ise yarınlarına sahip çıkar.

Bu duygu ve düşüncelerle Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2027 yılı bütçesinin gençlerimizin gerçek ihtiyaçlarına cevap veren "Önce ahlak ve maneviyat" diyen bir anlayışla uygulanmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Karaman, teşekkür ederim.

İkinci konuşmacı Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz misafirler, bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Bakanlığın ismiyle ilgili bir önerim var. Bakanlığın ismi "Gençlik ve Spor" değil de sadece "Spor Bakanlığı" olmalı çünkü Sayın Bakanın sunumundan sadece spora yönelik çalışmalar olduğunu gördük. Gençlikle ilgili ise ne yazık ki sadece rakamlardan öte geçmeyen, belirli sayıda gençlik merkezinin yapıldığı ama ötesinde diğer genel sorunlarla ilgilenilmeyen bir tavır olduğu ortada.

Ben teşekkürle başlamış olayım. Evet, yurtlarla ilgili eleştiriler geldi. Doğrusu, Bakanlığın belki de en başarılı olduğu alan yurt sayısını artırmak. 1 milyonun üzerinde öğrenciyi barındırmak hakikaten önemli ama bu tek başına yeterli değil. Eğer siz gençleri bir biyolojik varlık olarak görürseniz, sadece otel hizmeti verdiğinizi düşünürseniz başarılısınız. Zaten bu yurtların artmasının sebebi de STK'leri yok etmek için, normal gencimize hitap edecek kitleleri yok etmek üzere ne yazık ki oluşturulmuş bir durum. Sayın Bakan, zatıaliniz uzun yıllar vekillik yaptınız. Muhtemelen de bu son yılınız, son bütçeniz yani naçizane haddim olmayarak tavsiyem: Eserlerinizle anılın, iyi şeylerle anılın. Şu anda geçmişlerin hepsini ortaya çıkardığımızda "Şu kadar futbol müsabakası düzenlemiş olan, şu kadar yarışma yapmış olan bir Bakan" olarak anılmak mı yoksa "Gerçekten gençliğe yönelik şu kalıcı hizmetleri yaptım." demek mi? Bence bunu düşünmek gerekir. Ne yazık ki bugün literatüre çok olumsuz katkıların olduğu bir dönemdeyiz. Mesela, döneminizde "ev genci" diye bir tabir çıktı. Hayattan umudunu kesmiş, evlenmeye çalışmayan, dünyaya küsmüş bir nesille karşı karşıyayız. Keza bu dönem beyin göçünün ne anlama geldiğini insanlar öğrendi. Özellikle de ülkemizin en fazla ihtiyaç duyacağı bilişim ve iletişim alanındaki uzman gençlerin her geçen gün yurt dışına geçtiğini görüyoruz.

Burada vakıf ve derneklere yardım yapıldığından söz edildi. Keşke isimlerini de açıklasanız. Ne yazık ki iktidarı destekleyen az sayıda dernek, vakıf yardım alıyor. Oysa bütün STK'lerin hepsi de töhmet altında kalıyor. Bence bunu açıklamanız diğerleri üzerindeki töhmeti de ortadan kaldırır.

Bugün ülkemizde gençlere evet, bir miktar burs veriliyor, barınma ihtiyacı çözülüyor ama esas mesele gencin mezun olduğundan sonraki hayatına yönelik bir çalışma yürütebilmek. Ne yazık ki bugün üniversiteler işsizliği beş yıl daha ötelemenin ara formülü, üniversiteler işsiz genç yetiştirme fabrikası oldu ama gördüğüm kadarıyla planlarınız, projeleriniz içerisinde bunlar yok. Aynı şekilde, bu ülkeye AK PARTİ iktidarının vurduğu en büyük darbelerden biri 28 Şubat'ın sekiz yıla çıkardığı eğitimi on iki yıla çıkarması oldu. Bugün gencimiz meslek sahibi olamıyor, sanatkâr yetişmiyor. On iki yıl eğitimden sonra üniversiteyi bitiren bir genç 25 yaşında ve geldiğimiz noktada evlilik yaşı hayli ilerledi, evlenenler çocuk sahibi olmuyor. Birleşmiş Milletlerin anketine göre ülkemizin nüfusunun 2100 yılında 25 ile 38 milyon arasında olacağı öngörülüyor yani bugün 3 kişiden 2'sinin hayatta olmadığı bir dönem. Bugün yapılması gereken işlerden biri gençleri zararlı alışkanlıklardan kurtaracak iş... 379 bin kişi geçen yıl uyuşturucudan tutuklanmış, bu gençler sizin iktidarınızın eseri. Bu ülkede tam 379 bin kişi uyuşturucudan tutuklanmış, bundan daha kötü bir rakam herhâlde olamaz ama var.

Bugün, yine, belki alanınıza girmesi gereken hususlardan biri sosyal medya terörü, kontrolsüz internet alanları. Bugün internet üzerinden organ satışı gerçekleşiyor, tetikçi arıyor insanlar. Ahlaki erozyonun, sabah kuşağı programlarının, vesaire, vesaire; hepsi internet üzerinden geçiyor. Bu da BTK'nin muhalif yayınları, fon haberleri yayınlayan hesapları erişime kapatması değil, bunlara da müdahale etmeniz gerekir. Bilinmelidir ki bir ülkenin en önemli sermayesi genç kaynağıdır, ne yazık ki gencimiz umudu dışarıda arıyor. Bugün üniversite mezunu gençlere güvence olacak projeler geliştirilmeli. "Sen mezun olduğun gün işe girebileceksin." Mezun olduğunda belli noktalarda teşvik verilmeli. Bugün bu hususlardan dolayı insanımız üniversite mezunu olduğu gün, belki de hayatında en mutlu olması gereken gün en bahtsız gün olarak kayıtlara geçiyor.

Sayın Bakan, yani, ne yazık ki, sporda, evet, şu kadar gençlik merkezi açtınız, şu kadar spor, müsabaka, yarışma... Zaten konuşmada bütünüyle, işte "Proje yaptık." "bütçe" "proje" "tören" "ödül" "yarışma" "kutlama" gibi tamamen... Yani, aslında bu, zatıalinizin yaptığı sunum bir bakandan ziyade spor genel müdürünün yaptığı sunum olmalı, spor genel müdürü altlarla; hâlbuki Bakanlık çok daha geniş bir kitleye, bütün gençliğe hitap etmeli... Kanaatimce ülkemizdeki en önemli 2-3 bakanlıktan biridir Gençlik ve Spor Bakanlığı, değerinde kullanılabiliyor olursa tabii ki.

Ne yazık ki bugün, metninizde de var, yaşa dışı sanal kumar... Peki, vergilendirilmiş kumar kutsal mıdır? Bu konuda mücadele etmeniz gerekir. Zaten bugün görüştüğümüz konu Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Spor Toto'nun hesapları yani sizin bununla mücadele etmeniz lazım. Bu ülkede kumarla, bahisle, totoyla en fazla sizin mücadele etmeniz gerekirken geldiğimiz noktada onar yıllık uzatılmış sözleşmelerle bunun yaygınlaştırılmasını ne yazık ki sağlıyorsunuz.

Yine, burada arz etmek istediğim başka bir husus özellikle çeteler, baronlar meseleleri. Tabii, yine burada uyuşturucu meselesi, önceki değerli vekillerimiz de ifade ettiler ama, gerçekten ülkemizin çok ciddi sorunlarından biri. Bu açıdan da "Biz şu kadar

bütçe ayırdık."la çözülecek bir şey değil. Özellikle de son kapanış konuşmanızdaki hedefiniz içerisinde de gençlik yok. Evet yani belki çevre bakanlığı yatırım dairesinin yapacağı "Şu kadar daha bina yapacağız." bununla iş bitmiyor. Bu ülkenin gençliğinin geldiği durumun en büyük iki sorumlusunun baştakini söylemeyeyim ama diğeri, bakan olarak, bir Gençlik ve Spor Bakanı bir de Millî Eğitim Bakanı bunların hepsinden sorumludur ama ne yazık ki Gençlik ve Spor Bakanlığında...

Ali Mahir Bey, buyurun, siz rahat konuşun, problem yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kusura bakmayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Bakanın da işine geliyor esasen bizi dinlememek için sizi dinlemek Ali Mahir Bey.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dinliyoruz ya! Hatay'da yapılanlara bir anlatsana.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Nerede yapılanları?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hatay'da yapılanları, tesisleri anlat.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Hah, ben de bunu diyecektim, tam da geleceğimiz yer burası; hep spor tesisi...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sen bir bak Hatay'a neler yapılmış, onları bir anlat.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yapılanları anlatmamıza gerek yok, biliyorsunuz Bakanım yani.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Evet, Orhan Bey, Başkanım; uzatmaları...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Siz devam edin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onları bir anlatsın ama...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Bakanım, ben müteşekkirim, gerçekten de ben...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Uzatma yapmıyoruz.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yap, yap, benim yüzümden bir dakika yap sen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Ama sataşmadan söz verme durumumuz var mı? Sayın Muş da gelsin.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Her konuşmacıda oluyor; lütfen, devam edin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Bakan, evet, biz emeklerinize, gayretinize müteşekkiriz ama siz bir gencin futbol oynayacağı sahanın başına "Spor Toto" salonu derseniz genci direkt kumara teşvik etmiş olursunuz; yaptığınız da bu.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Aynen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Stadyum yaptınız, Türkiye'nin her tarafına yapın yani mesele stadyum değil, sizin bu gençlik nereye gidiyor konusunda ne yazık ki bir çözümünüz yok. Evet, spor müsabakalarından sorumlu Bakanlık bir genel müdürlük olarak düşünürseniz; pekala.

Bugün ülkemiz gerçekten çok ciddi vahametle karşı karşıya. Biz burada ideolojik bir tartışma veya siyasi tartışma içinde değiliz. Değerli heyetinizin, bürokratlarınızın emeklerine müteşekkiriz, gayet güzel çalışmalar yaptınız her yerde, deprem bölgesinde iş yerleri açılmadı ama stadyumlar açıldı; bundan dolayı sizi kutluyoruz ama Hükûmete de tenkit ediyoruz: İş yerlerinin açılması gerekiyordu ve ne yazık ki...

Hatay'dan bahsetmişken ben spor turizmi için ben yerele girmek istemiyorum. Dolayısıyla da bugün gençlerimizin yurt dışına göçüşünü durdurabilecek hangi projeleriniz var bunu ortaya koyun. Bir genç üniversite mezunu olduğu zaman hayatının en mutlu gününde olması gerektiği hâlde nasıl mutsuz hâle geliyor, buna nasıl bir çözüm bulunabilir; bununla ilgili çalışma yapılması gerekir. Ne yazık ki bugün gençlerimiz içerisinde TCK 158 mağdurlar var. Kimler bunlar? Üniversite öğrencileri yani Bakanlığınızın bünyesinde olan gençlerin para ihtiyacı olmuş, kartını parayla başkasına kullandırmış, bundan dolayı mağdur. Bu konuda tarafların mağduriyeti giderilmişse kamu davasının düşürülmesiyle ilgili bir talep var. Bu, Adalet Bakanlığının sorunundan daha fazla Gençlik ve Spor Bakanlığı... Bu gençlerin hayata küsmesini nasıl önleyeceğiz? Ne yazık ki bugün kumar artık insanların tek umudu hâline geldi, bu açıdan da ne yazık ki... Ama kumarın probleminiz olmadığı görülüyor, siz herhâlde sadece yasa dışının karşısındasınız, oysa...

Bugün, yine, başka önemli bir sorun şu: Gençlerimiz yarış atı hâline getirildi, sınavdan sınava koşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Orhan Bey, Başkanım, bana Sayın Bakan müdahale etti ama.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Necmettin Bey, on saniye, "Hatay'ı da söyleyin." dedi yani bunu bütün arkadaşlar yaşıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Benim yüzümden oldu, bir otuz saniye verin.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Siz gerekeni söylediniz, hepsi anlaşıldı.

Saffet Bey'den sonra ara vereceğiz, vaktimiz de...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Adalet Bakanı gibi bize müdahale etmedi, sağ olsun müteşekkiriz kendisine, gayet ilkeli dinledi, konuştu ama bir taraftan da müdahale etti; en azından kayıtlara girmiş olsun.

Sayın Bakan, gençlikle ilgilenin, mesele spor tesisi yapmak değil gençlerin geleceği.

Saygılar.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Saffet Sancaklı son konuşmacı, sonra öğle arası vereceğiz.

Buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakan Yardımcıları, Bakanlık bürokratları, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

2027 bütçesi de hayırlı uğurlu olsun.

Sözlerime başlamadan önce, Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 88'inci yıl dönümünde rahmet, minnet ve hasretle anıyorum.

Ben de bugün Spor Bakanlığımızın bütçesinde birkaç konuyla ilgili hem eğer tespitlerimi hem de önerilerimi sunmak istiyorum. Arkadaşlarımızdan bazıları da konuştular. Sayın Bakanım, bizim Türkiye'de bu sporla ilgili en önemli konularımızdan bir tanesi bizim spor kültürümüzün olmaması. Kısmen spor yapan arkadaşlarımız var ama diyelim ki spor yapıyorsunuz, ananız, babanız yapmıyor, belki eşiniz yapmıyor, belki komşularınız yapmıyor; neticede devamlı spor yapan ve sağlıklı yaşayan kesimimiz oldukça düşük. Bu yüzden bizim bunu bir devlet politikası olarak alıp sadece Spor Bakanlığı bünyesinde değil; Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Aile Bakanlığı ve diğer bakanlıkların katılımıyla bizim bunu ülke geneline yayıp çok ciddi bir organizasyon yapmamız lazım çünkü birazdan vereceğim bazı veriler gerçekten vahim.

Tabii, önce spor kültürü nedir, nasıl özetlemişler, onu söyleyeyim size. Sporun bir toplumun günlük yaşamında, değerlerinde ve alışkanlıklarında yer edinmesidir. Yalnızca profesyonel müsabakaları izlemek değil düzenli spor yapmak, sporcuya ve rakibe saygı göstermek, fair play ilkelerini benimsemek ve spor tesislerini, sporcuları ve tarihini sahiplenmek de buna dahildir. Seyirci, sporcu, antrenör, hâkim, yönetici ve aile birlikte bu kültürü oluşturur. Şimdi, bizim spor kültürümüzün olmaması, yeterince olmaması, tabii ki var ama çok düşük seviyede, bunun birçok problemi var bizde. Mesela, sağlıkla ilgili problemimiz var. Bugün, maalesef, açıklanan verilerde Türkiye'de yaşayan insanların yüzde 31,5'unun obez olduğu, yüzde 33,5'unun da aşırı kilolu olduğu yani toplumumuzun yüzde 65'inin obez ve kilolu olduğu ve bunun da nasıl bir sağlık problemi olduğunu maalesef, herhâlde hepimiz görüyor ve yaşıyoruz. Yani bugün, Türkiye nüfusuna baktığımızda bunun üçte 2'sinin obez ve aşırı kilolu olması büyük bir facia arkadaşlar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başkanım, kuru ekmek yemekten oluyor sürekli.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Bir de bir de şöyle bir şey var, bunu birkaç yıldır takip ediyorum, ben zaman zaman da dile getiriyorum, her yıl ortalama 1,5 puan daha artıyor arkadaşlar yani demek ki önümüzdeki yirmi, yirmi beş sene içerisinde eğer böyle devam ederse toplumumuzun neredeyse tümü obez ve aşırı kilolu olacak ve bu, büyük hastalıklara neden olacak. Bugün, baktığınız zaman biz hasta bir toplumuz. Türkiye'de herhâlde dünyada olmayan hastaneler var, bu kadar modern, bu kadar güzel, bu kadar çok hastane ama hangi hastaneye giderseniz daha kuyruk var arkadaşlar. Biz sağlıksız bir toplumuz. Onun için, mutlaka bu spor kültürünü bizim oluşturmamız lazım ama bunu sadece Spor Bakanına ve Spor Bakanlığına yüklemek büyük haksızlık olur. Bunu ülke politikası olarak yapmamız lazım.

Tabii, spor kültürü oluştuğu zaman karakter eğitimi de insanların karakteri de oluşuyor, disiplin, takım ruhu, kazanmayı ve kaybetmeyi kabullenme, kurallara uyma gibi değerleri de öğretiyor, toplumsal bütünlüğü sağlıyor, farklı kesimleri ortak bir heyecan etrafında buluşturuyor, aidiyet duygusu yaratıyor, şiddet ve tribün sorunlarının azalmasını önlüyor yani sporda kültür oturdukça rakibe saygı ve tribün şiddeti ve nefret söylemi de yok oluyor. Tabii, doğal olarak da bu kadar spor yapan bir toplumda yetenek havuzu oluşuyor ve millî takımlara oradan istediğiniz kadar sporcu da yetiştirebiliyorsunuz. Tabii, bunu ülke geneline yaymamız şu açıdan da önemli: Bugün, gençlerimiz maalesef kötü alışkanlıklara, uyuşturucuya, bahse, dijital bağımlılığa ve bu o kadar çok arttı ki artık bu bir facia noktasına geldi. Onun için, spor yapan toplumlarda, spor yapan gençlerimizde de bu konuda da çok ciddi bir azalma olacaktır yani spor kültürü olan bir toplumda bunlar ciddi manada azalmış olacaktır. Tabii, bunun fırsat eşitliği var, kadınların ve dezavantajlı grupların spora katılımı var, ekonomiye katkısı var, uluslararası itibarı var yani bu kadar spor yapan bir ülkede doğal olarak millî takımlara oyuncu özellikle aramanıza gerek yok, zaten onun içinden çıkıp millî takımlara gidecektir. Bu, doğal olarak Avrupa şampiyonalarında, olimpiyatlarda, dünya şampiyonalarında da Türkiye'nin ciddi bir başarı elde etmesi ve uluslararası alanda ciddi bir prestijinin olmasını sağlayacak.

Tabii, ikinci bir konu da biz bu sporda nasıl başarılı olacağız? Bugün, özellikle son on beş yılda gerçekten Türkiye'de yapılan tesisleşme dünya çapında. Dünyayı da geziyoruz, eskiden spor yaptığımız dönemlerde de birçok ülkede, birçok yerde futbol oynadık, imrendiğimiz o stadyumlar şu anda Türkiye'de var, belki de daha iyileri var, spor salonları, yüzme havuzları var, atletizm pistleri var. Doğru, gerçekten büyük bir atılım var fakat aynı oranda sporu yapıyor muyuz ve aynı oranda başarı geliyor mu? Maalesef gelmiyor çünkü bizim en büyük problemimiz altyapımız yok arkadaşlar bizim yani altyapı dediğin şey, biraz örnek belki şey olacak ama bir tarla alıyorsunuz, domates yemek için ne yapıyorsunuz? Önce bir tarla buluyorsunuz, sonra o tarlayı çapalıyorsunuz, oraya bir tohum atıyorsunuz, suluyorsunuz, gübre atıyorsunuz, o yavaş yavaş filiz oluyor, tekrar bakmaya devam ediyorsunuz ve bir müddet sonra oradan domates çıkıyor, yeşil çıkıyor, sonra güneş geliyor derken biz domatesi oradan koparıp yiyoruz. Şimdi, bizim en büyük problemimiz altyapıda tarla bulmuyoruz biz, yeterince tarla bulmuyoruz, yeterince tarlamız yok. Onun için, eğer biz bu altyapıya önem verip en azından on yıl veya yirmi yıl arasında bir program yapmazsak arkadaşlar, biz bu millî maçlarda özellikle futbol çok popüler diye böyle hayal kırıklıklarına uğrarız yani. O yüzden bizim mutlaka ve mutlaka altyapıya önem vermemiz ve yetenek havuzunu genişletmemiz gerekiyor. Şimdi, bununla ilgili çok çarpıcı bir örnek var. Hatırlarsanız, en son, bir önceki Dünya Kupası'nda Fas Millî

Takımı yarı final oynadı. Herkes dedi ki: "Ya, bu nereden çıktı bu Fas Millî Takımı?" Fas Millî Takımı şöyle çıktı arkadaşlar; 2008 senesinde Shkirat Spor Konferansı'nda ortaya bir proje söyleniyor, atılıyor. Bu, altyapı projesi; ülke genelinde binlerce yerel mahalle sahası yapılıyor. Ayrıca Rabat yakınlarında Muhammed VI Futbol Akademisi ve Kompleksi kuruluyor. Akademi 2009'da açılıyor ve futbol eğitimi ve gelişimi başlıyor. 2022 yılında yani on üç sene sonra Fas, Dünya Kupası'na katılıyor. En son 1986'da katılmış ve dünya kupasında hemen elenmiş. 2022 senesinde Fas, Afrika ve Arap dünyasının ilk yarı finalisti oluyor. Yani Fas gibi bir ülke on üç sene sonra Dünya Kupası'nda yarı final oynuyor. O arada ne oluyor? Fas U20 Millî Takımı yani 20 yaş grubu şimdi de yapılan Dünya Kupası'nı alıyor, dünya şampiyonu oluyor. Bu ne demek? Ve şu anda da Fas Millî Takımı dünyada 7'nci sırada; dünyada 7'nci.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti, Fas'tan güç olarak da daha güçlü, imkân olarak da imkânları daha fazla. Demek ki bizim her türlü imkânımız var, bizim buna sadece bir karar vermemiz lazım: Biz bu işe giriyor muyuz, girmiyor muyuz? Şimdi gireceğiz, en erken on sene sonra bunun meyvelerini alacağız. Onun için buna bir karar vermemiz gerekiyor ve kararın mutlaka olumlu olması gerekiyor ve sadece Spor Bakanlığına yüklenmemesi gerekiyor.

Şimdi, bu altyapılara çok yeterli önem vermediğimiz ve Türk Millî Takımının... Futbol takımlarında yabancı sayısının çok artması... Şu anda 14'ü listeye yazılabiliyor, bildiğim kadarıyla, 18 kişi normal kulüplerde olabiliyor. Maçlardan önce bizim gururumuz İstiklal Marşımızı okuyoruz; bazı maçlarda, vallahi bir bakıyorum, 11 kişiden ya 1 kişi okuyor ya 2 kişi okuyor. Bu, şu manaya gelmesin: "Yabancı düşmanlığı var, işte, Saffet Sancaklı yabancıları istemiyor." Alakası yok ama altyapıdan yetişmediği için mecburen yabancılara yöneliyoruz. E, yabancılara yöneldiğimiz zaman ne oluyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Senin gibi santrafor olsa almayız da Başkan.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Şimdi, şeyi çıkardım, bu son beş altı yıllık Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş, sadece 3'ünün borcu. 2020 yılında 11,8 milyar, 2021'de 15,9 milyar, 2022'de 17,1 milyar -TL bunlar- 2023'te 25 milyar, 2024'te 37,2 milyar, 2025'te 60,9 milyar, 2026'da 100 milyarı geçmiş. Dolara çevirdim bunları: 2020 yılında bu 3 takımın borcu 1,3 milyar dolarmış. Dolar olarak da bahsediyorlar ya "Dolar fırladı, şöyle oldu, böyle oldu, bizim borçlarımız ondan arttı." Alakası yok. Özellikle de son iki üç yıldır da doların zaten çok bir yere gittiği yok yani.

CEVDET AKAY (Karabük) - 2 milyar dolar, değil mi şimdi?

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - 2 milyar doları geçti; 2,3 milyar dolar.

Şimdi, tabii, 1,3 milyar dolar beş senede 2,3 milyar dolar olmuş, yıllık ortalama 3 büyük kulübün sadece; yıllık borç artışı 200 milyon dolar arkadaşlar, bunu hiç kimse karşılayamaz. Şu anda dikkat ediyorsanız kulüpler bir şekil nefes almaya çalışıyor ama nefes alacak hâlleri kalmadı çünkü yoğun bakımdalar hepsi. Bunun nedeni, altyapıdan oyuncu yetişmiyor. Bugün baktığınız zaman, Millî Takım kadrolarına, bizim Millî Takım oyuncularına, bir kısmı yurt dışında bizim yetişen çocuklarımız oynuyor. 90 milyonluk bir ülkede biz eğer Millî Takıma yeterince oyuncu bulamıyorsak bu bizim ayıbımız. Onun için bu altyapıya bizim çok ciddi önem vermemiz gerekiyor.

Sayın Bakanım, sizinle hem eski dostluğumuz var, arada bir de gelip bire bir ben ziyaret ediyorum sizleri bazı konularla ilgili. Şimdi, bizim bu en son çıkardığımız yasada bu kulüplerin denetlenmesi ve bu borçların, fazla borçların kulüp başkanları ve yöneticiler tarafından ödenmesini kanuna koymuştuk hep beraber. Şimdi, sizle ben görüştüm daha önceden, son, herhâlde Meclis kapanmamıştı, gelmiştim yanınıza. Müfettişler gönderdiğinizi ve kulüpleri denetlemeye başladığınızı söylediniz ama bence gecikiyoruz yani her sene bir önceki seneye göre 200-250 milyon dolar fazla borç oluyor. Lütfen, bu denetimleri artırın. Eğer bu denetimleri biz artırmazsak bu borçlar daha fazlaya gidecek ve gerçekten de sonra çözemeyecek hâle geleceğiz biz. Onun için lütfen, kulüpleri acil kontrol altına alalım, bu fazla para harcamalarına müsaade etmeyelim. Bu da çok önemli bir konu. O yüzden, dikkat ediyorsanız şu anda Türk futbolunda büyük problemler var. En son 2002'de biz dünya 3'üncüsü olduk, altın jenerasyon gelmişti. Altın, şimdi de şimdikilere de öyle diyorlar, hep bir altın jenerasyon arıyoruz biz. 2002'de dünya 3'üncüsü olduk, sonra yirmi dört sene katılamadık biz Dünya Kupası'na. Demek ki bu işte bir terslik var yani bir dönem önce dünya 3'üncüsü olan Millî Takım yirmi dört sene Dünya Kupası'na katılamıyor. Yirmi dört sene sonra katıldık, hep beraber moralimiz bozuldu ve Dünya Kupası'nda bir netice alamadık. Demek ki bizim altyapıyı oturtup on yıllık, yirmi yıllık, otuz yıllık, elli yıllık planlar yapmamız gerekiyor ki bu istikrar devam etsin. Yoksa bir jenerasyon gelir, birkaç maç kazanır, Avrupa Şampiyonası'nda, Dünya Kupası'nda bir derece de alabilir çünkü bizim çocuklar dünyanın en yetenekli çocukları ama sistem oturmadığı için maalesef yeterince başarılar elde edemiyoruz; bu da hepimizi üzüyor. Bugün Türkiye'nin en önemli konusunu burada konuşuyoruz. Akşam bir derbi maçı olsa ona göre sistemi ayarlar, maçı seyretmeye gideriz yani bu Türkiye'de futbol çok önemli bir şey; hep beraber hepimizi sevindirebilen, üzebilen bir olay. Onun için bu konuya da lütfen, Sayın Bakanım, biraz daha önem vermenizi istiyorum.

Bunun dışında 2 konu daha var, bunu da sizinle görüşmüştük birkaç ay önce: Türk Devletleri Olimpiyatları, Türk Devletleri Teşkilatı Olimpiyatları. Bunu mutlaka yapmamız gerekiyor. Zaten bunu sizinle görüşmüştük, siz de hemen talimat verdiniz Bakanlık personeline, bürokratlarına. Bununla ilgili çalışma başladı, ne durumdayız? Özel bir gelip tekrar sizinle bu konuyu konuşmak istiyorum çünkü 250 milyon bir nüfus var, ortak dil var, ortak kültür var, ortak tarih var. Ve en sonunda zaten geçenlerde burada yapıldı en son toplantı, her konuda Türk Devletleri Teşkilatı bir çalışma yapıyor ama spor konusunda şu ana kadar yaptık mı? Yapmadık. Bunu da olimpiyat yaparak, tarihte bir ilki başararak lütfen bu olimpiyatları da çok acil bir şekilde hemen yapalım. Hatta eğer mümkünse, tabii, teknik olarak mümkünse Meclis kapanmadan bu yaz yapalım bunu, eğer mümkünse; değilse de çok acil, ilk fırsatta yapmamız gerekiyor. Bu da çok önemli.

Bir de Sayın Bakanım, benim eski bir sporcu olarak sizden bir ricam var, bu konuda hassasiyet göstereceğinizi düşünüyorum: Şimdi, şöyle bir konu var: Futboldan örnek vermiş olayım da genel olarak spora yayacağım onu; bu ülkede çocuklar sokakta top koşturarak büyür. Her birinin hayali bir gün göğsünde ay yıldızlı millî formayı giymektir. O formayı giymiş bir futbolcu bu ülkenin adını sahada taşımış, milletine sevinç yaşatmış, bizler de o gün tribünlerde, televizyonları başında onlarla birlikte sevinmişiz ve üzülmüşüz. Bugün ise bu isimlerin birçoğu kendi çağlarında gururla temsil ettikleri maçları izlemek için maçlara gidiyorlar, bilet kuyruğuna giriyorlar arkadaşlar. Şimdi, ben Saffet Sancaklı olarak, eğer milletvekili olmasaydım, herhangi bir maça gitmek için, buna 3. Lig maçları dâhil, stada gitmek için ben bilet kuyruğuna gireceğim. Bilet kuyruğuna girdikten sonra biletimi alacağım, maç seyredeceğim. Fakat sporcular gururlu insanlar arkadaşlar; bu kadar şaşaanın üstüne, bu kadar emeğin üstüne, bu kadar şeyin üstüne bir Galatasaray-Fenerbahçe maçı veya Beşiktaş maçına gidip orada beş saat kuyrukta beklemem ben arkadaşlar. Bir yöneticiyi arayıp da "Ne olur, bana 2 tane bilet ayarla da maça geleyim." de demem, otururum, evde televizyonda seyrederim maçımı.

Şimdi, şöyle bir konu var Sayın Bakanım: Bu A Millî Takım oyuncularıyla başlayabiliriz, buna daha sonra Avrupa şampiyonu olmuş, olimpiyat şampiyonu olmuş veya dünya şampiyonu olmuş arkadaşları katabiliriz. Mesela, şu anda A Millî Takım'da oynamış, yaşamış oyuncu sayısını tam bilmiyorum ama hadi olsun olsun 400-500, fazlası değildir yani bütün Türkiye'den bahsediyorum. Şimdi, statlarımız, biraz evvel anlattım, şahane statlarımız var. Bu statlar ortalama 50 bin kişilik bu büyüklerin statları. Ya, bugün Galatasaray'ı, Fenerbahçe'si, Beşiktaş'ı, Trabzonspor'u bir ellişer oyuncusunu da istihdam etsin orada ya, bir 50 tane, 100 tane koltuk ayırsın ve bunlar ömür boyu statlara giriş kartına sahip olsunlar Sayın Bakanım, serbest giriş kartı. Yani ben Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş'ta oynadım; burada oynayan ilk insanım tarihte, Millî Takım'ın bütün kademelerinde oynadım. Futbolun bittiği günün ertesi günü ben stada gitmek için bir yöneticiyi arayıp "Bana bir bilet var versene." mi diyeceğim? Şu anda o durumda oyuncular yani. Bununla ilgili de çok arayan, soran oluyor. Lütfen, serbest giriş kartı istiyoruz yani buna bir standart, tabii, belli bir şeyin üstünde olsun o. Öyle başlayalım, sonra da diğer branşlarda Avrupa şampiyonu, dünya şampiyonu ve olimpiyat şampiyonu olan arkadaşlarımıza verelim.

Sayın Bakanım, biz sizinle karşılıklı top oynadık genç takımda, milattan önce gerçi ama.

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Allah Allah.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Tabii, tabii, Sayın Bakanla biz karşılıklı oynadık.

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Rakip miydiniz?

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Rakiptik. Maç da 4-0 bitmiş 3'ünü ben altmışım. Ondan beri Bakanla aramızda bir çekişme var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 4-1.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Pardon, 4-1 bitmiş ama Bakan Bey sağ bek oynadığı için tek bizim kaleye gelememiş yani ben o tarafta devamlı oynadığım için.

CAVİT ARI (Antalya) - Ben de kaleci zannediyordum.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Şimdi, biz genç takımda oynadığımız yıllarda Sayın Bakanım, hatırlarsanız, bizim serbest giriş kartımız vardı. O zaman bir tek İnönü Stadı vardı. Deniz tarafındaki kaleden bir kapı açılmıştı. Bütün İstanbul'daki amatör sporcuların serbest giriş kartı vardı. Biz o zaman gidip o kartla bedava maç seyrediyorduk, maça beş dakika kala girip seyredip devam ediyorduk hayatımızda.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Mavi karttı, şeref tribünü giriş tarifesiydi.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Amatörlerin mi? Yok kale arkasında giriyorduk biz.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Amatörlerin de vardı. Şeref tribünü giriş kartı.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Sayın Bakanım, sen olimpiyat şampiyonu olduğun için biz o zaman amele pozisyonundayız, geç takımda oynuyoruz amatörde. Bizde öyle bir kart yoktu.

Ama şu anda işin şakası bir tarafa, yani bu 300-500 kişiye lütfen sizden rica ediyorum, ömür boyu serbest giriş kartı olsun. Adam basket maçına da gidebilsin, güreşe da gidebilsin ama bu futbol maçlarında da gelip...

CEVDET AKAY (Karabük) - Onların bir kısmında basın kartı da vardı, daha azdır belki sayı.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Belki de daha azdır. Bazıları antrenör, şu anda çalışıyor, antrenörler giriyor kulüpler ama ortalama 300-500 kişiye biz ömür boyu serbest giriş kartı vererek bunları da onurlandırmamız gerekiyor. Bunun üstüne de söylediğim gibi, diğer branşlarda Avrupa, olimpiyat ve dünya şampiyonu olan arkadaşlarımıza da serbest giriş kartı. Şimdi, Hamza Yerlikaya olimpiyat şampiyonu. Şu anda Bakan olmasa bir yere, bir Fener-Galatasaray maçına girebilir misiniz Sayın Bakanım?

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Hayır.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Olimpiyat şampiyonu olmuşun sen, daha ötesi mi var ya? Dünyada herkesin dövmüşün Türkiye'ye getirmişin o madalyayı. Müsaade edin de sen de istediğin bir stada, kapalı spor salonuna git de istediğin maçı seyret. Şu anda da bunu size niye sizi örnek veriyorum? Şu anda işin başında sizler varsınız. Onun için, özellikle de bunu rica ediyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Bütçemiz de hayırlı uğurlu olsun.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ORHAN ERDEM - Sayın Sancaklı teşekkür ediyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Sayın Başkanım, "Galatasaray, Fener, Beşiktaş" dedi ama 5'inci büyük Sarıyer'i söylemedi.

BAŞKAN ORHAN ERDEM - O da girdi tutanaklara.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Eksik söyledim.

BAŞKAN ORHAN ERDEM - 14.30'a kadar ara vereceğiz.

Sayın milletvekilleri, öğle yemeği için F Blok ara salonda karşıdaki binada Sayın Bakanımız, milletvekillerimiz, Bakan Yardımcılarımız, kurum başkanlarımız, genel müdürlerimiz için yemek ikramı olacak. Yer kısıtlılığı nedeniyle diğer bürokratlar ve katılımcılar için bir alt kattaki üyeler lokantasında yemek hazırlığımız bulunmakta.

14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati:13.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 12'nci Birleşim İkinci Oturumu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Kılıç, buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Bakanım, kıymetli milletvekillerimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin 88'inci yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, büyük ve güçlü Türkiye inşasında gençlerimiz hiç şüphesiz vizyonlarıyla, enerjileriyle ve dinamizmleriyle en önemli değerimizdir. Gençlerimizin geleceği üzerinden siyaset yapmak kolaydır. Sorunları sıralamak, karamsarlık üretmek, yapılan hizmetleri görmezden gelmek kolaydır. Ancak zor olan gençlerimizin hayatına dokunmak, onların önündeki engelleri kaldırmak ve ülkemizin geleceğine kalıcı eserler kazandırmaktır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde gençlerimizin önündeki engelleri kaldırmayı, yeteneklerini geliştirebilecekleri imkânları artırmayı ve ülkemizin her köşesine ulaşan bir hizmet anlayışını esas aldık. Geride bıraktığımız yirmi dört yılda gençlik ve spor alanında gerçekleştirilen yatırımlar Türkiye'nin geçirdiği büyük değişimin en somut örneklerinden biridir.

Değerli milletvekilleri, bir tarafta rakamlarla, yatırımlarla ve ortaya konulan hizmetlerle konuşan bir anlayış, diğer tarafta çoğu zaman yapılanları görmezden gelen, eksikleri yürütürken başarıları yok sayan bir yaklaşım var. Biz algıyla değil, icraatla cevap vereceğiz. 2002 yılında ülkemizde yalnızca 9 gençlik merkezi bulunuyordu. Bugün bu sayı 589'a ulaşmış durumda.

CAVİT ARI (Antalya) - Ahmet Bey, müsaadenle. AK PARTİ'liler Spor Bakanına ilgi göstermiyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Geliyorlar, geliyorlar.

AHMET KILIÇ (Bursa) - O yıllarda 5 bin civarında olan gençlik merkezi üye sayısı şu an 5 milyon 379 bini aşmış durumda.

CAVİT ARI (Antalya) - Hiçbir AK PARTİ'li yok Sayın Başkan.

Ahmetciğim bir saniye...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Süleyman Şahan orada.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Bu merkezlerde gençlerimiz yalnızca boş zamanlarını değerlendirmiyor.

CAVİT ARI (Antalya) - 15 arkadaştan 2'si var. Sayın Bakana AKP'liler ilgisiz mi, tepkileri mi var, protestoları mı var, neredeler?

AHMET KILIÇ (Bursa) - Bilimle, sanatla, kültürle ve sporla buluşuyor, yeni beceriler kazanıyor...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Her şey yolunda, her şey yolunda; sıkıntı yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Neredeler?

AHMET KILIÇ (Bursa) - ...arkadaşlıklar kuruyor, projeler projeler geliştiriyor ve kendilerini geleceğe hazırlıyorlar.

CAVİT ARI (Antalya) - Ayıp ya.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Ben Bakan geldi diye on dakikadır burada bekliyorum.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Üniversitelerimizde faaliyet gösteren 358 genç ofis de gençlerimizin sosyal ve akademik gelişmelerine katkı sağlıyor. Gençlik kamplarımızda her yıl 300 binden fazla gencimizi ağırlıyoruz. Anadolu'nun farklı şehirlerinden gelen gençlerimiz birbirlerini tanıyor, ortak değerler etrafında buluşuyor ve unutamayacakları deneyimler kazanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; rakamlar ortadadır. Yurt kapasitesinde de yüzde 551 oranında artış sağlanmıştır. 2002 yılında 190 olan yurt sayımız 880'e, 182 bin olan yatak kapasitemiz ise 1 milyon 3 binin üzerine çıkmıştır. Türkiye'nin 81 ilinde ve 271 ilçesinde öğrencilerimize barınma hizmeti sunuyoruz. 2026-27 eğitim öğretim döneminde yurtlarımıza başvuru yapan öğrencilerimizin yüzde 96'sı yurda yerleştirilmiştir. Yurtlarımızı yalnızca öğrencilerin konakladığı binalar olarak görmüyoruz. Ders çalışma alanları,

sosyal faaliyetleri, güvenlik ve beslenme hizmetleriyle gençlerimizin kendilerini evlerinde hissedebilecekleri ortamlar oluşturmaya devam ediyoruz. Öğrencilerimize sağlanan aylık beslenme desteği 9 bin liraya ulaşmış durumdadır. Burs ve kredi imkânlarında da önemli bir gelişmişlik sağladık. 2002 yılında 451 bin öğrenciye destek verilirken bugün 1 milyon 518 bin öğrencimize burs ve kredi veriyoruz. Lisans öğrencilerimize aylık 4 bin, yüksek lisans öğrencilerimize 8 bin, doktora öğrencilerimize ise 12 bin lira destek sağlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, dünya hızla değişiyor. Yapay zekâ, yazılım, siber güvenlik ve ileri teknoloji alanlarında yetişmiş insan gücü ülkelerin geleceğini belirliyor. DENEYAP Teknoloji Atölyeleri bu bakımdan önemli bir ihtiyaca cevap veriyor. Bugün 81 ilimizde 132 atölyede 16 binden fazla gencimiz eğitim alıyor. TEKNOFEST yarışmalarında gördüğümüz heyecan ve ortaya çıkan projeler gençlerimizin neler başarabileceğini açıkça gösteriyor. Bir zamanlar teknolojiyi yalnızca kullanan bir ülkeyken artık kendi teknolojisini geliştiren, üreten ve dünyaya sunan bir Türkiye'den söz ediyoruz. Bu değişimin en büyük güvencesi de gençlerimizdir. Üniversite öğrenci topluluklarını desteklemek amacıyla yürütülen ÜNİDES Programı kapsamında 2024 ve 2026 döneminde 5.473 projeye destek sağlanması da gençlerimizin üretkenliğine verilen önemin bir başka göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, spor alanındaki gelişmelere baktığımızda da benzer bir değişimi görüyoruz. 2002 yılında ülkemizde 1.575 gençlik ve spor tesisi bulunuyordu, bugün bu sayı 5.564'e yükselmiştir. Yüzme havuzu sayımız 46'dan 744'e, spor salonu sayımız 372'den 1.089'a ulaşmıştır. Ancak asıl önemli gelişme, sporun toplumun daha geniş kesimlerine yayılmasıdır. 2002 yılında 278 bin olan lisanslı sporcu sayımızın 19 milyon 662 bini aşması bu alanda katettiğimiz mesafeyi göstermektedir. Antrenör sayımız 379 bine, spor kulübü sayımız 26 binin üzerine çıkmıştır. Bu anlayışla okul sporlarına, yetenek taramalarına ve sporcu yetiştirme programlarına ağırlık veriyoruz. Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı kapsamında 6 milyon 462 binden fazla öğrencimiz tarama ve ölçümlere katılmıştır. Bu sayede çocuklarımızın yeteneklerini erken yaşta keşfetmeyi ve onları doğru spor branşlarına yönlendirmeyi amaçlıyoruz.

Sporcularımızın uluslararası müsabakalarda kazandıkları başarılar da milletçe hepimizi gururlandırmaktadır. 2026 Akdeniz Oyunları'nda 41 altın, 28 gümüş ve 42 bronz olmak üzere toplam 111 madalya kazandık, Türkiye ülkeler sıralamasında 2'nci oldu. Paralimpik sporcularımızın Avrupa Şampiyonalarında kazandığı 67 madalya da ayrı bir gurur kaynağımızdır. Her madalyanın arkasında yıllarca süren emek, disiplin ve fedakârlık bulunuyor. Sporcularımızın ve antrenörlerimizin gayretleri, ülkemizin spor altyapısına yapılan yatırımlarla birleştiğinde bu başarılar ortaya çıkmaktadır. Amacımız, bu başarıları daha da ileri taşımak ve olimpiyatlarda ülkemizi daha güçlü şekilde temsil etmektir.

Değerli milletvekilleri, kendi şehrim Bursa'nın güzide kulübü Bursaspor'u da burada özellikle anmak istiyorum. Bursaspor, Bursa için yalnızca bir futbol kulübü değil bu şehrin ortak sevdası, hafızası ve güçlü bir aidiyet duygusunun adıdır. Yaşadığı zorlu süreçlere, karşılaştığı bütün sıkıntılara rağmen yeniden ayağa kalkma mücadelesi veren kulübümüzün bugün elde ettiği başarılar Bursa'da büyük bir heyecan ve umut oluşturmuştur. Şehrimize özlediği galibiyetleri ve sevinçleri yeniden yaşatan başta kulüp yönetimimizi, teknik heyetimizi ve futbolcularımızı yürekten tebrik ediyorum. Ancak burada özellikle altını çizmek istediğim bir husus var: Bursaspor'u bugünlere taşıyan en büyük güç, hiçbir şartta takımını yalnız bırakmayan taraftarlarıdır. İyi günde de zor günde de takımının yanında duran, stadı hıncahınç doldurarak tribünlerden desteğini esirgemeyen Bursaspor sevdalısı hemşehrilerime de huzurlarınızda ayrıca teşekkür ediyorum. Sayın Bakanım, özellikle sizlere de Bursaspor'umuza vermiş olduğunuz katkılardan dolayı hassaten teşekkür ediyoruz. Başta, Özlüce Spor Tesislerinin ücretsiz bir şekilde tahsis edilmesi, Yıldırım'da ve Osmangazi'mizde farklı sportif faaliyetlerin gerçekleştirileceği bütün imkânların kulübümüz adına seferber edilmesi bizim için hassaten size teşekkür edilmesi gereken bir husus olarak karşımıza çıkıyor ve desteklerinizin devamını diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılından bu yana gençlik ve spor alanında ortaya konulan hizmetler AK PARTİ'nin insana yatırım yapan siyaset anlayışının en önemli parçasıdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde başlayan bu hizmet yolculuğunu Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda daha da ileriye taşımakta kararlıyız. Ben bu duygu ve düşüncelerle Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, başta Sayın Bakanımız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekillerini, Komisyonumuzu, Sayın Bakanı, heyetini saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz, iyi misiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Gayet iyiyiz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ne güzel.

Şimdi, Sayın Bakan -belki bilmeyenler için söylemiş olayım- Rizeli, ben de Rizeliyim, Rize'nin Pazar ilçesinden. Bir örnekle başlayacağım size, bizde Lazcası "..."[2] yani değirmen olan mısır öğüttüğümüz bir şey var, değirmen. Değirmenin neye ihtiyacı olur? Enerjiye. Elektrik yoktu ya o tarihlerde, değirmen demek ki taşıma suyla taşı döndürür ve orada unu öğütür. Peki, taşıma suyu kontrolünü kaçırırsanız eğer, debisi yüksek olursa, akarsu çok akarsa ne olur? O zaman değirmeni bozar, değirmenin taşını, düzenini,

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan
bir kelime ifade edildi.

çarkını her şeyini bozar. Bu meramımı niye anlattım? Rize'nin Pazar ilçesinde 3 dönemdir Sayın Bakana dilimde tüy bitti, bu değirmen misali insanların yüzmeye ihtiyacı olduğu bir plaj yapılması konusunda destek oldu. Teşekkür ederim önce, hiç itirazım yok. İyi oldu ama işte, değirmene vereceği zarar gibi denizin de debisi kontrol edilmezse vatandaşın parası çarçur olur, 3 defa, 4 defa gelir o deniz sizin yaptığınız plajı yıkar. Yıktı mı Sayın Bakan? Yıktı. Ben size iki, üç defa söyledim, dedim ki: Karadeniz'de bu dalgalar gelir bu plajı vurur, halkın parası heba olur. Lütfen, bunun önüne dalgakıranlar yapmak şartıyla önceden önleminizi alın ki bu yaptığınız plajdan halk yararlanabilsin ve kimsenin cebinden de boşuna para çıkmasın dedik mi? Dedik. Üç defa kırıldı mı? Kırıldı. Şimdi, o heba edilen paraların vebali kimdir Sayın Bakan, onu bir defa açıklayacaksınız, birincisi bu. Sevmedin bunu biliyorum Bakanım ama.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok millet memnun, dalgakıranlar da yapılıyor, sen merak etme.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Şimdi bir de şey var tabii, orada yaptığınız plaj doğru bir şey ama niye plajı Pazar Belediyesine bırakmadınız da bir işletmeciye kiraya verdiniz, bu da ayrı bir soru.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yok, Kaymakamlık işletiyor.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İki, Ardeşen Belediye Başkanı geldi, sizden destek istedi, dedi ki: "Afyonbaba Tepesi'nde bir proje var Bakanım." ben de eşlik etmiştim, "Biz yapacağız." dediniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tabii, programımızda.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ne siz yapıyorsunuz ne belediyeye destek veriyorsunuz, bunu hatırlatayım dedim.

Şimdi, gelelim bütçeyle ilgili konuşmaya. Anayasa 58'de diyor ki Sayın Bakan...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yaptıklarımızı söyleyin, Ardeşen'e yaptıklarımızı, Rize'ye yaptıklarımızı, hepsini söyleyin.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Yaptıklarını söylüyorum zaten onu sizler de anlatıyorsunuz platformlarınızda, kendiniz zaten söylüyorsunuz.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Birazdan Süleyman anlatacak.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Anayasa'nın 58'inci maddesi size bir ödev vermiş, demiş ki: "Devletin görevi, gençleri uyuşturucu, alkol ve madde bağımlılığından kumar ve kötü alışkanlıklardan korumaktır." Burada da sizin için bu görevdir, bu görevdir asıl olan. Şimdi, Sayın Bakan tabii, Gençlik ve Spor Bakanı ama bizim Karadeniz'e sadece bakandır, gören değildir yani, sadece bakandır, gören değildir. Karadeniz'de onca uyuşturucu batağının, bağımlılığının arttığını görüyoruz buna ilişkin ne yazık ki bütçeden de örneklerle, sayısal örneklerle ifade edelim, bununla ilgili herhangi bir karşılığı olmayan bir bütçe var. Nedir bu? 2024 yılında, mesela bağımlılıkla mücadele için 0,02 pay ayrılmış. Ben geçen yıl bunu bütçede şöyle ifade etmiştim: Bu bakan uyuşturucuyla mücadelede kişi başı 3 TL ayırmış demiştim, kişi başı 3 TL, geçen yıl, Meclis kayıtlarında vardır bu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hesabınız yanlış, yapılanlar ortada.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Yok, benim hesabımda yanlış olmaz. Eğer isterseniz Sayın Bakanım bunları karşılıklı olarak bir televizyon programında -ne de mutlu olurum, rating de çok yüksek olur yani- beraber tartışalım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tartışırız, ben de mutlu olurum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Şimdi, Bakanlığınıza 73 milyon 102 bin TL ayrılmış yani merkezî yönetim bütçesi yüzde 43,74 artarken Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi yüzde 33,1 artmış. Yani ne olmuş? Bakanlığının bütçesi yüzde 1,46'dan yüzde 1,35'e düşürülmüş; sarayın takdiridir. Tabii, sizin burada yapabileceğiniz bir şey yok ama biz uyuşturucuyla mücadele için en azından paranızın, kaynağınızın büyütülmesini istiyoruz, başka bir şey değil söylediğimiz. Neden? Çünkü Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre bakıyoruz, 18-35 yaş arasında 23 milyon gencimiz var Sayın Bakan ve kayıtlara göre, Narkotik raporlarına göre bunların dörtte 1'i uyuşturucuyla mücadelede bağımlı ya da bağımlı durumuna gelen insanlar. Nereden söylüyorum onu? Söylediğim gibi, Narkotik raporlarından; siz de görebilirsiniz bunları tabii ki. Şimdi, nüfusun 15-24 yaş arasında olanları ise 12 milyon 708 bin kişi. Uyuşturucuyla mücadele kapsamında kamu harcamalarına bakıldığında, Narkotik raporuna göre 2025'te 13 milyar 930 milyon lira harcanmış. 13 milyar nedir biliyor musunuz Bakanım? Eti Bakır Şirketine 13 milyon metrekarelik yeri 13 milyon liraya ruhsatla verdiniz, sizin iktidarınız verdi, biliyor musunuz bunu? Ardeşen'in sırtında bir yerden bahsediyorum. Ruhsat verdiğiniz 13 milyon metrekarelik yerden 13 milyon lira para aldınız yani siz de 2025'te bunun için 13 milyon lira para harcamışsınız, kişi başına yılda 120 TL'ye denk geliyor.

Bir de OECD verilerine bakalım: OECD verilerine göre, Türkiye'nin 18-24 yaş arasındaki gençlerinin yüzde 30,9'u ne eğitimde ne istihdamda; OECD ortalaması ise yüzde 14 yani yüzde 30,9 olan oran bizde yüzde 14,1 olarak geçmiş; kadınlarda bu oran yüzde 46,2'ye kadar çıkıyor. Diplomalı işsizler çoğaldı, üniversiteler bitiyor ama insanlar iş bulamıyor; MESEM'e gidiyor, bir sürü iş kazasıyla karşılaşıyor; işte, hâl böyle olunca gençler arasında kumar ve uyuşturucu bağımlılığı ne yazık ki artıyor. 2027 yılında Bakanlığınıza ayırdığınız 339 milyar 705 milyon liranın yalnızca 17,6 milyar lirası gençlik programlarına gidiyor yani bu, bütçenizin yüzde 4,4'ü demek. Üniversite öğrencilerine verdiğiniz aylık 4 bin liranın karşılığı günde 133 lira demek. Günde 133 lira bursla bir öğrenci geçinir mi, geçinmez mi; şöyle bir insaflıca düşünüp taşının bakalım, olur mu bu yani?

30 bin yeni yurt yatağı hedefiniz vardı 2026'da, doğru mu? Ama bunun da yıl sonu itibarıyla gerçekleşme tahminî 10.736 olarak görülmüş. Bunca talep varken 2027 hedeflerinizde de 25 bine düşürüyorsunuz bu yurtları yani bu yurtlarda ranzaları artırarak, yatak sayısını artırarak kalabalık odalarda barınma sorununu çözmüş sayılmıyorsunuz, onu söyleyeyim. Mesela, basına da geçti, Burdur Safahat Öğrenci Yurdunda 52 öğrenci kusma ve bulantı şikâyetiyle hastaneye başvurdu; Aydın'da Berin Menderes Kız

Öğrenci Yurdunda oldu; Edirne'de Meriç Kız Yurdunda oldu. Bu iddiaların konuşulduğu bir ülkede bu yemekhanelerdeki denetim sonuçlarıyla ilgili bir şey söylemeyecek misiniz mesela? Hangi ilçelerde gençlik merkezlerine ulaşmak köylerde yaşayan insanlar için ne kadar mümkündür, kaç kilometre yol gitmesi lazım; bunları da bir hesaplayın.

Yine, mesela, Emniyet Genel Müdürlüğünün raporuna göre, 2024 yılında 427 olan uyuşturucu bağlantılı ölüm sayısı 557'ye çıkmış; bir yılda yüzde 30'un üzerinde bir artış. Kumar bağımlılığı nedeniyle Yeşilaya başvurular yüzde 30 artmış, üstelik kumar sorunu nedeniyle başvuruların yüzde 34'ü kumarla 18 yaşından önce tanışmış. Bunları kumar sitelerinden, uyuşturucu tacirlerinden korumak sizin göreviniz değil mi?

Son olarak, aslında hikâye şu: Ya, bu bütçede gençlere ayrılan doğru dürüst bir pay yok, uyuşturucuya ayrılan bir pay yok ve öğrenci burslarına, kredilerine ilişkin bir pay yok. Biz sporun siyasi gösteriden, gençlik propaganda malzemesi olmaktan çıkartılmasını istiyoruz. Bütçeyi yerinde bulmuyoruz Sayın Bakan; hepsi bu kadar.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum, şimdi de söz sırası Sayın Cevdet Akay.

Buyurunuz lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kıymetli bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, ben de vefatının 88'inci yılında Türkiye Cumhuriyeti devleti kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı ve minnetle anıyorum. Bu vesileyle, Sayın Mustafa Kemal Atatürk'ün gençlere verdiği önemi bir kez daha vurgulamak istiyorum çünkü bu ülkenin geleceğini bu gençlere emanet etti. Gençlik ve Spor Bakanlığını da bu açıdan, çok çok sporun yanında gençlerin de dikkate alınması gereken ve her türlü sorunlarıyla uğraşması gereken bir bakanlık olarak görüyoruz. Onun için de bütçesinin yeterli olmasını arzu ediyoruz. Rakamlara baktığımız zaman da geçen yıl 300 milyarmış Sayın Bakanım; bu yıl 399,7 milyar; yüzde 33'lük bir artış var. Genel bütçe büyüklüğü içerisinde baktığımız zaman yüzde 1,46 yani çok yetersiz görüyoruz bunu. Tabii ki kendisine bağlı kuruluşlar, teşkilatlarla bağlantılı oluşan bir gelir büyüklüğü de ayrıca var -Spor Toto Teşkilatıyla ilgili ama onun harcandığı alanlar belli, prosedürü belli. Bakanlık bünyesindeki özellikle gençlerle ilgili kısma kısıtlı aktarımlar söz konusu doğal olarak, dolaylı da olsa. Buradaki en büyük kalemler cari transferler ve borç verme kalemleri. Bütçenin yaklaşık yüzde 90'ına tekabül ediyor, bütçe artışının da yüzde 92'sine tekabül ediyor. Borç vermenin de önemli bir bölümü yüksek öğrenim içerisinde Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünde. Dolayısıyla öğrenci kredileriyle ilgili durumlar söz konusu. Burada daha önceki konuşmacılar da bir kısım bahsetti yani burs olarak tamamen öğrencilerimizin desteklenmesi, hepimizin arzu ettiği bir durum. Tabii ki kredilerde faizler düşük de olsa üç yıl içerisinde işe başlamama durumunda, işe girmeme durumunda, çalışamama durumunda, mezun olan ve işe başlayamayan gençlerimizin önünde bir problem olarak duruyor. Bu yüzden, bu kredi olaylarıyla ilgili kısmı ki çok yüksek bir tutar esasında 53 milyar civarında bir tutar; 36 milyarmış geçen yıl yani yüzde 48'lik bir artış var, 17 milyarın üzerinde bir artış var. Bu konuyla ilgili gençler adına, onların yaşadığı problemler adına biz de tekrar gündeme getirmiş olalım. Bütçeden bir şekliyle Bakanlık bütçesinin de kaynaklarını aktararak, hazine yardımlarını da gerekirse aktararak gençlerimizin bu burs sorununu, kredi yurtlarla ilgili sorunlarını, kredilerden kurtarıp hibe şekline, burs şekline döndürelim. Bu konuyu hep beraber yapabileceğimize inanıyorum. Cari transferler çok önemli bir paya sahip, 306 milyar. Geçen yıl 232 milyarmış. Bunun büyük bir bölümü de üç kalemden oluşuyor Sayın Bakanım. Bunlar nedir? Hazine yardımları 259 milyar. Geçen yıl altıncı ay sonu itibarıyla 119 milyar harcanmış; bu süreç içerisinde harcama miktarı biraz artmıştır. Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler 3,86 yani 3 milyar 86 milyon. Bir de hane halkı ve işletmelere yapılan transferler 44 milyar 82 milyon. Bunların dağılımıyla ilgili detay bir bilgi alabilirsek mutlu oluruz.

Bu, önümüzdeki 2027 yıl için hangi projelere, nasıl kullanılacak? Hane halkı ve işletmelere yapılan transferler derken bu destekten transferler nerelere yapılacak? Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar zaten dernek ve vakıflarla ilgili. Onunla ilgili de yapılan protokoller neticesinde yapılan yardımları bilmek isteriz. Bir de geçmişteki yardımları bilirken ileride de nerelere yapılacağının planlaması önemli.

Şimdi, tabii, fon krizi diye bir olay var, yolsuzluğu var, bir de Aile Gençlik Fonu diye bir fon var. Bu fonda da 5 tane bakanlığın bakan yardımcılarının yönetim kurulu üyeliği söz konusu oluşmuş bir fon. Asıl Hazine ve Maliye Bakanlığı sorumlu, daha sonra Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ama Enerji Bakanlığından var, Gençlik ve Spor Bakanlığından var, yanılmıyorsam bir de Sanayi Bakanlığından Bakan Yardımcıları var. Bu konuyla ilgili toplanan paraların evlenmeyle ilgili gençlere projeler kapsamında ağırlıklı verildiği görünüyor. Ben rakamlara baktım "Ne kadar para toplanmış acaba?" diye, hepsine ulaşamadım ama 1/1/2024'ten 30/6/2026'ya kadar -altıncı ay sonu itibarıyla, haziran sonu itibarıyla- 24,5 milyar para toparlanmış. Evlenecek gençlere proje olarak ödenen 13,9 milyar, o tarih itibarıyla 10.5 milyarlık bir atıl parası var. Şimdi, bu paraların değerlendirme işine de Yönetim Kurulu karar veriyor. Asıl sizin konunuz değil ama burada Sayın Bakan Yardımcımız Safa Hanım sorumlu galiba yanılmıyorsam, siz varsınız, dikkatinizi çeken bir şey oldu mu orada Sayın Bakan Yardımcım? Yani, bu fonlarla ilgili tamamı evlenme projelerine mi harcanıyor? Atıl paraları nerede değerlendiriyor Aile ve Gençlik Fonu? Tabii ki arkasından da şu soruyu soruyorum, bu para piyasalarında veya Takasbankta değerlendirilen var mı, sadece bankalarda mı değerlendiriliyor? Ki değerlendirilmesi de doğaldır; boşta durmaması gerekir, bir gelir elde etmesi gerekir çünkü zaten Petrol Piyasası Kanunu'na göre devlet payının yüzde 20'si geliri oluşturuyor, Maden Kanunu'na göre devlet payının elde edilen gelirlerin yüzde 20'si burada, diğer fonlardan gerekirse yüzde 10'a kadar aktarma yapılabiliyor, hibe ve bağışlar var, bir de kredilerin geri ödemesi var yani bu tutarın ben daha çok artmasını arzu ediyorum. Sadece

evlenme projelerinde değil de fonun potansiyel tüzel kişilik olarak gençlerle ilgili bütün sorunlara eğilmesini, buradaki hibe ve bağışların da artarak geçen yıl 36 milyar olan, bu yıl 53 milyar olan, bu "borç verme" diye programda yer alan bütün öğrencilere kredilerin kalkmasını arzu ederiz. Ben bunu size sormuş oluyorum Sayın Bakanım ama asıl Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ve son gün de Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı burada olduğunda ayrıca soracağım ama sizin dikkatinizi çeken bir şey oldu mu diye burada sorumuzu sormuş olalım.

Şimdi, genç nüfus verileri... Gençlik deyince, 15-24 yaş arası genç nüfus 11 milyon 395 bin. Şimdi, burada işsizlikle ilgili kısmı TÜİK'e göre yüzde 13 fakat atıl işsizlik dediğimiz gerçek işsizlik oranıyla ilgili baktığımız zaman yüzde 27'ye varan bir tutar var. Burada herkesin de ifade ettiği gibi, ne işte ne okulda olan gençlerle ilgili bir sorun var; oran burada yüzde 22,2 yani 2 milyon 538 bin kişi. Bu olayı bizim mutlaka çözmemiz gerekiyor. Avrupa Birliği ortalaması yüzde 8,6; OECD ortalaması ise yüzde 11 yani bu oranlara çekmemiz için Gençlik ve Spor Bakanlığının haricinde Hazine ve Maliye Bakanlığı başta olmak üzere ekonomik koşulları iyileştirip işsizliği aşağı çekerek gençlerin bir an önce hayata atılmasını sağlayacak, geleceğe umutla bakmasını sağlayacak ekonomik koşulları mutlaka çözmemiz gerekiyor. Asgari ücret 28.075 TL, şimdi, mezun olduktan sonra bir işe başlayacak olsalar çalışanların büyük bir bölümü, yüzde 50'ye yakın kısmı asgari ücrete yakın veya asgari ücret civarında ücret alıyorlar. Asgari ücretin yetersiz olduğunu hep söylüyoruz, bizim önerimiz en az 45 bin olmasıydı şu anda, ara zam verilerek. Umarım ocak döneminde ona bağlı olarak hem asgari ücretin hem de emeklilerin ücret koşullarının iyileştirilmesi mümkün olur. Bunu da buradan bir kez daha vurgulamış olalım.

Şimdi, bağımlılıkla mücadeleyle ilgili baktığımız zaman, ayrılan bütçenin çok düşük olduğunu görüyoruz. Burada geçen yıl 59,5 milyonmuş, şu anda 73,1 milyon; burada yüzde 22'lik bir artış var yani bütçenin içerisinde baktığımız zaman on binde 18'lik bir pay, 13,6 milyonluk bir artış söz konusu. Ama size bağlı şans oyunlarıyla ilgili toplanan vergilerin tutarının ne kadar olduğunu buradan aşağı yukarı şöyle söyleyebilirim: 104 milyar civarında 2027'de hedef. Yani, bu şans oyunlarından toplanan ÖTV gibi, işte, dolaylı vergiler gibi oluşan vergilerin büyüklüğü 104 milyar ama bağımlılıkla mücadeleye ayrılan pay bunun on binde 7'si, bu tutar çok düşük. Siz geçen yıl "Sadece buradan değil başka bakanlıklardan da ayrılanlar var." diye ifade ettiniz, "Topladığımız zaman hatırı sayılır bir rakam oluyor." diye ifade etmiştiniz. Ben ona da baktım; Cumhurbaşkanı Yardımcılığı nezdinde kurul var, o kurulun bünyesi içerisinde her bakanlığın ayıracağı payın toplamı da 17 milyar TL. Ona göre bakarsanız da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Akay.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkür ediyorum.

Söyleyecek şey var ama nasıl bittiğini de anlamadım sürenin.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, hızlı geçiyor, teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Adalet Kaya'da.

Buyurunuz lütfen.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, hoş geldiniz.

Değerli bürokratlar, sizleri selamlıyorum ama diğer yandan milyonlarca genç var geleceğe dair umudunu yitirmiş, ne yazık ki o duruma getirilmiş genç. Onları da sevgiyle selamladığımı belirtmek istiyorum.

Sene başında Cumhurbaşkanı Erdoğan genç istihdam paketini açıklarken çalışmayan ve okumayan gençler için kullanılan "ev genci" ifadesini incitici bulduğunu ifade etmişti, belirtmişti. Evet, çok incitici ama mesele, ifade ediş biçimi değil yani biz böyle ifade etmesek de gençlerin içerisinde bulunduğu durumun kendisi incitici. Ya, yurttaşların düştüğü durumlar, içinde bulduğu durumlar zaman zaman bakanlıklar veya işte yöneticiler tarafından doğru bulunmuyor ifadesi... Mesela, Aile Bakanı da "sığınak" demeye imtina ediyor, hâlbuki kadınlar sığınağa ihtiyaç duyduğu için sığınak. Yani biz "sığınak" demeyince bu ihtiyaç ortadan kalkmıyor ya da gençler açısından "ev genci" demeyince gençlerin bu durumu ortadan kalkmıyor. Dolayısıyla gençler açısından bu durumun kendisi, evet, çok incitici ama incitici olan başka şeyler var. Milyonlarca genci, yirmi beş yıllık AK PARTİ iktidarında ne yazık ki muhalif olanların pek çoğunu hapislere mahkûm ettiniz, şansı olanların çoğu göç etmek zorunda kaldı, sürgünlere mahkûm oldu ya da işte, burada kalanların pek çoğu da evlere mahkûm olmuş durumda ne yazık ki. Tabii, gençler için incitici olan başka bir şey daha var, diplomalı geleceksizlik. İş başvurularında onlara hiç dönülmemesi ya da gençler için incitici olan, belki ebeveynlerinin anne baba olduğu yaşlarda hâlâ ailelerinin eline bakıyor olmak; böyle durumlar var, oldukça incitici, oldukça kahredici.

OECD verilerine bakalım Sayın Bakan. 2025 verilerine göre, Türkiye, 15-29 yaş grubunda yani ne eğitimde ne istihdamda yani "ev genci" dediğimiz gençlerin oranında 27,12'yle 38 ülke arasında 1'inci sırada. TÜİK'in verileri de farklı bir şey söylemiyor; TÜİK'in verdiği oransa 23,3. Kadınlarda durum daha da vahim; genç kadınlarda bu oran yüzde 30'lara çıkıyor yani her 3 genç kadından 1'i ne okul sırasında ne de işte yani ne yaptığı malum. Yapılan bağımsız araştırmalarda gençlerin yüzde 72'si "Arasam da kolay iş bulamam." diyerek umutsuzluğunu dile getiriyor.

Peki, Gençlik ve Spor Bakanlığının yaklaşık 400 milyar liralık 2027 bütçesinde bu işsizlik krizine karşı ne var? Bilmiyorum, siz söyler misiniz ama hiçbir şey yok. Bakanlığın gençlik çalışmalarının tamamını kapsayan gençlik programına ayrılan tutar 12,7 milyon gence bölündüğünde genç başına günde sadece 3,8 lira düşüyor. Genç başına günde 3,8 lirayla bu istihdam sorunu çözülür mü? Çözülemez Sayın Bakan. Üstelik Kürt gençler açısından durum daha da kötü, bölgesel ayrımcılıkla katmerlenen bir durum var. TÜİK'in 2025 il verilerine göre, işsizlik oranının en yüksek olduğu iller Hakkâri ve Van'la başta liste başı bu 2 il, listenin gerisi de yine

bölge illeriyle devam ediyor çünkü on yıllar boyunca bu illerde yatırım sadece güvenlik politikalarına yapıldı. İŞKUR eliyle valilik ve kaymakamlıklarda liste yöntemiyle dağıtılan on aylık geçici iş gücü uyum programları var. Bunlara da girebilmek için AK PARTİ üye listelerine girmek gerekiyor ne yazık ki Sayın Bakan. Biz göremedik, belki gözümüzden kaçmıştır, onun için size soralım: 2027 bütçesinde bölge illerindeki genç işsizliğini hedefleyen tek bir proje ya da yatırım planı var mı?

Sayın Bakan, eğitimden, istihdamdan ve sosyal yaşamdan koparılan gençler uyuşturucu şebekelerinin ve çetelerinin hedefi hâline geliyor. Türkiye genelinde uyuşturucuya bağlı ölümler son üç yılda 2 kattan fazla arttı. Yani Avrupa'da uyuşturucu kaynaklı ölümler düşerken Türkiye, en çok ölüm bildiren ülkeler arasında. Bağımlılık oluşmadan, önleyici politikalar yetersiz, tedavi merkezleri yetersiz, aileler çaresiz kalıyor. Özellikle önleyici politikaları hayata geçirmede size çok büyük sorumluluk düşüyor Sayın Bakan.

Diyarbakır'dan bahsetmek istiyorum: Uyuşturucu sorunu toplumsal bir krize dönmüş durumda. Yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri, bağımlılıkla mücadele platformu kurdu ve saha araştırması yaptılar. Diyarbakır'da yapılan bu araştırma sonuçlarına göre, tarihî Diyarbakır Surlarının hemen dibindeki Benusen mahallesinde halkın yüzde 73,3'ü kendisini güvende hissetmediğini söylüyor ve bu güvensizliğin birinci nedeni ise doğrudan uyuşturucu satıcıları ve kullanıcıları. Benusen mahallesinde görüşülen her 100 kişiden 59'u yakın çevresinde veya komşularında uyuşturucu kullanımına tanık olduğunu ifade etmiş ve yine Benusen'de madde kullanımının en yüksek olduğu yaş grubu yüzde 25,6'yla 18-24 yaş arası gençler. Derin yoksulluğun, sosyal güvencesizliğin ve metruk yapıların ortasında bırakılan gençlerden bahsediyorum Sayın Bakan.

Bakın, yerel yönetimleri uyuşturucuyla mücadelede yalnız bırakıyorsunuz. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri yerel platformlar ve sivil toplum örgütleri, kısıtlı imkânlarıyla bağımlılıkla mücadele konusunda ciddi çalışmalar yürütmek istiyorlar ve yürütüyorlar. Gençleri bu bataktan kurtarmaya çalışırken merkezî yönetim ve Gençlik ve Spor Bakanlığı sürece seyirci kalıyor maalesef. Şunu da sormak istiyorum Sayın Bakan: Neden yerel yönetimlerle iş birliği yapmaktan kaçınıyorsunuz madde bağımlılığıyla mücadele konusunda? Uyuşturucu ve bağımlılık sorunu asayiş tedbirleriyle çözülemez. Polisiye önlemler tek başına yeterli olsaydı her yıl binlerce operasyon yapılırken ölümler 2 katına çıkmazdı. Bu mücadele sosyal, ekonomik, politik, psikolojik ve kültürel politikalarla bir bütün olarak yürütülmek zorunda.

Ana dilinde psikososyal destek sağlayan rehabilitasyon merkezlerini, gençlik ve spor alanlarını yerel yönetimlerle ortaklaştırarak mahalle mahalle açmak, örgütlemek zorundasınız. Gençliğe yönelik baskı ve sindirme politikaları ekonomik yoksunlukla ve sosyal ihmalle sınırlı kalmıyor Sayın Bakan. Diğer yandan, demokratik haklarını kullanan, ifade özgürlüğünü, düşünce özgürlüğünü, örgütlenme hakkını kullanan gençler de ne yazık ki adliye koridorlarında ve cezaevi hücrelerinde sindirilmek isteniyor. İşte, daha birkaç hafta önce yaşanan somut örnekler: Millî Eğitim Bakanını protesto eden 2 genç "Bize gelecek yoksa sana huzur yok." diye pankart açtılar ve gece yarısı ev baskınlarıyla gözaltına alındılar. Tehdit olduğuna dair suçlamalarla ifadeleri dahi alınmadan tutuklandılar; bu kabul edilemez Sayın Bakan. Şırnak'ın Dergul beldesinde sekiz günü aşan elektrik kesintisi nedeniyle haftalarca karanlıkta kalan, eğitimi, sağlığı aksayan ve sadece temel yaşam hakkı olan elektriği talep eden 5 genç protesto eylemi yaptıkları gerekçesiyle tutuklandı. Van'da DEM PARTİ il kongresi devam ederken Gençlik Meclisi üyesi Azize Onat salonun hemen dışında, hiçbir somut gerekçe olmaksızın, gösterilmeksizin gözaltına alındı. Yani gençlere AK PARTİ'de siyaset yapmak serbest, AK PARTİ listesinde olmak, üye olmak serbest ama muhalefet etmek, siyaset yapmak, başka partilerin gençlik kollarında olmak yasak, suç. 3 Kasımda yirmi beş yıldır iktidar partisi oluşunun kutlamasını yaparken Sayın Yegin Vekil, kendilerine destek olanlara da muhalif olanlara da hizmet ettiklerini iddia etmişti. Kendinize muhalif olanlara adliyelerde ve hapishanelerde hizmet ediyorsunuz sadece.

Şimdi, bir de şundan bahsetmek istiyorum: Nefret objesi hâline getirdiğiniz, kriminalize ettiğiniz LGBTİ+'lar... Ya, bir tutturmuşsunuz "Gençler özeniyor." diye ama yani bu kabul edilemez. Defalarca söyledik; bu, özentiyle ilgili bir şey değil, cinsel yönelim sonradan gelişen bir şey değil. Böyle saçma sapan bahanelerle gençleri hapse göndermek, bu konuda çalışma yürüten kurumları hedef hâline getirmek, gazetelere sansür getirmek doğru değil, bundan vazgeçin diyelim ve gençlerin asıl özendiği şeyi size söyleyeyim: Asıl özendikleri fon vurgunlarıyla bir gecede zengin olan siyasetçiler. "Okuyup, emek harcayıp işsiz kalacağıma ben de kısa yoldan yolunu bulayım." diyor gençler. "Üniversite bitirip markette kasiyer olacağıma sosyal medya fenomeni olayım." diyor ya da suç çetelerine tetikçi oluyor gençler. Gençlik bu durumda ve çok ciddi politikalar üretmeniz gerekiyor, önleyici politikalar üretmeniz gerekiyor gençliğe dair diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, şimdi de söz sırası Sayın Ümit Özlale'de.

Buyurun lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir sunumumuz var eğer açabilirsek.

Sayın Bakan, şimdi, sabah sizin sunumumuzu dinlediğim zaman hemen bütçe metnine ulaştık. Bütçe metninin sunumunda tek bir kez bile geçmeyen ifadeler var; oysa bunlar, gençlerimizi bizim kurtarmamız gereken illetler. Mesela, bir kez bile sizin bütçe metninizde, bize yolladığınız bütçe metninde "yasa dışı bahis" yok, "bahis" yok, "kumar" yok. Bugün gençlere sorsak ya da ailelere sorsak "Bu çocukların en büyük problemi ne?" diye, e, tabii ki "Yasa dışı bahis, kumar illeti." derler. Ama siz bütçe metninde hiç bundan bahsetmemişsiniz, konuşmanızda da iki kez "bahis" dediniz.

Bağımlılıkla mücadele... Çukurambar'da 2 daire parası, bağımlılıkla mücadele için ayırdığınız para. Oysa, sizin bu önceliğiniz, Bakanlığın, bağımlılıkla mücadelede temel öncelikleri arasında gösterilen şey, şu anda Çukurambar'da 2 daire parası.

Biz geçen sene de bunu dile getirdik. Bağımlılıkla mücadele Türkiye'nin en önemli problemlerinden bir tanesi, bir güvenlik problemi fakat ne sizin bütçe sunumunuzda, ne de ayırdığınız kaynaklarda herhangi bir şekilde kumarla, yasa dışı bahisle ve bağımlılıkla mücadele hiç hak ettiği gibi durmuyor; ilk eleştiri bu.

İkincisi, herkes bahsetti, ben de verilerle bahsetmek istiyorum. Türkiye'de 2,83 milyon yoksul genç var, ben demiyorum, TÜİK İstatistiklerle Gençlik 2025 Araştırması söylüyor. 2,83 milyonu size şöyle söyleyelim: Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa'dan sonra en yüksek il olur eğer biz Türkiye'deki yoksul gençleri bir ile toplasak. Yani Türkiye'nin 5'inci büyük ili kadar büyük bir çoğunlukta, kalabalıkta Türkiye'de genç yoksul var. Her 4 çocuktan, gençten 1'i yoksul, her 4 gençten 1'i ne okuyor ne de çalışıyor.

Devam edelim, genç işsizlik normal işsizliğin çok üstünde; 1,5 katı, yüzde 30,9 genç kadınlarda eğitim ve istihdam dışılık. Mesela, bakınız, genç kadınlarda yoksulluk yüzde 27,4. Neden siz bütçe teklifinizde genç kadınların genç erkeklere göre çok daha fazla yoksulluk riski taşıdığı bir ortamda buna vurgu yapmıyorsunuz? Ya da biz neden sizin bütçenizde genç kadın yoksulluğunun, normal yoksulluktan çok daha vahim ve daha fazla kaynak ayrılması gereken bir problem olarak geçtiğini görmüyoruz?

Bakanlığın kendi hesabı, benden önceki değerli vekiller bahsetti; iki öğün yemek 6.600, ay için burs 4 bin lira. Yani baktığınız zaman asgari ücretin yüzde 14,2'sini KHK bursu olarak bizim çocuklarımıza değer görmüşsünüz. Bunu artırabiliriz, kaynak var, fazlasıyla kaynak var. 4 bin lira bugün, hele biraz orta ölçekli, büyük ölçekli bir şehirde yaşarsınız size ancak iki hafta yetebilir.

Bu, Sayıştay raporudur Sayın Bakan, öğrenciler iskân alınmamış yurt binalarına yerleştirilmiş, bakın, burada bitmemiş bina var Sayıştayın raporunda. İskân ve yangın raporu olmayan ve kamulaştırmış binalar var. Müteahhide bir yıl sorumluluk vermişsiniz oysa kamu yapım işlerinde bu süre on beş yıl. O yüzden de soruyoruz: Bugün iskânı ve yangın raporu olmayan kaç yurtta, kaç öğrencimiz kalıyor? Sayıştay bu bulguları tespit etmiş, sizden de bununla ilgili biz detaylı bir bilgi istiyoruz.

Yurtlarda 850 bin gence 445 psikolog düşüyor yani her 916 öğrenciye 1 manevi danışman, her 1.911 gence bir psikolog düşüyor. Manevi danışmanına karşı değiliz tabii ki ama yani en azından psikolog sayısını, manevi danışmanın yukarısına çekebilirsiniz, burada bence rahatlıkta kaynak aktarabilirsiniz.

Çok az zamanım var, burada da benim gençlik kahramanlarından biri yanınızda: Hamza Yerlikaya. Türk sporunun yetiştirdiği en büyük kahramanlardan bir tanesidir. Kendisini gururla izlerdik fakat Türkiye'nin güreş performansı yani "ata sporumuz" dediğimiz güreş performansı maalesef şu anda sizin minderlerde olduğunuz dönemi aratıyor. Bakın, iyi olduğumuz alanlar var; atletizm bunlardan bir tanesi, kadın voleybolu bunlardan bir tanesi, jimnastik bunlardan bir tanesi, yatırım yapıyoruz bunlara ve karşılığını yavaş yavaş görmeye başladık çünkü o sporun içerisinden gelen federasyon başkanlarıyla beraber bir başarı hikayesi var. Ben de burada sormak isterim şampiyonumuza: Güreş performansı neden bu kadar düşük? Bakınız, 1936-1968 arası 40, ondan sonra 3, 2008-2024 arası sadece 12 madalya var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Dünya güreş şampiyonası madalyalarında 2026'da sadece 1 gümüşümüz, 2025'te ise sadece 1 gümüş, 2 bronzumuz var.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Özlale.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Dünya güreş şampiyonasında 2022'den 2026'ya kadar madalya sayımız yüzde 87 azalmış. Hamza Bey, bununla ilgili bize detaylı bir cevap verirseniz çok sevinirim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Özlale, teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Şimdi de söz sırası Sayın Kamuran Tanhan'da.

Buyurunuz lütfen.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli basın emekçileri; hoş geldiniz.

Bugün, ülkenin milyonlarca gencinin elinden alınan imkânları, ertelenen hayallerini, yoksullukla kuşatılan yaşamlarını ve giderek derinleşen geleceksizliğini konuşacağız Sayın Bakana. Bir ülkenin geleceğini anlamak istiyorsanız eğer öncelikle gençlerin yaşamlarına bakmak gerekiyor Sayın Bakan. Gençler o ülkede özgürce düşünebiliyor mu, üniversite okuyabiliyor mu, mezun olduğunda iş bulabiliyor mu, kendi emeğiyle bağımsız bir yaşam kurabiliyor mu, kendi diliyle, kimliğiyle, kültürüyle eşit ve özgür biçimde yaşayabiliyor mu? Bugün Türkiye'de bu soruların her birinin karşısında ciddi bir sorun bulunuyor. Yıllardır gençlere "Siz bizim geleceğimizsiniz." diyorsunuz ama aynı gençler bugünün koşullarında yaşamlarını kurmakta zorlanıyor. Diploması var ama işi yok, çalışıyor ama geçinemiyor, üniversite kazanıyor ama barınamıyor, kendi ülkesinde gelecek kurmak istiyor ama bu mümkün olmadığından başka ülkelere gitmenin yollarını arıyor. Sayın Bakan, bir ülkede gençler geleceklerini başka ülkelerde arıyorsa, gençler kendi ülkelerinde yaşam kurabileceklerine inanmıyorsa bunun sorumlusunu yalnızca gençlerin tercihlerinde aramamalıyız. Bizim itirazımız da tam da bu anlayışın karşısındadır. Gençliği yalnızca spor müsabakalarına, festivallere, gençlik kamplarına ve istatistiklerdeki katılımcı sayılarına indirgeyen bir yaklaşım gençlerin yaşadığı çok boyutlu sorunlara çözüm üretemiyor çünkü gençlik politikası yalnızca gençlere etkinlik düzenlemek değil; gençlerin eğitim, barınma, istihdam, sağlık, kültür, spor ve özgür yaşam haklarının güvence altına alınmasıyla olur. Bakanlığınıza 2027 yılında yaklaşık 400 milyar TL bütçe ayrıldı ancak asıl mesele bu bütçenin büyüklüğü değil, gençlerin yaşamında neyi değiştirdiğidir.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan; TÜİK 2025 verilerine göre, genç işsizlik yüzde 15,3; genç kadın işsizliği yüzde 22,1 ve gençlerin yüzde 23,3'ü, genç kadınların ise yüzde 30,9'u ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor yani her üç genç kadından 1'i

eğitim ve çalışma yaşamının dışında kalmış. Genç kadınların geleceği yalnızca evlilik ve aile politikalarıyla değil, eğitim ve güvenceli istihdamla güvence altına alınmalıdır. Bugün üniversite mezunları ya iş bulamıyor ya da düşük ücretlerle güvencesiz çalışmak zorunda kalıyor. Gençlerin iş aramaktan vazgeçmesini işsizliğin azalması olarak gösteremezsiniz. Türkiye'de 6 milyonu aşkın üniversite öğrencisine karşılık Kredi ve Yurtlar Kurumunda yurt kapasitesi yaklaşık 1 milyon, 2026 yılında lisans bursu ise yalnızca 4 bin TL idi. Gençler eğitime odaklanmak yerine barınma giderlerini ve borçlarını düşünüyor, burs alamayanlar ise daha çalışma hayatına başlamadan kredi borcuyla karşı karşıya kalıyor. Sayın Bakan, gençlerin eğitim haklarını neden borçlanmaya bağlıyorsunuz? Bursları neden gerçek yaşam maliyetlerine göre belirlemiyorsunuz? Kamusal yurtların yetersizliği nedeniyle öğrencilerin cemaat ve vakıf yurtlarına yönelmek zorunda kalması da kabul edilemez bir durumdur. Barınma hakkı herhangi bir yapının inisiyatifine bırakılmamalıdır. Bu, devletin birinci sorumluluğudur. Bir toplumun sağlıklı ve sürdürülebilir yapısını gösteren en önemli ölçütlerden biri, bireylerin yaşamla ve toplumla kurdukları bağdır. Bu bağın sarsılmasının bir yansıması olan intiharlar da yalnızca bireysel değil aynı zamanda toplumsal bir olgudur. İntihar oranları, yaş gruplarına göre dağılımı, yıllar içindeki değişimi ve nedenleri toplumun sosyolojik, kültürel, ekonomik, ruhsal ve politik yapısını anlamak açısından önemli veriler sunmaktadır. TÜİK verileri 2025 yılında Türkiye'de 4.599 kişinin intihar ettiğini söylüyor. Bunların 1.131'i 20 ila 29 yaş arasındadır. Bu rakamların her biri yarım kalan bir yaşamı, bir aileyi ve toplumun ortak kaybını ifade etmiyor mu? Elbette, intiharların tek bir nedeni yoktur. Ancak, ekonomik güvencesizlik, işsizlik, toplumsal baskılar, yalnızlaştırma ve geleceğe ilişkin kaygılar göz ardı edilemez.

Ben Mardin milletvekiliyim. Mardin'de yaklaşık 159 bin genç 15 ve 24 yaş arasında bulunuyor SAMER'in saha araştırmalarına göre. Yine, 2020 ile 2023 yıllarını kapsayan araştırmalarda Mardin'de intihar vakalarının en yoğun görüldüğü yaş gurupları 15-19 yaş grubudur. Bunun üzerinde ciddiyetle durulması gerekir, bu Bakanlığınızın sorumluluğunda olan çünkü ismi Gençlik Bakanlığı. Yine, İHD Mardin Şubesinin verilerine göre, 2025 yılın ilk on ayında 38 intihar vakası ve çoğunluğu da kadınlardan oluşan 25 şüpheli ölüm kayıtlara geçmiştir.

Sayın Bakan, gençler arasında uyuşturucu bağımlılığı, yasa dışı bahis, hatta yasal bahis, sizin Bakanlığınızın spor müsabakalarında boy boy gösterdiği yasal bahis bile çeteleşmeyle giderek büyüyen bir sorun. Bugün 14-15 yaşlarındaki çocuklar bile suç örgütleri tarafından kullanılabiliyor. Peki, bu çocuklara çetelerden önce kim ulaşacak? Yoksullukla mücadele eden, okuldan kopan çocuklara devlet ne sunuyor? Uyuşturucuyla ve çeteleşmeyle mücadele yalnızca cezalandırmakla olmaz. Önleyici sosyal politikalar, ücretsiz rehabilitasyon, spor ve kültür faaliyetleri güçlendirilmelidir. Çocukların suçtan korunmasının yolu, onları suça sürükleyen koşulları ortadan kaldırmaktır.

Yine, Mardin'den bir örnek vereceğim. Genç nüfusun oldukça yüksek olduğu illerden biridir Mardin. Ancak gençlerin eğitim, istihdam, kültür ve spor imkânlarına erişimde ciddi eşitsizlikler bulunmaktadır Sayın Bakan. Özellikle Nusaybin'de, Kızıltepe'de, Derik'te, Mazıdağı'nda, Dargeçit'te ve kırsal mahallelerde yaşayan gençlerin imkânları ile büyük şehir merkezlerindeki gençlerin imkânları bir olmuyor. Nusaybin'de yaşayan bir genç neden Ankara'daki bir gençle eşit şartlarda spor ve kültür olanaklarından yararlanmıyor, bu olanaklara neden sahip değil? Mardin'in 10 ilçesine en son üç yılda ne kadar spor yatırımı yaptınız? Kaç gençlik merkezi açtınız? Kaç yüzme havuzu açtınız? Kaç spor salonu ve gençlerin ücretsiz yararlanabileceği sosyal alanlar oluşturdunuz? Bu yatırımlardan kaç genç yararlandı Mardin'de? Genç kadınların ve engelli gençlerin bu tesislere erişimi konusunda hangi çalışmaları yaptınız? Ayrıca, Kürtçe, Arapça, Süryanice ve bölgede konuşulan diğer dillerde gençlerin kültürel ve sanat üretimlerini destekleyen bir projeniz oldu mu? Gençlerin kendi ana dillerinde kültürel faaliyetlerinin yürütülmesi bir ayrıcalık değildir, kültürel hakların gereğidir Sayın Bakan. Siz bütün gençlerin kendi kimlikleriyle, dilleriyle ve kültürleriyle eşit imkânlara sahip olduğu demokratik bir gençlik politikası izliyor musunuz? Elbette ki hayır.

Sayın Bakan, Değerli Komisyon üyeleri; biz gençleri yalnızca ülkenin geleceği olarak görmüyoruz, gençleri bugünün de eşit haklara sahip özneleri olarak görüyoruz. Gençlerin ihtiyacı kendi adlarına karar veren bir yönetim anlayışı değil, karar sürecinde doğrudan katılabilecekleri demokratik bir mekanizma oluşturulmasıdır. Gençlerin barınma, eğitim, istihdam, sağlık, kültür ve spor haklarının kamusal güvenceye alınmasını istiyoruz, gençler de bunu istiyor. Genç kadınların eşitliğini, engelli gençlerin erişebilirliğini, bütün gençlerin kendi dilleriyle ve kimlikleriyle özgür yaşayabileceğini savunuyoruz. Gençlere yalnızca spor salonu değil, özgür yaşam alanları; yalnızca burs değil, ekonomik güvence; yalnızca gelecek vaadi değil, bugün de onurlu bir yaşamı sunmak zorundasınız; bu, sizin Bakanlığınızın temel görevi. Biz gençlerin yoksulluğa, işsizliğe, borçlanmaya ve geleceksizliğe mahkûm edilmediği, eşitliğin, özgürlüğün ve barışın yaşamın bütün alanlarında karşılık bulduğu demokratik bir toplum istiyoruz çünkü gençlerin özgür olmadığı bir toplumda gerçek bir demokrasiden, gençlerin geleceğe güvenle bakamadığı bir ülkede toplumsal refahtan söz edemeyiz. Gençlerin yalnızca geleceğini değil, bugününü de güvence altına alan, ranta ve ayrımcılığa değil, gençlerin yaşamına, emeğine, özgürlüğüne ve barışa kaynak ayıran bir bütçe talep ediyoruz.

Sayın Bakan, bu söylediklerimin tamamında ve sizin bütçenizin oluşumunda ne yazık ki gençlerin hiçbir fikri alınmadı. Özellikle üniversite okuyan gençlerin durumunu bilmiyorsunuz ne yazık ki. Evet, adınız "Gençlik Bakanlığı" ama spor dışında herhangi bir faaliyet yürütmüyorsunuz ne yazık ki.

Yurtlardaki durum herkesin malumu. Bakın, ODTÜ'de öğrencilerin aylık yaşam masrafı 12 bin liranın üzerinde. Sizin verdiğiniz burs 4 bin yani üçte 1'i. Dolayısıyla bu gençler nasıl yaşayacak, nasıl yaşıyor, bunun farkında mısınız? Bakanlığınız bu konuda çalışmalar yürütüyor mu? Öğrencilerle temasınız ne kadardır?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Mardin'de yeni yapılan yurdu gördünüz mü?
KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Bakanım, gördüm ama Nusaybin'deki gençlik merkezini de kayyum size devretti.
GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yapılan yatırımları gördünüz mü? Onları da söyleyin.
KAMURAN TANHAN (Mardin) - Var olanı da gençlerden alıyorsunuz, belediyelerden alıyorsunuz.
OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Tanhan, teşekkür ederiz.
Şimdi sözü Özgür Bey'e vereceğim, sonra Sayın Karaca'ya.
GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yeni yurdu beraber gezelim, gel.
KAMURAN TANHAN (Mardin) - Gezelim Sayın Bakanım. Yeterli mi? Sayın Bakanım, yeterli görüyorsanız ben bir şey demiyorum.
OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Özgür Karabat, buyurun.
ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.
Bugün 10 Kasım, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Ata'mızın, gençliğe bir bayram hediye eden kurtarıcımızın, cumhuriyetimizin kurucusunun ölüm yıl dönümü. Kendisini saygıyla ve rahmetle bir kez daha anıyorum.
Elbette Sayın Bakanım, bulunduğunuz Bakanlık önemli bir Bakanlık. Neden? Çünkü Türkiye'de yaşayanların hepsini bir arada tutma, ortak sevinç yaratma, beraber üzülme, bir araya gelme kültürünü en kolay yaratabilecek en önemli bakanlıklardan bir tanesindesiniz. Dolayısıyla önemli bir görevi yerine getiriyorsunuz. Ben baştan söyleyeyim konuşmada itiraz edersiniz diye: Yaptığınız önemli tesisler var ve bunlar önemli yatırımlar, bunların hakkını teslim etmek gerekir, hem maddi değer olarak hem de proje olarak önemli tesisler. Belki de bunları tamamlayacak şeyler söylemek istiyorum, o da şu: Belki de şu eleştiriyi getirenler, şunu soranlar olabilir: "Ya, nasıl oluyor da 80 milyonluk, 90 milyonluk ülkede çok daha fazla -hiç yok demiyorum- sportif başarıyı neden elde edemiyoruz?" Ama başka bir rakamımız var bizim, orayı görmeden ne kadar çok proje, ne kadar çok tesis çalışırsak çalışalım başarıya doğru yönelmemiz imkânsız bence, o da şu Sayın Bakanım: Türkiye nüfusunun yüzde kaçı sporla iç içe? Baktığımızda, nüfusun önemli bir bölümünün "hareketsiz, aktif olmayan nüfus" diye tanımlayabileceğimiz bir nüfus olduğunu görüyoruz; yüzde 86, yüzde 87'lerde bu. Dolayısıyla başlangıçta şunu söyleyeyim: 90 milyon rakamı sadece sportif alanda bir nüfus rakamı, sporla ilgili bir rakam değil. Dolayısıyla yapmamız gereken iş, belki de proje olarak en doğru işlerden bir tanesi aktif bir nüfus yaratmak, aktif bir insan topluluğu yaratmak, burayı biraz daha projelendirmek ve Saffet kaptan belirtti, "Tarlayı büyütmek" diyor ya, burada geniş bir alan yaratmak önemli diye düşünüyorum. Dolayısıyla hedefleri bu alanda büyütmek önemli. Yoksa dönemsel olarak başarıları yakalayabiliriz. Bir sonraki turnuvayı hedefleriz, şanslı kuşak gelir, altın kuşak gelir ama altın kuşaktan öte bir anlayışa ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Bunu beraber değerlendirmekte fayda var. "Aktif Türkiye Programı" diye belki 2030'a kadar nüfusun belli bir bölümünü, 2035'e kadar belli bir bölümünü aktifleştirmeyi hedefleyen bir spor programına ve hareketli insan programına ihtiyacımız var diye düşünüyorum. Tabii, buna katkı verecek başka alan okullar, okullardaki beden eğitimi dersleri, hareketli saatler ve sizin tesisleriniz ile başka tesislerin ortak programlarla mahalleler açılması çünkü artık mahallelerde sokaklar yok, sokaklarda sporcular gelişmiyor, futbol anlamında söylüyorum. Dolayısıyla bu tesislerin de yerel yönetimlerle, okullarla beraber kullanıma açılacağı uygun programların düzenlenmesi bir ihtiyaç.
Şimdi, tabii, siz buradayken Spor Toto'yu da konuşmak gerekiyor. Spor Toto'nun 40,7 milyarlık bir reklam havuzu var, "takdir havuzu" diyorum ben ona. Dolayısıyla bu pay dağıtılırken ben mesela siyasi olarak eleştirsem şunu çok rahat söylerim Bakanım, derim ki: Bu tesisler nerelere yapılıyor, bu reklam harcamaları nerelere yapılıyor? İktidara çok daha yakın olanlar, onlarla diyalog kuranlar diyelim hafif hâliyle, daha çok faydalanır. Belki bal tutan parmağını yalar. Oysa bu alanın, böyle büyük bir kaynağın belki yasayla düzenlenmesi,kurallara bağlanması, performans kriterlerine bağlanarak dağıtılması bizi çok daha sonuca götürebilir diye düşünüyorum.
Bir başka nokta, tabii, bahis konusu çok konuşuluyor burada. Burada Spor Toto'nun hem operatör hem düzenleyici olması bir sorun olarak önümüzde duruyor. Dolayısıyla bir şans oyunları düzenleme kurumuna ihtiyaç var. Bunun aynı zamanda bağımsız bir spor dürüstlüğü, bilim gibi bir desteklenmeye ihtiyacı var gibi duruyor.
Sayın Bakanım, bakın, tesisleri yapıyoruz. Mesela en çok da Süper Lig'de oynayan takımların ya da bir alt ligde oynayan takımların tesisleri yapılıyor çok doğru olarak. Her şehrin bir stadyumu var artık, zaten milletvekilleri de bunu sizden istiyor, Aksaray istedi. Şimdi, fakat başka bir problemimiz var. Bu statlarda mesela dört büyükleri hariç bıraktığımızda, birkaç takım hariç 10 bini geçen seyirci ortalaması var mı? Yani bir de böyle işin tersi de var. Toplum olarak biraz bu tarafa da bakmak... 10 bini geçen seyirci ortalaması yok ama milyon milyonluk tesisleri yapıyoruz. Dolayısıyla, buraları verimli hâle getirecek işlere ihtiyacımız var. İkincisi, tesislerimiz var; tesislerin bakımı ve onarımıyla ilgili de yeni bir programa, belki güncellemeye ihtiyacı var tesislerin. Bu alana bir yatırım yapmak lazım. Artık dijital bir çağda yaşıyoruz, teknolojik bir çağda yaşıyoruz, ihtiyaçlar değişiyor, öncelikli spor birimleri değişiyor. Dolayısıyla buralara ihtiyaç var diye düşünüyoruz.
Şimdi, ben biraz Spor Toto'dan devam edeyim Sayın Bakanım, 870 milyar TL 2025'te brüt hasılatımız var. Bakın, Gençlik ve Spor Müdürlüğünün aldığı pay 18,1 milyar, şimdi 11 milyara iniyor reklam ve tanıtım bütçesi ama az önce bahsettiğim havuz artıyor, yüzde 49'a çıkıyor ve 40,7 milyara çıkıyor ve kulüplerin payı -bakın, futbol kulüpleri en çok sizi bulanlar- TFF'nin isim hakkı payı daha doğrusu 2012'de hasılatın yüzde 5,2'si, bugün 10 binde 5'i. Bakın, 100 katlık bir azalma, ciddi bir azalma, 10 binde 5 ciddi

bir azalmadan bahsediyorum. Dolayısıyla, bu spor kulüplerinin de payında bir azalmaya yol açıyor. Şimdi, bu alanın yeni bir düzenlemeye ihtiyacı olduğu, zaman içerisinde kulüplerin Futbol Federasyondan aldığı payın azalması bence yeniden bir değerlendirme gerektiriyor, buraya bakmak lazım. İkincisi, bu 870 milyarı nasıl artırabiliriz? Bu alanın birçoğu, 2,6 trilyonu kaçak bahis operasyonları falan öyle tespit ediliyor. Tam bunu açıklayan bağımsız bir birim de yok, farklı rakamlardan bulunuyor bu. 2,6 trilyon kaçak bahis var. Ama, biz 870 milyar Spor Toto'dan kulüplere pay ayırmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla kulüplerin gelirleriyle ilgili ciddi sorunlar oluşuyor. Sonra borç alıp borcu harcayan, borcu yöneten borcu ödeyen değil, borç alıp borcu harcayan ve yeniden sizin kapınıza gelip "Nasıl borç bulabiliriz kamudan?" diye bakan kulüplerimiz var. Oysa, Sayın Bakanım, bu alanda yeni bir düzenlemeye ihtiyacımız var. Buradaki geliri artıran yeni bir modele ihtiyacımız var.

Bir başka nokta kulüplerle ilgili. Bakın, bağırıyoruz iktidar olarak, haklı olarak Almanya'ya, Amerika'ya posta koyuyoruz. Peki, kulüplerimizin durumu ne? Şimdi, naklen yayın ihalesi yapacaksınız, 400 olur, 500 olur ama muhtemelen yeni borçlara teminat olarak kullanılacak o yayın gelirleri. Yani doğru bir çözüm değil. Şimdi, bakın, Premier Lig'i bırakalım, İngiltere Championship'in yayın geliri bizim çok üzerimizde Sayın Bakan, 935, Premier Lig 3,8, La Liga 4,95 milyar dolar, Arda'nın oynadığı lig. Yani biz dolayısıyla buralara ilişkin ciddi model incelemelerini beraberce yapmalıyız. Bunu ben sizi eleştirmek için değil, beraberce millî maçta nasıl sevinebiliriz, kulüp maçlarında beraberce nasıl sevinebiliriz diye bu önerileri yapıyorum. Dolayısıyla, bu yayın gelirlerinin, bahis, Spor Toto gelirlerinin artırılması, kulüp payların aktarılması önemli diye düşünüyorum.

Şimdi, tabii, Hamza Bey burada, belki de ilk defa Paris'ten madalyasız döndük. Atletizmde yine benzer bir durum var giden sporcu sayımızın artması rağmen...

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Madalyasız değil de altınsız diyelim.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Altınsız, doğru, düzeltiyorum altınsız döndük. Ben güreşte altınsız dönmeyi madalyasızlık olarak nitelendiriyorum, sizden alıştık, onu söyleyeyim. Dolayısıyla A Millî Futbol Takımı'mızda da aynı şey var. Şimdi, bizim bütün bunların hepsine bakıp işte "Bir antrenörü cezalandıralım, Millî Takım kadrosunu değiştirelim." anlayışının ötesine giden başka bir anlayışa sahip olmamız lazım. Az önce bahsettiğim yetenek havuzunu nasıl genişletebileceğimize dair yeni bir toplumsal projeye ihtiyacımız var. Yetenekle beraber eğitici kadrolarda da sayı olarak da, nitelik olarak da eksiğimizin olduğu gerçeğini görmemiz lazım. Kısa vadede baskı, kamuoyu baskısı... Şimdi, "Hemen ilk olimpiyatta madalya alalım, hemen Şampiyonlar Ligi'nde yarı final oynayalım, final oynayalım." bunların hiçbirisinin sonuç almadığını, tam tersine, kaynak israfına yol açtığını hepimiz görüyoruz. Dolayısıyla Meclis dâhil olmak üzere, burada, orta ve uzun vadeli planlamaya saygı duyan, sahip çıkan bir anlayışa ihtiyacımız var. Ben Özgür Karabat olarak gelip dersem ki "Millî Takım bu sefer de başarısız oldu Osman Aşkın Bak, sen bu işi bırak." Bu doğru değil. Orta vadeli plan ve uzun vadeli plan yapmaya hep beraber sahip çıkmamız gerekir diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, kulüplerin başka bir şeyi var, o da şu: Kulüplerin delegeleri var, o geliyor federasyonu seçiyor, o geliyor orayı yönetiyor. Burada bir mali disiplin, borç denetimi yapmamız gerekiyor, bu denetleme ağının da daha bağımsız bir yapıya kavuşma ihtiyacı var. Başka türlüsü seçen seçeni denetliyor ve bu bize doğru sonucu yaratma konusunda sorun yaratıyor diye düşünüyorum.

Son olarak şunu söyleyeyim: En çok övündüğümüz spor takımı belki de Voleybol Millî Kadın Takımı'mız. Her defasında dikkatinizi çeken bir şey var mı sosyal medyada? Belki de gerçeği beraberce cevaplamamız gerekiyor. Uzun bacaklı kızların dar uçak koltuklarına sıkıştırıldığı, başarıdan sonra tarifeli uçaklarda geldiği görüntüleri seyrediyoruz, hep bunu paylaşıyor basın. Diyorlar ki: "Kızlar tarifeli uçakla geldi, öyle oldu, böyle oldu." Bu ne kadar gerçeği yansıtıyor? Gerçeği yansıtıyorsa da beraber bu görüntüyü çözmemiz gerekiyor ve başarılı Türk kadınının daha güzel anlatıldığı görüntüleri hep beraberce yaratmamız gerekiyor.

Çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Karabat, teşekkür ederim.

Önce Sayın Gülizar Biçer Karaca'ya, sonra Sayın Aksu'ya söz vereceğiz.

Buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın bürokratlar ve Komisyonumuzun saygıdeğer üyesi milletvekili arkadaşlarımız; ben de saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Anadolu'nun emperyalist işgaline karşı halk örgütlenmesini, halk direnişini başlatan, bağımsızlık mücadelemizin mimarı, tam bağımsız, laik, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran, devrimleriyle uygarlık yolumuzu aydınlatan, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin İlk Başkanı, Büyük Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü sonsuzluğa uğurlanışının 88'inci yıl dönümünde saygı, özlem ve minnetle anıyoruz.

Yine, İzmir'de HABAŞ Fabrikasında iş cinayetine kurban giden 17 emekçimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk kurduğu cumhuriyeti hiçbirimize değil ama gençlere emanet etmiş ve bu emanetin bizlere yüklediği sorumluluk, her gencin eğitimini sürdürebileceği, güvenle barınabileceği ve yeteneğini geliştirebileceği koşulları oluşturmaktır. Peki, Türkiye'de durum böyle mi? Biraz verilerle konuşalım. 15-24 yaş arasındaki her 3 gençten 1'isi yoksulluk ve sosyal dışlanma riskiyle karşı karşıya. Her 2 gençten 1'isi "Ekonomik nedenlerle yeterli beslenemiyorum." diyor. Yine, her 2

gençten 1'isi de diyor ki: "Eğitimim için gerekli kitap, kırtasiyeyi alamıyorum." "Sağlığımı ertelemek zorundayım ekonomik zorluklar sebebiyle." diyen genç sayımız her 5 gençten 3'ü Sayın Bakan. Yine, "İyi bir barınma imkânına sahip değilim." diyen genç sayımız da her 5 gençten 3'ü. Yine, her 3 gencin 2'si "Sinemaya, tiyatroya, gösteriye gidemiyorum." diyor Sayın Bakan ve yüzde 45'i yani neredeyse 2 gençten 1'isi de psikolojik desteğe ihtiyaç duyuyor. Bu vahim tablo kabul edilebilir mi? Takdir sizlerindir tabii ki, milletimizindir.

Yine, temel ödevleri, araştırma ve on-line ders takibi için kullanabileceği bir laptopun fiyatı 28 bin lira bandında. Eğer yazılım, grafik tasarım, mühendislik gibi bir bölümde okuyorsa 90 bin lirayı buluyor. Bunun yaklaşık yüzde 50'si KDV, TRT bandrolü, kültür fonu gibi ek yüklerden oluşuyor. Burada KDV'yi yüzde 20 olarak gördük, bunu yüzde 1'e indirebilmek gerekir diye düşünüyorum.

Evet, gençlerin durumu bu durumdayken öğrenim kredisi ile yurtlarla övündünüz. Sayın Bakan, hep 2002-2026 karşılaştırması var. Ben de öğrenim kredisinde 2003 ile 2026'yı kıyaslayacağım. 2003 yılında öğrenim kredisi 65 bin lira, asgari ücretin yüzde 27,6'sı, bugün 4 bin lira, eğer aynı oranda artmış olsaydı bugün öğrencilerimizin her birine ödeyeceğiniz öğrenim kredisi 7.728 lira olacaktı. Siz ne ödüyorsunuz? 4 bin lira Sayın Bakan. Bu 4 bin lirayla ne alınabiliyordu? 2003 yılında bir öğrenci 260 tane simit alabiliyordu Sayın Bakan, bugün 160 simit alabiliyor. Tost, ayran yese her gün, otuz günde verdiğiniz kredi maalesef yeterli değil. 2003'te bir öğrenci dört aylık öğrenim kredisiyle bir aylık kirasını ödeyebiliyormuş, bugün dokuz aylık kredisiyle ev kirasını ödemeyi maalesef başarmak için neredeyse boğazından, beslenmesinden kesmek zorunda.

Yurt kapasitelerinden bahsettiniz Sayın Bakan. Evet, yurt kapasiteleri yatak sayısı bakımından, bütün verileri yatak kapasitesiyle veriyorsunuz fakat bu yatak kapasitesini nasıl arttırdınız? Öğrencilerin konakladığı yurt odalarındaki çalışma masalarını, ihtiyaçlarını, eşyalarını koyabileceği, kıyafetini koyabileceği dolapları çıkartıp koridorlara bıraktınız ve oraya ek ranzalar koydunuz Sayın Bakan. Böyle bir barınma olanağını bir gencin onuruna, çalışma koşullarına uygun bir barınma olanağı olarak kabul etmemiz mümkün değil.

Yine, ben seçim bölgem Denizli'den bahsetmek isterim. Pamukkale Üniversitesinde 43.657 öğrenci eğitim görüyor Sayın Bakan. 11 yurt var ilçeler dâhil olmak üzere, bu 11 KYK yurdunda 11.964 öğrenci kapasitesi var yani Denizli'deki öğrencilerin her 4'ünden sadece 1'i barınma olanağına sahip maalesef.

Peki, verdiğiniz krediyle öğrenci ne yapabilir? Örneğin, İstanbul'da öğrenciyse, Diyarbakır'a gitmek istiyorsa ayda bir kez Diyarbakır'a gidiş-geliş biletini alabiliyor Sayın Bakan. Ankara'da oturuyorsa, Trabzon'a gidecekse 2.500 lira gidiş-dönüş bilet parası, yani uçak şeyini hiç saymıyorum zaten Sayın Bakan.

Yine, yurtlardan bahsettiniz "Yurtlardaki beslenme, işte kahvaltı, akşam yemeği ücretsiz; diyetisyenler ve gıda mühendisleri öncülüğünde yapılıyor." diye burada bir sunum yaptınız Sayın Bakan. Bu 2025 Ekim ayında size sunduğum bir soru önergesi Sayın Bakan. Pamukkale Üniversitesindeki öğrencilerin iddiaları vardı, size sordum, tam bir yıl geçti, henüz cevap vermediniz. Ne diyordu öğrenciler? 2022 yılında Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin kaldığı yurtta yemekten kurt çıktığı iddia edildi Sayın Bakan. 2024'te kıl, böcek, inşaat malzemesi; 2025 Mayısında menemende vida, 2025 Ekiminde köfteden eldiven çıktı. Bunları size sormuştum Sayın Bakan ve denetimini sormuştum. Bu yemekler denetleniyor mu? Ama buna cevap vermeye ihtiyaç dahi duymadınız. Bu sorduğum sorular devlet sırrı falan değildi. Her yurttaşın, her öğrencinin ve o seçmenlerimizin bize yüklediği bir sorumluluğun gereğini size sormuştum Sayın Bakan ama maalesef cevap alamadık.

Evet, bağımlılıkla mücadele konusuna gelelim. Sayın Bakan, bağımlılıkla mücadelede 73 milyon 102 bin lira bütçeniz ama kâr amacı gütmeyen vakıf ve derneklere 2025 yılında başlangıç ödeneğiniz 1 milyar 892 milyon 237, harcamanız 3 milyar 517 milyon 763 bin 866; 3 katını harcamışsınız. Peki, bağımlılıkla mücadelede neden 73 milyon lira ödeneğiniz? 2027'de 3 milyar 86 milyon 977 bin. Eğer 2025 gibi 3 katını harcamaya kalkarsanız 9 milyarı geçecek. Sayın Bakan, o zaman şunu sormak isterim: Özellikle verilere baktığımız zaman, 2020 yılındaki bağımlılık uyuşturucudan kaynaklı genç ölümleri ile 2025 yılı genç ölümleri arasında 2 kattan fazla bir rakam var Sayın Bakan. Peki, bunu nasıl açıklayabileceksiniz? Bunun sorumluluğunu nasıl üstlenebileceksiniz? Öğrencilere 73 milyon lira, bağımlılıkla mücadele için gençlere... Bakın, 30 yaş altında 2022'de 87 genç vefat etmiş, 2025'te 170'e çıkmış bu rakam ve elbette bu vakıflara biz de verilmesini yani her vakfa eşit, her derneğe, kamuya yararlı derneğe bunların verilmesini biz de arzu ederiz ama öncelik bağımlılıkla mücadele olmamalı mı Sayın Bakan? Bakanlığın 2025 yılında her harcadığı 100 bin liranın sadece 16,47'si bağımlılıkla mücadeleye gitmiş. Cumhuriyetimizin geleceği dediğimiz, emanet ettiğimiz gençlerimiz için bu rakamlar sizce uygun mudur, sizce doğru mu bu harcama, bunun mutlaka tekrar ele alınması lazım Sayın Bakan.

Yine, 2025 performans raporlarınıza baktık. 2025'te 550 proje hedefiyle başlamışsınız, 142 gerçekleşen hedefiniz var Sayın Bakan. 650 bin genç hedefi koymuşsunuz, gerçekleşen 51.800; yüzde 8'lerde gerçekleşmiş. 2027 programınıza 230 proje koymuşsunuz ama stratejik planda aynı yıl için 650 hedef konuluyor yani stratejik plan 650 ama sizin programınızda, 2027 projenizde 230 projeden bahsediliyor; bunun gerçekleşme oranı acaba ne kadar olacak diye merak ediyorum.

Sayın Bakan, yine, sabah sunumunuzda Denizli'de yapılacak olan spor tesislerinden bahsettiniz, 50 civarındaydı zannedersem. Denizli'de şu an projesi tamamlanmış bir yüzme havuzu ve kapalı spor salonu projesi var. Ben, buradan Denizlili hemşehrilerim adına sormak istiyorum: Bu bahsettiğiniz 50 proje içerisinde 2027 yılında Denizli'de yapılması planlanan kapalı spor salonu ve yüzme havuzu projesi var mıdır Sayın Bakan? Bunu merak ediyorum.

Bir de bu yurttaki... Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisinde aynı zamanda oy veren yurttaşların ya da vermeyenlerin tamamının hakkını, hukukunu koruyacağım. Lütfen, siz de Meclisin denetim mekanizmalarından çok nadir kalan yazılı soru

önergelerine cevap verin. Öğrencilerin menemeninden çıkan vida devlet sırrı değildir, öğrencinin köftesinden çıkan eldiven de devlet sırrı değildir. Eğer bunlar doğruysa gereken tedbirleri aldınız mı ve alacak mısınız? Bu konuda sizden yanıt bekliyorum Sayın Bakan; denetimler nasıl, onun yanıtını da bekliyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın İsmail Faruk Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyorum. Başlarken cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin 88'inci yıl dönümünde rahmet ve saygıyla anıyorum.

İzmir'in Aliağa ilçesinde bir fabrikada meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Gençlik politikalarına yön verirken Atatürk'ün "Çocuklarımıza Türkiye'nin istiklaline, kendi benliğine ve emanetlerimize düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir." şeklindeki öğüdünün dikkate alınması gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Yüksek ahlak ve seciye sahibi, sağlıklı, eğitimli ve vasıflı, Türk kültürünü ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde sorumluluk ve iddia sahibi bir gençlik amacımızdır. Atatürk'ün Türk istiklalini ve Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa görevini emanet ettiği Türk gençliği milletimizin en kıymetli hazinesi, geleceğimizin teminatıdır. Dolayısıyla, bütçeden ayrılacak payla gençliğe yapılacak yatırım Türkiye'nin geleceğine yapılabilecek en değerli yatırımdır.

Gençlerimizin bugünkü beklentileri anlaşılmak, eğitim başta olmak üzere kamu hizmetlerine erişimde fırsat eşitliğine sahip olmaktır; emeklerinin karşılığını alabilecekleri ve geçimlerini sağlayabilecekleri işi bulmak, huzur, güven ve refahın yaygınlaştığı bir iklimde geleceğin güçlü Türkiyesinin inşasına katkı sunmaktır. Bu beklentiler, gençlerimize yönelik bütüncül ve çok yönlü politika ve programların hayata geçirilmesine bağlıdır ve nitekim Türkiye bu yönde önemli gelişmeler kaydetmiştir.

Türkiye'de genç nüfus 2025 yılı sonu itibarıyla toplam nüfusun yüzde 14,8'ine karşılık gelmektedir; bu oran, genç nüfus ortalaması yüzde 10,7 olan Avrupa ülkelerine göre yüksek seviyededir. Bu avantajın ülkemizin kalkınmasında bir fırsata dönüşebilmesi için gençliğe yönelik sosyoekonomik politikaların sağlıklı bir zeminde buluşması gerekmektedir. Hane halkı iş gücü araştırması sonuçlarına göre, gençlerde iş gücüne katılım oranı 2025 yılında yüzde 47,6 olmuştur; istihdam edilen gençlerin yüzde 11,6'sı tarımda, yüzde 30,5'i sanayide, yüzde 57,9'u hizmet sektöründe çalışmaktadır. TÜİK verilerine göre, 2025 yılında 15-24 yaş arası ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 23,3'tür. Eğitimde ve istihdamda yer almayan atıl iş gücü içindeki gençlerimizin aktif iş gücüne dâhil olmalarını sağlayacak şekilde onlara bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı, disiplin ve toplumda birey olarak ayakta durabilme yeteneği kazandırarak iş gücü piyasasına geçişlerini kolaylaştıracak mekanizmalar geliştirilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak her çocuğumuzu ülkemize ve milletimize katkı sağlayacak, yarınlarımızın güçlü Türkiyesine hizmet edecek kıymette görüyoruz. Onların aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelerini öngörüyoruz. Gençlik, sosyal değişime ve yeniliklere açıktır. Bu motivasyon ve enerjinin kendilerini geliştirmeyle birlikte toplumsal faydaya dönüştürülmesi esastır. Sosyal medya başta olmak üzere, kolay yoldan para kazanma güdüsüyle son dönemde illegal yollara yönelme, çeteleşme, sanal, kumar gibi eğilimlerin artması kaygı vericidir. Özellikle son iki yılda sokakta ve okullarda yaşanan şiddet olayları, sosyal medyanın gençler üzerindeki etkisinin artık yalnızca bir ekran süresi sorunu olmadığını göstermektedir. Gerçekleşen saldırıların ardından ülkenin birçok yerinde öğrenciler mesajlaşma gruplarından taklit tehditler paylaşmış, şiddeti öven içerikler gündem olmuştur. Aynı dijital ortam, suç çetelerinin de kendilerine üye bulunduğu yerler hâline gelmiştir. Ortaya çıkan bu tablo yalnız kalmış gençleri kolayca hedef alabilen, şiddeti kahramanlaştıran ve olağanlaştıran bir dijital ortamın devlet, okul ve aile tarafından birlikte ele alınması gereken toplumsal bir güvenlik, aynı zamanda da psikososyal sorun olduğunu göstermektedir.

Çocukların sosyal medya kullanımına ilişkin yeni kurallar 1 Kasım 2026 itibarıyla yürürlüğe girmiş, olumlu bulduğumuz bu düzenleme kapsamında 15 yaş sınırının etkin biçimde uygulanabilmesi için yaş doğrulamanın düzenli aralıklarla denetlenmesi ve yeni tedbirlerle desteklenmesi gerekmektedir.

Bağımlılık da gençliği tehdit eden en önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Bu konuda yürüttüğünüz önemli çalışmalar, öncülük ettiğiniz ve destek verdiğiniz projeler için teşekkür ediyoruz. Spor dâhil birçok faaliyetiniz esasen bu amaca hizmet etse de bağımlılıkla etkin bir mücadele yürütülebilmesi için kaynaklar ve çalışmalarla birlikte kurumlar arası iş birliği de artırılmalıdır.

Özetle, gençlik için önemli fırsatlarla birlikte bazı tehditler de vardır. Fırsatları değerlendirmek, riskleri bertaraf etmek, devletimiz adına sizlerin, ilgili kurumların görevidir. Zira, gençlik gelecek aydınlığımızdır.

Son dönemde KHK yerleştirmelerinde taleplerin büyük ölçüde karşılık bulduğunu görüyoruz. Aldığımız şikâyetler ise, yurt ile okul arasındaki -özellikle büyük şehirlerdeki- mesafelerin çok uzak olduğu yönündedir ve bu sorunun kısa sürede çözülememesi de gençlerin eğitimlerini aksatmaktadır

Değerli milletvekilleri, spor, gençlerimizin ahlaklı ve disiplinli bir hayat tarzı kazanması yanında, onları çeteleşmeden, terörden, bağımlılıktan ve sapkın akımlardan koruyan en etkili araçlardan biridir. Takım ruhu, aidiyet duygusu ve kurallara saygı becerisi kazandıran sporun her çocuğumuz için erişilebilir hâle getirilmesi, gençlerimizi kötü alışkanlıklardan uzak tutmanın en kalıcı yolu olacaktır. Sporada başarı kadar azim, gayret, disiplin, ahlak gibi erdemler öne çıkarılmalı; bireylerin ruh ve beden sağlığını geliştirmek için millî bir spor politikasının uygulanması, spor kültürünün geliştirilmesi gerekmektedir.

Türk sporu son zamanlarda bahis, şike, doping ve benzeri yasa dışı olaylarla gündeme gelmiştir. Bunlar sporda da arınma vesilesine dönüştürülmeli, kalıcı başarı için ahlaki zeminde bir spor altyapısı tesis edilmelidir. Önümüzdeki yıllarda özellikle de futbolda hukuk ve etik dışı yapılardan arınmış, amaca hizmet eden bir spor alanı ve politikası temennimizdir. Böylece her branşta sporcu sayımız artacak ve Türk sporu başarıdan başarıya koşacaktır.

Ayrıca, çocuklarımıza yönelik yetenek taramasıyla özellikle Millî Takımlar düzeyinde sürdürülebilir başarıyı mümkün kılan stratejiler, hazırlanmalıdır. Tesis ve altyapıda elde edilen kazanımlar, teknik destek, antrenör ve sporcu niteliğindeki artışla sportif başarılara dönüşmelidir. Kural bazlılık, spor ahlakı, planlama, denetim ve güçlü kurumlar başarının da anahtarı olacaktır.

Bu vesileyle, farklı branşlarda uluslararası müsabakalarda ülkemizi temsil eden, ay yıldızlı bayrağımızı dalgalandıran, İstiklal Marşı'mızı dinleten millî sporcularımızı yürekten tebrik ediyorum.

Bu düşüncelerle bütçenizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Nilgün Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli milletvekilleri, basınımızın güzide temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Bugün tabii ki cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal edişinin 88'inci yılında ben de onu rahmetle ve minnetle anıyorum.

Tabii, gençlik bu bizim için çok önemli, spor sağlığımız açısından çok önemli; çok önemli bir Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Gençlik demek bizim için geleceğimiz demek. Tabii, biz aslında gençlerimizin eğitimde, bilimde, teknolojide, sanatta, sporda daha iyiye, daha ileriye gitmesi için yirmi dört yıldır birçok politikayı hayata geçirdik. Onları fikir üreten, sorumluluk üstlenen, çözüm geliştiren ve ülkemizin geleceğine yön veren bireyler olarak görüyoruz ve biz de bu potansiyellerinin açılması için gerçekten önemli politikaları hayata geçirdik.

Şimdi, yurtlara bakalım, gençler deyince hemen üniversite gençliği geliyor. Şimdi, AK PARTİ iktidarı döneminde üniversiteleşme oranı yüzde 14'lerdeyken bugün yüzde 52'lere ulaşmış, özellikle kız öğrencilerde bu oran yüzde 56, başarılı. Çünkü ne gördük? Gençler için eğitimi en önemli fırsat eşitliği gördük. İşte, 76 üniversite sayısını 208 üniversiteye çıkardık. Tabii, sadece üniversite sayısını artırmakla olmuyordu, aynı zamanda yurt kapasitelerini geliştirmek gerekiyordu. Bugün gerçekten, baktığımızda yurt yatak kapasitesini neredeyse 5 katı artırmışız, 982 bin yurt yatak kapasitesi sayısına ulaşmış durumdayız. Tabii ki yurtlardaki kalma şartlarını da iyileştirmiş durumdayız. Bizim öğrenciliğimiz zamanlarında ben üniversitede özel yurtta kalmama rağmen Sayın Bakanım, duşa girerken bile -duşlar çünkü dışarıdaydı, perde vardı önünde- böyle kapılara, duşun başına nöbetçi koyardık, öyle giremezdik yani ne olacağını bilemezdik, hemen şaka yapılabilirdi. Ama bugün baktığımızda yurtlarda öğrenciler kendi odalarında tuvaletlerinin olduğu, duşlarının olduğu, kendi çalışma masalarının olduğu, aynı zamanda ayrıca çalışma masalarının olduğu, aynı zamanda kalınan bu KYK yurtlarında öğrencilerimiz -sadece eğitim değil, her alanda, İngilizcesinden tutun sanatsal faaliyetine, müzik faaliyetine- hangi alanda ne istiyorlarsa onlara kursların açıldığı, sosyalleşebildikleri çok daha güzel imkânlara ulaşmış durumdalar.

Tabii ki bugün baktığımızda, üniversiteye yerleştirme, yurtlarda kalan oranı... Başvuru yapanların yüzde 97'si yerleşmiş durumda. Sayın Denizli Milletvekilim dedi ki: "Denizli'de 40 bin öğrencimiz var, bunun 30 bini açıkta." Fakat sevindirici bir şekilde, bugüne kadar Denizli'de başvuru yapıp da bu dönem açıkta kalan hiçbir öğrencimiz yok Sayın Vekilim. Hatta sordum ne kadar diye, yaklaşık böyle 300-400 kapasite de boşluğumuz var. Ayrıca, yanlarında misafir davet ettiklerinde misafirlerinin kalabilmesi için de kapasitesi var. Tabii, bu anlamda biz Denizli olarak şanslıyız.

Tabii, Denizli demişken hemen ben de biraz önce Sayın Vekilimizin demiş olduğu konuya gelmek istiyorum. Sayın Bakanım, siz biliyorsunuz, yüzme havuzu ve kapalı spor salonu... Bunu konuşuyoruz sizinle. Şöyle, yani söyleyeyim, bizim bir yüzme havuzumuz vardı, tam olimpikti; "Depremsellik." denildi, yıkıldı ama yerine yenisini yapamadık. Bir de şöyle bir süreç, o dönemde yapamadık çünkü Büyükşehir Belediyesi bizdeydi, Büyükşehirin olimpik sahaları vardı, sporcuları yönlendirebiliyorduk. Fakat belediye değişimiyle birlikte bazı sıkıntılar... Yani, saatleriyle birlikte... İşte, Gençlik Spor İl Müdürlüğü ile Belediye yönetimi anlaşamadılar, farklı noktalarda saatleri ayarlayamadıkları için mesela yüzme havuzuna biz öğrencilerimizi götüremez hâle geldik. Projesi yapılmış durumda, yaklaşık maliyeti de belli, 1,7 milyar TL gibi yaklaşık maliyeti. Sayın Bakanım, biz bu konuda gerçekten Denizli olarak sizlerden desteğinizi bekliyoruz. Aynı zamanda, kapalı spor salonu olarak da destek bekliyoruz çünkü mevcutta 2 tane salonumuz var, öyle.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - İktidar-muhalefet ikisi birlikte...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Şimdi, burs ve öğrenim kredileri denildi. 4 bin lira, evet, yeterli mi? Değil ama şu da çok önemli: Hangi öğrencimizi istiyorsa bugün kredisini verebiliyor olmamız, bursunu verebiliyor olmamız, gerekli şartları sağlayan öğrencilere vermemiz önemli. 1,5 milyondan fazla gencimiz bundan yararlanmış noktada. Yine, üniversitelerde biliyorsunuz, harçlar vardı, harçları kaldırdık, yine biz kaldırdık.

Şimdi şunu söylemek istiyorum; sürem de aslında kısalmak üzere: Biliyorsunuz, Aile ve Gençlik Fonu var. Dediler ki; burada ben çok üzüldüm: "Kadınları doğurmaya, evlenmeye, çocuk yapmaya mahkûm ediyorsunuz." Öyle bir şey yok, bu bize haksızlık. AK PARTİ iktidarında, en fazla kadınların sosyal hayata katılımı, eğitim hayatına katılımı, her alanda olması için asıl biz kadınların

önündeki engelleri aştık. Onların görünümlerinden dolayı, makbul kadın dayatmasından dolayı önlerindeki engellerin hepsini biz AK PARTİ iktidarı zamanında aştık.

Evet, Aile Fonu... Bugün, biliyorsunuz, nüfusla ilgili nüfusun o kritik eşiği var ya, doğurganlık eşiği 2,2; bu, hani normal nüfusun büyümesini gösteren. Türkiye'de bu oran ne? 1,47. Dolayısıyla alarm çanları çalıyor. Fransa'da diyoruz ya yaşlı nüfus, Fransa'da 1,7 olduğunda tüm alarm çanları çalardı, ülke bununla ilgili çok ciddi teşvikler verdi. Biz de bununla ilgili gençlerimize teşvik veriyoruz, diyoruz ki: "Evlenmek istiyorsanız, buyurun, size 250 bin liraya kadar kredi. Ayrıca, eğer 2'den fazla çocuğunuz olursa bu krediyi de geri almıyoruz." Diyelim ki 2'nin altında kaldınız, onunla da ilgili evlendikten sonra, belli bir süre sonra bunlarda sıfır faiz uygulayarak destek oluyoruz. Bence bu bir nüfus politikasıdır, bunu da desteklemek lazım. Buna "Kadınları doğurmaya yöneltiyorsunuz." demenizin doğru olduğunu düşünmüyorum.

Kurumlarımıza yalan makinası diyenler var, TÜİK'le ilgili; ben de bunu anlamıyorum. TÜİK uluslararası standartlarda denetlenen bir kurum, akredite edilmiş bir kurum. Yani burada kurumları aşağıya çekmeyi açıkçası hiç doğru bulmuyorum.

Gençlik merkezi, bağımsızlık... Buraya kimler gidiyor? Gençlerimiz gidiyor. Biz ne yaptık? Bugün en ücra yerlere bile yani baktığımızda, ilçelerimize kadar gençlik merkezlerimiz var ki buraya gitsin, gençlerimiz burada sosyalleşsin, gençlerimiz burada kültürel faaliyetlerde bulunsun, kütüphanelere gitsin, eğitimleriyle ilgili destekler olsun, spor yapsınlar. İşte, bunlar da aslında bu gençlik merkezlerinin yapılması, spor alanlarının yapılması, halı sahaların yapılması, hepsi aslında bir anlamda gençlerimizi kötü alışkanlıklarından kurtarmaya yönelik. Baktığımızda, bugün, bakın, 589 tane gençlik merkezimiz var ve üye sayısına geldiğimizde 5,5 milyona yakın gencimiz bu spor gençlik merkezlerine üye olmuş; gerçekten çok önemli olduğunu düşünüyorum. Aynı zamanda, çok da güzel gençlik kamplarımız var. Sayın Bakanım, ben Afyon'da bulundum, gördüm. Afyon'daki gerçekten o kadar güzel ki oradaki gençlerin bir araya gelmesi ve dolu dolu geçmiş; doluluk kapasitesi de yüzde 100 kapasiteyle çalışıyor.

Şimdi, siz bugün sunumunuzda söylediniz, Hakkâri'de -ben burada göstermek istiyorum- gençlik kampı, kış gençlik kampı; gerçekten gurur duyduk, bence çok önemli. Gençlerimizin her alanda desteklenmesinin, bu kamplara gitmesinin, aynı zamanda kültürel değişimler yaşamasının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Ben, Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum. Gençlerimizin de hayallerine, hayal ettiklerine inanıyorum ki bu desteklerle kavuşacaklarına.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ök, teşekkür ederim.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Nilgün Hanım, şuradan 3 kilometre ötede bir yurt var, Zübeyde Hanım Kız Öğrenci Yurdu. Beraber gidelim mi bir gün?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Gidelim, ben gidiyorum, Denizli'de gidiyorum. Hep birlikte gidelim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Gidelim mi, küflü duvarlarına bakalım mı? Kız öğrenciler bu yaz eylem yaptı "Soluk alamıyoruz, böceklerden ölüyoruz." diye. 3 kilometre, gidelim mi beraber?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Gidelim, gidelim. Ben gidiyorum, Denizli'de gidiyorum.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Ankara sizin şehriniz değil mi Nilgün Hanım? Şehrin en büyük KYK yurdu bu.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Vekilim, lütfen...

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun, başlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, dün burada Adalet Bakanlığının bütçesini görüştük. Adalet Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde -Türkiye İşçi Partisi- TİP'in Genel Başkanı Erkan Baş bir konuşma yaptı, beş dakikalık bir konuşma yaptı ve konuşmasının bir yerinde şöyle söyledi; Ahmet Şık'tan bahsetti: "Ahmet Şık bu fon soygunuyla alakalı defalarca soru önergesi verdi, soru önergelerine cevaplar gelmeyince de kendi hesabından paylaştı." Ne oldu? Ahmet'in ailesine, kızına, karısına, arkadaşlarına troller saldırdı, yetmedi, arkadaşı tutuklandı ve arkadaşına denmiş ki: "Ahmet o 'tweet'leri silsin, arkadaşını serbest bırakalım." diye haber gönderilmiş. Gerçekten de çok ciddi bir iddiaydı bu. Dün Erkan Baş bu iddiayı dile getirdi, daha yirmi dört saat geçmeden Ahmet Şık'ın eşi Yonca Hanım siyasal veya askerî casusluk suçlamasıyla gözaltına alındı. Dün Ahmet Şık'la alakalı bir iddia ortaya atıldı, Erkan Baş bunu ortaya attı: "Baskı var Ahmet Şık'la alakalı. Üzerinde ciddi baskı var. Tehdit ediliyor." dedi. Yirmi dört saat geçmeden -ki bu kelimeleri Adalet Bakanlığı bütçesinde görüştü- eşi, Ahmet Şık'ın eşi gözaltına alındı casusluk suçlamasıyla. Ya, bu memleket gerçekten de nereye gidiyor, üzerinde çok düşünmemiz lazım arkadaşlar.

Evet, Bakanlık bütçesi 300 milyar liradan 400 milyar liraya çıkmış, yüzde 33'lük bir artış var. Burada bütün arkadaşlarım bahsetti, Bağımlılıkla Mücadele Programına -ki, gerçekten de uyuşturucu, bağımlılık, ülkede büyük illetlerden bir tanesi- ayrılan para 73 milyon lira yani Bakanlık bütçenizin on binde 1,8'i. Gerçi, merkezî yönetim bütçesine baktığımız zamanda da çok az kaynak aktarılmakta. 2025 yılında mesela 11 milyar 897 milyon lira kaynak aktarılmış. Buradaki problem şu Sayın Bakanım: Bu 11-12 milyar liralık bir kaynağın sadece 3,2 milyar lirası harcanmış. Harcanmıyor. Yani merkezî bütçedeki kaynak zaten az, az olan kaynak da harcanmıyor. Oysa toplumda -mesela 2024 TÜİK'in yaşam memnuniyeti araştırması- yaşadığı çevrede uyuşturucu kullanımının yaygınlaştığını düşünenlerin oranı 2020 yılında yüzde 51 iken 2024 yılında yüzde 69'a çıkmış. Türkiye'de uyuşturucu kullanımının yaygınlaştığını düşünenlerin sayısı yüzde 79'dan yüzde 87,4'e çıkmış. Toplumda uyuşturucuyu tehdit olarak düşünenlerin oranı

yüzde 84'e çıkmış. Yani toplumdaki algıya baktığımız zaman toplumdaki kaygının büyük olduğunu görüyoruz ancak Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden bağımlılıkla mücadeleye ayrılan tutarın sadece 73 milyon lira olduğunu görmekteyiz.

En çok tartıştığımız konulardan bir tanesi, Sayın Bakanım, her sene olduğu gibi burslar. Şimdi, 2026 yılında 4 bin liralık burs verdiniz. Şimdi, ben bir hesap yaptım, 4 bin lira burs... Diyelim ki 4 bin lira bursu alan bir öğrencimiz, üniversite öğrencimiz Ankara'da Hacettepe Üniversitesinde okuyor olsun. KYK'de kaldığını var sayalım; 1.350 lira yurda para veriyor. Ayrıca, aylık abonman aldığını düşünelim ulaştırma için de, 650 lira da ona veriyor, geriye kalan sadece 2 bin lira. Bu 2 bin lirayı da günlüğe bölersek de 66 lira, 65 lira para düşüyor. Bakın, 65 lira günlük para düşüyor. Hadi, diyelim ki sabah kahvaltısını yurtta yaptı, akşam yemeğini de yurtta yedi, bedava. Hacettepe Üniversitesinde bir öğün yemeğin fiyatı 65 lira. Bakın, hiçbir şeye para kalmıyor. Bu insan kitap almayacak mı, gazete almayacak mı, sosyal kültürel etkinliklere katılmayacak mı, sinemaya gitmeyecek mi? Yahu, su almayacak mı su, su? Bugün bu suyun fiyatı 15 lira, 20 lira, su almaya dahi para kalmıyor 4 bin lirayla. Tabii, bu, KYK yurdunda kalıyorsa şayet geçerli. E, birçok öğrencimiz evde kalmak durumunda, oradaki durum daha da fecaat. Şimdi, bir araştırma yapılmış, "Emek Gençliği" adı altında bir araştırma yapılmış.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Emek Gençliği bizim gençlik örgütümüz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, sizin gençlik örgütünüzün raporundan paylaşıyorum.

Yüzde 67'si gençlerin aylık 20 bin lira altı gelirle yaşamak zorunda. Öğrenci evinde kalmanın ortalama aylık barınma gideri 21.650 lira, beslenmeyle beraber bu rakam 27.400 liraya çıkıyor. Öğrencilerin dörtte 3'ü sadece ayda 4 bin lira sosyal ve kültürel harcamalara para ayırabiliyor, yüzde 27'si bin lira ayırabiliyor, yüzde 8'i ise sıfır lira para ayırabiliyor. Yani aile desteği az, devlet desteği az ve insanlar ne yapmak zorunda kalıyor? Çalışmak zorunda kalıyor. Şimdi "öğrenci çalışanlar" diye bir tabir var, her 100 öğrenciden 15'i çalışmak durumunda kalıyor. Öğrencilere "Çalıştınız mı bugüne kadar veyahut da çalışmayı düşünüyor musunuz?" diye sorulduğu zaman sadece yüzde 18'i "Hayır." yanıtını vermiş. Demek ki yüzde 82'si ya çalışıyor ya daha önce çalışmış veyahut da çalışmak istiyor. Bu insanların yüzde 41'i en çok yeme içme sektöründe çalışıyorlar ve bunun da yarısı -yüzde 28'i- yarı zamanlı çalışmakta; yevmiyeli, sigortasız kayıt dışı çalışıyorlar, uzun saatler boyu çalışmak zorundalar ve büyük bir kısmı da ücretlerini alamıyorlar, emek veriyorlar, ücretlerini alamıyorlar.

Ezcümle, üniversite sadece ve sadece eğitim verilen kurumlar değildir. Üniversite, kültürel faaliyetlerin olduğu, sportif faaliyetlerin olduğu, sosyalleşmenin olduğu ortamlardır. Bu çocukların hiçbiri ne yazık ki üniversite hayatını yaşayamıyorlar.

Şimdi, ben bir hesaplama yaptım Sayın Bakan, tabii, sizler de yapıyorsunuz bu bütçeyi getirirken mesela, şu hesabı yapmış olmanız lazım: Geçen sene 4 bin liraydı burs, bu sene de bir artış olacak ve sizin de bunu hesaplamış olmanız lazım. Benim bütçeden gördüğüm kadarıyla bursa sadece yüzde 20 artış yapacaksınız, yüzde 20. Daha mı fazla?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Açıklayacağız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Söyleyin o zaman Sayın Bakan, 2027 yılının bütçe görüşmelerini yapıyoruz ve ben Sayın Bakana soruyorum: 2027 yılında burslar ne olacak? 4 bin lira mı, 5 bin lira mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Açıklayacağız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bugün açıklayacak mısınız Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bugün değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Olmaz Sayın Bakanım. Ya, biz burada bütçe görüşmelerindeyiz, ben de Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak size çok önemli bir soru soruyorum: Siz bu bütçeyi neye göre tutturacaksınız? Kaç para yapacaksınız?

CEVDET AKAY (Karabük) - Önergeyi veriyoruz 8 bin yaparlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Lütfen, bugün içerisinde biz bu soruya cevap bulmak istiyoruz.

Evet, Sayıştay raporlarına bakıyoruz, Spor kulüpleri ve AŞ'ler 2022 yılında çıkan yasaya uygun hareket etmiyorlar. Neden denetlenmiyorlar, denetlenemiyorlar? Neden? Çünkü personel sayısı az. Sayın Bakanım, bu konuda da önerge verebiliriz isterseniz personel sayısının artmasıyla alakalı.

Gençlikten bahsediyoruz, gençlerimizin durumu... KONDA'nın çok güzel bir araştırması var -umarım takip etmişsinizdir- 2025 yılında yapılmış, bir önceki de 2015 yılında yapılmış. Mesela, gençlerimize sormuşlar: "Son üç ayda sinemaya gittiniz mi?" diye. 2015 yılında yüzde 57'si "Evet, gittim." derken, 2025 yılındaki gençlerimizin yüzde 38'i ancak sinemaya gidebilmiş. Konserde ciddi artış var. Bu oran yüzde 13'ten yüzde 49'a çıkmış. Ben bunda bu, belediyelerin ve Kültür Bakanlığının yapmış olduğu halka ücretsiz konserlerin etkili olduğunu düşünmekteyim. "Mutlu musunuz?" diye sormuşlar gençlerimize Sayın Bakan. 2015 yılında yüzde 55'i "Mutluyuz." demiş, "Mutluyuz ve çok mutluyuz." demiş. Yıl 2025 yüzde 55'ten yüzde 33'e düşmüş bu rakam. Mesela, 2015'te "Mutlu musunuz?" diye soranlara yüzde 9'u demiş ki: "Mutsuzum kardeşim!" demiş, bu rakam yüzde 22'ye çıkmış.

Mesela, demokrasiden memnuniyet... 5 üzerinden ortalama puan kaç biliyor musunuz Sayın Bakan? 1,5. Yüzde 51'i 1 puan vermiş, yüzde 51'i 1 puan vermiş Türkiye'de yaşayan gençlerin.

Çok enteresan hedefleriniz var: Mesela, sportif yetenek taramasından geçirilen öğrenci... Ya, 1 milyon öğrenciyi sportif yetenek taramasından geçirmişsiniz, iyi bir rakam bu esasında baktığınız zaman. Peki, bundan sonra spora başlayan öğrenci sayısı 38 bin yani yüzde 3,8'i. Acaba bu taramalar doğru yapılıyor mu yapılmıyor mu, amaca ulaşıyor mu ulaşmıyor mu diye sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ayrıca, üniversite öğrencilerine bilgisayar desteği ve internet desteği, mobil telefon desteği veriyorsunuz. Kaç öğrenciye 2026 yılında bu destekleri verdiniz ve desteklerin toplam tutarı ne kadar?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Ertuğrul Kocacık...

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, Kıymetli Bakanım, değerli milletvekilleri; sözlerimin hemen başında ebediyete irtihalinin 88'inci yıl dönümünde cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı, rahmet ve minnetle anıyorum, Komisyonumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum

Bir ülkenin en büyük gücü sahip olduğu genç insan kaynağıdır. Gençlerine güvenen, onların önündeki engelleri kaldıran, yeni yeteneklerini geliştiren milletler geleceğe güvenle yürür, karşılarına çıkan güçlükleri aşma iradesini de güçlendirir. Biz gençlerimizi yalnızca yarınlarımızın teminatı değil, Türkiye Yüzyılı'nı omuzlarında yükseltecek asli güç olarak görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak 2002 yılından bu yana gençlik ve sporu hiçbir zaman tali bir alan görmedik. Eğitimden barınmaya, bilimden teknolojiye, kültürden spora kadar gençlerimizin imkânlarını genişlettik. Bu kararlılığımızı 2027 bütçesinde de sürdürüyoruz. Gençlik ve Spor hizmetlerine ayrılan kaynakları 2026 yılı ödeneğine göre yüzde 33,1 oranında artırıyoruz. Gençlik projeleri için 490 milyon liranın üzerinde, spor yatırımları için 5,6 milyar lira, yurt yatırımları için yaklaşık 22,9 milyar lira kaynak ayırdık. Bu yatırımlar, gençlerimizin eğitimden sosyal hayata uzanan yolculuğunda fırsat eşitliğini güçlendirecek, özellikle imkânları sınırlı ailelerin çocuklarının da yeteneklerini ortaya koyabilmesine katkı sağlayacaktır. Bizim anlayışımızda hiçbir gencimiz, yaşadığı şehir, ailesinin geliri veya sahip olduğu imkânlar nedeniyle geride kalmayacaktır çünkü bizim için bütçe yalnızca rakamlardan ibaret değildir; her ödeneğin arkasında bir gencimizin umudu, bir ailenin beklentisi, bir sporcumuzun emeği vardır. 2002 yılında yalnızca 9 olan gençlik merkezi sayımızı 589'a yükselttik. Bu merkezlerimizin üye sayısı 5 milyon 320 bine ulaştı. Gençlerimize daha yakın olmak için 358 genç ofis açtık. Gençlik kamplarımızın sayısını 5'ten 50'ye çıkardık. Gençlik merkezlerimizde kültür, sanat, gönüllülük ve eğitim faaliyetleriyle gençlerimizin sosyal gelişimine destek olduk. Üniversite topluluklarının projelerini destekleyerek gençlerimizin fikir üretmesine, birlikte çalışma kültürü kazanmasına ve karar alma süreçlerinde daha etkin yer almasına imkân sağlıyoruz. Bütün bu çalışmalarla gençlerimizi yalnızca etkinliklere katılan bireyler olarak değil; düşünen, üreten, sorumluluk üstlenen, topluma katkı sunan insanlar olarak yetişmelerini sağlıyoruz.

Değerli hazırun, üniversite eğitimi için ailesinden ayrılan bir gencimizin güvenliği bir yurda kavuşması sosyal devlet anlayışımızın somut bir göstergesidir. 2002 yılında 182 bin olan yurt yatak kapasitemiz Ekim 2026 itibarıyla yaklaşık 1 milyona ulaştı. Yurt başvurusu yapan öğrencilerimizin yüzde 96'sı yurtlara yerleştirildi. Ayrıca, 26.521 yeni yatak kapasitesi sağlayacak 21 yurt projemiz devam etmektedir. Biz yurt hizmetlerini yalnızca bir barınma meselesi olarak da görmüyoruz; güvenli, nitelikli beslenme ve sosyal gelişim imkânlarıyla desteklenen bir ortam, ailelerin çocuklarını gönül rahatlığıyla emanet edebileceği kurumlar olarak görüyoruz.

Öğrencilerimize verdiğimiz burs ve kredi tutarı 2026 yılında lisans düzeyinde 4 bin lira, yüksek lisans öğrencilerimize 8 bin lira, doktora öğrencilerimize 12 bin lira burs veya öğrenim kredisi veriyoruz. Öğrenim kredilerinde endeks farkını da kaldırdık. Gençlerimizin yalnızca aldıkları ana parayı geri ödemesini sağladık.

Kıymetli milletvekilleri, sporu yalnızca madalya kazanmak olarak görmedik. Spor, sağlık, disiplin, dayanışma, özgüven ve güçlü bir toplumsal hayat demektir. 2002 yılında 1.575 olan spor tesisi sayımızı 4.911'e yükselttik. Sporcu sayımız 19 milyon 662 bini, antrenör sayımız 380 bini aştı. Olimpik hazırlık ve sporcu eğitim merkezlerimizde 617 sporcumuz geleceğin başarılarına hazırlanıyor. Amatör spor kulüplerine verilen destekler, okul sporları ve sporcu yetiştirme merkezleriyle bu altyapıyı başarıya dönüştürmek için çalışıyoruz. Her yaştan vatandaşımızın spor yapabilmesi, sağlıklı ve hareketli bir yaşam kültürünün ülkemizin tamamına yayılması önceliğimizdir. Amacımız, mahallede sporla tanışan her çocuğun yeteneğini geliştirebilmesi; azmiyle, disipliniyle ve emeğiyle uluslararası başarıya ulaşabilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim hedefimiz yalnızca daha fazla gençlik merkezi açmak, daha fazla yurt inşa etmek, daha fazla spor tesisi kazandırmak değildir. Bizim hedefimiz, aklıyla üreten, bilgisiyle yarışan, karakteriyle örnek olan, millî ve manevi değerlerine bağlı, özgüveni yüksek bir gençlik yetiştirmektir. Bizim hedefimiz, dünyanın neresinde olursa olsun ay yıldızlı bayrağımızı gururla dalgalandıran, İstiklal Marşı'mızı bütün dünyaya dinleten başarılı sporcular yetiştirmektir çünkü gençlerimiz yalnızca Türkiye'nin geleceği değil, Türkiye'nin bugünkü gücüdür. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Bizim ihtiyacımız olan gençlik, ülkesine ve milletine gönülden bağlı, çağın tüm donanımlarıyla kuşanmış, istikamet sahibi, nereye gittiğinin bilincinde bir gençliktir." diyerek gençlerimize verdiği değer ve önemi açıkça ifade etmiştir.

Bu duygu ve düşüncelerle Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak'a ülkemize ve özellikle seçim bölgem Sakarya'ya yapmış olduğu yatırımlardan dolayı ve desteklerinden dolayı kendisine ve Bakanlığımızın tüm ekiplerine huzurlarınızda teşekkür ediyorum. 2027 yılı bütçemizin gençlerimize, spor camiamıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, heyeti saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz.

Sayın Orhan Yegin, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım teşekkür ederim.

Sayın Bakanımızı, onunla beraber gelen bütün misafirleri, kıymetli milletvekillerini ve salonda bulunan herkesi ben de saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir günün seneidevriyesindeyiz. Biz de cumhuriyetimizin kurucusu, İstiklal Harbi'nin başkumandanı Atatürk'ü vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyoruz.

O zamandan bu zamana memleketin gençlerine, kadınlarına, memleketin yaşlılarına, çocuklarına, köylüsüne, kentlisine hizmet etmiş, etmek üzere vazife almış, bu vazifesini bihakkın yerine getirmiş olan herkesi de elbette rahmetle anıyoruz vefat edenlerini, hayatta olanlarına da hayırlı ömürler diliyoruz. Ve bir dönem geliyor, AK PARTİ iktidar oluyor. Bugün bir arkadaş sözlerine öyle başladı, "Atatürk kurdu cumhuriyeti, bu ülkeyi gençlere emanet etti, yirmi dört yıldır AK PARTİ bu ülkeye ve gençlere ne yaptı?" diye bir soru sorarak başladı konuşmasına. Tabii, bakmayı bilene bütün veriler gerçek bir şekilde ortada ama farklı bir yerden bakmaya çalışana, kötü niyetle bakmaya çalışana, yapılan her işe bir kulp takmaya çalışana nereden bakıp ne anlatırsanız anlatın, ne gösterirseniz göstermeye çalışın, görmeyecektir çünkü o gözüyle değil, o zihnin arkasına yerleştirdiği önyargılarla, onu esir almış veyahut da onu teslim almış ideolojik yaklaşımlarla vesaire gibi farklı bakış açılarıyla bakacaktır. O yüzden, milletimiz yirmi dört yıldır AK PARTİ'nin, son dönemde Cumhur İttifakı'yla beraber neleri yaptığını, neleri aştığını çok iyi görmektedir. Az önce bir arkadaşınız, ondan önce de başka birkaç arkadaşınız anketten bahsetti, "Şu yıllarda ankette sorulmuş, mutluluk şuymuş, şimdi buymuş." diye. Siz o anketleri elbette konuşma metinlerinize koyuyorsunuz ama hatırlarsanız, son yapılan anketlerde de yüzde 65'lerle geliyordunuz ama anketlerin yanılttığını sandıkta hep beraber görmüş olduk. Dolayısıyla, bir şeyi anlatırken o anketlere, şunlara bunlara başvurmanıza gerek yok.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yani anket firmaları sahtekâr mı demek istiyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sonuçta biz de iktidarız, biz de insanlarız, biz de geldiğimiz zaman işlerimizde eksikliklerimiz olur, noksanlıklarımız olur. Bizim de bazen problemli alanlar, zamanlar ortaya çıkar, vaatlerimizi tam manasıyla gerçekleştiremediğimiz olur ama biz hep onları gerçekleştirmek için mücadele veririz, milletimiz de bunu görür, takdir eder.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Siz de gençlere evlilik algısı araştırması yapacağınıza bu soruları sorun da devlet eliyle bir istatistiğimiz olsun. Ne var...

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Spor sadece stadyum yapmak değildir"; evet, bizce de öyle değildir. Zaten bu yüzden spor kulübü sayılarımızı artırıyoruz, lisanslı sporcu sayılarımızı artırıyoruz. Daha fazla gencimiz, yavrumuz sporla meşgul olsun hem bir hayat disiplini kazansın hem madde bağımlılığı ve benzeri risklerden uzak olsun diye Millî Eğitimle iş birliği yapıp yetenek tarama testleri yapıyoruz, çocukluktan daha onları spora yönlendirmeye çalışıyoruz. Sporcu sayımızı arttırmakla kalmıyoruz, aynı zamanda kulüp sayılarımız da artıyor. İşte, geldiğimizde -Kaç dediniz?- 6 binlerdeydi, bugün 26 binlere çıkmış.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Spor ihtisas alanları yapalım...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dolayısıyla, şöyle: Yani bazı yerlerden baktığımız zaman bir şeyler yetersiz görünebilir. Siz bir şeyi çok önemsersiniz Kıymetli Vekilim, sizin baktığınız yerden o mesele eksiktir veya gerçekten eksik de olabiliriz o meselede ama bir bütün olarak meseleyi ele alıp "Yirmi dört yılda gençlere ne yaptınız ki? Sporda ne yaptınız ki? İşte, orada ne yaptınız ki? Burada ne yaptınız ki?" diye her şeyi hiçbir şey yapılmamış gibi bir torbanın içerisine atarsanız bütün tezleriniz çöker, aynı o "Yüzde 65'le geliyoruz." diye ortalığı feveran ettiğiniz gibi, seçim akşamı "Aramızda kalsın, aramızda, biz geliyoruz." gibi, daha birkaç saat sonra neyin ne olduğu ortaya çıkacak konularda bile utanmadan, sıkılmadan yalan söyleyen adamlarınız gibi, milleti kandıran adamlarınız gibi, siz de burada yanlış verilerle yanlış şeyler söyleme durumuna Allah muhafaza düşersiniz, dikkatli olmakta fayda var.

Şimdi, barınma krizi, barınma krizi, beslenme krizi... Arkadaşlar "Bugün 6 milyonun üzerinde YÖK'ün verilerine göre öğrenci var." dedi ama siz "1 milyonun üzerinde yurdumuz var." diye övünüyorsunuz Sayın Bakan. Ya, arkadaş, bunun örgün eğitimi var, açık öğretimi var, gittiği yerde ailesinin yanında kalan var, özel eve çıkan çocuklar var.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bulunduğu yerde okuyan var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bulunduğu yerde okuyan var. Sonuçta, sizin için veri nedir? Kaç öğrenci "Ey devletim, bana yurt imkânı sağlayabilir misin lütfen." müracaatı yapmış ve siz bunun yüzde kaçına bu imkânı sunabilmişsiniz? Geçen sene yüzde 94-95lerdeydi bu oran, bu sene yüzde 96-97'ye çıkmış. Yapılan yurtlar var, 26 yurt daha yapılıyor, 30 bin kapasite daha eklenecek, bu sayı artarak gidecek.

Şimdi, bugün birisi konuşuyor "Biz yurtlara gidiyoruz. Siz konuşuyorsunuz ama Sayın Bakan, yurtlarda odalar koğuş sistemi..." Ya, benim okuduğum zamandaydı koğuş sistemi, sizin okuduğunuz zamanlardaydı. Şimdi, gidin, o yurtlara bakın, 3 kişilik, 4 kişilik oda sisteminde, tek kişilik odalarda yurtlarımız var bizim. Hasbelkader olmuş mu, olmamış mı, o da belli değil.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Şunları yayınla da gençler görsün ya, yurtlarda kalan gençler cevap versin de biraz utan be!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denk gelmiş mi, gelmemiş mi, o da belli değil. Kim bilir, deprem zamanı mı gitti, başka bir zamanı mı gitti, o da belli değil. Bir tane bir şey görmüş, sanki bütün sistem böyleymiş gibi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Vekilim, Allah şifa versin, gerçeklikle bağın kopmuş.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yazık, yazık, yazık! Bu durumlara düşmeyin, kimseyi düşürmeyin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Kuralım bir araştırma komisyonu, kurayla çekelim, gidelim...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Benim üniversitede okuduğum zamanda yurda ayrı para verilirdi, sabah kahvaltıya ayrı para verilirdi, akşam yemeğe ayrı para verilirdi. Harçlara müracaat edilirdi, herkese harç çıkmazdı arkadaşlar. Başbakanlık bursu vardı o zaman, bırak Başbakanlık bursunu, harç herkese çıkmazdı yahu, harç! Bugün müracaat eden herkesin harç alabildiği, oluşturulmuş kriterlere göre de şartları tutan, ailenin gelir durumu, kardeş durumu, başarı durumu gibi başka durumlarda göz önüne alınarak yapılan puanlamaya göre de müracaat eden herkese de bugün burs çıkan bir sistem hâline gelmiş. Ha, eksik söyleyebilirsiniz "Ya, yetmez kardeşim, bu çocuklar öğrenci, daha çok bunlara destek olmanız lazım, daha çok şunu sağlamamız lazım. Keşke bunu yapabilsek. Bize düşen bir şey var mı? Söyleyin, biz de elimizden geleni yapalım." deseniz baş göz üstüne, eli öpülesi cümleler olur bunlar ama "Ne yaptınız ki, ne veriyorsunuz ki?"

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Yapılmıyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Geçen sene söyledik...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Arkadaşlar, Allah'tan konuştuğunuz her mevzuyu milletimiz yaşıyor, görüyor. Siz öğrencilere "Yurtlar 12 kişilik, 20 kişilik koğuşlar." deyin, sizi dinleyen öğrenciler de diyor ki: "Ya, bunlar ne diyor ya, ne diyor bunlar! Bunlar hangi ülkenin yurtlarını gezmiş, gezinmiş?" diyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hiç biri de öyle demiyor, hadi gidelim, öğrencilerle konuşalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hayal dünyası, hayal dünyası.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, yurtlarda sadece yurt yapılmamış orası; öğrencilere sosyal, kültürel, işte sportif birçok eğitim de veriliyor. Bunun yanında manevi danışmanlar da var. "Manevi danışmanlar ne iş yapıyor Sayın Bakan?" Bir rahatsızlık.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Rahatsızız tabii, psikologlar işsizken...

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Sizin manevi danışmanlarınız öğrencilere din ve diyanet konusunda yönlendirme yapmaktan başka ne iş yapıyor?" diye burada yine böyle bir... Hani bunu söylemekten hicap ederim ama...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Söyleme o zaman.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ... bazı arkadaşlar dinle meselesini çözemedi ya, çözemedi maalesef.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mesele din değil; mesele sizin dört yıl okumuş, altı yıl okumuş pedagog formasyonu olan insanlara alternatif yaratma çabanız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dinle meselesini maalesef dine karşı bir öfke üzerinden yönetmeyi beceremedi, bir sevemedi şu dinle ilgili meseleleri. Daha ileri şeyler de var da söylemek istemiyorum ama her defasında bu mevzuların altını çizmek yakışmıyor. Genç kadınlardan bizim tek beklentimiz evlenmeleri ve doğurganlıklarıymış, bu politik bir tercihmiş, bizim bu tercihlerimiz kadını kamusal alandan çıkartıp işte bilmem doğurma politikalarının içerisine... Nasıl bir kafadasınız siz ya! Siz asıl kadını sadece doğurganlık üzerinden tartışan ve tartıştıransınız. O kötü ve maalesef etrafı tuhaf düşüncelerle sarılmış zihninizden... Kadını ve gençleri artık ağzınıza almayın, uzak tutun. Düşün şu gençlerin yakasından, düşün şu kadınların yakasından!

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Asıl siz düşün ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz kadınları konuşmayı bıraktığınız zaman kadınlar asıl özgür olacak çünkü hep yanlış cümlelerle kadınları konuşuyorsunuz. Siz kadını ailenin karşıtı gibi, kadının doğurganlığını özgürlüğün karşıtı gibi, kadının ailedeki biricikliğinin sanki tutsaklıkmış gibi sunulması gibi bence bir gaflet üzere konuşuyorsunuz.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Onun için mi her gün kadınlar katlediliyor, biricik oldukları için mi katlediliyor; ayıptır ya.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ve bence siz aile kavramını zehirliyorsunuz arkadaşlar, aile kavramını zehirliyorsunuz ve bunu her defasında, her senesinde yapıyorsunuz. "Kaç tane doğuracağımıza karışan Cumhurbaşkanı..." Kaç tane doğurursa doğursun kimse ya, ağzınızı alıp durmayın şu cümleleri burada.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Sizin aileden anladığınız ancak kendi...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kimsenin kaç tane doğurduğuna biz karışmıyoruz, siz niye ikide bir onları konuşup duruyorsunuz, burada karışıyorsunuz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Senin sevdiğin ailenin ne olduğunu da biliyoruz. Biliyoruz Orhan, biliyoruz.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Pratiğinizde var...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yeter ya! Bıktık bu laflarınızdan ya! La ilahe illallah ya!

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Ancak ahbaplarınızı zengin edersiniz.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Hicap edin, hicap

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, arkadaşlar, neyse cümlem bitti, şunu söyleyeyim, dediler ki: "Sayın Bakan, kâğıt üstünde çok iyisiniz ama sahaya bakıyoruz, öyle değilsiniz."

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Ancak konuşuyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Pratiğinize bakıyoruz, öyle değiliz." dediler. Şimdi, arkadaşlar, biz de size bakıyoruz: Pratiğiniz de kötü, hazırladığınız kâğıtlar da kötü, konuşmalarınız da kötü.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sıfır verdin yani, zaten senin kötü demen gerekiyor, sen iyi dersen biz yanlış yapıyoruzdur.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz. Ben üç dört konu üzerinde kısaca durmak istiyorum. Bir tanesi bu sporda şiddet ve ırkçılık meselesi. Şimdi, biliyorsunuz, bu FIFA ve UEFA kuralları açısından baktığımızda bu son derece önemli bir konu ve zaten çeşitli spor karşılaşmalarında da kollarında "Respect" bandıyla çıkıyorlar, yani saygı duyulması anlamında, bu farklılıklara saygı duyulması anlamında gerçekten önemli. Dünya spor camiası açısından da baktığımızda, Türkiye'de de bu konu önemli bir konu, herkesi ilgilendiriyor. Yani bu sporda şiddet ve ayrıştırıcı tutum, ötekileştirici tutum vesaire gibi şeylerin üzerine gidilmesi gerekiyor; bir onu söylemek istiyorum. Bu ciddi bir mesele yani etnik temelli dışlayıcılık kimi zaman oluyor, kimi zaman maç öncesi, maç anı ve sonrasında taraftarlar arasında çeşitli şiddet eğilimleri yükseliyor. Tribünlerden yükselen çeşitli tezahüratlara baktığımızda bunu görüyoruz ve sıklıkla ırkçı, düşmanlaştırıcı, ötekileştirici bir tutum ifade ediliyor. Tek tek örneklerine girmeyeceğim çünkü bu konuyu çok konuşmak da istemiyoruz doğrusu ama bu ciddi bir sorun ve Bakanlığın aslında bu sorunun aşılabilmesi için bir çalışma yapması, bir kaynak oluşturması gerekiyor aynı zamanda. Bu konuda sizin geçen sene de sunumlarınız da böyle bir şey yoktu, bu sene de görmedik bunu. Yani spor akademilerinde, gençlik merkezlerinde ayırımcılık, dışlayıcılık karşıtı atölyeler düzenleyebilir, Bakanlık bunu teşvik edebilir. Profesyonel sporcular ve millî sporcular kampanyaların gönüllü elçileri olabilir, dolayısıyla ilgi çekici olabilir. Her federasyonda ayrımcılıkla mücadele eden sorumlu temsilcilik ya da müdürlükler görevlendirilebilir. Yani birçok adım atılabilir ve kulüpler de bu konuda sorumlular atanabilir ve bu tür olayları raporlanır, üstünde nasıl değiştirici etki yaratılabilir, o tartışılır. Dezavantajlı bölgelerde ücretsiz spor faaliyetlerini Bakanlık destekleyebilir, ekonomik ve sosyal açıdan dezavantajlı gençlere ücretsiz spor imkânı sağlanabilir. Yani kısacası, bu konuyla ilgili Bakanlığın bir çalışma yapması gerekiyor ama sizde bu eksik gördüğüm kadarıyla. Bu konuda bir hazırlık yapılırsa 2027'yi böyle kurtaramayız belki ama bundan sonraki yıllarda belki adımlar atılabilir çünkü gerçekten yani bu sadece işte Amedspor'un ya da Mardinspor'un, Vanspor'un, Muş Spor'un, Batman Petrol Spor'un, Bingölspor'un, Cizrespor'un sorunu değil. Bu genel olarak baktığımızda Galatasaray'ın da Fener'in de Beşiktaş'ın da Göztepe'nin de, Karşıyaka'nın da, Trabzonspor'un da, hepsinin sorunu, hepimizin sorunu. Dolayısıyla, bu konuda bir çalışmaya ihtiyaç var, bunu özellikle belirtmek istiyorum.

İkincisi, yine bununla ilgili, yasa dışı bahis ve şans oyunlarıyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Bunun çok ciddi bir sorun hâline geldiğinin farkındasınız, bunu da kaç yıldır konuşuyoruz. Özellikle, 2018-2019'dan sonra radikal bir yapısal dönüşüm gerçekleşti bu bahis ve şans oyunları sektöründe, gerçekten baktığımızda belki de cumhuriyet tarihinin en büyük kayıt dışı pazarı oluştu bu açıdan. Yasal bahis piyasasının büyüklüğünün aşağı yukarı 1,5 milyar dolar seviyesinde olduğu tahmin ediliyor, belki daha gerçekçi rakamlar sizde de vardır, yasal bahisler açısından söylüyorum bunu. Yasa dışı bahisler konusunda, bunun 30-40 katı rakamlardan söz ediliyor ve bunlar çok büyük rakamlar, baktığımızda 50 milyar dolar civarında bir rakamdan söz ediyoruz. Bu yasa dışı bahis ve şans oyunları ekosistemine yönelik bu Bakanlığın herhangi bir önlemi, herhangi bir adımı olduğunu doğrusu göremiyoruz. Gençler özellikle bu konudan çok ciddi etkileniyorlar çünkü genç işsizliği çok yüksek. Gençlerin, özellikle "ev gençleri" diye tabir edilen, işsiz olan gençlerin para kazanmak için başvurdukları bir sistemden söz ediyoruz. Dolayısıyla, bu konuda önlemlere ihtiyaç var ve bu yasa dışı bahis ve şans oyunları ekosisteminin kesinlikle kırılabileceği önlemlere ihtiyaç var; MASAK da bunun farkında. Özellikle MASAK raporlarına baktığımız zaman, yılda ortalama 300 bin kişi civarında bir kitlenin -ki özellikle gençler oluyor- IBAN hesapları kiralanıyor ve şüpheli banka işlemleri bunlar üzerinden yapılıyor, sizler de biliyorsunuz bunu. Dolayısıyla Gençlik Bakanlığının buna dair bir çalışmasının, önleminin olması gerekir.

Bir diğer konu -siz de farkındasınız- yeni nesil çeteleşme diye bir olay var. Yeni nesil çeteleşmede çeşitli isimler geçiyor, basında da görüyorsunuz; Daltonlar, Casperlar, Barış Boyun grubu, filan falan, hepsini saymama gerek yok. Bu yeni nesil çeteleşmede özellikle 14-20 yaş arası gençler kullanılıyor ve devletin onlara sunmadığı aidiyeti bu çeteler kardeşlik adı altında sunuyorlar ve gerçekten son derece vahim bir tablo ortaya çıkıyor. Tabii ki bunların sonuçlarıyla İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığının ilgilenmesi gerekiyor ama Gençlik ve Spor Bakanlığının da sonuçlar ortaya çıkmadan evvel bu gençlerdeki yeni nesil çeteleşmenin önlemini almak için çeşitli çalışmalar yapması gerekiyor, bu devşirme yöntemlerin önüne geçilmesi için. Bu konuda da kurduğunuz kurumlar, ayırdığınız personel ve tutarlar yeterli değil Sayın Bakan, bu konuda da sizin üzerinize epey bir iş düşüyor. Risk altındaki mahallelerde, kent bölgelerinde mutlaka bazı çalışmaların yapılması gerekiyor. Bu yeni nesil çeteleşme meselesinin önüne geçilebilmesi için adımlar atılması gerekiyor, bunu da söylemiş olayım.

Son olarak, değinmek istediğim, tabii, amatör sporla ilgili biraz, biraz da bölgesel bir şeyden bahsedeceğim. Şimdi 2 ilden söz edeceğim, özellikle ilettikleri için bunları size söylemek istiyorum. Hakkâri merkezde faaliyet gösteren Hakkârispor, Sümbülspor, Ceylanlı Spor, Gençlerbirliği ve Durankaya Spor Kulüpleri 2026-2027 yılında ligden çekilmek zorunda kaldılar. Bunun nedeni, kentteki amatör sporun içinde bulunduğu durum, yapısal eşitsizlikler ve kamusal kaynakların kullanılması konusunda bu kulüplere yeterince kamusal kaynak ayrılmamış olması, eşitsizlik yaratılmış olması. Dolayısıyla, mesela Hakkâri merkezde bu açıdan baktığımızda mutlaka kamusal kaynakların eşit kullanılması gerekiyor, bu toplumsal dayanışmanın dışında bırakılmamaları gerekiyor. Bu, eşitlik ve ayrımcılık açısından baktığımızda ciddi sorunlar yaratıyor. Hakkâri'yle ilgili bu talepleri dile getirmiş olayım.

İkincisi, yine bir bölge kulübüyle ilgili, Dersim Spor. Dersim Spor, biliyorsunuz geçiş liginde, belki de bilmiyorsunuz, geçiş liginde Dersim Spor Kulübü. Gençlerin işte, spora yönelmesi, kötü alışkanlıklardan uzak durması, topluma faydalı bireyler yetiştirilmesi amacıyla özellikle alt yaş kategorilerinde U13'ten U16'ya kadar faaliyet gösteren bir kulüpten söz ediyoruz. Bu kulübün

tesis bakımı, altyapı, ulaşım, malzeme ve müsabaka giderleri gibi kalemlerde ciddi maliyetler oluştuğundan dolayı yardıma ihtiyaçları var ve bu konuda Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne başvurmuşlar, onlar da Valiliğe bu konuda bir yazı göndermişler, yazılar bende var. Size bağlı olduğu için bu tür yardımlar bunu size ileteceğim biraz sonra ama Dersimspor'un da Bakanlık tarafından bir desteğe, bir dayanışmaya ihtiyacı olduğunu dile getirmiş olayım. Böylece Dersimlilerin taleplerini de size ulaştırmış olurum. Bu tür kulüplerin çalışmaları hem bölgesel barış açısından hem toplumsal barış açısından hem de gerçekten gençlerin daha zararlı birtakım faaliyetlerden uzaklaşarak faydalı çalışmalar içinde olmaları bakımından önem taşıyor. Gençlik ve Spor Bakanlığının bu konuda da biraz daha duyarlı davranmasının önemli olduğunu düşünüyoruz, bunları dile getirmek istedim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Oluç, teşekkür ederim.

Sayın Yaşar Kırkpınar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok Kıymetli Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz, Kıymetli Bakan Yardımcılarımız, değerli bürokratlarımız, kıymetli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, 2027 merkezî bütçeniz hayırlı olsun, bereketli olsun inşallah. Her kuruşu özellikle gençlerimize, öğrencilerimize huzur ve barış getirsin temennisiyle başlıyorum.

Tabii, Bakanlığımızın sporu tabana yayan, lisanslı sporcu sayımızı artıran ve evlatlarımıza konforlu barınma imkânı sunan çalışmalarıyla insan kaynağımıza doğrudan yatırım yaptığını ifade edebiliyoruz. Bu büyük hizmet kervanında her bir bakanımızın İzmir'e dokunuşu ve şehrimize kazandırdığı önemli eserler var. Özellikle bu kazandırılan eserlerden dolayı başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere şahsınızda emeği geçen herkese ben gerçekten çok teşekkür ediyorum. İzmir'imize uluslararası düzeyde çok önemli 2 tane stat kazandırıldı, bu statta yakında bir millî maç da oynanacak. Bu vesileyle, ben futbol severleri de bu maçı izlemeye davet ediyorum burada sizin vasıtanızla.

Değerli Bakanım, tabii, ben özellikle sabahtan beri yapılan konuşmaları dinledim. Dolayısıyla, aslında konuşma metodumu, şeklimi de bundan dolayı değiştirmek zorunda kaldım. Bugün konuşmamın başında şunu ifade etmek istiyorum: 10 Kasım, ülkemizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm yıl dönümü, minnetle, şükranla ve rahmetle anıyorum.

Kredilerle ilgili konuşanlar oldu. Evet, bizim hepimiz öğrencilikten geldik yani geçmişte müracaat ederdik de kaçımıza kredi çıkardı, yani defalarca müracaat etmemize rağmen hiçbirimize kredi çıkmazdı, kredi çıkanlar parmakla gösterilirdi.

CAVİT ARI (Antalya) - Yaşar Bey, sen zengin çocuğusundur, belki ondan çıkmamıştır. İhtiyaç sahibi olan herkese çıktı.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Geçmişte hepimizin anne babası açlık sınırının altında maaş alıyordu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yine, devrim niteliğinde bir iyileştirme yapılmıştı, harçlar vardı, harçlar herkesin korkulu rüyasıydı. Bizim zamanımızda 2 önemli şey vardı: Biri harçların kaldırılması talebi, bir diğeri de YÖK'ün kaldırılmasıyla ilgiliydi. Harçları kaldırdık şükürler olsun. Daha sonra alınan kredilerle ilgili faiz vardı, çok ciddi beyaz eşya üzerinden faiz uygulanırdı. Mesela, ben özellikle kardeşimin kredi aldığı dönemde arabasına aracına haciz konduğunu biliyorum çünkü çok yüksek oranda faiz uygulandığı için hacze uğramıştı ama biz bu faizleri kaldırdık ve onun ödemesini taksitlere böldük, dolayısıyla bunu da ifade etmek istiyorum. Zaten burs alan, burslu olanı çevremizde falan pek göremezdik. Diğer taraftan, yurtlar, az önce arkadaşlarımız yurtlardan, koğuş sisteminden bahsettiler. Ya, geçmişte 20 kişilik, 30 kişilik koğuşlar vardı, o da herkese yoktu bu koğuşlar yani insanların çok büyük bir kısmı dışarıda, evlerde, özel yurtlarda, işte, o dönemin tarikat ve cemaat yurtlarında kalırlardı; devletin kredi yurtlarında kalan insanların sayısı çok azdı, o kalanlar da koğuş sistemiyle oralarda barınırlardı; bunları hatırlatmakta fayda var.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, arkadaş, yirmi beş senedir iktidarsın, hikâye anlatmayı bırak! Geçen sene neydi, bu sene ne yaptın, onu anlat!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yine, Sayın Bakanım, gençlik kampları yoktu. Bu gençlik kamplarının çok çeşitli versiyonları var; işte, tematik kamplar, kış-yaz kampları, bilgi ve beceri kampları, tüm bunların hepsi bizim zamanımızda, AK PARTİ hükûmetleri zamanında oldu.

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi beş yılda da bir şeyler yap artık yani!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Cavit Bey, arkasından siz konuşacaksınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Festivaller, TEKNOFEST, bütün bunlar bizim zamanımızda oldu. Dolayısıyla, bunları özellikle hatırlatmakta fayda mülahaza ediyorum.

Diğer taraftan, öğrencilerimizle ilgili, gençlerimizle ilgili, iş hayatlarıyla ilgili, çalışmalarıyla ilgili sabahtan beri konuşmalar ifade ediliyor; ev gençlerinden bahsedildi. Değerli arkadaşlar, bakın, biz bugün imam hatiplerin kapatılmış olmasının sıkıntılarını yaşıyoruz. "İmam hatiplerini kapatacağız." diye meslek liselerini kapattınız.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Hayli zorlanmışsınız ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Hangi sıkıntıyı yaşıyorsunuz, bir tane anlat!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Dolayısıyla, Türkiye'de bu imam hatipler kapatıldığı için, meslek liseleri kapatıldığı için bir mesleksizleştirme söz konusu oldu ve bugün birçok gencimiz maalesef meslek sahibi değil.

CAVİT ARI (Antalya) - Hangi sıkıntıyı yaşıyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz, meslek liselerine karşısınız, MESEM'lere karşısınız; sonra iş bulamayan ev gençlerinden bahsediyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Allah aşkına, sen meslek liselerinde kaç kişinin okuduğunu biliyor musun?

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, o, tamamen eğitim politikasını doğru planlayamadığınız için!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bakın, eğer gençlerimiz iş bulamıyorsa ve bugün Türkiye'de -sizin tabirinizle- ev gençleri oluşmuşsa bunun sebebi sizlersiniz, sizin sayenizde oldu çünkü sizler meslek liselerini kapattınız ve maalesef gençlerimizin bir kısmı mesleksiz kaldı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, ona kim karşı! Mesleki eğitime karşı olan bir Allah'ın kulu yok! Şu anda Türkiye'deki meslek liselerinde kaç kişi okuyor, haberin var mı Yaşar Bey!

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sen iktidarsın be, iktidarsın!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bakın, bugün istihdamla ilgili bir problem yok Türkiye'de. Türkiye'de şu an işsizlik oranları tek haneli rakamlarda.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, ne yapıyorsun! Yapma gözünü seveyim ya!

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Keşke değiştirmeseydin konuşmanı!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın milletvekilleri, lütfen sıranız geldiğinde ifade edin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Biz sanayileri, organize bölgelerini dolaştığımızda fabrikalar, firmalar meslek sahibi ve iş yapabilecek isimler, insanlar arıyorlar. Bugün insanlar mesleksizleşmişse bunun sebebi sizlersiniz; bir kere bunu iyi düşünün.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, ne yapıyorsun, ne diyorsun sen ya! Yirmi beş yıldan beri iktidardasın!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Diğer taraftan, değerli arkadaşlar, bakın, öğrenciler meslek liselerinde okurken, MESEM'lerde eğitim görürken bunların eğitim görmesine, meslek edinmesine karşısınız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Biz, çocukların ölmesine karşıyız!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bakın, sizin geçmişte yapmış olduğunuz bu hataların sıkıntılarını bugün biz yaşıyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen yirmi beş yıldır iktidarsın, düzeltemedin mi bunları! Demek ki beceremedin kardeşim, bırak! Yirmi beş yıldır iktidarsın, düzeltememişsin!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Diğer taraftan, yine başka bir konuşmacı diyor ki: "Kadınları doğurmaya özendiriyorsunuz, çocuk yapmaya özendiriyorsunuz."

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ya, siz niye söylediklerimizi anlayamıyorsunuz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Değerli arkadaşlar, sizin bu evlenmeyle, çocuk yapmayla, neslimizin devam etmesiyle ilgili nedir probleminiz yani açık açık söyleyin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bizim bir problemimiz yok!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Buna karşı olarak cinsiyetsizleştirme projeniz mi var, bunu mu destekliyorsunuz?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Niye sadece evlilik kredisi veriyorsunuz? Eğitim kredisi de ver, niye evlilik kredisi veriyorsun?

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Önce işi olsun, sonra evlensin! Eğitim alsın, işi olsun, sonra evlensin!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bakın, değerli arkadaşlar, siz kimsenin ne zaman evleneceğine karışamazsınız, buna müdahale edemezsiniz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sen de karışamazsın!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Dolayısıyla, bu söylemlerinizi bizim anlamadığımızı zannetmeyin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Keşke anlasaydınız biraz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Neyi amaçladığınızı, neyi hedeflediğinizi bizler çok iyi biliyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Biz de sizin neyi hedeflediğinizi çok iyi biliyoruz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bizim zamanımızda gençlerin özellikle işe katılma oranları, meslek edinme olayları... Bakın, bugün bizim TEKNOFEST'lerimize baktığınızda, oradaki gençlerin buluşlarına baktığınızda, kadınların işe katılma oranlarına baktığınızda, yine, kadınların eğitimde gelmiş oldukları seviyeye baktığınızda, PISA verilerine baktığınızda, Türkiye'deki eğitim sisteminin nereden nereye geldiğine baktığınızda, yirmi beş yılda hem eğitim sistemiyle ilgili hem de mesleki eğitim sistemiyle ilgili, tarımla, sanayiyle ilgili, buluşlarla ilgili nereden nereye geldiğimizi göreceksiniz. Ya ülkenizle gurur duyun; İHA'yı, SİHA'yı üretenlerle, bu ülkenin Togg'unu, teknolojisini üretenlerle bir zahmet gurur duyun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Biz, savaş mühimmatlarıyla gurur duymayı tercih etmiyoruz. Biz, barış üreten anlayışlarla, iktidarlara övünebiliriz sadece.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Savaş ekonomisinden bahsetmiyoruz. Eğer Türkiye güçlü olursa...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Güç İHA'yla, SİHA'yla olmaz. Güç tesis edilen kardeşlik ve barışla olur.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - ...Türkiye tarımda, sanayide, bilimde, savunma sanayisinde başarılı olursa, güçlü olursa bölgede barış olur, huzur olur.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - SİHA'yla, İHA'yla barış olmaz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Geçmişte Osmanlı döneminde biz bu gücümüzle barışı görmüştük, huzuru görmüştük. Bugün de Türkiye hem bölgede hem de dünyada gücüyle birlikte barışı getirmiştir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bir ülkenin gücü demokrasisidir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bakın, terör, Türkiye'de ve bölgede bitmiştir. Bu Türkiye'nin gücünden kaynaklı bir hadisedir. Dolayısıyla bunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, tabii, asıl konumuza giremedik.

CAVİT ARI (Antalya) - Girseydiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - İzmir'imize yapmış olduğunuz eserlerden dolayı, halı sahalardan dolayı, gençlik merkezlerinden dolayı, seyyar havuzlardan dolayı ve onlarca, yüzlerce hizmetinizden dolayı... İzmir'de yurt ve barınma sorununu çözdünüz. Şu an yüzde 100 İzmir'deki öğrencilerimiz yurt konusunda barınma sıkıntısı yaşamıyorlar. Bundan dolayı şahsınızda size ve Sayın Cumhurbaşkanımıza ve ekibinize teşekkür ediyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Türk milletine?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bütçenizin hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, milletvekili arkadaşlarım ve sevgili basın mensupları; ben de öncelikle sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 88'inci yıl dönümü. Ata'mızı saygı ve özlemle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, dün bir arkadaşımız aradı, çocuğuyla ilgili duygularını paylaştı: Bu yıl üniversite sınavına girecek olan oğlunun Almanya'ya üniversiteye gideceğini ve tek oğlunun yanından ayrılacağını söyledi ve büyük üzüntü içerisinde. Şimdi, gerçekten şöyle: Çocuklarımızın neredeyse çoğunluğunun fırsat bulursa yurt dışına gitme niyetinde olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Yıllar önce Ata'mız 1924 yılında çıkardığı bir kanunla Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'la Türkiye'deki gençlerin, Türk gençlerinin yurt dışına gönderilip iyi bir eğitim almasını hedeflemiş ve bu çocukları başta Almanya olmak üzere Fransa, Belçika, İsviçre, İngiltere, İtalya, Macaristan gibi ülkelere göndermiş ve gönderirken de demiş ki: "Sizi birer kıvılcım olarak gönderiyoruz, usta birer ateş olarak geri dönmelisiniz." İşte, cumhuriyetin o ilk yıllarında bugün aramızdan ayrılışının 88'inci yılını andığımız Ulu Önder'imiz o günün gençlerini iyi eğitimler alsın ve geriye birer ateş olarak dönsün diye göndermiş ve bunun sonrasında da çok sayıda gencimiz ülkemize mezun olur olmaz dönmüşler.

Birkaç tanesini örnek vereyim kafanızda şekillendirin diye bunu da. Sadi Irmak, 1923 yılında Berlin Üniversitesine tıp ve biyoloji eğitimi için gönderilmiş, daha sonra profesör olmuş ve Türkiye'nin 17'nci Başbakanı. Vildan Aşir Savaşır, 1925 yılında Stockholm Kraliyet Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsüne gönderilmiş, yurda dönünce beden terbiyesi alanında öncü görevler üstlenmiş. Jale Inan, 1934'te Almanya'ya giderek klasik arkeoloji eğitimi almış Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğu olarak Perge ve Side kazılarına imza atmış. Ekrem Akurgal, devlet sınavını kazanarak Almanya'da arkeoloji eğitim almış, Ege'deki antik kentlerin ortaya çıkarılmasında büyük rol oynayarak "hocaların hocası" ünvanını almış.

Şimdi, bu isimlere baktığımızda, hepsi iyi eğitimler almış, yüzlerce, binlerce gencimiz ülkemize geri dönmüş ve Türkiye'nin eğitiminin, sanatının, teknolojisinin gelişmesi için önemli roller üstlenmiş. Bugün ise Türkiye'de gerçekten iyi eğitim almış olan, ülkemizin kaliteli üniversitelerinden, özellikle de mühendislik başta olmak üzere teknik birçok dalda eğitim almış gençlerimiz ise, işte, tam da bu birikimli hâlini Türkiye'de değil de yurt dışında sergilemek adına yurt dışına gitme niyetini taşır hâle gelmiş, getirilmiş. Aradaki fark işte tam da bu. Bir tarafta o eğitimli gençler Türkiye'nin kalkınmasına önderlik yaparken, şimdiki eğitimli gençlerin yurt dışına gitme mecburiyetinde bırakıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Bununla ilgili çok sayıda sayısal veriler var, oranlar var. Efendim hangi üniversitelerden gidenlerin olduğuna dair, hangi bölümlerden mezunlar; işte, bunlarla ilgili çok sayıda veriler elimizde var. Özellikle de bilişim, iletişim teknolojileri, moleküler biyoloji, diğer mühendislikler ve tıp. Yani, böyle mezunlarımızı şimdi başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkelerine kaçırır hâle dönüştük Sayın Bakanım. İşte, sorun burada, sorun sadece Gençlik Spor Bakanının da değil; sorun bütün devletin, sorun bütün iktidarın. Sadece Bakan olarak sizin değil, Millî Eğitim Bakanının, Spor Bakanı olarak sizin ve ülkeyi bütün yönetenlerin sorunu bu eğitimli gençleri Türkiye'de tutabilmek ve onlara hak ettiği işi verebilmekten geçiyor. Biz eğitimli gençlerimizi yurt dışına kaçırırken, yurt dışından da kapılar açılıp kimlerin ülkeye girdiğini de biliyoruz, yaşıyoruz.

Benden önceki bir AK PARTİ'li milletvekili arkadaşımız hiç de yüzü kızarmadan yirmi beş yıllık iktidarları süresi içerisinde gençlerin eğitim politikalarını doğru planlayamadıklarından, meslek edinmelerini sağlayamadıklarından, eğitim sisteminde gençlerin, özellikle de meslek liselerine yönelmelerini sağlayamadıklarından, bu beceriksizliklerinden bahsedeceği yerde kalkmış, ta yirmi beş yıl önceki birtakım uygulamalardan yola çıkarak meslek liselerine gençlerin gitmesinin önüne bazı engeller konulduğundan bahsediyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Koymadınız mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Beyefendi, yirmi beş sene geçti, yirmi beş sene!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Koymadınız mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Sen yirmi beş yıldır bu gençleri meslek liselerine yönlendiremediysen bu ayıp da sana yeter, bu kadar.

Şimdi...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Koymadınız mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi beş yıl geçti, yirmi beş!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - 28 Şubat sizin eseriniz değil mi?

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi beş yıldır sen bu bu iktidardasın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Eğitim kolay bir iş mi?

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi beş yıldır gençlerin eğitimine bir düzenleme getirememişsin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Getirmişiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Planlama yapamamışsın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Getirmişiz, size rağmen getirmişiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Gençleri işsiz kalsın diye bütün üniversitelere, her yere açtığınız üniversitelere göndermişsin. Onun yerine açın meslek liseleri, bugün aranan eleman sorunu var bu ülkede; aranan elemanı yaratamamışsın, her tarafa açtığınız apartman üniversiteleriyle, binlerce genç mezun olmuş. İşte, ev genci denildi mi de Sayın Bakan başta olmak üzere iktidarın temsilcileri kızıyor. Kardeşim, doğru eğitimle çocukları yönlendirmiş olsanız, o aranan eleman yetişmiş olsaydı bugün işsiz gencimiz belki de kalmayacaktı ama siz bunu bile yirmi beş yıldır beceremediniz, başaramadınız. Çocukları eve mahkûm ettiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sizin eseriniz onlar.

CAVİT ARI (Antalya) - Ondan sonra da "Çocukların kötü alışkanlıkları var mı?" Var kardeşim, sayenizde var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - TEKNOFEST'lere git bak geçleri gör, MESEM'lerdeki gençleri gör, meslek lisesinde yetişen gençleri gör.

CAVİT ARI (Antalya) - Çocukların maalesef ki ülkede uyuşturucu yaşı düşmüş, alkol kullanma oranı artmış çocukların ve bütün bireylerin. "Yasa dışı bahis" deniyor. Efendim, bırakın yasa dışı bahsi, yasal kumar ne olacak Sayın Bakan? Bugün gidin piyango bayilerinin önüne, kazı kazanların ne durumda olduğundan, anlık çekilen kazı kazanla gerek gençlerin gerek emeklilerin, bütün vatandaşların kumar illeti içerisine sokulduğundan hiç haberiniz yok mu?

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Kumara hayır.

CAVİT ARI (Antalya) - Ve yine, dijital bağımlılık gibi çocukların yalnızlaştırıldığı birçok sorunla karşı karşıyayız. İşte, siz, gençleri böyle bir sorun yumağı içerisine iten bir iktidar oldunuz. Maalesef ki gençler kötü alışkanlıkların içerisinde.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Gençlerin hayatlarıyla kumar oynamayın.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi, çok sayıda veriler var, özellikle de uyuşturucu konusunda. Cezaevlerine sıkça gidiyoruz. İktidarın uyguladığı, Adalet Bakanlığının uyguladığı... İşte, dün burada konuşuldu, çok sayıda tutuklu var. Ziyarete gittiğimizde öğreniyoruz ki koğuşların hemen hemen yüzde 60'ı, 70'i uyuşturucudan orada yatan kişiler, çoğu da genç. Sayın Bakan, bu sorunu tabii ki sadece siz çözemezsiniz ama uygulanan politikalarla ve özellikle de Emniyetle birlikte yapılacak programlarla ve alınacak tedbirlerle bu sorunun çözülme yükümlülüğü de yine başta sizde.

Son olarak, Türkiye sportif yetenek taraması ve spora yönlendirmeyle ilgili yapmış olduğunuz 6 milyon taramadan bahsettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Eğer sayı doğruysa da önemsiyorum. Türkiye sporunun belki de kurtuluş sürecindeki en önemli çalışmalardan biri olduğunu ben de kabul ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Çünkü bugüne kadar spordaki en büyük başarısızlık, çocuk yaşta yani küçük yaşta kabiliyetlerin tespit edilemediğini, o nedenle de yetenekli çocukların ilgili sportif alanlara yönlendirilememiş olması olduğunu tekraren ben de hatırlatıyorum. Bu alanda başta olmak üzere, Türkiye sporunda başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, en önemli şeyi en sona koymuşsun ya.

Sayın Güneş, hazır mıyız? Tamam. Sonra Sayın Erhan Usta, sonra Ayyüce Türkeş Taş olarak devam edeceğiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Arı, insan bir teşekkür eder, o kadar hizmet Antalya'ya yaptık.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen git, İzmir'e teşekkür et.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanımız, milletvekillerimiz, Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii, Spor Bakanlığı ilk defa 1969 yılında müstakil bir bakanlık olarak kurulmuş, 1989'a kadar müstakil bakanlık olarak gitmiş, daha sonraki dönemlerde de 1989 ile 2011 yılları arasında Genel Müdürlük olmuş, 2011 yılında da bizim hükûmetlerimiz döneminde tekrar Bakanlık hâline getirilerek gençlerimize ne kadar önem verdiğimizi göstermişiz.

Gerçekten de AK PARTİ iktidarlarında gençlere çok büyük önem verilmiş; en önemli şeylerden bir tanesi, seçme ve seçilme yaşının 18'e indirilmesi. Bu, gençlere güvendiğimizi ve değer verdiğimizi göstermektedir. Yine, aynı zamanda, gençlerin istihdamının artırılması yönünde de pek çok pozitif ayrımcılıklar yapılmış. Yine, tabii, Gençlik ve Spor Bakanlığımız vasıtasıyla gençlerimizin eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması adına ve barınması adına önemli adımlar atıldı. İlk önce, tabii ki Türkiye'de yükseköğretim harcı vardı, bu harçları kaldıran Adalet ve Kalkınma Partisidir. Yine, gençlerimizin barınması için 182 bin olan yatak kapasitemizi bugün aşağı yukarı 1 milyonun üzerine çıkardık. Bu sadece sayı artışından ibaret değil, aynı zamanda nitelik olarak da çok şeyler değişti. Bugün gençler yurtta kaldığı zaman devlete sadece aylık 1.320 lira ile 1.455 TL arasında bir para ödüyor ama bunun karşılığında devletimiz onlara günlük yemek bedeli olarak her gün 300 TL olmak üzere 9 bin TL yani yatırdığı paradan katbekat fazlasını onlara veriyor. Diğer taraftan, işte, 32 gigabayta kadar "Wi-Fi", internet şeysi veriyor. Dolayısıyla da eski dönemlere baktığımız zaman sadece bu bir sayı artışı değil aynı zamanda bu nitelik artışı, konfor artışı. Buradaki gençlerimiz aynı zamanda istedikleri kursları, eğitimleri de alabiliyorlar ve eskisine göre çok şey katedilmiş. Bugün aşağı yukarı 1 milyon 300 bin civarında gencin yurtlarda kalıyor olması, neredeyse yükseköğretim gören öğrencilerin üçte 1'inin burada kalıyor olması, bunu dünyada kaç tane ülke sağlıyordur size soruyorum ben. Yani bu derecede yurt kapasitesi olan dünyada kaç ülke vardır arkadaşlar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yok, yok, yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Evet, dolayısıyla da bu anlamda...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Yarın cevaplayacağım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Cevaplayın siz...

Bu anlamda baktığımız zaman Türkiye, gerçekten de son yirmi dört yılda çok önemli mesafeler katetmiştir. Sadece bu yurtları, arkadaşlar, biz eğitim zamanı kullandırmıyoruz, aynı zaman da yazın da gençlerin imkânına sunmak çok önemli. Burada gençlerimiz bir hafta ücretsiz olarak istediği yurtta kalabiliyor ve tatilini de yapabiliyor. Bu, aynı zamanda, diyelim ki, yaşlılarımıza da bu hizmeti Gençlik ve Spor Bakanlığımız yine ücretsiz olarak veriyor.

Diğer taraftan, hayata geçirdiğimiz en önemli hizmetlerden bir tanesi de gençlik merkezi ve bu gençlik merkezinde yani sağ olsun, Uşak'ta da var Sayın Bakanımız, yirmi dört saat açık. Gençlerimiz burada yirmi dört saat faaliyet gösterebiliyor, ders çalışabiliyor, kurs alabiliyor, eğitim görebiliyor ve bu açıdan buralar bunların bir sığınağı oldu ve diğer zararlı alışkanlıklardan da kurtulması açısından çok önemli.

Ve diğer taraftan, tabii ki bu çocuklarımızın yetenek taraması çok önemli. Lisanslı sporcu sayımızın gerçekten de 278 binden 19 milyona çıkmış olması çok önemli. Benim şehrimde de 36 bin lisanslı sporcu var ve bu yaptığınız -pek çok tesis yaptınız- tesisler sayesinde hem Türkiye'de hem de Uşak'ımızda pek çok sporcumuz gerçekten de hem ülke bazında hem de dünya bazında başarılar elde etti. Bunlardan bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum: Karate branşında 2026 yılında Uşak'ımızda 23 sporcumuz Türkiye şampiyonu, 11 sporcumuz Türkiye 2'ncisi, 22 sporcumuz Türkiye 3'üncüsü; halter branşında 2 sporcumuz Türkiye 2'nciliği, 1 sporcumuz Türkiye 3'üncülüğü; kick boks branşında 5 sporcumuz Türkiye şampiyonluğuna ulaşırken, 3 sporcumuz Türkiye 2'ncisi, 7 sporcumuz da Türkiye 3'üncüsü; ata sporumuz güreşte 2026'da 4 sporcumuz Türkiye şampiyonu olmuş, 1 sporcumuz Türkiye 2'nciliği, 1 sporcumuz yine Türkiye 3'üncülüğü elde etmiş, yüzme branşında Polonya'da düzenlenen Avrupa şampiyonası müsabakalarında 2 sporcumuz kendi kategorilerinde Avrupa şampiyonu olmuş; ben bu sporcularımızı tebrik ederim.

Tabii, Uşak deyince cirit akla geliyor. Genelde herkes cirit sporu deyince Erzurum'u akla getirir. Fakat Sayın Bakanım, şöyle bir şey: Tabii ki...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Bayburt'u da akla getirir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bayburt'u da unutmuyoruz ama bugün Uşak ilimizde 54 tane cirit kulübü var, 54 tane; 1 tane de bayan cirit kulübü vardı, maalesef karşılaşacak, Türkiye'de herhangi bir bayan cirit kulübü olmadığı için bu kulüp dağıldı. Burada, tabii ki, bir âdet var ve bir alışkanlık var. Burada, 2017 yılında, sizler de bizim cirit sahamızı yaptınız, Allah razı olsun. Şimdi de eksiklerimizi gideriyorsunuz. Bakın, arkadaşlar, şimdi, bu cirit tabii ki eskiden savaşlara hazırlanmak için savaşların olmadığı dönemlerde askerlerini savaşa hazırlık, atlarını savaşa hazırlık için kullanıyorlardı. Ve şimdi, arkadaşlar, 2025-2026 sezonunda yerel müsabakalara bizim 23 takımımız katılmış, 5 kulübümüz doğrudan yarı finallere katılmaya hak kazanmış, 2 kulübümüz de ön eleme müsabakalarına katılmış. Yine, bu, 6-8 Kasımda Ankara'da düzenlenen final müsabakalarında kulübümüz, 1 Eylül Atlı Cirit Kulübümüz Türkiye 1'incisi olmuş. Yine aynı şekilde Uşak 1 Eylül Atlı Cirit Kulübümüz 2018-2019, 2023-2024 ve 2025-2026'da Türkiye şampiyonluğu elde etti, bundan dolayı ben bu 1 Eylül Atlı Cirit Kulübümüzü ve bu tüm kulüplerimizi tebrik ederim ve dolayısıyla da bu kulüplerimizin bu safhaya gelmesinde emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve Gençlik ve Spor Bakanımıza ve ekibine teşekkür ederim.

Tabii, 2024-2025 yılında atlı cirit kulübü müsabakaları oynandı Sayın Bakanım ve orada da Uşak'tan bir takımımız gerçekten de 1'inci oldu fakat müsabakalar gereksiz yere iptal oldu. Ben Atlı Cirit Kulübü Federasyonunun bu gibi, diyelim ki, birtakım şahsi nedenlerden dolayı Uşak sporunun, atlı cirit kulübünün hiçbir günahı olmadığı hâlde, bunların iptal edilmesini doğru bulmuyorum ve dolayısıyla da bu konularda da sizlerden daha adil bir sistem olması yönünde adımlar atmanızı temenni ediyorum.

Tabii, şimdiye kadar Türkiye'de pek çok tesis yaptınız, Uşak ilimizde de pek çok tesisleri yaptınız, yüzme havuzları; Eşme yüzme havuzu, Uşak Yüzme Havuzu, Ulubey Yüzme Havuzu ve pek çok futbol sahaları yaptınız. Tabii ki bunlar için size ve ekibinize

teşekkür ederim ve Uşak ilimizin bir tane stadyuma ihtiyacı vardır. Bu konuda da zaten sizlerin de bilgisi var; bu, kısa sürede yapılırsa memnun oluruz. Yine, aynı şekilde, Uşak, Banaz, Sivaslı, Karahallı ilçelerimizde de yüzme havuzu yapılırsa tabii ki müteşekkir oluruz.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Herkesi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugün 10 Kasım, vefatının 88'inci yıl dönümünde cumhuriyetimizin banisi, devletimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmetle, minnetle, şükranla, sevgiyle yâd ediyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, eğer bilirsek hepimiz için çok büyük bir sermaye. Onu her seviyede, çocukluktan yaşlısına kadar her kademede, her statüdeki insanın aslında çok iyi anlaması lazım. Özellikle son yıllarda Atatürkü'müzü ben daha iyi anlamaya başladığımızı da düşünüyorum. Bu, belki bu kadar karamsarlığın içerisinde, bu kadar kötü yönetimin içerisinde bir teselli bulacağımız tek şey diye düşünüyorum ben. Atatürk'ü daha iyi anlamamız lazım, anlatmamız lazım.

Özellikle Sayın Bakan, gençlik merkezleri yaptığınızı söylüyorsunuz. Güzel, güzel bir faaliyet. Tabii, siz her şeyi inşaattan ibaret olarak gören bir iktidarsınız, eğitimi de inşaattan ibaret görüyorsunuz, sağlığı da inşaattan ibaret görüyorsunuz. Yargı, hukuk, adalet işte, adalet saraylarında aranıyor. Bu gençlik merkezleri o anlamda iyi ama burada ne verdiğiniz önemli. İşte, burada Atatürk'ü anlatmak lazım, gençlerimize bu gençlik merkezlerinde bir şekilde Atatürk'ü anlatmak lazım, onun vatan sevgisini anlatmak lazım, onun cesaretini anlatmak lazım, onun vizyonunu anlatmak lazım, onun kalkınma anlayışını anlatmak lazım, özgürlük anlayışını anlatmak lazım, sanata bakışını anlatmak lazım, çok yönüyle Atatürk'ü anlatmamız lazım; onun inanmışlığını onun maneviyatını anlatmamız lazım. Eğer bunları yaparsak bu gençlik merkezleri fevkalade bir anlam taşır diye düşünüyorum. Özellikle bugün bunu hatırlatmak istedim.

Şimdi, gençlerle ilgili, tabii, en önemli gösterge, bütün dünyada takip edilen gösterge, gençlerin ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yani eğitimde de olmayan, istihdamda da olmayan gençlerin oranı. Bu oranın birazdan uluslararası karşılaştırmalarını da vereceğim. Türkiye İstatistik Kurumu rakamlarına göre 15-24 yaş arasındaki gençlerimiz -yüzde 23,3'lük bir oran- ne eğitimde ne istihdamda. Bu oran çok yüksek, birazdan mukayesesini vereceğim ama daha kötüsü, bunun üst sınırını biraz yukarıya çektiğimiz zaman, mesela, 15-29'a çektiğimiz zaman 23,3'ten 26,3'e gidiyor, biraz daha yukarıya çektiğimiz zaman 15-34 dediğimiz zaman -onlar, her biri ayrı bir tanım biliyorsunuz, gençlik tanımı- orada yüzde 27,7'ye çıkıyor. Yani eğitimini de aldıktan sonra da gençlerin daha fazla bir kısmının istihdam imkânı bulamadığını gösteriyor. Biraz daha vaktim kalırsa biraz demografik fırsat penceresi meselesine de gireceğim, bir ülkenin kalkınması açısından ne kadar önemli olduğundan ama bu gösterge çok önemli bir gösterge, buna iyi bakmak lazım. Burada Türkiye maalesef çok kötü durumda Sayın Bakan, bunu siz de muhtemelen takip ediyorsunuzdur. Tabii, bu sadece sizin Bakanlığınızın bir şeyi değil, bu bir sonuç ama bugün gençleri, gençlerin meselesini tartışıyorsak bunu konuşmadan yapamayız. Dediğim gibi, Bakanlığınızın yalnız başına çözeceği bir mesele değil. İşte, Türkiye'de maalesef Türkiye'nin kötü yönetilmesinden kaynaklanan, birçok sorundan kaynaklanan bir sonuç.

Şimdi, uluslararası mukayesesi, OECD rakamları var elimizde, OECD'nin bir grafiğinden söyleyeceğim: Burada, Avrupa Birliği ortalaması mesela, 15-29 yaş için yüzde 11, bizde 26,3 olan ne eğitimde ne istihdamdaki genç oranı bizde yüzde 26,3 fakat Avrupa Birliği ortalaması yüzde 11. Yani bu, olacak iş değil, bu, olacak iş değil. Onların 2,5 katı kadar maalesef bizde böyle bir oran var. Bunun biraz daha detayına girdiğimiz zaman daha vahim bir durumla karşılaşıyoruz. O da ne? Mesela, yine bu, EUROSTAT'ın tablosu, grafiği, buradan söyleyeceğim bunu: İşte birincil eğitim, ikincil eğitim ve üçüncül eğitim yani işte "primary" "secondary" ve "tertiary" "education" diye sınıflandırdıklarını da genelde iyi ülkelerde, kalkınmış ülkelerde eğitim düzeyi arttıkça bu oranın düştüğü görülüyor. Mesela OECD ortalaması, tek tek rakamlarına girmeyeceğim ama bizde daha kötüsü eğitim durumu artsa da bu oran, bu kötü oran, zaten yüksek olan oran değişmiyor. Dolayısıyla bu anlamda da insanların zaten "Okuyacağım da ne olacak?" anlayışı bu anlamda hâkim oluyor. Her eğitim seviyesinde çok yüksek, hani, hiç olmasa yükseköğretim seviyesinde daha düşük olsa bir miktar kendimizi onunla belki avutabiliriz ama her eğitim seviyesinde çok yüksek bir oran bu oran.

Şimdi, tabii, barınma meselesi gündeme geldi. Ben 1988 Mülkiye mezunuyum. 1984'te girdim, Siyasal'ın hemen üzerindeki Cumhuriyet Yurdu'nda dört yıl boyunca kaldım ve o dönemde de gerçekten yurda ihtiyaç olan hemen hemen herkese de yurt çıkıyordu. Arkadaşlar nereden uyduruyorlar ben bilmiyorum, hiçbir şey yokmuş gibi bu Türkiye'de. Benim ne torpilin vardı ne bir şeyim vardı, bir esnaf çocuğu olarak geldik, yurdumuzda kaldık. Aynı şekilde kredi de aldım. "Her şeyi mi kötü yapıyoruz, hiç iyi bir şey yapmıyor muyuz?" diye bize eleştiri yapanlar arkadaşlar, sanki kendilerinden önce Türkiye'de her şey berbatmış gibi bir anlayış içerisinde hareket ediyorlar. Bunu hiçbir şekilde kabul etmek de mümkün değil, anlamak da mümkün değil. Birazdan öğrenci kredilerindeki rakamların neye karşılık geldiğini rakamlarıyla birlikte vereceğim. Barınma meselesinde evet, yurtları FETÖ'ye teslim ettiniz, o zaman hiç yurt falan da yapmadınız, ondan sonra FETÖ işi patladıktan sonra şimdi işte koğuş sistemi de olsa, şöyle de olsa, böyle de olsa yurtta gaza bastınız, son zamanlarda biraz o rasyolar düzeldi ama buna da sayıyla değil rasyo olarak bakın. "Öğrencilerin ne kadarını yurda yerleştirebiliyoruz?" diye baktığınızda öyle fevkalade bir iyileşmenin olmadığını zaten net bir şekilde görürüz.

İkinci bir problem: Kardeşim, yurt yapıyorsun, yurt Çubuk'ta, öğrenci burada. Sizin özel kaleminize sürekli böyle talep gönderiyoruz değil mi? Bir saat, bir buçuk saat... "İstanbul'da iki saat sabahleyin, iki saat akşamleyin gidiyorum." diyor. Bu yurtları niye okullara yakın yerlerde yapmıyorsunuz ben anlamıyorum. Biz bir dakika içerisinde yurttan çıkıp okulumuza gidiyorduk; Atatürk Öğrenci Yurdu da öyleydi, Cebeci Yurdu da öyleydi, Mehmet Akif Öğrenci Yurdu da öyleydi. Şimdi, bu kadar uzak yerlere yurt yapmanın nasıl bir mantığı var, onu çok fazla anlayabilmiş değilim.

Şimdi, gelelim bu burs meselesine. 2002 yılı... Rakamlarla konuşmak lazım, hamasetle bir yere varılmaz, "Yok bir şey yoktu." "Yok şöyleydi..." Ayıp laflar bunlar ya! 2002 yılında -neye oranlayacağız, bir şeylere oranlayacağız değil mi?- verilen kredinin asgari ücrete oranı, beğenmediğiniz 2002 yılında asgari ücretin yüzde 25,9'uymuş yani yaklaşık dörtte 1'i kadar öğrenci kredisi varmış. Bunu siz iyileştirmişsiniz, 2011 yılında yüzde 37'ye kadar yükseltmişsiniz ama ondan sonra radikal bir düşüş başlıyor, her yıl düşmüş, düşmüş, en sonunda geldiği yer yüzde 14'üne gelmiş Sayın Bakan, asgari ücretin yüzde 14'üne geliyor. Bu rakamlar işte, objektif rakam size. "Bizim zamanımızda öyleydi, böyleydi, şöyleydi..." değil. Varsa başka bir rakamınız elinizde bize söyleyin. Bu paralarla bir şey yapılması mümkün değil. Şimdi, mesela, ne var? Öğrenciler en fazla yediği şey nedir? Tavuk döner. Tavuk döner cinsinden bakalım -burada daha geriye gidememişiz ama- 2013 yılında aylık bursla alınabilecek tavuk döner adedî 93,3 -hani, hamburger endeksi vardır ya, bu da bizim tavuk döner endeksimiz, maalesef kırmızı et üzerinden bir endeks yapamıyoruz biz Türkiye'de çocuklarımız için- 2019'da 62,5'a düşüyor aylık aldığı bursla alabileceği döner ekmek sayısı, 2024'te 13,3'e düşüyor, 2026'da 12,5'a düşüyor. Hadi, bunu biraz daha ucuz olandan alırsanız 16'ya düşüyor ama 90'lardan 15-16'lara düşen bir tavuk döner endeksi var. Bunu nereye koyacaksınız? Bu kredi veya burs -her neyse- bu 4 bin lira dediğimiz rakamın son derece düşük bir rakam olduğunu kabul etmek lazım artık ve bunların düzeltilmesi lazım, gençlerimizden bunu esirgememiz lazım. Şimdi, efendim, işte "Kahvaltı paralıydı." diyor. Kim dedi? AK PARTİ'li genç bir arkadaş. Ya, ben senden belki 15 yaş büyüğüm, kardeşim, 1988 yılı, ben Cumhuriyet Yurdu'nda kalıyordum, hatta öğrenci temsilcisiydim, resmi öğrenci temsilcisiydim. 1988 yılının Nisan ayında ANAP hükûmetleri dönemindeMillî Eğitim Bakanı Hasan Celal Güzel'ken Türkiye'de öğrencilere, yurtta kalan öğrencilere bedava kahvaltı başlatılmıştır, o günden beri de devam etmektedir. Her şeyi de kendi üzerinize alınmayın ya, siz daha o zaman yoktunuz ortada ya, yani yoktunuz ortada, daha hiçbir yerdeydiniz siz o zaman bu işler bedava iken Türkiye'de. Kardeşim, yani böyle sanki hiç kimse bir şey bilmiyormuş gibi böyle konuşanlar var. Bak, bir gösterge daha vereyim, danışman arkadaşımın şeyi kendi öğrenciliğinden: "2011 yılında TOKİ Turkuaz Konutları'nda bir ev kirası, 2+1 ev kirası 250 liraydı, burs 240 liraydı, yani bir burs bir ev kirasını karşılıyordu TOKİ Turkuaz. 2026'da orada şu anda 25 bin lira ev kirası, sizin verdiğiniz burs 4 bin lira. Yani bunu nereye koyacaksınız?

Şimdi, 2023 Gençlik Araştırmaları var; tabii, bu araştırmalara vakit kalmadı. Şunu söyleyeyim sadece: Lise düzeyinde gençlerin yüzde 39'u eğitimlere devam etmek istemedikleri için okulu bırakmışlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bu aşamada okulu bırakan gençlerin yüzde 31'i -liseye gidiyor zaten gençler- ailelerin maddi durumlarının kötü olması veya çalışma ihtiyacı nedeniyle okulu bıraktıklarını söylüyor. Bakın şu, çalışma bu; Hacettepenin diğer birimlerle yaptığı çalışma. Lise düzeyinde yüzde 31 "Paraya ihtiyacım var, maddi durumum kötü." diye okul bırakıyor ya.

ORHAN ERDEM (Konya) - Teşekkür ederim.

Ayyüce Hanım, buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir milletin varlığının devamı, bir devletin bekasının sigortası olan Türk gençlerine bundan tam yüz yıl önce hedef gösteren, yol çizen, bize cumhuriyeti ve yüce Türkiye Büyük Millet Meclisini emanet eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü özlem, rahmet ve minnetle anıyor; ruhu şad, mekânı cennet olsun diyorum.

Sayın Bakan, sizin ve AK PARTİ milletvekillerinin söylediklerine göre, Türk gençleri açısından elle tutulur, gözle görülür pek bir problem yok, ufak tefekler hariç. Ben mesela en basitinden sormak istiyorum: Son on yılını yüksek enflasyonlu bir ülkede geçiren gençlerin kuracakları hayatlar, girecekleri işler, kazanacaklarını paralar, dolayısıyla kuracakları hayallerle ilgili hiçbir problem yok mudur mesela sizin dünyanızda? Yine sormak istiyorum: Ömrünün neredeyse yüzde 80'ini nasıl geçireceğini etkileyecek bir sınava giriyor Türkiye'de gençler, bunun adı da üniversite sınavı. Bu sınava hazırlanmak ayrı bir stres, onu burada konuşmayacağım ve hayatı bir-iki günde iki-üç saat süren bir sınava bağlı olan gençler mutlu mudur sizce bu ülkede? Ha, tamam, bu sınav hep vardı, AK PARTİ'den de önce var olan nadir şeylerden biriydi ama sizin döneminizde bu sınavın soruları çalındı mesela Sayın Bakan. Sizce böyle bir ortamda kendini güvende hissediyor mudur gençler ya da verdiği emeğin karşılığını alacağına inanıyor mudur ya da sizce bunlar hiçbir problem değil midir? Ya da acaba hiç düşündünüz mü bunlardan dolayı mı Türkiye'de gençler son yıllarda daha çok yurt dışında okumayı tercih etmektedir? Madem her şey güllük gülistanlık, neden Türkiye'nin en önemli sorunu hâline geldi madde bağımlılığı Sayın Bakan? Neden Daltonlar, Casperlar, onlar, bunlar var bu ülkede? "Çocuklara, gençlere fazla rahat iyi gelmedi." diye mi düşünüyorsunuz? Ya da sanal bahis de ayrı bir başlık uğraştığımız, bunların hepsinin sebebini siz ne olarak görüyorsunuz, gerçekten sizden duymak istiyorum.

Sayın Bakan, biraz da çok anlamadığım futbolla ilgili yorum yapmak istiyorum. Bu ülkede hiç olmayan bir şey oldu, Türk milleti seyrettiği maçların çoğunun bir tiyatro olduğunu öğrendi mesela bu yakın zamanda. Türkiye'de binlerce futbol hakemi görev yaparken incelenen 571 hakemin yüzde 152'sinin bahis oynadığı tespit edildi. Bu kadar yüksek bir oran ortaya çıkana kadar denetim

mekanizmaları neden hiç işlemedi? Gençlerimizin sporun adaletine ve müsabakaların dürüstlüğüne duyduğu güveni yeniden tesis etmek için en ufak bir tedbir aldınız mı ya da almayı düşünüyor musunuz? Ya da Türkiye'de futbolcu yetiştirmeyi bu ortamda nasıl planlıyorsunuz? Onu da merak ediyorum.

Yine, Sayın Bakan, seçim bölgem Adana'nın 2 köklü spor kulübü, biliyorsunuz, Adanaspor ve Adana Demirspor, Türkiye'nin de sayılı spor kulüplerindendi ama şu anda geldikleri durumu benim söylememe gerek yok. Bunlar gerçekten değer olan kulüplerdi, bunlar gibi belki niceleri var. Adana'da, evet, futbol stadımız gayet güzel, gayet havalı ama stat güzelleşti, takımlar küme düştü. Merak ediyorum, Adanaspor ve Adana Demirspor'un sorunlarının çözümü için Bakanlığınız bugüne kadar herhangi bir somut adım attı mı? 2027 bütçesinde bu kulüplerimizin altyapılarının korunması ve genç sporcuların desteklenmesi için herhangi bir kaynak ayrılmış mıdır? Adana'daki amatör kulüplere son beş yılda ne kadar destek verilmiştir? Biz kulüplerin borçlarının tabii ki koşulsuz olarak devlet tarafından üstlenilmesini talep etmiyoruz burada ama kamu kaynaklarının şeffaf ve adil biçimde kullanılmasını, genç sporcularımızın geleceğinin korunmasını sizden talep ediyoruz. Çünkü Adanaspor ve Adana Demirspor'a sahip çıkmak yalnızca bu 2 kulübe sahip çıkmak değil Adana'nın gençliğine ve spor geleceğine de sahip çıkmaktır.

Sayın Bakan, Sayın Yaşar Kırkpınar konuşurken, maşallah, İzmir'i de kıskandık. Benim pek hatırım yok, onu biliyorum ama Ömer Çelik'in de en az Kırkpınar kadar hatırı olduğunu düşünüyorum. Adana'da sizin sihirli ellerinizin onun üzerine dokunmasını talep ediyor, rica ediyor.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Sadullah Kısacak...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın milletvekilleri ve Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın değerli bürokratları, basınımızın güzide mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün yıl dönümü. Bu vesileyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü de burada rahmet, saygı ve minnetle anıyorum.

Tabii, 19 Mayıs gibi önemli bir bayramı gençlere armağan eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ve aynı zamanda da Gençliğe Hitabe'de önemli öğütler veren Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün verdiği öğütleri bugün çok daha iyi anlıyoruz burada.

Şimdi, bugün Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. Bakanlığımızın bütçesi 399 milyar 705 milyon 558 bin lira. Yani Bakanlığımızın bütçesinin 2 katını çalmışlar Sayın Bakanım. Düşünün, 800 milyar TL'yi; 17 Eylül tarihinde anlaşıldı ki fon vurguncuları, fon hırsızları Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesinin 2 katını bir kalemde çalmışlar. Bu kadar büyük bir vurgunun yapıldığı ülkede bu sene bütçe konuşmamız çok anlamsız kalıyor yani kalemler üzerinde çalışmamız çok anlamsız kalıyor. Çünkü düşünün, acaba şuradan tasarruf etsek, şuraya aktarsak diye bir şeyler hesaplıyoruz ama çoğu bütçenin katbekatını bu ülkede bir çete çalıyor. Şu anda böyle bir vurgunun gölgesinde de bu bütçeyi konuşuyoruz.

Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesine baktığımızda, bütçenin çok yurt ağırlıklı olduğunu görüyoruz yani gerçekten, şu anda Gençlik ve Spor Bakanlığının hele hele böyle bir dönemde yapacağı en önemli şey, gençlere bir istikamet çizmek, bir strateji belirlemek, bir politika belirlemek ama bakıyoruz, yurt hizmeti gören bir Bakanlık hâlinde şu anda Gençlik ve Spor Bakanlığı. Yani haklı olarak enerjisinin çoğunu şu anda... İşte, bendeki verilere göre, 81 ilde, 271 ilçede yaklaşık 867 yurt var, 1 milyon 3 bin civarında öğrenci var ve Bakanlığın enerjisinin çoğu, yeni yurt yapma, yurtlarda öğrenciyi barındırma, bunlarla ilgili sorunları çözme vesaire gibi böyle bir denklemde ilerliyor ve bu meşgaleden Bakanlık şu anda gençlere bir strateji belirleme, gençlere bir politika belirlemeden yoksun. Mesela, ben şimdi düşünüyorum, gençliğimizle ilgili bir vizyonumuz var mı? Biz nasıl bir gençlik hayal ediyoruz? Yirmi yıl sonra, elli yıl sonra, yüz yıl sonra biz nasıl bir gençlik hayal ediyoruz? Nasıl bir vizyonumuz var? Şu anda ben öyle bir vizyon bilmiyorum. Var mı açıklayacağımız, hayal edeceğimiz, gençliğimizi şuraya taşıyacağımız diye? Yani şimdi, biz "gençlik" deyince aman üniversiteyi kazansın, bunlar yurda yerleşsin, yurtta bunlara bakalım, yüzde kaçını yerleştirdik, yüzde kaçını okuttuk, bilmem neyin başarısı vesaire falan... Şimdi, Sayın Bakanım, bizim şu anda bütçelerdeki temel sıkıntımız şu: Her bakanlık böyle, sizler gibi kitapçıkla geliyor ve burada hep dağıtılan paralar yazıyor. Mesela, direkt açtım buradan da işte "Şu kadar personele şunu yaptık, şu kadar program açtık, şu kadar kaynak ayırdık." Bakın, hep dağıtılan para yani bütçeden alınan paranın nasıl dağıtıldığı ama bu kitapçıklarda hiç şu yok: "Bağımlılık oranını düşürdük. Gençlerin sanal bahis oynama oranı şuydu, şuradan şuna düşürdük." Ne eğitimde ne evde olan gençlerin sayısının oranını şuraya düşürdük. Şu kadar genci dönüştürdük." Hiçbir şey yok, onlar yok. Mesela, burada yine ben konuşmanızı okuduğumda, işte, ne diyorsunuz? "Genç Çiftçi Programı'nda gençlerimiz tarımsal üretimi yerinde tecrübe derken bilgi ve birikimlerini de üretime dönüştürme imkânı buluyorlar." Tamam, programı yapmışız ama bu ülkedeki çiftçi yaş ortalaması 59. Şimdi, yirmi beş yıllık bir AK PARTİ iktidarı var. Bu programlar çerçevesinde artık burada sonuç da beklerdim ben "Bu programlar çerçevesinde 59 olan yaş 55'e indi, 50'ye indi, 45'e indi. Şu kadar genç çiftçi kazandırdık." Bu kadar, milletimizin dişiyle tırnağıyla oluşturduğu bütçeden harcanan paraların, programların sonuçlarının etkin olmadığını görüyoruz. Etkin değil ki burada da hiç övünülmüyor. Sadece sizin Bakanlığınızda değil birçok bakanlıkta öyle. Ya, parayı herkes dağıtır Sayın Bakanım, parayı herkes dağıtır; oturur, o programa at 5 milyar, o programa at 3 milyar, ona at 20 milyar. Önemli olan, bunun etkinliği ne oldu? Devletin kaynağını biz bu çiftçi programına aktardık da ne oldu? Gençlik merkezi programlarına aktardıktan ne oldu bunlar? Ne olarak bize döndü? Neye dönüştürdü? Ama maalesef, görüyoruz ki şu anda -gençlerle ilgili özellikle-gençlerimizle ilgili bağımlılık artıyor, genç

işsizliği düşmüyor -artmasa bile düşmüyor- gençlerimizde bir dönüşüm olmuyor. Mesela, şu programda ben yapay zekâyla ilgili özel bir alan beklerdim. Şu anda dünyanın gündemi, herkesin gündemi yapay zekâ, öyle bir dönüşüm çağındayız ama gençlerimize şu anda yapay zekâ farkındalığı vesaireyle ilgili neler var, onu bilmiyoruz. Onun için, Gençlik ve Spor Bakanlığının -bir an önce sadece yurt odaklı yani gençlere biz yurt yaparız, yurtlarda barındırırız, bunların yemeğini sağlarız vesaire gibi, bu bir kol- ana stratejiden uzaklaşmaması gerektiğine inanıyorum. Şu anda gençlerimizi biz kaybediyoruz. En önemlisini söyleyeyim: Gençlerimiz sahada yok. Hale gidiyorum, artık Suriyeli vatandaşlar hali yönetir hâle gelmiş. Her şeyin çırağı, bir sonranın ustasıdır. Gençler tabanda bir çıraklık yapacak ki sonra usta olacak. Otellere bakıyorum Sayın Bakanım, geçen baktım, Türk personel göremedim. Hani eskiden yine "housekeeping" falan yabancı olurdu, resepsiyonda Türk olurdu, Türk personeller olurdu; vallahi, şimdi, baktım, Türk göremedim. Hepsinin elinde "Google Translate" onla şey yapıyorlar resepsiyonda. Yani şimdi, bizim gençlerimiz nerede ya? Bu gençler bugün halde çalışacak, otelde çalışacak, berberde çalışacak; gidecek, traktörün başında gübre indirecek, yarın işin ustası olacak ama şimdi, işin ustası olacak gençler göremiyorum ve bu sanayiye de yansıyor. Şu anda çoğu esnafa bakın, iş adamına bakın, diyor ki "Vallahi, bizim çocuklar işe sarılmıyor, yurt dışına gitti. İngiltere'de eğitim görmeye gitti. Avrupa'ya gitti." Herkes şu anda işini ne yapacağını şaşırıyor yani sonraki kuşağa güvenip de işini büyütemeyen birçok firma görüyorum ben. Peki, bu gençler nerede nerede bu gençler? Niye gençlerimiz sahadan evet çekildi, ekranın karşısına çekildi, kendini içe kapadı? Neden? İşte, bunu araştırmamız lazım yoksa bugün yurtta 10 kişi kalır, yarın 50 kişi kalır; bugün şunu yaparız, önemli değil. Bakın, bütçenin dağılımı da bunu gösteriyor, bu 2027 bütçesi: Yükseköğretim ve destek hizmetleri yüzde 80, sporun geliştirilmesi yüzde 13, ikisi yüzde 93 yapıyor zaten. Gençlik sadece yüzde 4,41; yönetim ve destek 1,58. Bağımlılıkla mücadeleye 73 milyon 102 bin lira para ayrılmış, Bakanlık bütçesi içerisinde 0,0183 payı. Şu anda her mahalleye gidin, demografik özelliği fark etmeksizin, zengin mahalleye de gidin, fakir mahalleye de gidin, köye de gidin, bağımlılık her yeri sarmış durumda. Bizim verdiğimiz öneme bakın Sayın Bakanım, 0,0183 oranında bütçeden para ayırmışız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Onun için sizden ricam şu konuşmamın sonunda: Lütfen, strateji odaklı olalım. Gençliğe bir istikamet çizelim, bir gençlik vizyonu koyalım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Son konuşmacı Resul Kurt.

Buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar; Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2027 yılı bütçesi üzerine değerlendirmelerimizi paylaşırken gençlerimizin potansiyellerini ortaya çıkaran ve sporu toplumun her kesimi için erişilebilir kılan çalışmaları da ele almak gerekiyor. Sayın Bakanımızın bütçe sunumunda ortaya koyduğu çerçevede gençlerimizin eğitimden sanata, spordan gönüllülüğe ve kişisel gelişime kadar hayatın farklı alanlarında desteklenmesi, fikirlerini ve yeteneklerini geliştirebilecekleri imkânların artırılması hedefleniyor. Bakanlığımızın ülke genelinde 589 gençlik merkezi ve yerel yönetimler ile kamu kurumlarıyla iş birliği içinde hizmet veren 10.491 gençlik ve spor tesisi bulunuyor. 2026 yılında 247 tesis hizmete açılmış; 565 tesisin yapımı, 810 tesisin ise ihale ve proje hazırlıkları sürdürülmektedir. 2027 yılı gençlik çalışmaları için ayrılan 17 milyar liralık bütçenin önemli bir bölümü gençlik tesisleri ve etkinliklerine yöneliktir. Bu yatırımların şehirlerimizin gerçek ihtiyaçlarıyla buluşması büyük önem taşıyor. Özellikle 6 Şubat depremlerinden etkilenen şehirlerimizde gençlik ve spor tesislerinin yeniden yapılması, güçlendirilmesi ve yeni yerleşim alanlarının ihtiyaçlarına göre planlanması şehirlerin yeniden ayağa kalkma sürecinin önemli bir parçasıdır. Deprem sonrasında gençlik çalışanlarının, gönüllülerin ve antrenörlerin sahadaki katkısı, tesislerin vatandaşlarımızın kullanımına açılması Bakanlığımızın bu süreçte üstlendiği sorumluluğu da göstermektedir. Bu çerçevede, depremden ağır şekilde etkilenen seçim bölgem, memleketim Adıyaman'daki çalışmaları ve ihtiyaçları gündeme getirmek istiyorum. Adıyaman'da gençlerimizin sportif, fiziksel ve zihinsel gelişimini desteklemek, spora erişimini artırmak, spor kültürünü şehrimizin her köşesine yaymak amacıyla Adıyaman merkez ve ilçelerimizde toplam 17 proje yürütülmektedir. Bu projelerin 3'ü tamamlanarak hizmete sunulmuş, 4'ünde yapım ve uygulama çalışmaları devam etmekte, 10 proje ise proje ve planlama aşamasındadır. Tamamlanan işler arasında Çelikhan Spor Salonu onarımı, Merkez Kız Yurdunun bakım ve onarımı ile Besni Spor Salonunun zemin yenileme ve duvar koruyucu yapım işleri bulunmaktadır. Yapımı veya uygulaması devam eden projelerimiz arasında Merkez Yarı Olimpik Yüzme Havuzu, Besni Spor Salonu genel bakım ve onarımı, Gölbaşı Asfalt Mahallesi spor salonu, Bakanlığa bağlı yurtlardaki yangına dayanıklı kapıların değiştirilmesi var. Bu çalışmaların planlanan takvim doğrultusunda tamamlanması vatandaşlarımızın tesislerden güvenli ve kesintisiz biçimde yaralanması açısından önem taşımaktadır.

Sayın Bakanım, özellikle Adıyaman ilimiz Kâhta ilçemizde kapalı yüzme havuzumuz büyük bir tesis olarak faaliyete geçti, bunun açılışı için de bu vesileyle sizi Adıyaman'ımızda görmek istiyoruz.

Proje ve tamamlanma aşamasındaki yine, Gölbaşı, Çelikhan, merkez Altınşehir'deki tesislerimiz, Örenli TOKİ bölgesindeki ampute futbol sahası ve çelik çatılı gençlik merkezimiz, Atatürk Bulvarı Engelsiz Gençlik Merkezi, İndere TOKİ bölgesindeki gençlik merkezi, yeni Adıyaman Stadyumu, Gölbaşı Yarı Olimpik Yüzme Havuzu ve yine Kâhta Stadyumu beklentilerimiz arasında yer almaktadır. Bu projelerin hayata geçirilmesi Adıyaman'ın gençlik ve spor altyapısını güçlendirecek, çocuklarımızın ve gençlerimizin nitelikli tesislere erişimine önemli katkılar sağlayacaktır. Tesislerimizin güvenliği ve hizmet sürekliliği de yakından takip edilmektedir. Tesislerde periyodik kontroller yapılmakta, ihtiyaçlar tespit edilerek gerekli önlemler alınmaktadır. Bu kapsamda, tesislerimizin bakım ve onarım ihtiyaçlarıyla ilgili ödeneklerin karşılanması büyük önem taşımaktadır. Sayın Bakanım, deprem sonrasında oluşan yeni

yerleşim alanları Adıyaman'da gençlik ve spor hizmetleri planlanırken özel olarak dikkate alınmalıdır. İndere ve Örenli başta olmak üzere yeni yaşam alanlarında gençlerimizin spor yapabileceği, sosyal etkinliklere katılabileceği tesislere ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda, önümüzdeki dönemde ilimize yeni halı sahalar, bir olimpik yüzme havuzu, tam donanımlı bir sporcu eğitim merkezi kazandırılmasını talep ediyoruz. Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezinin Adıyaman'ımıza kazandırılması noktasında desteklerinizi bekliyoruz. Bu yatırımlar yalnızca tesis ihtiyacını karşılamayacak, gençlerimizin yeteneklerini geliştirmelerine, sporla buluşmalarına ve millî sporcular yetiştirme hedefimize katkı sunacaktır. Adıyaman'ın depremden sonra yeniden ayağa kalkma sürecinde gençlik ve spor altyapısının güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bakanlığımızın ilimizde yürüttüğü çalışmalar ve Adıyaman'a sağlanan destekler için başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Sayın Bakanımıza ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığımıza, Başkanımıza, emeği geçen tüm bürokratlarımıza teşekkür ediyor, devam eden projelerin tamamlanmasını ve planlama aşamasındaki yatırımların hayata geçirilmesini diliyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2027 yılı bütçesinin ülkemize, gençlerimize, spor camiamıza, kadim şehrimiz Adıyaman'a ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kurt, teşekkür ederim.

Böylece, Komisyon üyesi milletvekillerinin söz taleplerini karşıladık.

Şimdi Komisyon dışı söz talebi olan milletvekillerimizi sırasıyla sayıyorum: Sera Kadıgil, Sevda Karaca, Yasin Öztürk, Gökan Zeybek, Yüksel Taşkın, Yılmaz Hun, Nurten Yontar, Yüksel Selçuk Türkoğlu, Ali Fazıl Kasap, Mehmet Celal Fendoğlu, Aşkın Genç, Bilal Bilici, Mahmut Dindar, Mustafa Adıgüzel, Selcan Taşçı, Elif Esen, Ahmet Erbaş, Mehmet Tahtasız, Reşat Karagöz, Dilan Kunt Ayan, Cem Avşar, Hüsmen Kırkpınar, Murat Çan, Seyit Torun, Sabahat Erdoğan Sarıtaş, Gülcan Kış, Ali Gökçek, Suat Özçağdaş ve Mehmet Baykan.

İlk söz talebi Sera Kadıgil'in.

Süreler beş dakika, uzatma yapmıyorum.

Sera Hanım...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün 10 Kasım ve çifte bir yas yaşıyoruz, hem Millî Mücadele'mizin önderi ve cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü ölüm yıl dönümünde bir kere daha saygıyla anarak başlamak istiyorum hem de dün "HABAŞ" denilen suç mahallinde 17 işçimizi daha kaybettik. Bu, sadece son üç haftada yaşanan üçüncü ölümcül kaza oldu bu suç mahallinde. O yüzden, hakikaten bugün biraz çifte yas durumumuz var.

Bir de Sayın Bakan, dün tam sizin oturduğunuz yerde sözde Adalet Bakanı Akın Gürlek oturuyordu, biz de tam buradaydık, kendi yüzüne bazı şeyler söyledik. Mesela, Milletvekilimiz Ahmet Şık'ın muhalefet ettiği için yakın arkadaşı, Ahmet Saymadi'nin tutuklandığını, kendisinin de eşiyle ve kızıyla tehdit edildiğini buradan Genel Başkanımız vesilesiyle ilettik. Sayın Bakan yememiş içmemiş, bugün, bu sabah Yonca, Ahmet ağabeyin sevgili eşi evinden gözaltına alındı, şu an Çağlayan Adliyesinde savcının önünde ifade vermeye gitti. Sadece size değil buradaki bütün milletvekillerine ve Divana sormak istiyorum: Ben de burada şimdi konuşacağım, sizinle geçen dönem de teşrikimesaimiz oldu, kıyasıya kavga ettiğimiz de oldu, şimdi de kıyasıya eleştireceğim Bakanlığınızı, umut ediyorum ki topuklarıma sıktırmak ya da annemi babamı tutuklamak gibi bir şeye tevessül edecek kadar alçaklaşmamıştır hiç kimse. Hakikaten bu temenniyle başlamak zorundayım çünkü milletvekilliğinin milletvekilliği olmaktan toptan çıkarıldığı bir düzlemde geldik burada Komisyonda bütçe diye görüşme yapıyoruz şu anda.

Evet, sizin bütçenizi görüşüyoruz, gençlikten ve spordan sorumlu bakan olarak karşımda oturuyorsunuz da hangi gençlik diye başlamak gerekiyor galiba. Umutsuzluktan, yoksulluktan, kızgınlıktan, kırgınlıktan yaşam alanı tanımadığınız gençlerle başlamak zorundayız. Sabahtan beri herkes çok bahsetti ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerden, sunumumuzu titizlikle inceledim Sayın Bakan, burada istihdamdan ve iş sahibi olmanın ne kadar önemli olduğundan bahsediyorsunuz, 10 bin gencimize geçen sene, bu sene de 9 bin gence istihdam olanağı sağlamakla övünüyorsunuz. Şu anda 4,5 milyon genç, 15-29 yaş arası, 3 milyonu kadın, ne okula gidebiliyor, ne işe gidebiliyor "ev genci" diye tabir edilen genç sayısı 4,5 milyon. Gençlik Bakanı olarak karşımdasınız, iki yılda toplam 19 bin istihdamla övünmeniz bana çok enteresan geliyor.

Gençliğin genel bütçedeki payını konuşalım biraz mesela çünkü hani, gençlik bu kadar kötü durumda, anketlere bakıyorsunuzdur, kamuoyu araştırmalarını inceliyorsunuzdur benim gibi, hakikaten berbat durumda çocuklar. "Ne yapmıştır bu devlet, bu saray rejimi ne yapmıştır, mesela, Gençlik Bakanlığına biraz daha fazla bütçe vermiş midir bu işleri düzeltmek için?" diye bakıyorsunuz, yok. Saray rejimi geçen seneki bütçeyi de çok görmüş size, yüzde 46'dan yüzde 35'e düşürmüş genel bütçe içindeki payınızı. Bu arada, gençlik programlarının bütçelerini de inceledim, 20 milyona yakın gence ayda 60 TL vadediyor bu ülkenin Gençlik Bakanlığı şu anda ama hiç cimri olmadığı, çok cömert davrandığı bir kesim var; kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar, 2021'de 64 milyonken 2026'da 3,5 milyar TL'ye çıkmış. Cetvellerinize bakıyorum, görmüyorum, kim bu kuruluşlar; TÜGVA mı, kim mesela, Ensar mı? Kime veriyorsunuz siz bu 3,5 milyar parayı? Gençlerden sakındığınızı hangi sözde sivil toplum kuruluşlarına payı ediyorsunuz? Bunu bize açıklamayacak mısınız?

Kime gitmiyor bu paralar, onu da söyleyeyim, kısıtlı zamanım var. Mesela, ayda 4 bin lira bursla okumaya çalışan gençlere gitmiyor bu paralar. Günde 133 TL veriyorsunuz ya üniversite talebelerine, günde 133 TL. Bak, Boğaziçi Üniversitesine bir kayyum atadınız ya, bir senede 3 kere yemekhanesine zam yaptı, 85 lira şu anda orada yemek. Bu çocuklar hiçbir şey yiyip içmese, üç öğün

gitse o yemekhanede yemek yese ayda 7.200 TL sadece yemeğe vermesi gerekiyor, siz bu çocuklara 4 bin lira para veriyorsunuz. "Haydi, Sera abartma, Boğaziçinde de yemeyiversin." deseniz, en ucuz yemekhane 55 lira. "Haydi, üç öğün de yemesin, iki öğün yesin." deseniz, günde 110 lira ediyor arkadaşlar, 110 lira. Sadece karnını doyurmaya bile yetmiyor bu para bugün bir üniversite öğrencisinin. Gitmesin haydi, kantinde yesin desem, tost 200 lira ya! Bir tane tost almaya kalksa bu çocuk 200 lira.

KHK yurtlarından bahsediyorsunuz, yanınızda kadın bir bakan yardımcısı görmekten ben de çok mutluyum, ilk defa görüyoruz bu bütçede. Özellikle o yüzden Sayın Bakan Yardımcısına söyleyeceğim: Mesela, Gebze'de kına gecesi yapmışlar bir KHK yurdunda, itiraz eden öğrencileri de yurttan atmakla tehdit etmişler, haberiniz var mı? Bornova'da geçen hafta bir kadın öğrenci intihar etti. Geç gelirse ailelerini arıyorlar, özellikle size söylememin sebebi bu, erkekler ile kadınlar arasında çok ciddi bir ayrımcılık var, erkek öğrencilerin ailesi aranmıyor, kadın öğrencilerinki aranıyor. Daha acı bir şey söyleyeyim size: Erkek öğrencilerde yurt temizliği yapılırken kadın öğrencilerin yurtlarında "Siz halledersiniz." deniliyor, bunu özellikle not almanızı istiyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkürler.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) - Babamı tutuklamazsın değil mi Osman Bey? Akın'a söyle de o da tutuklamasın, ayıp çünkü. Korkmasın milletvekillerinden bu kadar, vallahi!

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası sayın Sevda Karaca'da

Sayın Karaca, buyurun lütfen.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Dün Mecliste milletvekillerini tehdit eden Akın Gürlek bugün tehdidin gereğini yaptırdı, Milletvekili Ahmet Şık'ın eşi Yonca gözaltına alındı. Sonra biz ona "sarayın, sermayenin kılıcı" "Sizden sayın değil, olsa olsa sanık olur." deyince kızıyorsunuz bize. Dün tehdidi burada yaptılar, hemen gereğini gözaltıyla yaptılar. Şimdi, yargıyı siyasi intikam aracına çevirenler ne zannediyor, merak ediyorum. Ne zannediyorsunuz, mesela, siz azade mi kalacaksınız bundan? İşte, ülkenin gençlerine gösterdiğiniz memleket bu; hak yok, hukuk yok.

Bakın, Sayın Bakan, ben aylardır Antep'te işçi evlerindeyim neredeyse her akşam, ailelerin en büyük derdi uyuşturucu. Her yoksul evinde çocuk yaşta bağımlı var. Bakın, Antep'te kadınlar çocuklarını Menzil tarikatına götürüyorlar kendi elleriyle, uyuşturucu bağımlılığından kurtarmak için, devletten, belediyeden, sizden sürekli eli boş döndükleri için. Siz bunu belki sorun olarak görmezsiniz "Ne güzel, tarikata götürüyorlar." diyebilirsiniz "Ne güzel işte." diyebilirsiniz, galiba tam da bu yüzden herhâlde gençlik bütçesinde bağımlılıkla mücadele programı bütçeden yine en düşük payı almış. Geçen sene eleştirdik az diye, bu sene daha da azaltmışsınız. Hedefiniz 750 bin gence sadece eğitim vermek, bağımlılıkla mücadeleden anladığınız tek şey bu. Bakanlık genç başına yalnızca 97,47 lira ayırmış, ben sizi buradan Antepli annelere şikâyet ediyorum Sayın Bakan, tarikatlara çocuklarını uyuşturucudan kurtarsınlar diye teslim etmek zorunda olan annelere sizi şikâyet ediyorum.

Bu ev buluşmalarında bir gerçek daha çıktı ortaya. Biz o evlerde çocukların gecenin bir yarısı işten geldiğini gördük çünkü ağabeyler ya işsiz ya da Başpınar Organize Sanayi'de üç kuruşa talim, babaların elleri çolak, iş kazası geçirmişler ve onlara verdiğiniz üç kuruşluk engelli maaşına mahkûmlar. Bu çocuklar bodur, yorgun, gözlerinin altı çökmüş. Bakın, MESEM mezunu bir genç anlatıyor, elektrik tesisat mezunu: "Ben bu bölüme girdiğimde 14-15 yaşlarında çocuktum, şu an 18 yaşındayım, bel, sırt, boyun ağrıları, saç dökülmesi, kalp sıkışması, bir ton sorunla mezun oldum, bir tane güzel lise anım yok. Gençlik nedir, bilmiyorum. Geriye dönüp baktığımda gördüğüm tek şey karanlık." diyor. Bakın, 18 yaşında bir genç "Gördüğüm tek şey karanlık." diyor.

Siz bu ülkenin gençleri için sadece evlilik algısı araştırması yaptınız, gençlik örgütümüz Emek Gençliğinin İstanbul gençliği ve MESEM'li öğrencilerle ilgili araştırmalarına, anket sonuçlarına bir bakın bari. Üniversite öğrencilerinin yüzde 82'si çalışıyor Sayın Bakan ya çalışmış ya da çalışmak zorunda ama sizin parlattığınız programlarınızda çalışmıyorlar. Nerede çalışıyorlar, biliyor musunuz? Garsonlukta, baristalıkta, komilikte, mutfaklarda, sigortasızlar, güvencesizler, düzensiz çalışıyorlar. Borçluluk oranlarına bakar mısınız, daha üniversitenin 2'nci sınıfında her 2 öğrenciden 1'i borçlu. Nerede bu gerçekler sizin sunumunuzda? Siz sunumunuzda kendi yürüyüşlerinizi öve öve anlattınız, bakın, bu ülkede gençler kendi talepleri için yürüyüşlere katılınca yurtlardan atılıyorlar, bursları kesiliyor, evleri basılıp gözaltına alınıyorlar, aileleri tehdit ediliyor. Ne istiyorsunuz gençlerden?

Siz şimdi değerlerden bahsediyorsunuz. HABAŞ'ta iş cinayetinde katledilen 25 yaşındaki Kaan Özçelik'in kız kardeşi Şevval'i dinlediniz mi bugün? Seri cinayet mahalline dönüşen bu mimli fabrikada diyor ki: "Ağabeyime dediler ki 'Eğer iş kazası dersen seninle uğraşırlar.'" Uğraşmışlar işte, şimdi kemiğinin üstünde eti kalmadı Kaan'ın, ağabeyinin, bunun hesabını soruyor. Bakın, HABAŞ'ta ilk gününde, ilk iki saatte ölen işçinin çocuğu ne diyor, biliyor musunuz? "Bize bir açıklama bile yapmıyorlar, iki saatlik işçinin ne işi var kazan temizliğinde?" Bir çocuk söylüyor bunu. Sizin çocuklara verdiğiniz hayat dersi bu işte, bu kadar. Madalyonun öbür yüzünde ama "nepo baby"leriniz var, sevgili çocuklarınız var, Fahrettin Altun'un oğlu 20 yaşında tarım şirketi kuruyor, 23 yaşında milyoner oluyor, Genel Başkan Yardımcınız Hayati Yazıcı'nın oğlu fon vurgununda servet götürüyor, Kırklareli Milletvekiliniz Ahmet Gökhan Sarıçam'ın 25 yaşındaki oğlu 3 milyarlık ihaleye konuyor, Karaman Milletvekilinin 19 yaşındaki oğlu üniversite eğitimi devam ederken ne hikmetse Kars Valiliği Özel Kalem Müdürlüğünde istisnai memur olup oradan Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna atanıyor, Adana Milletvekiliniz Necdet Ünüvar'ın oğlu KPSS'ye bile girmeden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinde birinci derecede kadrolu Bakanlık müşaviri oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Yasin Öztürk'te.

Buyurunuz lütfen.
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Çok özür dileyerek ben bir dakika istiyorum.
OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Hayır, veremiyoruz.
Sayın Öztürk, buyurunuz lütfen, sürenizi başlattım.
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Dün burada sorduğum yanlış bir soruyu düzeltmek istiyorum.
OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Karaca, süreniz bitti.
SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - "Utanmıyor musunuz?" dedim, oysa siz zaten söylemiştiniz "Utanmıyorum." diye...
OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Süreniz başladı Sayın Öztürk, siz bilirsiniz.
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Benim suçum ne ya!
OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Ama siz devam edin lütfen.
YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Bu sesten ben nasıl konuşabilirim.
OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Tamam, başlatıyorum.
Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini yalnızca bir harcama cetveli olarak değil gençlerin geleceğe ne kadar umutla baktığının, sporun toplumun her kesimine ne ölçüde ulaştığının göstergesi olarak değerlendirmek gerekir. Önümüzdeki teklifin büyüklüğü dikkat çekicidir ancak gençlerin hayatında karşılığı olmayan bir bütçe ne kadar büyük görünürse görünsün işlevini yerine getirmiş sayılmaz. Bakanlığın 2026 yılı başlangıç ödeneği 300 milyar civarındaydı, 2027 için teklif edilen tutar 400 milyara yakın; yaklaşık yüzde 33'lük bu artışın hangi somut sonuçlara dönüşeceği açıklanmaya muhtaçtır çünkü gençler bugün barınma ve geçim kaygısıyla eğitimini sürdürmeye, iş bulmaya ve kendi hayatını kurmaya çalışıyor. Bütçe artarken bu kaygılar azalıyor mu? Bakanlığın asıl meselesi budur ve bu olmalıdır. Teklifin yaklaşık 320 milyar lirası yükseköğretim programına ayrılıyor, bu kaynak içinde burs ve kredi destekleri ile yurt hizmetlerinin önemli bir yeri var. Elbette öğrenciyi desteklemek Bakanlığın temel görevlerindendir fakat destek, öğrencinin yalnızca bugününü kurtarmaya değil, eğitimini tamamlayabilmesine, nitelikli barınmasına ve geleceğe borç yükü altında başlamamasına imkân vermelidir. Bursun kapsamı ve miktarı, yurt kapasitesi, yemek ve barınma koşulları birlikte ele alınmalıdır. Öğrenci ay sonunu getirmek için çalışmak zorundayken dersinden kopuyorsa burada başarıdan söz edilemez. Gençlik programına ayrılan yaklaşık 17,6 milyar lira; gençlerin sosyal, kültürel ve kişisel gelişimine ayrılacak kaynağın ne ölçüde yeterli olduğunun sorusunu doğuruyor. Bakanlığın kendi hedefleri, gençlik merkezlerinin etkinliklerine ve katılımcılarına ilişkin ölçülebilir göstergeleri içeriyor. Bu merkezler, gençlerin gerçekten uğradığı, fikir ürettiği, sanatla ve bilimle buluştuğu güvenli alanlara dönüşmelidir. Gençleri yalnızca etkinlik sayısıyla değil bu hizmetlerden kimlerin yararlanabildiği ve hayatlarında neyin değiştiğiyle değerlendirmek gerekir. Kırsaldaki imkânı kısıtlı ailelerdeki gençler ve engelli gençler için erişilebilir hizmet sağlanmalıdır.

Sporun geliştirilmesi ve desteklenmesi için yaklaşık 56 milyar lira öngörülüyor. Bu kaynak yalnızca büyük tesislerin yapılmasına değil mevcut tesislerin bakımına, mahallelerde ve ilçelerde spor imkânlarının yaygınlaşmasına, amatör kulüplerin ayakta kalmasına ve sporcuların yetişmesine hizmet etmelidir. Bakanlığın hedeflerinde, tesislerden yararlanan kişi sayısı ve spor kulüplerine verilen destekler yer alıyor. Şimdi soruyoruz: Kız çocukları, engelli gençler ve dar gelirli ailelerin çocukları spor alanlarına eşit biçimde ulaşabilecek mi? Başarı yalnızca madalya sayısıyla ölçülmez, spora katılan çocukların ve gençlerin sayısı da belirleyicidir. Bakanlık gençlik hizmetlerini planlamak, yurtları güvenli ve nitelikli işletmek, sporu tabana yaymak ve kamu kaynağının hesabını vermekle yükümlüdür. Bunun için yerel yönetimler, üniversiteler, kulüpler ve sivil toplumla düzenli iş birliği kurulmalı, ödenek ile gerçekleşen hizmet arasındaki fark kamuoyuna açıkça gösterilmelidir. Hedefler ölçülebilir sonuçlarla ve bölgesel dağılımla birlikte izlenmelidir. Raporun performans bölümünde gençlik merkezlerinde yapılan proje, etkinlik ve katılımcı sayılarına yer veriliyor. Bir etkinliğe kaç kişinin katıldığını bilmek, o etkinliğin gençlerin becerisine, istihdamına ve sosyal hayata katılımına ne kattığını göstermez. Bakanlık, gençlerin bu hizmetlere erişimdeki gelir durumu, yaşanılan yer ve engellilik durumuna göre oluşan farkları da açıklamalıdır. Aynı yaklaşım, spor yatırımları için de geçerlidir. Tesisin açılmış olması, tesisin etkin kullanıldığını ve gençlerin düzenli spor yapabildiğini kanıtlamaz. Kullanım, bakım, erişilebilirlik ve bölgesel ihtiyaçlar birlikte izlenmelidir. İller arasındaki imkân farkları görünür kılınmadan ülke çapında fırsat eşitliği sağlandığı da söylenemez. Aksi hâlde bütçe yapılan işi anlatır, gençlerin hayatında değişen bir şeyi anlatmaz. Komisyonun önüne konulan hedefler bu yönden daha anlamlı ve denetlenebilir olmalıdır. Bakanlık yıl sonunda yalnızca ne kadar harcadığını değil, hangi gencin hangi hizmete ulaştığını, bağımlılıkla mücadeleden ve sanal bahis sarmalından gençlerimizi ne kadar uzaklaştırdığını ve bu hizmetin ne sonuç verdiğini de ortaya koymalıdır. Biz İYİ Parti olarak gençlerin borçla, umutsuzlukla ve fırsat eşitsizliğiyle baş başa bırakılmasını kabul etmiyoruz. Bu bütçenin başarısını harcanan para değil, öğrencinin insanca barınabilmesi, gencin iş ve üretim hayatına katılması, her çocuğun spor yapabilmesi belirleyecektir. Gençlere slogan değil adil fırsat, sporculara övgü değil sürdürülebilir destek, öğrencilere belirsizlik değil güvence sunulmalıdır. Bakanlıktan beklentimiz, bu büyük bütçeyi gençlerin hayatında ölçülebilir ve kalıcı iyileştirmeye dönüştürmesidir diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Gökan Zeybek'te.
Buyurunuz lütfen.
GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bugün 10 Kasım, Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının 88'inci yılında saygı, minnet, rahmet ve

özlemle anıyorum.

İzmir Aliağa'da HABAŞ tesislerinde yaşamını yitiren 18 emekçi kardeşimize... 37 iş güvenlik uzmanının çalıştığı bir iş yerinde meydana gelen bu kazayı da bir kaza değil bir cinayet olarak tanımlayarak sözlerime başlıyorum.

Sayın Bakanım, geçtiğimiz hafta İstanbul'da İstanbul Maratonu yapıldı, 48'inci kez yapılıyor ve bütün dünya tarafından takip edilen bir maraton. Yaklaşık 10 bin yabancı sporcu da bu maratona iştirak etti. Gençlik Spor İl Müdürü oradaydı, Atletizm Federasyonu oradaydı ama ne acıdır ki TRT orada yoktu. Dünyanın çok yakından takip ettiği böyle büyük bir organizasyonun, olimpiyat yapma iddiasındaki bir ülkede 60 binden fazla üniformalı sporcu kimliğiyle koşan insanın yer aldığı böyle bir etkinliğin TRT tarafından verilmemiş olmasını -ki geçmişte veriyorlardı- anlamakta çok zorluk çekiyorum. 2027 Avrupa Oyunları İstanbul'da yapılacak. Burada hem Millî Olimpiyat Komitesinin hem şu an tutuklu bulunan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun ve Spor Bakanlığının bu oyunların İstanbul'da yapılması için göstermiş olduğu çabayı takdirle karşılıyorum. 2027 yılı Avrupa Oyunları aynı zamanda Türkiye'nin olimpiyat yapma iddiasını da güçlendirecek önemli konu başlıklarından bir tanesidir. Niye bunu söylüyoruz? Çünkü olimpiyat yapmak demek, aynı zamanda sporcu yetiştirmek, bu sporcuları farklı branşlarda yarışır hâle getirmek demek ama daha da önemlisi, başta atletizm olmak üzere bu tür sporları izleyen insan kitlesini artırmaktan geçiyor. Olimpiyatların temel özelliği, başta atletizm olmak üzere, en çok madalya veren branşlar atletizm, yüzme, jimnastik gibi temel spor dallarında ülkenin nereye geldiğine çok dikkat etmek gerekir. Burada özellikle atletizm branşında -ki yaklaşık 48'e yakın madalya dağıtılmaktadır- Türkiye'nin çok uzun zamandır bu alana yatırım yapmadığını belirtmek istiyorum.

Şimdi, burada altyapılarla ilgili, ben bir ASKF yöneticisiyim, bir amatör spor kulüp başkanlığı yaptım, profesyonel kulüplerde yöneticilik yaptım. Sayın Başkanım, amatör spor kulüpleriyle ilgili bu vize ve lisans ücretlerinin artık kaldırılması lazım. Hele filiz lisans ücreti, 250 lira yani devletin buna ihtiyacı yok. Yani ilk kez spor yapacak olan bir çocuktan alınacak ücretin çıkarılması lazım, kaldırılması gerekir. Yine, bir başka önemli nokta şu: Küresel sporun yaygınlaştığı bir dönemde nasıl ki yurt dışındaki Türk ailelerin çocukları Almanya, Belçika, Hollanda, Avusturya Millî Takımlarında görev yapıyorlarsa, farklı branşlarda görev yapıyorlarsa, İngiltere'de bir Türk çocuğumuz teniste İngiltere'yi temsil ediyorsa Türkiye'de de ailesi burada doğmuş, çalışmak için gelmiş olan yabancı ailelerin çocuklarının da lisans işlemlerinin mutlaka buradaki yerli statüsünde tanımlanması gerekir.

Şimdi, burada Sayın Yerlikaya var, ben şunu belirtmek istiyorum: Biz eskiden olimpiyatlara giderken mutlaka güreşte birkaç madalya alırdık. Serbestte 2 ya da 3 altın iddiamız vardı; grekoromende, daha düşük sıkletlerde... Sonra ağır sıklette 2 büyük şampiyon yetiştirdik, biri federasyon başkanı oldu, diğeri de sporu bırakmak üzere. Şimdi, bakın, artık, bize kurada Moğolistan, Gürcistan, Azerbaycan, İran ve Dağıstanlı sporcular çıktığında "Eyvah, bu turu nasıl geçeceğiz?" diyoruz. Güreşte geriye doğru gidiş devam ediyor. Bu konularla ilgili, temel olarak altyapılardaki çocukların büyük oranda yağlı güreşe kayıyor olmasını doğru değerlendirmek gerekir. Eğer olimpiyatta bir iddiamız olacaksa güreşte minder güreşinin öne alınmasının şart olduğunu belirtmek istiyorum.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, geçtiğimiz yıllarda, 2022 yılında ben burada bir konuşma yaptım, uzun ama ayrıntısına girmeyeceğim. Türk futbolunun içine düştüğü en büyük konu başlıklarından bir tanesinin iddia ve bahis olduğunu, bunun futbol endüstrine olan güveni sarstığını, bundan kaynaklı olarak da futbol izleyicisinin azaldığını, televizyon gelirlerinin de 590 milyon dolardan 120 milyon dolara düştüğünü söylemişim 20 Nisan 2022'de. Bu yıl olaylar patladı, bu belli bir noktaya geldi. Futboldaki şikenin, bahsin ve bunun yarattığı bütün tahribatların giderilmesi gerekir.

Bir başka önemli nokta da şu değerli arkadaşlar: Türkiye'de altyapının en iyi kulübü Altınordu Spor Kulübü liglerden çekildi. Buca daha önce çekilmişti, Altınordu Spor Kulübü de çekildi. Bir yerlerde yanlış yapılıyor, bir yerlerde eksik yapılıyor; bunun mutlaka düzeltilmesi gerekir. Cengiz'i, Berke'yi, Çağlar'ı, birçok millî futbolcuyu yetiştiren spor kulübü liglerden çekiliyorsa burada bir şeyin yanlış olduğunu ortaya koymak gerekir diyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Aşkın Genç'te.

Buyurunuz lütfen.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; Sayın Bakan, 2027 yılında Bakanlığınıza yaklaşık 400 milyar lira bütçe öngörülüyor. Peki, bu kaynak üniversite öğrencisinin geçim sıkıntısını nasıl hafifletecek? 2026 yılında lisans öğrencisine verdiğiniz aylık burs veya öğrenim kredisi 4 bin lira, günlük karşılığı yalnızca 133 lira. Öğrenci KYK yurduna yerleşse bile yurt ücretini ödedikten sonra elinde kalan parayla bir ayın ulaşım, kitap, yemek ve temel ihtiyaç giderlerini karşılaması mümkün değil. EĞİTİM-İŞ'in 2026-2027 araştırmasında İstanbul'da en düşük ücretli KYK yurdunda kalan öğrencinin barınma, beslenme, ulaşım ve eğitim giderleri ile aylık yaşam maliyeti 26.108 lira olarak hesaplandı. Sayın Bakan, verdiğiniz 4 bin lirayla bu tutarın yalnızca yüzde 15'i karşılanıyor, aradaki fark 22.108 lira. Gencin ailesi bu parayı nereden bulacak? Aynı araştırmada burs alan öğrencilerin yüzde 91'i bursun aylık harcamalarına yetmediğini söylüyor. Ankete katılanların yüzde 34'ü okurken çalışıyor, çalışanların yüzde 71'i de kazandığı paranın masraflarına yetmediğini belirtiyor. Öğrenci bursla geçinemiyor, çalışınca da açığı kapatamıyor. Bu tabloyu hangi başarı hikâyesiyle açıklayacaksınız? Bakanlığınızın 2025 Faaliyet Raporu'nda 631.134 öğrenciye burs, 845.496 öğrenciye öğrenim kredisi ödendiği yazıyor. Destek alanların yarıdan fazlası karşılıksız burs değil, geri ödeyeceği kredi

almış. Üniversiteyi kazanmak neden gençlerimiz için borçlanmak anlamına geliyor? Karşılıksız bursların payını artırmak için hangi somut adımları atacaksınız? Gelelim barınmaya. Eylül ayında ilk yurt yerleştirilmesinde, başvuranların yüzde 90'ının yerleştirildiğini açıkladınız, sonra yedek yerleştirmeler yapıldı ama ilk yerleştirmede dışarıda kalan öğrencilerin ne kadar beklediğini ve bu sırada nerede barındığını da öğrenmek isteriz. Bir öğrenci üniversiteyi kazanıp haftalarca yurt sırası beklemek zorunda mı? Kayseri'de başvuran, yerleşen ve hâlen bekleyen öğrenci sayısı ne kadar? Yedek yerleştirmelerin başlamış olması bekleyen öğrencinin barınma giderini ne yazık ki ortadan kaldırmıyor. Öğrencilerin ne kadar süre beklediğini ve geçici barınma için hangi destekten yararlandıklarını il il açıklamanızı bekleriz. Yurda yerleşen öğrencinin de can güvenliğinden emin olması gerekiyor. 2023'te Aydın'da Zeren Ertaş'ı KYK yurdunun asansöründe kaybettik. Türkiye genelinde yurt asansörlerinin son denetim sonuçları ne durumda? Kaç asansör kusurlu bulundu, kaçında bakım tamamlandı? Arıza bildirimlerinin takibi, periyodik denetimler ve kullanım dışına çıkarılan asansörlerin onarım süreleri konusunda da açıklama bekliyoruz. Çocuklarımızın güvenliği şansa bırakılamaz.

Seçim bölgem Kayseri'deki eski yurt binalarının depreme dayanıklılığı meselesini de gündeme getirmek isterim. Kayseri'deki eski yurtların deprem performans analizleri tamamlandı mı? Depreme dayanıksız olduğu belirlenen binalar için hangi önlemler alındı? Güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması gereken yurtlar için takvim nedir? Gençlerimizin barındığı binaların güvenliği konusunda belirsizlik oldukça sıkıntılı. Eski yurtlarımızın depreme dayanıklı hâle getirilmesi için gerekli çalışmaların gecikmeden yapılmasını sizlerden bekliyoruz.

Ayrıca, Sayın Bakan, OECD'nin Eylül 2026'da yayımladığı eğitim raporuna göre Türkiye'de 18-24 yaşındaki gençlerin yüzde 30,9'u ne eğitimde ne de istihdamda, OECD ortalaması ise yüzde 14,1 yani Türkiye'de neredeyse her 3 gençten 1'i ne okuyor ne de çalışıyor. OECD ortalamasının 2 katından fazla olan bu tabloyu değiştirmek için Bakanlığınız hangi somut hedefleri belirledi?

Spor yatırımlarına da değinmek isterim. 2025 itibarıyla 4.551 spor tesisinden söz ediliyor. Peki, Kayseri'nin 16 ilçesinde kaç çocuk ücretsiz ve düzenli spor eğitimi alıyor? Hangi ilçelerde tesis ve antrenör eksikliği var? 2027'de bu eksiklikleri hangi yatırımlarla gidereceksiniz?

Sayın Bakan, gençlerimizin üniversiteye borçla başlamasını, barınmak için çaresiz kalmasını ve kaldıkları yurdun güvenliğinden endişe etmesini olağan karşılayamayız. 2027 bütçesinde bu sorunların çözümü için hangi somut adımlar atılacak, ne kadar kaynak ayrılacak ve ne zaman sonuç alacağınızı açıklamanızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Yılmaz Hun'da.

Buyurunuz lütfen.

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve basın emekçileri; iktidar milletvekilleri bugün umutlu bir gerçeklikten ve umutlu yarınlardan söz ettiler ama ne yazık ki içinde yaşadığımız gerçeklik asla böyle bir gerçeklik değildir. İsterdim ki umuttan bahsedeyim ama ne yazık ki Bakanlık politikalarınızın yol açtığı umutsuz bir tablodan söz edeceğim.

Bakanlığınızın sitesinde misyonunuz şöyle açıklanıyor Sayın Bakan: "Gençlik ve spor alanlarında yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir politikalar üreterek bilimde, kültürde, sanatta ve sporda donanımlı gençler yetiştirmek; spor kültürünün geniş kitlelere yayılmasını teşvik ederek dünyada güçlü bir spor ülkesi olmak." Misyonunuzun sorunlu olmasını şimdilik bir yana bırakalım ve realitede nasıl bir gençlik inşa ettiğinize bir bakalım. Habitat Derneğinin Nisan 2026'da yayınladığı araştırmaya göre gençlerin yüzde 72'si "İş arasam da kolay kolay bulamam." derken, iş arayan gençlerin de yüzde 84'ü umutsuz. Gençler arasındaki işsizliğin ve umutsuzluğun etnik ve toplumsal cinsiyet boyutları da var.

Sayın Bakan, TÜİK'in 2025 yılı il verilerine göre genç istihdam oranının en düşük olduğu 2 il, biri Hakkâri, diğeri de Van'dır. 2024 yılında Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri illeri kadın istihdam oranının en düşük olduğu illerdir. Eşit yurttaşlığın olmadığı, gençlere yönelik antidemokratik, keyfî ve ölçüsüz tutuklamaların gırla çoğaldığı, liyakatsizlik ve torpil gibi usulsüzlüklerin neticesinde emeklerinin gasbedildiği ve emeğiyle bir yere geleceklerine dair inançlarının yıkıldığı, iş bulanların ucuz iş gücü olarak iliklerine kadar sömürüldükleri bu memlekette on binlerce genç kurtuluş olarak maalesef ülkeden ve sizden yurt dışına kaçmak yollarını, çarelerini aramaya çalışıyor. Yapılan bağımsız araştırmalarda ülkede her 3 gençten 1'isi fırsat bulursa yurt dışına yerleşmek istediğini belirtiyor. Etnik ve dinî kimliklerinden ya da cinsel yönelimlerinden dolayı dışlanma, ayrımcılığa uğrama ve ezilme gibi nedenler gençler arasında yurt dışına göçü hızlandırıyor. Bakanlığınızın olanak ve imkân sağlayamadığı gençler kurtuluşu çeteleşmekte buluyor. Evde yiyecek bulamayan çocuklara bir yemek ısmarlanıyor, cebine biraz harçlık koyuluyor, karşılığında ise ya uyuşturucu sattırılıyor ya da birileri öldürtülüyor.

Sayın Bakan, memlekette çocuklar 13 yaşında torbacı oluyor, 15 yaşında tetikçi yapılıyor. Bu ülkeye torbacı ve tetikçi değil, bu ülkeye doktor lazım, bilim insan lazım. Çocukların, gençlerin... Geleceğe güvenle bakan gençlik lazım.

Bakın, önceki dönemlerde olduğu gibi sizin Bakanlığınız döneminde de futbol gibi kültürel etkileşimi ve iletişimi artırarak barışçıl ve demokratik bir gençliğin oluşmasına katkı sağlaması gereken sportif bir faaliyet, sırf gerekli bütçe ve destek sağlanmadığı için bitme noktasına gelmiştir. Hakkâri'de amatör futbol liglerinde mücadele eden 5 futbol kulübü ekonomik sıkıntılar nedeniyle ligden çekilmek zorunda kaldı. Hâlbuki spor yatırımlarının geri bırakılmış bölgelerde artırılmasıyla birlikte bu tür sorunların üstesinden kolaylıkla gelinebilir.

Bunca yıldır devam eden ekonomik kriz, yüksek enflasyon ve işsizlik, adına "ev genci" denilen bir sosyolojik grubun oluşmasına neden olmuştur. Bakanlığınız özellikle geri bırakılmış bölgelerde spor yatırımlarını artırarak gençler arasındaki iletişimi ve etkileşimi artırabilir ve demokratik bir gençliğin oluşmasına katkı sunabilir.

Somut bir öneri: Hakkâri'de futboldan çekilme kararı alan 5 takıma futbola dönmeleri için bölge takımlarının koşullarını dikkate alarak lisans ve futbolcu işlem ücretlerine yönelik düzenleme yaparak işe başlayabilirsiniz.

Bu tabloya bakacak olursak sorunlu olan vizyonunuzun ve misyonunuzun bile gerekliliklerini yerine getiremediğiniz açıktır Sayın Bakan. Demokratik, laik ve barışçıl bir gençlik yerine uyuşturucu baronları için torbacı ve tetikçi, sermaye patronları için ise sömürülecek işçi yetişiyor. İktidarınızda bir gençlik inşası değil, bir gençlik kıyımı söz konusudur. Koca bir gençliği maalesef heba ediyoruz Sayın Bakan.

TÜİK verilerine göre genç istihdam oranının en düşük olduğu iller Kürt illeridir ve bu oran kadınlarda daha da yüksek gözükmektedir. Etnik kimliği, cinsiyeti, inancı, cinsel yönelimi veya yaşadığı bölge nedeniyle ayrımcılığa maruz kalan gençlerin eşit fırsatlara erişimini sağlamak için herhangi özel bir programınız var mıdır diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Hun, konuşmanızda "Kürt illeri" dediniz. Anayasa'nın 3'üncü maddesi gereğince devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu belirtilmiştir. Sayın milletvekillerinden yapacakları değerlendirmelerde Anayasa'nın bu hükmü doğrultusunda gerekli hassasiyeti göstermelerini rica ediyorum.

Evet, şimdi de söz sırası...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Ök, söz talebim var.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Buyurun Sayın Tanhan.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan, bu Komisyonda daha önce de ifade ettik demek ki tekrar tekrar ifade etmek gerekiyor. Türkiye'de Kürt olmak bir hakikat, kürdistan bir hakikat. Bunu söylerken "Kürt coğrafyası, kürdistan veya Kürt illeri" dediğimizde bir ayrımcılık söz konusu olmuyor, bir ayrımcılık talebimiz veya özerklik durumumuz olmuyor. Tamamıyla Kürtlerin yoğun yaşadığı, Kürtlerin bir arada yaşadığı ve cumhuriyetten beri Meclisin de tutanaklarına geçtiği gibi "kürdistan" denilir oraya. Dolayısıyla bir hakikati ortaya koymak Anayasa'nın 3'üncü maddesini ihlal etmiyor. Bunu da tutanaklara geçmesi için söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, siz ifade ettikçe biz de uyarmaya devam edeceğiz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Nurten Yontar'da.

Buyurunuz lütfen.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kurucusu Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ölüm yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyorum.

Bütçeniz 2026 yılına göre yüzde 33,1 oranında artış öngörüyor ancak Bakanlığın toplam bütçe ödenekleri içindeki payı 1,5'ten 1,4'e geriliyor. Bütçe büyüyor ama gençliğin bu bütçeden aldığı payın düştüğünü görüyorum. Bunu nasıl izah ediyorsunuz? 400 milyarlık bütçenin sadece 24,2 milyar lirası sermaye yatırımlarına ayrılmış. Biz bu bütçede yalnızca harcama kalemlerini değil, gençlerimizin yaşam kalitesini artıracak somut sonuçları da görmek istiyoruz.

Sayın Bakan, sunumunuzda her şeyi o kadar hızlı okudunuz ki hayran kaldım. 589 tane gençlik merkezinden bahsediyorsunuz ama Tekirdağ'da nereye gizlendi bu gençlik merkezi? Ben görmedim, bilmiyorum. Yine, sunumunuzda 4 ilimizde engelsiz gençlik merkezi kurmakla övündünüz. Sayın Bakan, Allah aşkına, geri kalan 918 ilçede engelli vatandaşlarımız hangi gençlik merkezlerine ulaşacak? Onlara böyle bir yer yapmayı düşünüyor musunuz?

2025 yılı Sayıştay raporlarına bakabildiniz mi? Bazı yurt binalarına yapı kullanma izni belgesi alınmadan öğrenci yerleştirildiği, yangın güvenliğine ilişkin itfaiye raporlarının ise sonraki süreçlere bırakıldığı belirtiliyor. Daha da vahimi inşaatı tamamlanmamış bazı binaların tamamlanmış gibi bedellendirilerek kamulaştırıldığı tespit edilmiş. Kaç yurtta iskân belgesi bulunmuyor? Kaçında yangın güvenliği eksiklikleri tespit edildi? Bu eksiklikler giderildi mi? Sorumlular hakkında hangi işlemler yapıldı?

Sayın Bakan, Bakanlığınız yurtlarının 1 milyonun üzerinde yatak kapasitesine ulaştığını açıklıyorsunuz. 2 kişilik odaların 4, 4 kişiliklerin 6 kişiye çıkarıldığı koşullarda gençlerin ders çalışma, dinlenme ve özel yaşam hakları nasıl korunacak? Yapılan yurtlar ile yüksekokullar arasında Tekirdağ'da en azından 60 kilometrelik mesafe var. Bu çocuklar gelip gitmekte, bu masrafları karşılamakta çok zorlanıyor. Kiralama yoluyla yurda dönüştürülen binaların yangın merdivenleri, asansörleri ve ortak kullanım alanları yeterince denetleniyor mu?

Sayın Bakan, bir de konutlar öğrencilere ev olarak değil, oda oda kiralanmakta. Hiç bu tür konutları denetlediniz mi veya denetleyebiliyor musunuz? 2026 yılında öğrencilere verilen aylık burs ve öğrenim kredisi 4 bin lira. 4 bin lirayla hangi üniversite öğrencisi ulaşımını, beslenmesini, kitaplarını ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak? Gençlere borç vermeyi sosyal politika olarak sunamazsınız. Gençlerin geleceğini borçlandırmak yerine karşılıksız burs imkânlarını genişletmelisiniz. 2027 yılında burs ve krediler için hangi tutarı öngörüyorsunuz? Karşılıksız burs alan öğrencilerin sayısını artıracak mısınız?

Bir başka önemli mesele de spor yatırımları. Bu katıldığım ve söz aldığım 4'üncü bütçe görüşmesi. Dört yıldır bu kürsüden Tekirdağ'da spor tesislerinin yetersizliğini ve vatandaşlarımızın bu tesislere erişimde yaşadığı sorunları ısrarla gündeme getiriyorum. Bunu sizinle bilfiil bire bir yolda da dile getirdim. Ancak aradan geçen yıllara rağmen sorunların çözümüne yönelik somut ve kalıcı bir adım atılmadığını görüyorum. Çerkezköy, Kapaklı, Süleymanpaşa, Saray, Muratlı olmak üzere tüm ilçelerimizde gençlerimizin ihtiyaçlarına cevap verecek, modern, erişilebilir çok amaçlı spor komplekslerinin artırılması gerekmektedir. Mevcut tesislerin kapasitesi düzeltilmeli, bakım ve donanım ihtiyaçları, amatör spor kulüplerinin antrenman ve müsabaka alanlarına erişiminde yaşanan sorunlar kapsamlı biçimde değerlendirilmelidir. Süleymanpaşa'da yaklaşık elli yıllık kapalı spor salonunun depreme dayanıklılığına ilişkin ciddi endişeler olmasına rağmen ve siz söz vermenize rağmen hâlâ Süleymanpaşa'da bir kapalı spor salonunun temeli atılamadı. Tekirdağ için planlanan yeni spor komplekslerini merak ediyorum. Bu yatırımlara ne kadar ödenek ayrıldı? Vergi vermede ilk 10'da olan şehrim maalesef ki yatırımlarda son 10'da yer almakta. Tekirdağ'ın gençleri vaat değil, spor yapabilecekleri modern tesisler arıyor.

Spor Toto kaynakları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu'nda.

Buyurunuz lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; efendim, öncelikle Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının 88'inci yılında rahmetle, duayla, minnetle, şükranla anıyorum. Mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun. Emanetinin de sahipçisi olacağız.

Efendim, diğer taraftan, bu memleket Edirne'den Kars'a, Hakkâri'den Muğla'ya kadar, Sinop'tan Hatay'a kadar binlerce yıldır Türk yurdudur, Türk yurdu olarak kalacaktır. Farklı değerlendirmeleri de kınıyorum ve kabul etmediğimi belirtiyorum.

Türkiye'de, efendim, Sayın Bakanım, 10 binlerce hakemimiz var, yıllardır liglerimizde görev yapan, uluslararası tecrübe kazanmış, hakemlik müessesesinin bütün aşamalarından geçmiş, yetişmiş insanlarımız var. Ancak 20 Ekim 2026 tarihinde Merkez Hakem Kurulu Başkanlığına İngiliz Anthony Taylor getirildi. Kurulun üyeliklerine de İngiliz Alan Snoddy ve Sırp Igor Radojicic atandı. Türk hakemliğinin temsilcilerinden sadece Barış Şimşek Kurulda yer alabildi. Yani MHK Başkanı yabancı, Kurulun 3 üyesinden 2'si yabancı. "Türkiye Yüzyılı" derken hakemlerimizde anlaşılan Anthony yüzyılı olmuş. Bu çeyrek asırdır yönettiğiniz memleketin finalinde hakemliğin geldiği noktanın acı bir göstergesidir. Türk hakemlerinin köküne kıran mı girdi Sayın Bakan? Bu ülkede bu görevi yapacak yetişmiş bir Türk hakemimiz yok mu? Niye yetiştiremediniz? Çeyrek asır memleket yönettiniz de bahse, suça karışmamış, hem vücudu çevik hem zihni çevik hem ahlaklı sporcu neden yetiştiremediniz? Efendim, bu tercih yıllardır emek veren Türk hakemlerini rencide etmiştir.

Futbola gelince benim bir şey dememe gerek yok. Futbol Federasyonu Başkanı Hacıosmanoğlu çıktı, dedi ki: "On beş yıl, yirmi yıl, otuz yıllık kokuşmuş futbolun faturasını bana kesemezsiniz." Bu bahsettiği yılların tamamı AKP iktidarının yıllarıdır. Sizin döneminizi Federasyon Başkanı "kokuşmuş" diye ilan etti, efendim, bilginiz olsun.

Yine, 2026-27 sezonunda Süper Lig kulüplerinin 14 yabancı futbolcuya kadar kadro oluşturmasına izin veriyorsunuz. Yabancı futbolcuya karşı değiliz de Allah aşkına, böyle bir spor olabilir mi? Türk gençleri nasıl yetişecek ve nasıl forma alacaklar? Bir tarafta altyapılarda yetişmek için mücadele eden binlerce genç, diğer tarafta milyonlarca euroluk yabancı transferler; kabul edilebilir bir durum değil. Gençlerimizin önünü açmak, altyapıları güçlendirmek ve yerli futbolcularımıza forma şansı vermek zorundasınız.

Şimdi gelelim gençliğimizin, öğrencilerimizin maddi, ekonomik durumuna. 2026 yılında üniversite öğrencilerine verdiğiniz aylık burs 4 bin lira, deminden beri bütün vekiller bahsediyor. Biz bu paranın alım gücünü göstermek için malum, tavuk döner fiyatları üzerinden bir hesaplama yaptık. 100 gram tavuk döner dürümün üç farklı işletmedeki fiyat ortalaması 321 lira. Bugün 4 bin liralık bursla 12,5 tavuk döner alınabiliyor. Günde bir dürümün aylık maliyeti 9 bin lira, öğrencinin bursu ise 4 bin lira, arada 5 bin lira fark var. Üstelik bu hesapta kahvaltı yok, akşam yemeği yok, ulaşım yok. Ezcümle, öğrenciler tıpkı emekliler gibi, tıpkı asgari ücretliler gibi açlığa ve yokluğa mahkûm edilmiş.

Sayın Bakan, bu amatör spor kulüplerinin -geçen seneki bütçede de aynen böyle söyledim- 600 tanesi sırada, Bursa'da da 5 tane kulüp var. İşte, Osmangazi, Yunuseli, Batı Trakya, Olimpik, Çağlayan Genç Yetenekler, Soğanlı, Alpagut; bunlar mağdur, sıra bekliyorlar. Neden bunların lisansları verilmiyor veya onayları yapılmıyor? Bu bürokratik engellerle ve bu duvarlarla bunlar bir şekilde karşı karşıya, muhatap olmak zorunda kalıyor. Kulüp kurmak isteyen gençlere hizmet etmek isteyen insanları bürokrasinin koridorlarında Allah aşkına, daha fazla yormayın. Efendim, bir de soru önergesi verdik, onun da bu konuda cevabını hâlâ bekliyoruz.

Yine, Türkiye Jimnastik Federasyonu tarafından her yıl düzenlenen Antalya Convention, antrenörlerimizin mesleki gelişim ve yeni teknikleri öğrenmesi açısından önemli bir organizasyon ancak 2026 için açıklanan katılım ücreti 2 kişilik oda için 27 bin lira,

tek kişilik oda için 40 bin lira, ulaşım masraflarını da eklediğinizde Allah aşkına, bu antrenörler kendilerini nasıl yetiştirecek, bu rakamlarla bunlar mümkün mü? Tabii ki değil.

Sayın Bakanım, ben size gençlikle ilgili gerçek bir fotoğrafı ortaya koymak isterim: Yanılmıyorsam bir buçuk, iki ay kadar önce MAK Araştırma bir gençlik araştırması yaptı; 8 bin gençle, yüz yüze, 18-33 yaş arası gençleri kapsayan bir araştırma. Burada çok fazla sonuç var, mutlaka dikkatinizi çekmiştir veya yetkili birimleriniz inceliyordur. Ben bir hatırlatma yapayım: Gençlerimizin yüzde 64'ü ne diyor, biliyor musunuz? Yüzde 64'ü "Eğer yabancı bir ülkeden -ne bileyim, Amerika, Kanada, Avrupa gibi- bana sürekli oturum verildiği takdirde bir daha dönmemek üzerine yerleşmeye razıyım." diyor. Her 3 gençten 2'si kendi vatanıyla, kendi toprağıyla, anasıyla, babasıyla, atasıyla hayal kuramıyor geleceğe dair; fotoğraf bu. Bu çok acı bir fotoğraf. Çeyrek asrın sonunda gelinen nokta bu. İkinci soruda şöyle diyor: Gençlerin yüzde 53'ü "Ben sosyal medya platformlarında, siyasi konularda yorum yapmaya veya dünya görüşümü açıklamaya çekiniyorum, o yüzden açıklamıyorum." Daha hayatının başında fikrini söylemekten korkan bir gençlik var. Yüzde 75'i ne diyor, biliyor musunuz ankette? Hemen Google'dan girip bakabilirsiniz, yüzde 75'i diyor ki: "Bütün şartları sağlasam dahi Ankara'da bir dayım, iktidardan bir tanıdığım, bir tavassut, bir torpil olmadan benim iş bulma şansım yok." Geleceğe dair umudu yok. En nihayetinde, yüzde 83'ü de "Mutsuzum, umutsuzum." diyor. İşte, böyle bir tablo var, böyle bir gençlik fotoğrafı var. Çeyrek asrın sonunda iktidarın Türk gençlerini getirdiği nokta bu. Buraya odaklanmak, buraya bakmak ve bu noktada çalışmak gerektiğini düşünüyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Ali Fazıl Kasap'ta.

Buyurunuz lütfen.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, gençlik önemli tabii yani 7 milyon ev gencinin olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Siz defalarca da geldiniz, Kütahya Dumlupınar'a geldiniz, Dumlupınar ilçesindeki 30 Ağustos törenlerine geldiniz. O ilçenin makus talihi var, şöyle: Bin nüfuslu bir ilçe, maalesef orada bir meslek yüksekokulu var ve kiralanacak bir yer dahi yok. Sadece bin nüfusu olan bir yer, KYK yurdumuz yok, barınma imkânı yok. Aynı şekilde, 2019'dan beri arsa tahsisi yapılmasına rağmen Domaniç ilçesinde, kuruluşun ve kurtuluşun ilçesinde meslek yüksekokulu var ama barınacak hiçbir yer yok. Küçük ilçe olduğu için, buradaki öğrenci arkadaşların ev kiralamaları dahi sorun, mezbelelik yerlerde ikamet etmek zorunda kalıyorlar ya da uzak ilçelere gidiyorlar; bir o.

İkincisi, ilçelerin çoğunda, Hisarcık ve Emet de dâhil olmak üzere KYK yurtları yok, olanlar da yetersiz ve öğrenciler gerçekten mağdur. Bir de bu kadar çok meslek yüksekokulu ve üniversite varken... Kontenjanları bu sene düşürdüğünüz biraz ama biraz daha düşürseniz de bu mağduriyet bitse, ev gençleri azalsa.

Sayın Bakan, size bir fotoğraf göstermek istiyorum. Bakın, Kütahya Şehir Stadı; projesi yapılmış, 2018'de proje çizilmiş, 2022'de seçim öncesi Sayın Kasapoğlu gelmiş buraya "Temelini atıyoruz." demiş. Vallahi, görünen bir temel yok. Proje çok güzel, görseller çok iyi; malumunuz, seçim öncesi ya. Kütahyaspor ikinci lige çıktı, maalesef, seyirciler teneke statta futbol müsabakalarını seyretmek zorunda kalıyorlar. Şimdi, gerçekten yakışmıyor -size değil yani halef-selef bakansınız ama- bunu bir seçim malzemesi olarak kullanmak. Bakın 2018... Kaç yıl oldu Sayın Bakanım? Sekiz yıl falan oldu. Kazma kürek alıp buraya gidip temelini benim açmam gerekecek herhâlde. Projesi çizilmiş, yer tahsisi yapılmış, her seçimde böyle avutuluyor da hoş olmuyor Sayın Bakanım. Bir de gerçekten, Dumlupınar, Domaniç gibi ilçelerde, öğrencileri orada mağdur etmek... İkamet edebilecekleri, barınabilecekleri yer yokken... Orada meslek yüksekokulu açtınız, tamam da on senedir var bu okul, ya kiralama yöntemiyle ya da başka bir yolla buradaki öğrencilerin sorunlarının gerçekten çözülmesi gerekiyor. Bakın, Domaniç ilçesinde temeli atılan yere yeniden ruhsat alınması gerekiyor, neredeyse on seneye yaklaşıyor ve yapılmadı. Orada 400-500 öğrenci mağdur durumda ve gerçekten kiralayamadıkları için veya ikamet edecekleri yer olmadığı için öğrenciler kaydını sildiriyor veya donduruyor; o durum yanlış.

Bir de bir şey söyleyeceğim Sayın Bakan: Bu KYK yurtlarına yerleşebilmek için tüm kriterleri sağladığı hâlde yerleşemeyen öğrencinin barınma giderlerini yani KYK yurtlarında barınan mevcut öğrencinin maliyeti kadar onlara barınma desteği sağlamayı neden düşünmüyorsunuz; onların hakkı değil mi, eşitlik ilkesine uygun değil mi? Çocuk gerçekten üniversite öğrencisi, barınmaya yönelik bütün hakları, bütün kriterleri sağladığı hâlde bir yolla barındıramıyorsunuz. Yer yok, kontenjan yok vesaire; bu var ve bu öğrencinin hakkı ve siz o öğrenciye KHK yurtlarının devlete maliyeti neyse bir öğrencinin, o kadar barınma desteği verseniz, sizce daha iyi olmaz mı, daha adil olmaz mı?

Kütahya'ya yaptığınız hizmetler için... Gençlik merkezi açacaktınız Domaniç ve Dumlupınar'da. Burası, aynı Çanakkale gibi, hiçbirinin birbirinden üstünlüğü yok ama Dumlupınar'da gerçekten Türkiye'de ecdadını tanıması yönünde bir gençlik kampı düzenleme yoluna gitseniz çok iyi olur diye düşünüyorum, bu konuda sözünüz de vardı bir önceki bütçede, öyle hatırlıyorum ama inşallah bir sonrakinde olur. Dokuz yıl oldu, dokuz yıldır stat yapılmadı, ben dokuz yıldır her sene söylüyorum, teneke stada mahkûm oldular. Bir sonraki seçim öncesi ne olursunuz yine "Buraya temel atıyoruz." demeyin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Bakanım, 2014'ten beri bekliyor bizim Tekirdağ stadyumu.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası, Sayın Mehmet Celal Fendoğlu'nda.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, İzmir Aliağa'da bir demir çelik fabrikasında meydana gelen patlamada 17 emekçimizi, kardeşimizi kaybetmenin derin acısını yaşıyoruz. Alın teriyle ekmeğini kazanırken hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine de başsağlığı diliyorum. Tedavileri süren 13 vatandaşımıza da Cenab-ı Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanım, Malatya'ya yapmış olduğunuz yatırım ve projeler için hassaten teşekkür ediyorum. Geçen hafta, önceki haftalarda da Malatya'daydınız, inşallah daha da sık sık geleceksiniz; özellikle de Kuluncak ilçemizdeki yatırımları hep birlikte açacağımızı ümit ediyorum. Yine, bir hadisişerif var Sayın Bakanım, "Veren el, alan elden üstündür." derler, Hazreti Muhammed'imizin bir hadisişerifi.

Bu vesileyle ilimizde sporun çeşitlendirilmesi, gençlerin sportif faaliyetlere katılımının teşvik edilmesi ve ilimizin ulusal ve uluslararası müsabakalarda temsil gücünün arttırılması amacıyla modern, çevreye uyumlu ve Türkiye Atıcılık Federasyonu standartlarına uygun bir olimpik atıcılık ve sporcu kamp eğitim merkezine ihtiyaç duyulmaktadır. Bahse konu tesisin arazisi için 1173 parsel no.yla yaklaşık 115 dönüm tahsis edilmiştir, Çevre Bakanlığımızdan iki yıl süreyle bu proje için tahsis edildi. Yine şurada da gördüğünüz gibi resimli olarak her şeyimiz hazır, 115 dönüm, kamp merkezine, atıcılığa uygun bir yerimiz iki yıl süreyle burada hazır. Amacımız; bölgemizde, özellikle de Doğu Anadolu ve Malatya bölgemizde atıcılık, "paintball", okçuluk ve gençlik kamp merkezi olarak bölgemize hizmet vermesi ve bu tesisimizin şimdi 2027 yatırım planına, projesine alınması arzımızdır. İlimiz ve Doğu Anadolu'da tek tesis olacaktır çünkü özellikle de bu olimpik sporda atıcılık poligonu en yakın Mersin'de vardır, Konya'da var -ki özellikle Konya bu konuda çok başarılı bir ilimiz- Bursa, Eskişehir ve İzmir'de var. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da da eğer uygun gördüğünüz takdirde Malatya ve bölgemizde de tek olacaktır. Bu tesisin bölgeye kazandırılması amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Toto Teşkilat Başkanlığı protokolleri kapsamında Gençlik Spor İl Müdürlüğümüzle koordineli bir şekilde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından İl Müdürlüğümüze tahsisi yapılan, size takdim edeceğim bu dosyada belirtilen alana söz konusu tesisin yapılması hususunda tüm bilgi ve belgeler mevcut olup Malatya ve bölgemiz, gençlerimiz ve sporcularımız için olimpik atıcılık ve sporcu kamp merkezi talebimizi arz ediyorum. Sayın Bakanım, dosyayı huzurlarınızda size takdim ediyorum.

Bakanlığımızın 2027 bütçesi hayırlı olsun.

Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası, Sayın Mahmut Tanal'da.

Buyurunuz lütfen.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli milletvekilleri, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli Bakanım, 2027 yılının bütçesini görüşüyoruz. Peki, burada Anayasa’nın 59'uncu maddesi uyarınca sporun geliştirilmesi ve 58'inci maddede gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasıyla ilgili bir görev üstlenmiş durumdasınız.

Bilmiyorum Sayın Bakan dinliyor mu ama isterseniz konuşmayabilirim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dinliyorum, sizi dinliyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Anayasa’nın 58'inci maddesinin ikinci fıkrası der ki: "Devlet -yani Bakanlığınızın görevi- gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." Ben Şanlıurfa Milletvekiliyim. Şanlıurfalılar, Anayasa’nın 58'inci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmadığını, devletin kendi üstüne düşen bu sorumluluğu yapmadığını söylüyor. O anlamda Şanlıurfalıların Anayasa’nın 58'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki bu haklarını teslim etmenizi istirham ediyorum.

Geliyorum Anayasa'mızın 59'uncu maddesinin birinci fıkrası diyor ki: "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur." Anayasa'mızın 59'uncu maddesi de Şanlıurfa için ihlal ediliyor, devlet üstüne düşeni yapmıyor. Neden? Somut bir örnek vereceğim Değerli Bakanım: Şanlıurfa'da bilek güreşine ilgi duyan gençlerimiz var. Bu gençler yurt dışına gideceklerdi, gidecekleri yol parasını bulamadılar, konaklamayı bulamadılar ancak -hakikaten teşekkür ederim- bir belediyemiz kalktı destek oldu, bu çocuklar bilek güreşi için yurt dışına gittiler. Şimdi, bu çocukların bilek güreşiyle ilgili bakın, Şanlıurfa'da antrenman yapabilecek salonları yok Sayın Bakanım, bilek güreşi için antrenman masaları da yok, antrenör de yok, müsabakaya katılacak yerleri de yok, ulaşım yok, konaklama giderleri yok, malzeme giderleri yok ama madalyayı kazanınca hep birlikte gidiyoruz, sıraya giriyoruz, bunların yanında fotoğraf çekiniyoruz. Fotoğraf çekmek yetmiyor Değerli Bakanım, fotoğraf çekme, madalya alma sürecine gelinceye kadar bunların yanında olmak lazım, Şanlıurfa'daki gençlerin yeteneklerini taramak lazım, Şanlıurfa'daki gençleri bu yetenekleri doğrultusunda ihtisaslaşacakları spor alanlarıyla ilgili yetiştirmek lazım. Yani burada hiçbir gencimizin parasızlık yüzünden sporu bırakmasına vicdanımız elvermiyor. Bu sebeple hiçbir yeteneğin imkânsızlık yüzünden kaybolmamasını biz diliyoruz, bunun için sizden gerçekten çaba istiyoruz.

Gelelim Şanlıurfaspor'a. Değerli Bakanım, devletin tüm sporculara, tüm futbol takımlarına, basketbol takımlarına, diğer spor takımlarına destek vermesini canıgönülden istiyorum, hiçbir şehirde ayrım yapılmasını istemiyorum. Biz Şanlıurfa için bir imtiyaz

istemiyoruz, bir ayrıcalık da istemiyoruz ama bir eşitlik istiyoruz. Nasıl bir eşitlik? Mülkiyeti Bakanlığınıza bağlı Kayserispor kompleksini ne yaptınız? Belediyeye kiraya verdiniz. Belediye onun üzerinden Kayserispor'a veriyor. Niçin? Oradaki kullanım bedeli Şanlıurfaspor için çok yüksek. Kullanım bedeliyle ilgili bu elektriği, doğal gazı, ısınmayı, çimi, bunların giderlerini azaltabilmek için sporu işte Anayasa'mızın 58'inci, 59'uncu maddelerine göre desteklemek lazım. Burada âdeta sporun üzerine ticari kâr getirir amacıyla bakıyorsunuz. Her bir maçta kaç lira para alıyorsunuz? Bildiğim kadarıyla, herhâlde her bir maçtan 400 bin veya 200 bin lira para alınıyor, toplam bir buçuk saat veya iki saat için. Ya, Allah rızası için yani spordan ticari kâr getirmesi amacıyla kiraya verilir mi? Onun için Kayserispor'a yaptığınız uygulama neyse, Gençlerbirliği'ne yaptığınız uygulama neyse Anayasa'mızın 10'uncu maddesi uyarınca Şanlıurfaspor'a da aynı eşitliği istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İkinci bir konu, Şanlıurfaspor'la ilgili. Ulaştırma Bakanı oraya bir gemi götürmüş, gemi çürüyor. O gemiyi Şanlıurfa'ya tahsis edin, hiç olmazsa Şanlıurfa yaşasın, ayakta kalsın, spor gelişsin.

Teşekkür ederim.

Saygılarımı sunarım.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Tanal.

Şimdi de söz sırası, Sayın Bilal Bilici'de.

Bilal Bilici, buyurun lütfen.

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri; şimdi ben de memleketim Adana'nın sorunlarını dile getireceğim. Adana birçok konuda geçmişte ilk 4'teyken bugünlerde ilk 10'a bile zar zor girebiliyor; spor konusunda da durumlar zaten içler acısı, Adana'nın plakası 01 ama spor alanındaki durum sıfır. Potansiyelimiz çok yüksek ama imkânlar ve olanaklar ise yetersiz, öncelik verilmiyor, gündemde değil ama bugün ne futbolda, Süper Lig'de ne basketbolda ne de voleybolda en üst ligde Adana'nın bir takımı var. Geçmişte Adanaspor, Adana Demirspor şehrimiz adına başarılara imza atmıştı. Yeni bir stadyum var ama orada da altyapı problemleri çok ciddi, ulaşım sıkıntısı had safhada, stadyuma giden raylı sistem veya metro yok. Hâlbuki modern şehirlerde bunun fizibilitesi doğru yapılır, bunlar hizmet olarak vatandaşa verilir. Adana'nın dört bir tarafı ise deniz veya baraj gölü ama su sporlarında Adana yeterince sporcu yetiştiremiyor. Bakanlığın öğrenim kredilerine ayrılan tutar yüzde 48 artıyor yani burs verdiğimizden daha fazla gencimizi borçlandırıyoruz. Hayata atılmadan gençlerimiz, borç yükü altına girme durumu var.

Maalesef, Adana denince, itibar olarak, imaj olarak yaralama, darp, şiddet olayları gündeme gelmekte ama Adana'nın kanayan bir yarası da gençlerimizin eğitimsiz bırakılması veya işsizlik problemi ve ayrıca Adana'da ev gençleri ciddi bir boyutta. Eğitimsiz bırakılıyorlar, iş bulamıyorlar Adanalı kardeşlerimiz. Gençler arasında ruhsatsız silah ve şiddet olaylarına karışma problemi de çok ciddi seviyede, uyuşturucu madde kullanımı da var. Çürümüş bir sistemde maalesef kendilerine örnek birilerini de göremiyorlar gençler. İşte tam bu nedenden dolayı Adana şiddet, kapkaç, gasp, darp olaylarının merkezi olduğundan ötürü Adana'ya daha fazla önem ve öncelik verilmesini rica ediyoruz ve dikkatinize sunuyorum.

Türkiye genelinde gençlerimizin yüzde 41'i yurt dışında yaşamak istiyor. Siyaset ve siyasetçilere güvenmiyorlar veya apolitik yaşıyor bu gençler. Zaten Avrupa'nın en yaşlı 2'nci Parlamentosu, Yunanistan'dan sonra Türkiye. Bu da farklı bir sıkıntı. Teknolojik cihazlara erişim, vergilerden dolayı bir handikap genç kardeşlerimiz için. Harç sıkıntısı ise başka büyük bir dert ve yük kendileri için. Diğer taraftan baktığımız zaman, bir tarafta, aylık 4 bin lira KYK bursu ve krediyle tutunmaya çalışan genç kardeşlerimiz, diğer taraftan 187 milyar lirayı aşan fon skandalı.

Bakın, şu fon skandalına bakacak olursak bu parayla Adana'da okuyan tüm üniversite öğrencilerine tam otuz dört yıl boyunca her gün birer Adana kebabı, Adana dürümü yedirebilirdik ve genç kardeşlerimiz kırmızı et yemiş olurlardı. Hatta bu parayla 2,5 milyon Adanalının tamamına üç yüz gün, neredeyse bir yıl boyunca her gün bir öğün yemek ısmarlayabilirdik. Bunları dikkatinize sunuyorum çünkü bunlar gençler için ciddi anlamda sıkıntı ve gerçekten gençler bu konudan rahatsız. Adana'daki, Adana şehrindeki tüm öğrencilere yani 50 bin civarındaki üniversite öğrencilerimize ise bu rakamla üç yüz kırk yıl boyunca, evet, üç yüz kırk yıl boyunca her gün Adana'nın meşhur tatlısı halka tatlısı ikram edilebilirdi. Yine bu tutarla Adana'ya 1.165 yeni stadyum da yapılabilirdi.

Dünya uzayda teknolojiye, yapay zekâya yeni keşifler yapmaya giderken Adana'daki okullarda gençlerin derdi hâlâ yurtlarda sıcak su, sabun ve kâğıt havlu. Örnek verecek olursam, Fevzi Çakmak KYK Yurdu'nda kışın sıcak su, yazın ise böcek sorunları yaşandı. Adana erkek ve 5 Ocak kız öğrenci yurtlarında yemeklerin doğru şekilde pişmediği, az verildiği ve temizlik sorunlarının yaşandığı dile getirilmekte.

Yine bir örnek daha vereceğim: Sarıçam Erkek Öğrenci Yurdu'nda 4 kişilik odaların 6 kişiye çıkarıldığı iddia edilmekte.

2027 bütçesinde Adana'daki gençlerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BİLAL BİLİCİ (Adana) - ...ve spor altyapımız için somut adımlar bekliyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Dilen Kunt Ayan.

Buyurunuz lütfen.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz.

Sunumlarınızı dinledik, canlı canlı tablolarınızı gördük. Gençlik merkezlerinde bulunan personel sayılarınızı kat be kat artırdığınızı da gördük ama gelin görün ki bu yapmış olduğunuz iş ve işleyişler büyük bir oranda gençlere değmiyor.

Bakın, size çarpıcı bir örnek vereceğim. Bakanlığın bütçe bilgi notunda şöyle bir şey gördük: Bağımlılıkla Mücadele Programı için 2027 yılında 73 milyon 102 bin TL kaynak ayrılmış. Yani bu tutarın Bakanlık bütçesinin içindeki payı sadece yüzde 0,02. Program kapsamında 750 bin gence ulaşılması hedefleniyor. Basit bir hesap yani genç başına yaklaşık 97,5 TL düşüyor. Yani sizin gençlerin bağımlılığa karşı olan, vermiş olduğunuz mücadele 97,5 TL'yle bağlantılı. Bir gencin uyuşturucudan, esrardan, bonzaiden korunması, sosyal yaşama katılması, kültür ve spor faaliyetlerine erişmesi, psikososyal destek alması için öngörülen kaynak, genç başına 97,5 TL. Allah aşkına Sayın Bakan, aklımızla dalga mı geçiyorsunuz ya? Bakın, ben bu ülkenin en genç nüfusa sahip olan bir kentinin milletvekiliyim, Urfa Milletvekiliyim ve Urfa'da uyuşturucuya ulaşmak, Urfa ciğerine ulaşmaktan daha kolay. Bakın, Urfa'da hangi eve gitsek anneler ne diyor bize, biliyor musunuz, gözü yaşlı anneler? "Bu sorunu çözün." diyorlar. "Artık evde eşya kalmadı satacak." diyorlar. "Bunu Bakanlığa iletin" diyorlar. "Bu uyuşturucuyla mücadele edin." diyorlar. "Çözüm bulun." diyorlar. Muhtarlarla bir araya geliyoruz, muhtarlar diyorlar ki: "Mahallemiz uyuşturucudan geçilmiyor. Her köşe başında bir tacir, her köşe başında bir uyuşturucu kullanımı var." diyor. Sonra gidiyoruz Balıklıgöl esnafına, diyor ki bize Balıklıgöl esnafı: "Bu tarihî mağaralarda uyuşturucu kullanılıyor ve artık buna bir son verin, buna bir çözüm üretin."

Dönüyoruz, geliyoruz Ankara'ya, Ankara'nın göbeğine, Sayın Bakan karşımızda, bütçesine bakıyoruz, bağımlılıkla mücadele için genç başına 97,5 TL gibi bir fon ayırdığını görebiliyoruz. Akıl kârı mı Sayın Bakan bu ya? Nasıl bu parayla acaba bu kişileri, bu çocukları bu uyuşturucudan kurtaracaksınız? Nasıl bunların sosyal hayata katılımına acaba katkı sunacaksınız böylesi bütçelerle? Ben size söyleyeyim, açık açık siz bunu diyorsunuz: "Bizim bu ülkede bağımlılıkla mücadele gibi derdimiz yok." Başka bir açıklaması olamaz bunun.

Yine Sayın Bakan, bakın, eğer böyle bir niyette iseniz ben size açık açık tabloyu söyleyeyim. Bakın, baktık burada, çok güzel janjanlı resimleri de gördük, o gençlik merkezlerinin resimlerini de gördük. Sahadayız, bütün milletvekili arkadaşlarımız gidiyordur, görüyordur o gençlik merkezlerini. Vallahi billahi in cin top oynuyor orada ya. Personel dışında, birçok yer için söylüyorum, yok kimse. Urfa'dan bahsedeyim, öte yere de gitmeyeyim. Kırsal ve yoksun mahallerde gençlerin haberi bile yok bunlardan ya, ulaşamıyorlar. Kentin gençlerinin psikososyal desteğe, sanata, spora, kültüre ihtiyacı var. E, 97,5 TL'yle bunu nasıl hayata geçireceksiniz diye soruyorum size.

Bir diğer konu ise kangrene dönüşmüş ve son on yılda katlanarak artan ve çoğunluğunun da gençlerin bulaştığı kumar, sanal bahis ve IBAN kullandırma. Bakın, nasıl oluyor biliyor musunuz Sayın Bakan? Haberdar mısınız bilmiyorum. 18'ini henüz doldurmuş olan gençlere on yıldır bir dolandırıcı furyası dadanmış. Niye? Çünkü 18'i geçtiği zaman otomatikman banka hesabı açtırabiliyor, otomatikman SIM kart açtırma hesabı olabiliyor. Çok cüzi paralarla diyorlar ki: "Verin bu SIM kartlarını bize. Al sana 100 lira, 200 lira. Açın bir banka hesabı. Bize icra geliyor, sizin banka hesaplarınızı kullanalım." Birçok genç de maalesef ki ekonomik durumdan, yoksulluktan kaynaklı bu IBAN'larını paylaştılar. Peki, ne oldu günün sonunda? Şu an belki binlerce genç işlemedikleri bir suçtan, farkında olmadıkları bir suçtan, yoksulluktan, ötekileştirilmekten kaynaklı yargılanıyorlar, mahkeme köşelerinde perişan olmuş durumda aileleri. Bizlere ulaşıyorlar. E, ne olması gerekiyor? Bu gençlerin istihdama katılacağı, bu gençlerin yaşama katılacağı, bu gençlerin böylesi yoksulluğa itilmediği bir sistemi oturtmanız gerekiyor. Tabii ki sanal bahis, oyun ve kumar da böyle. Türkiye'de 7 milyon genç var; ne bir işte çalışıyorlar ne de eğitime devam edebiliyorlar. Asgari ücretle bile iş bulamıyor bu gençler. Ailelerinin yüzüne bakamıyorlar, aile kuramıyorlar, gelecekleri belirsiz ve yine yalnız ve umutsuzlar.

Ve Bakanlığınız da bu gençler yokmuş gibi davranamaz. Sizden beklentileri bu yönde. Salonlara ayırdığınız bütçeyi toplumu ve nesilleri zehirleyen, gençleri suçun ve suçluların kucağına atan koşullarda etkin mücadele etmeye ayırmanız gerekiyor diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurunuz lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Bugün 10 Kasım, büyük Atatürk'ü anıyoruz. Demişti ki: "Ben Erzurum'dan İzmir'e sağ elimde tabanca, sol elimde idam sehpası, öyle geldim." Devrimler yalnızca başlar, bitişi diye bir şey yoktur. Aziz Atatürk, devrin daim olsun, devrimlerin de daim olsun.

Sayın Bakan, yirmi dört yıllık AKP iktidarının sonunda Türk sporunun getirildiği nokta ortadadır. 2024 Paris Olimpiyatlarına 102 sporcuyla katıldık. 3 gümüş, 5 bronz madalya, tek bir altın madalya bile kazanamadık. 84 Los Angeles Olimpiyatlarından bu yana ilk kez olimpiyatlardan altın madalya kazanamadık. Ata sporumuz güreş, olimpiyat tarihimizin de en başarılı branşı. Sizin ve Sayın diğer Bakan Yardımcısı Hamza Yerlikaya'nın da uzun süre Federasyon Başkanlığını yaptığınız branş. Ama bugün güreşte de tarihî başarılarımızın gerisindeyiz. Son, Astana'da, on gün önce, ama bugün güreşte de tarihî başarılarımızın gerisindeyiz. Astana'da, on gün önce, Dünya Güreş Şampiyonası'nda toplam 120 madalya 60, 60, 60 olarak 30 güreşçiyle katıldık. Sadece grekoromen 82 kiloda 1 gümüş madalyamız var, o da olimpiyat sıkleti değil. Bu yüzden ata sporumuzdaki bu başarısız tablo da zaten sporda gelinen noktayı ortaya koyuyor. Peki nerede yetiştirdiğimiz olimpiyat şampiyonları? Nerede dünya çapında sporcularımız? Betona yatırım yapmak spor politikası değildir, sporun başarısı açılış kurdeleleriyle değil yetişen sporcularla ölçülür. Türkiye'de yaklaşık 16 bin

amatör sporu kulübü var. Milyonlarca lisanslı sporcu kaydı var ama amatör kulüpler forma bile alamıyor, deplasmana gidemiyor, antrenör ve tesis giderlerini karşılayamıyor. Bir tarafta milyarlarca liralık futbol ekonomisi, diğer tarafta çocuklarını müsabakaya götürecek otobüs bulamayan amatör kulüpler. Bizim de büyük katkı vererek çıkardığımız 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonu Kanunu uygulamada maalesef eksik kalmaktadır, cezai müeyyideler ve mali disiplin konusunda hâlen daha tamamlanamamıştır. Amatör spor kulüpleri açısından da bir kanun tesis edilmeli ve ayrı bir statü oluşturulmalı, amatör spor kulüplerinin yükümlülükleri hafifletilmelidir. Sponsorluk harcamaları belirli sınırlarla doğrudan vergiden mahsup edilebilmeli, Bakanlık bütçesinden amatör kulüplere düzenli kaynak aktarılmalıdır. Türk futbolunda ise artık yalnızca hakem hataları değil kurumsal bir güven çöküşünü konuşuyoruz. Hakemlerle ilgili bahis soruşturmaları, hakem atamalarındaki tartışmalar bu kadar skandalın yaşandığı bir futbol düzeninde federasyon ya da Bakanlık olarak sorumluluğu da kimse üstlenmiyor. Başka ülkelerde böyle bir tablo karşısında federasyon yönetimleri hesap verir, gereğinde de istifa ederlerdi. Bu düzenin denetimi nerede? Hakemlik sisteminin bağımsızlığı nerede? Hesap verebilirlik nerede? Şampiyon sporcu yetiştiremiyoruz ama hakem de yetiştiremiyoruz. Türkiye Futbol Federasyonu Merkez Hakem Kurulu Başkanlığı için Anthony Taylor ismi belirlendi. Kurulda ayrıca 2 yabancı daha var. Bu ülkede MHK'yi yönetecek tek bir hakem yetiştiremedik mi? VAR'da yabancı hakem, ortada yabancı hakem, şimdi de doğrudan MHK'nin başında yabancı hakem.

Asıl büyük skandallardan biri de yasa dışı bahis ekonomisidir. Cumhurbaşkanı Yardımcısının açıklamasına göre yasal bahsin 5-6 katıdır. Yasal bahis şu anda en son geçen yıl 600 milyar lira kadardı. Yani bizim esas tahminimiz 5 trilyon liraya yakın bir yasa dışı bahis olduğu yönünde. Bir tarafta amatör kulüpler beş kuruşa muhtaçken diğer tarafta trilyonlarca liralık bir yasa dışı bahisten bahsediyoruz. Bu paralar suç örgütlerinin elinde dolaşacağına yasa dışı bahis kontrol altına alınarak, denetimli alana alınarak elde edilecek ilave kamu gelirinden bu amatör spor kulüplerine de kaynak aktarılabilir.

30 Kasımda yapılacağı belirtilen futbol yayın ihalesinden elde edilecek miktarın bir bölümü ve yayın gelirlerinin yüzde 5 civarı da amatör spor kulüplerine ayrılabilir. Ayrıca, Süper Lig maçlarının TRT üzerinden yayımlanması da sağlanabilir. Bu milletin futbolunu yine bu milletten alınan yüksek abonelik ücretleriyle engelleyemezsiniz.

Sonuç olarak Sayın Bakan, biz sizden kaç stadyum açtığınızın değil kaç şampiyon yetiştirdiğinizin hesabını istiyoruz. Yirmi dört yılın sonunda Türk sporuna bıraktığınız miras altın madalyasız olimpiyat, amatör kulüplerde yoksulluk, futbolda güven problemi. Türk sporu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Selcan Taşcı'da.

Buyurun lütfen.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, birkaç gün önce Bornova KYK Yurdunda bir öğrenci 6'ncı kattan düştü. Söylendiği gibi bu olay intiharsa bu öğrenci psikososyal destek birimlerinizin radarına girmiş miydi, girmediyse neden? Bir gencin intihara sürüklendiğini fark etmeyecekse neyi fark edecek gençlerin emanet edildiği bu sistem? Uzman sayınız bu nevi riskleri tespit için yeterli mi? Eğer intihar değilse nasıl bir güvenlik zafiyetinin neticesi? Çünkü bu kaçıncı can artık yurtlardan ölüsü çıkan. Kırşehir'de, yine, birkaç gün önce yasaklı madde kullanan bir öğrencinin gece koridorlarda bıçakla dolaştığı iddiasıyla ortalık ayağa kalktı, Valilik yalanladı "Fiilî saldırı gerçekleşmedi." diye ama ne oluyor, nasıl oluyor, neden oluyor sorgulamak için, Allah aşkına, illa birinin canına zarar mı gelmesi gerekli? Pamukkale KYK Yurdunda yetkisiz erkek personel girişi bir kız öğrenci darbedildi, önüne gelen elini kolunu sallaya sallaya girip dilediğine nasıl saldırabilir? Devlet böyle mi koruyor kendisine emanet edilen gençleri? Gülistan Doku'nun saldırıya uğradığı yer Tunceli Gençlik Merkeziydi. İzmir'de gizli odalı gençlik merkezi iddiası, Mersin'de cankurtaranı sahte belgeli kamp iddiası; itibarsızlaştırmak için sıralamıyorum bunları. Yurt sayısını artırmak, gençlik merkezi sayısını arttırmak elbette önemlidir, takdire değerdir ama bu kurumları ciddiyetle de yönetmek gerekir Sayın Bakan, denetimden taviz vermemek gerekir, kimseye imtiyaz sağlamamak gerekir. Nesil yetiştirmek taştan binadan önce şuur gerektirir. Sunumunuzda kamp programlarını görünce ben çok sevinmek isterdim ama acaba gençlere mesela mavi vatanı kim anlatacak diye endişelendim. Yani, inşallah, Ege adalarının işgaline seyirci kalan zihniyetten biri değildir mesela ya da gençlere dezenformasyonla mücadeleyi kim anlatacak diye endişelendim. İnşallah, halkın haber alma hürriyetini engellemeyi marifet sayan istibdat heveskârlarından biri değildir mesela; bilmiyoruz ki eğiticileri seçme kriterlerinizi.

Kredi ve burslar sabahtan beri çok hesaplı izah edildi. Siz de "Düşük borçlanma, faizi kaldırdık." diye övünebilirsiniz ama kazancı sıfır ise eğer 1 lira bile yüktür o gence. EUROSTAT verilerine göre yeni mezun istihdamında 34 ülke arasında 33'üncü sıradayız. Yani isterse 1 lira olsun çalışmadan nasıl ödeyebilir ki genç o bedeli? Günde 133 lira hangi temel ihtiyacı karşılayabilir? Tavuk döner hesabı defalarca anlatıldı. Bakın, bir ayda 12,5 gün tek öğün, kalan 17,5 gün hiç öğün, kahve içmek bir genç için hayal olabilir mi Allah aşkına ya. Birçok genç için hayal ve en acısı bu kadar basit, masum hayallere ulaşabilmek için bilseniz o üniversite mahallelerinde ne çok taviz vermeye sürükleniyor bu çocuklar. Karın tokluğuna bilseniz ne menem kötülüklere boyun eğiyorlar. Gençlerin bu ülkede artık maalesef en rahat satın aldığı şey ne biliyor musunuz? Sosyal ölüm "sosyal intihar" da diyorlar yani fiziken varlar, yani nefes alıyorlar ama yaşamıyorlar Sayın Bakan.

Seçim bölgem Saray Büyükyoncalı'da bir futbol sahasına ihtiyacımız var. 2024 yılında Saray Kaymakamı bu ihtiyacı Bakanlığınıza iletti, belediye yer tahsis etti, İl Müdürlüğünüz Yatırım Ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne havale de etti; yıl 2026 oldu, bu ihtiyaç hâlâ karşılanmadığı için Büyükyoncalı Spor altyapı branşları dâhil tüm faaliyetlerini durdurdu. 3. Lig'de mücadele eden kadın futbol takımı vardı, feshedildi. 197 lisanslı sporcu kaderine terk edildi. Şimdi, Sayıştay raporlarında da var. Aktif sporcusu bulunmayan paravan kulüplere, derneklere milyonlar yağarken bize bu reva mı Allah aşkına Sayın Bakan. Tekirdağspor gibi nice köklü şehir takımı can çekişiyor. 2024'te Çorluspor 1947'ye bir 10.059 kişilik stat sözünüz vardı, her bütçede hatırlatıyoruz. Kulüp o gün BAL'daydı, 2. Lig'e çıktı, bu yıl da iyi gidiyor. Belki bir üst lige çıkacak, söz ağızdan bir kere çıkıyor, gereğini artık bekliyoruz sizden Çorlu'ya. Bu şehir bu kadar üretiyor, memlekete katma değer üretiyor, Tekirdağ'ın bir spor salonu yok; gerçekten ayıptır. Hayrabolu Şehir Stadı 2020'de yıkıldı "İvedilikle yapılacak." dendi, hâlâ bekliyoruz. Bunları da dikkatinize sunuyorum.

Bütçeniz hayırlı olsun, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Elif Esen'de.

Buyurunuz lütfen.

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli Bakan Yardımcıları ve bürokratları; hoş geldiniz.

Ben de konuşmama 10 Kasımda -önemli bir gündeyiz- gençlere de önem veren Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla, rahmetle anarak başlamak istiyorum. Gençlere emanet edilen Türkiye Cumhuriyeti'nin bütçesi de onların eğitimine ve geleceğine sahip çıkılarak gösterilebilir diye düşünüyorum. Bakanlığınız için 2027'de 399,7 milyar lira yani yaklaşık 400 milyar lira öneriyorsunuz. Biz bu bütçede öğrencilerin güvenli barınmasını yeterli ve nitelikli beslenmelerini ve her çocuğun spor ve sosyal imkânlara ulaşabilmesini de görmek istiyoruz.

Bütçe gerekçenize baktığımızda 2026'da yaklaşık 650 bin öğrenciye burs, 867 bin öğrenciye öğrenim kredisi veriliyor. Destek alanların çoğu mezun olduğunda borç ödeyecekler. Lisans bursu bugün 4 bin lira, 2027 teklifinde borç verme ödeneği ise yaklaşık 54 milyar lira. Bugün daralan aile gelirlerinde gençlerin eğitimden düşmemesi için ihtiyaç sahibi gençlerin karşılıksız bursa erişim desteklerini de genişletmeniz gerekiyor. Burs tutarını da gerçek hayat enflasyonuna göre öğrenci giderlerini baz alarak belirlemelisiniz.

Yurtlarda ilk yerleştirmeyi yüzde 90 oranında başarı olarak sundunuz fakat yerleşemeyen öğrencinin o gece nerede kaldığı da aynı zamanda Bakanlığınızın sorumluluk alanı diye düşünüyorum. Bekleyen gençler için geçici barınma ve ulaşım desteği mutlaka sağlanmalı. Barınabilen öğrencinin de can güvenliğinden endişe etmemesi gerekiyor. Bandırma'daki kız yurdunda çatlak duvar şikâyetleri 2025'te gündeme geldi. Gebze Muallimköy Yurdundaki öğrencilerin bina güvenliği kaygıları ise bu yıl Meclise taşındı. Yönetimin güçlendirme yapıldığı açıklamasına rağmen öğrenciler bağımsız inceleme talep ediyorlar. Siz de lütfen "güvenli" demekle yetinmeyin Sayın Bakan, deprem performans raporlarını ve yapılan işlemleri açıklayın şeffaf bir şekilde. Sayıştayın 2025 raporu da kamulaştırılan bazı yurtlarda yangın uygunluk belgelerinin öğrenci kabulünden önce tamamlanması gerektiğini belirtiyor. Bakanlığınız bunun sağlanacağını bildirmiş, TMMOB ise denetimlerin yetkin mühendislerle bütün sistemleri kapsayarak yapılmasını istiyor. Çatlak şikâyetini, asansörü, yangın merdivenini ayrı yazışmalara bölmeyin lütfen. Her yurdun güvenlik raporunu, giderilecek eksikliklerini ve onarım takvimini yayınlayın. Riskli binada öğrenci bırakmayın.

Bir başka konu da uyuşturucu ve kumar bağımlılığı. Bu konuda Bakanlığınızın sorumluluğunun büyük olduğunu düşünüyorum. Emniyetin 2026 raporuna göre 2025'te doğrudan madde bağlantılı ölümler yüzde 30'dan fazla artmış. Bunlar bütün yaş gruplarını kapsıyor. Yeşilaya kumar nedeniyle başvurular da 2022'de 3.006 iken 2025'te yaklaşık 2 katına yaklaşmış, bu da 5.748 olmuş. Yardım arayan insanların sayıca artışı karşısında seminer sayısıyla yetinilemez diye yine düşünüyorum. Şerhlerimizde ve bağımlılıkla mücadele çalışmalarımızda koruyucu, önleyici erken müdahaleyi, okul sosyal hizmetini ve tedavi sonrası desteği savunduk. Gençlik merkezlerini bu ağın parçası yapın, psikolog ve sosyolog çalışmacılarla destekleyin, Sağlık Bakanlığıyla birlikte uzmana yönlendirin ve tedavi sonrasında da en az bir ila iki yıllık sosyal takip sağlayın Sayın Bakan. Genci tedaviden sonra aynı risklerin içine desteksiz göndermemek gerekiyor. Eğitim, barınma, spor, sosyal imkânlar ve mesleğe geçişi kolaylaştıracak staj programlarına aile desteğini de birlikte düşünerek planlayın ve bahis reklamlarını sınırlayın lütfen. Sporun finansmanı gençlere bahis planlamasına dayanmasın. Çocukların oyuncağı sahalar ile bahis oynayacağı ekranların aynı sistem içinde büyütülmesi kabul edilemez. Kumar ve bahsin yasalı olmaz Sayın Bakan.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Ahmet Erbaş.

Buyurunuz lütfen.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Komisyonun değerli üyeleri, sayın bürokratlar; bugün 10 Kasım, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, istiklal mücadelemizin lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 88'inci yıl dönümünde hürmet, rahmet ve minnetle bir kez daha anıyorum.

Dün İzmir Aliağa'da meydana gelen patlamada hayatını kaybeden 17 işçi kardeşimize de Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanım, yaklaşık 400 milyar liralık bir ödeneğiniz var, bir kaynağımız var. Bu kaynağımızın gençlerimizin gelişimine, sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı sağlamasını şimdiden temenni ederim.

Gençlerimizin geleceği konuşulurken yalnızca eğitim, teknoloji ve istihdam değil, fiziksel ve ruhsal sağlıklarını da dikkate almalıyız. Teknolojinin hayatımızdaki yeri her geçen gün genişliyor. Gençlerimiz dijital dünyanın içinde büyüyor ancak bu gelişim önemli bir riski de beraberinde getiriyor: Hareketsiz yaşam. Teknolojinin sunduğu imkânlardan yararlanırken gençlerimizi fiziksel aktiviteden uzaklaştırmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın bütçesini değerlendirirken gençlerimizin yapay zekâya ve teknolojiye duyduğu ilgiyi, yazılım, mühendislik, araştırma ve ürün geliştirme gibi konulara becerilerinin dönüştürülmesini talep etmiştik. TÜİK verilerine göre Türkiye'de 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 708 bin kişi, toplam nüfusun yüzde 14'ünü karşılıyor. Bu verileri göz önünde bulundurursak gençlerimizin geleceğin mesleklerini hazırlarken yalnızca teknolojik becerileri değil, fiziksel ve ruhsal gelişimlerini de desteklemeliyiz. Her çocuğun yeteneğinin geliştirilebilmesini devletimizin gençlere karşı sorumluluğunun bir parçası olarak görüyoruz. Unutmayalım ki millî formalara giden yol mahalle sahalarından başlıyor. Engelli gençlerimizin spor tesislerine erişimini yatırımlar yaparken mutlaka planlamalıyız. Bir gencin spordaki başarısı yaşadığı ille sınırlı kalmamalıdır.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; geçtiğimiz hafta Galatasaray'ın RAMS Park sahasındaki zeminle ilgili tartışmalar gündeme gelirken Kütahyaspor'umuzdan dikkat çekici bir paylaşım geldi. Kulübümüzün Dumlupınar Stadyumu'nun zeminine duyduğu güveni "Zemin konusunda yardımcı olabilir." mesajıyla ortaya koydu. RAMS Park'tan daha iyi bir saha zeminine sahip olan Dumlupınar Stadyumu'muzun giderilmesi gereken bazı eksiklikleri vardır. Bu arada, bu zemini hazırlayan, emeği geçen bütün bürokratlara ve yöneticilere de çok teşekkür ediyorum. Gerçekten, şu anda RAMS Park'tan daha iyi bir zemine ihtiyacımız var fakat stadyumumuzun aydınlatma, tribün güvenliği, soyunma odaları ve engelli erişimi gibi ihtiyaçları da giderildiği zaman büyük maçlara çok rahatlıkla Kütahya ev sahipliği yapabilir. Bu arada saha zemininden dolayı sakatlanan başta Osimhen olmak üzere diğer futbolcularımızı da tedavileri için Kütahya'ya bekliyoruz. Hem kaplıcalarımız hem de Türkiye çapında gerçekten çok güzel fizik tedavi hastanelerimiz var.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Gerçekten mi?

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Ama gerçek böyle, gerçek öyle, kabul edin yani kabul edin. Yani 80 milyon dolarlık oyuncumuz yok ama onu oynatacak bir zemine sahibiz Kütahyaspor olarak.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sen bizi güldürdün, Allah da seni güldürsün.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Sayın Bakanım, tabii, yalnızca bu yetmiyor, merkezdeki yaptıklarınız ve Gediz'deki gençlik merkezi için de biz çok teşekkür ediyoruz. İlçelerimiz için 2027 yılında ne yapacaksınız, hangi vaatler var? Yatırımlarda nelerimiz var? Kayıtlara geçmesi açısından konuşmanız sırasında cevap verirseniz, Kütahya halkının ve ilçelerinin mutlaka sizden beklediği müjdeler vardır.

Sayın Bakanım, Avrupa Birliği çevre kirliliğini önlemek amacıyla suni çim sahalarda kullanılan mikro plastik içerikli kauçuk dolgu malzemelerine 2031 yılından itibaren kısıtlama getiriyor. Maalesef, biz siyasiler de buna alet olarak neredeyse her köye sizlerden bir halı saha istiyoruz. Buna bir standart getirmemiz lazım. İçinde genci olmayan, nüfus olmayan köylere halı saha getirerek sonradan da çok büyük marifetmiş gibi basın toplantılarıyla "Bu köye şunu getirdim, onu getirdim." derken suyu olmayan, elektriği olmayan, belki elektrik altyapısı olmayan, genci olmayan köye "Halı saha getirdik." diye övünüyoruz. Bunu da kendi cebimizden yapmıyoruz tabii ki, size güvenerek bu havaları atıyoruz. Bizim sizden talebimiz Sayın Bakanım, biz siyasiler olarak isteriz, vatandaş bizden ister, biz de burada böyle aslanlar gibi kükreriz ama bunun bir standardı olmalı. Bir halı sahaya yapmak için veya normal bir stat yapmak için nüfusun ne kadar olması gerektiğini, köy için istiyorsak o köyde genç nüfusun ne kadar olduğunu mutlaka önümüze koymalısınız ki biz de istediğimiz zaman size diyebilmeliyiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Mehmet Tahtasız.

Sayın Tahtasız, buyurun lütfen.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayın Bakan; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) mezunları gençlerimiz spor yapmak, sporcu yetiştirmek istiyor ancak maalesef işsiz geziyor. Bazıları inşaatlarda çimento torbasıyla spor yapmak zorunda kalıyor. Bu ayıba son vermeniz lazım Sayın Bakan. Ülkedeki 100 binlerce BESYO ve spor mezununa rağmen Gençlik ve Spor Bakanlığı neden spor uzmanı alımı yapmıyor? 2027 bütçesinde spor mezunlarının istihdamı için net bir kadro sözü verecek misiniz?

Sayın Bakan, size Türkiye genelindeki yurt ve burs alamayan, ailesinin mali durumu olmadığı için üniversiteye gidemeyen gençlerin selamını iletiyorum, 880 yurtta barınmaya çalışan ama yemeklerden zehirlenen birçok gencimizin de selamını iletiyorum. Bu yıl mayıs ayında Sungurlu KYK kız yurdunda yemekten 55 kızımız zehirlendi. Bizzat gittim, yerinde inceledim, o gün yemekle köfte vardı ama köfte mi kömür mü demeye şahit istiyordu. Birçok yemeklerin içinden maalesef tel... Birçok zeytin küflenmiş vaziyette, bunlara bir son vermeniz lazım.

Sayın Bakan, size tavsiyem, bir yurda tebdilikıyafet olarak gidin, çıkan yemekleri görün, sonra da kendinize şu soruyu sorun: Bu yemekleri ben kendim yer miyim, çocuklarıma yedirir miyim? Sizi bilmem ama ben ne gençlerimize ne de çocuklarıma bu yemekleri yedirmem.

Gençler üniversiteyi kazanıyor, kalacak yeri yok; devlet bursu alıyor ama karnını doyuramıyor; mezun oluyor ama ataması yapılmıyor; hayata işsiz ve borçla başlıyor. Gençlerin hayatından sinemayı, konseri, bir akşam yemeğini maalesef çıkardınız. Gençler yurt dışına gitmenin hesabını yapıyor. Biz gençliğine, geleceğine yatırım yapan bir Türkiye istiyoruz.

Sayın Bakan, Çorum ilimizde çok yönlü atletizm pisti yapıldı, zemin kaymasından dolayı sekiz yıldır çürüyor, çok kez gündeme getirdik, beş yıl uğraştık ve sonunda tesislerden bir tanesi gençlik merkezi olarak hizmete açıldı. Yine, atletizm pistinin duvarı alçak olduğundan dolayı birçok araç atletizm pistinin içine uçuyor ve neredeyse can kayıpları yaşanmasına sebep oluyor. Sayın Bakan, çürümeye terk edilen bu atletizm pistini bir an önce yapacak mısınız? Bunu öğrenmek istiyor Çorum halkı. Kısa bir süre önce AKP milletvekiliyle beraber Çorum'a müjdeler verdiniz. Sungurlu ilçemize "Bin kişilik kapalı spor salonu yapacağız." dediniz ancak voleybol takımı Efeler Ligi'nde oynayan bir Sungurlu Belediyemiz var ve burada zaten bin kişilik salon var; sizden ricamız, Sungurlu ilçemize 2.500-3 bin kişilik bir kapalı spor salonu yapılması.

Alaca ilçemize antrenman salonlarının da bulunduğu 750 kişilik kapalı spor salonu, Oğuzlar ilçemize 250 kişilik kapalı spor salonu ve Bayat ilçemize yarı olimpik yüzme havuzu, Osmancık'ta kapalı antrenman spor salonu ve 2 açık tenis kortu yapılacağını müjdelediniz. Bu müjdeler ne zaman yapılacak? Bunların tarihini öğrenmek istiyoruz.

Gene, İskilip ilçemizde Hitit Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu var ama öğrencilerin kalacağı KYK yurdu yok. İskilip ilçemize KYK yurdu yapılmasını istiyoruz, planınızda var mı? Mecitözü ve Ortaköy ilçemizin de yüzme havuzu taleplerini sizlere iletmek isterim.

Sayın Bakanım, Çorum merkezde 30'dan fazla amatör spor kulübü nizami sentetik saha yetersizliği nedeniyle çeyrek sahalarda antrenman yapmak zorunda kalıyor. Çorum'a yine futbol sahalarını ne zaman kazandırmayı düşünüyorsunuz? Çorum başta olmak üzere birçok ilimizde amatör spor kulüplerine dört yıldır nakdî yardım yapılmıyor ama ne hikmetse torpili olan Rize ve İstanbul'da kulüplere nakdî yardım yapıyorsunuz. Bu torpilin sebebi nedir? Cumhurbaşkanımızdan mı kaynaklanıyor acaba öğrenmek isteriz.

Resmî müsabakalara katılan sporcularımıza verilen harcırahlar artık, yol ve konaklama masraflarını karşılamıyor. Gençlerimizi lütfen bir başkalarına muhtaç duruma getirmeyin. Akaryakıt ve konaklama fiyatları sürekli artarken sporcularımızın harcırahlarını neden güncellemiyorsunuz? Yaklaşık 400 bin nüfuslu Çorum merkezde müstakil bir gençlik merkezi binası bulunmuyor; gençlerimiz farklı binalarda, yetersiz alanlarda faaliyet göstermeye çalışıyor. Bu eksikliğimizi ne zaman tamamlayacaksınız? Sporu destekleyelim çünkü Spor alanlarını artırmamız lazım. İnanın, gençlerimiz artık uyuşturucu belasından... Şu anda Spor Toto ve özellikle Millî Piyangonun kendi eliyle kumara alıştırdığı bu gençlerimizi kumar batağından ve uyuşturucu batağından kurtarmalıyız.

Sizlerden Çorum'a ve ülkemize farklı müjdeler bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Reşat Karagöz'de.

Buyurun lütfen.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün üniversiteli gençlerin barınacak yer bulmakta zorlandığı, aldıkları bursla temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı, çocukların spor sahaları yerine atölyelerde çalıştırıldığı bir dönemde Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Üzülerek görüyoruz ki işsizlik, yoksulluk, uyuşturucu, sanal kumar, artık, gençlerimizin geleceğini kuşatan, çok yönlü bir krizin birbirini besleyen unsurları hâline gelmiş durumda.

Sayın Bakan, çok merak ediyorum, siz en son ne zaman bir gençle oturup konuştunuz ama öyle partinizin düzenlediği organizasyonlarda karşınıza çıkarılan gençlerle değil bu ülkede okumaya, çalışmaya, kendi ayakları üzerinde durulmaya çalışan sıradan bir gençle en son ne zaman dertleştiniz? Üniversite öğrencilerimizin, yeni mezun olup iş arayan gençlerimizin içinde bulunduğu ruh hâlinden gerçekten haberdar mısınız? Biz sizi ne zaman görsek ya 3 büyüklerin maçlarını takip ediyorsunuz ya da kameralar karşısında birkaç basket atıp boş kaleye şut çekiyorsunuz. Başında bulunduğunuz Bakanlık gençlerin derdine çözüm üretmesi gereken bir Bakanlık ancak ben sizin bu sorunların pek çoğundan haberdar olduğunuzdan bile şüphe duyuyorum. Neden mi? Çünkü KYK öğrenci bursu sadece 4 bin lira Sayın Bakan. Üniversite öğrencilerine verdiğiniz 4 bin liralık bursu içinize sindirebiliyorsanız zaten bu bütçeye ilişkin söyleyecek fazla bir şey kalmamış demektir. Gençlerimizin 4 bin lirayla ne yapmasını bekliyorsunuz? Bu çocuklar kitap mı alacak, gençliğini mi yaşayacak, karnını mı doyuracak? Üstelik pek çok gencimize bu desteği geri ödemeli kredi olarak sunuyorsunuz. Gençlerimiz daha çalışma hayatına başlamadan büyük bir borç yüküyle mezun oluyor. KYK yurtlarının kapasitesini artırdığınızı her bütçe görüşmesinde defaatle söylüyorsunuz. Eğer kapasite artırmaktan kastınız 4 kişilik odalara ilave ranzalar yerleştirerek 8 öğrenciyi aynı odada istiflemekse evet, kapasiteyi artırdınız Sayın Bakan, sizi tebrik ediyorum! Ancak Amasya'mızın Taşova ilçesindeki Yüksel Akın Meslek Yüksek Okulu on yılı aşkın süredir eğitim vermesine rağmen ilçemizde kapasitesi artırılabilecek bir KYK yurdu bile yok. Bu eksikliği defalarca gündeme getirdik, Bakanlığınıza yazılı soru önergeleri verdik. Temmuz ayındaki Amasya ziyaretinizde Taşova'ya yurt yapılacağı yönünde söz verdiniz, bunlar basına yansıdı. Şimdi, hazır sizi

burada bulmuşken birinci ağızdan teyit almak istiyorum. Arsa belirlendi mi, proje hazırlandı mı, 2027 yılı yatırım programında ödenek ayrıldı mı, inşaat ne zaman başlayacak yoksa Taşovalı gençlerimize verilen bu söz de diğer pek çok vaat gibi unutulup gidecek mi?

Gençlerimizin geleceğini tehdit eden en büyük sorunlardan biri bağımlılık, bu bağımlılığı uyuşturucu, sosyal medya kumar olarak çeşitlendirebiliriz. Ülkemizin geleceği olarak gördüğümüz gençlerimiz bu kadar büyük bir sorunla karşı karşıya iken Bakanlığınızın 2026 yılı bütçesinde bağımlılıkla mücadeleye ayırdığı pay yalnızca binde 2 düzeyinde. Bu kafa yapısıyla bağımlılıkla nasıl etkin bir mücadele yürütmeyi planlıyorsunuz?

Sayın Bakan, Amasya'mız köklü spor kültürü ve yetiştirdiği başarılı sporcularla Türk sporunda önemli bir yere sahiptir. Olimpiyat şampiyonu güreşçilerimiz, millî sporcularımız, yarım asrı aşan geçmişleriyle Amasyaspor'umuz ve Merzifonspor'umuz şehrimizin gurur kaynaklarıdır ancak Amasya'mızda ve Anadolu'nun dört bir yanında faaliyet gösteren amatör spor kulüplerimiz ciddi ekonomik güçlükle mücadele ediyor. Ulaşım, tesis ve malzeme giderleri çoğu zaman kulüp yöneticilerinin, sporcuların ve şehirlerindeki hayırseverlerin fedakârlıklarıyla karşılanıyor. Anadolu'nun binlerce spor kulübünün sizin gözünüzde İstanbul'un 3 büyük kulübü kadar değeri yok mu? Büyük kulüplerin vergi borçları affediliyor, mali yüklerinin hafifletilmesi için çeşitli kolaylıklar gündeme geliyorken Anadolu kulüpleri neden aynı imkânlardan yararlanamıyor? Bu kulüplerin ayakta kalabilmesi için düzenli mali destekleri kapsayan sürdürülebilir bir destek mekanizmasının mutlaka oluşturulması gerekiyor.

Bunca konuya değindikten sonra şunu açık yüreklilikle söyleyebilirim ki sizin derdiniz ne gençlik ne de spor. Eğer bu ülkenin geleceğini kendinize dert edindiyseniz böyle bir bütçeyle karşımıza çıkmazdınız. Yaptığımız eleştirilerin ve ortaya koyduğumuz tablonun sizlere yol göstermesini temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Mahmut Dindar'da.

Buyurunuz lütfen.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi umutsuzluk siyasetine maruz kalan Türkiyeli gençlere yaklaşımı göstermektedir. Bakanlık gençlerin eğitim, dayanışma, kültür ve sporla gelişimini desteklemeli, her çocuğa ve gence eşit, güvenli, erişilebilir imkân sunmalıdır. Beyin göçü ve madde bağımlılığı artıyor, gençler bunalım, şiddet, kriz ve yoksulluk sarmalında mücadele ediyorsa Bakanlığın faaliyetleri yetersizdir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de spor yönetimi denetim, liyakat kamusal yarar yerine rant ilişkilerinin belirlediği bir yapıya dönüşmüştür. Federasyonların yönetiminden, kulüp kaynaklarına, kamu arazilerinin tahsisinden stadyum ve transfer gelirlerine kadar rant, kayırmacılık ve denetimsizlik gündemdedir. Merkez Hakem Kuruluna yönelik soruşturmalar, şike ve torpil iddiaları, haksız hakem kararları futbolun yönetimdeki güven sorununu derinleştirmektedir.

Yasa dışı bahis, gençler içine çeken ve kayıt dışı para akışını büyüten ekonomik, toplumsal bir sorundur. MASAK'ın 2024 raporuna göre yılda yaklaşık 300 bin kişi, özellikle gençler, banka hesaplarını kiralıyor.

Sayın Bakan, dinleyin lütfen.

1 milyona yakın şüpheli işlem gerçekleşiyor. Millî Piyango, İddia gibi kamusal oyunlar özel şirketlere devredilirken, yasa dışı bahis ekonomisinin büyümesi denetim politikasının iflasıdır. Binlerce kişi bu kara düzenin bu kara IBAN mağdurudur Sayın Bakan. İşsiz, gelirsiz ve yoksul gençler ağa itilmektedir. 2014'te şiddeti önleme gerekçesiyle getirilen Passolig muhalif tribünler için dıştan gözetim ve fişleme aracına dönüşmüştür. Milyonlarca taraftardan vize bedeli ve bilet komisyonu alan sistemin 7 milyonu aşan kart sayısı yükün boyutunu göstermektedir. 2027'de Bakanlık bütçesi 400 milyar TL'ye çıkarılsa da artış oranı merkezi bütçedeki yüzde 43,7'lik artışın çok gerisindedir ve geçen yıla göre reel olarak azalmıştır. Spora ve sporcu altyapısına ayrılan pay düşüktür. Mesele toplam kaynak değil, kaynağın nereye ve kimin için aktarıldığıdır. Spor yatırımlarındaki bölgesel eşitsizlik ve kaynakların siyasi önceliklere göre dağıtılması kamusal yararı gölgelemektedir. 1. Lig'e yükselen Vanspor stadı tamamlanmadığı için kendi sahasında oynayamamakta, taraftarı takımı desteklememektedir Sayın Bakanım. Bu hafta Vanspor'u izlemek için Manisa'ya 1.750 kilometre uzaklıktaki stada gittim. Takım tüm imkânsızlıklara rağmen mücadele ediyor. Van stadının bitiş tarihî belirsizdir. Kamuoyuna yansıyan 2029 takvimi kabul edilemez. Aynı stat işi için 2,2 milyar ile 3,9 milyar TL arasında teklifle verilmesi şeffaf denetimin önemini göstermektedir. Vanspor'a yeterli altyapı desteği sunulmadığı gibi haksız biçimde 2 puan silme cezası verilmiştir. Bu haksız kararın da düzeltilmesini istiyoruz Sayın Bakanım.

Sorun profesyonel futbola sınırlı değildir. Van ve bölge illerde amatör kulüpler saha, malzeme, ulaşım, konaklama, antrenör ve sağlık personeli giderlerini karşılayacak kaynaktan yoksundur. BAL liglerine katılım için istenen toplam mali güvence yılda 500 bin TL'den 1 milyon TL'ye, ilk lisans ücretleri 6 bin TL'den 14 bin TL'ye çıkarılmıştır Sayın Bakanım, yoksullar bunu karşılayamıyor. Dün Hakkari'de 5 takım ekonomik imkânsızlıklar nedeniyle ligden çekildi. Yoksul ailelerin çocukları spora başlarken bile ödeme engeliyle karşılaşıyor. Basketbol, voleybol, atletizm ve diğer branşlardaki altyapı eksikliği ulusal takımlara yeterince sporcu yetişmesini engelliyor. Birçok branşta ülkeyi yabancı sporcular temsil ediyor. Elbette yabancı düşmanlığı yapamayız ancak bu devşirme geleneği yerli sporculara ve yeteneklere haksızlık ve kolaycılıktır. Bakanlık lisans ve vize ücretlerini gelir kapısı görmekten vazgeçmeli, amatör kulüplere doğrudan destek vermeli, ilçelerde ve mahallelerde erişilebilir tesisler kurmalı, Van stadını şeffaf ve denetlenebilir biçimde hızla tamamlamalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası sayın Cem Avşar'da.

Buyurunuz lütfen.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TÜİK verilerine göre 1 Ekim 2026 tarihî itibarıyla 19,3 milyonu aşan ve toplam nüfusun yüzde 22,3'ünü oluşturuyor gençlerimiz. En üretken, en stratejik beşerî sermayemiz yani nüfusumuzun en önemli kesimini temsil ediyor. Avrupa'nın arayıp da bulamadığı bir katma değer. Biliyoruz ki Plan ve Bütçede bugün hem gençliği hem sporu konuşuyoruz ama ben daha çok gençlik kısmını ele alacağım çünkü bu bütçede yine gençliğin ıskalandığını görüyoruz. Bu bütçeden tam 25 tane yapan iktidarınız 8 kez Bakan değiştirdi. Sayın Bakan, 2'nci kez Bakanlık koltuğunda oturuyorsunuz, trilyonlarca para harcandı, ne oldu? Her sene burada gençlerle alakalı tekrarlanan hangi sorun ortadan kaldırıldı? Yoksa, aksine yeni sorun alanları mı oluştu? Gençlerin suça bulaşmasına engel olundu mu yoksa aksine ülke sınırlarını aşan yeni nesil suç çeteleri mi ihraç ediyor? Sanal bahis, kumar ve uyuşturucu kullanımı azaldı mı? Ne eğitimde ne işte olan gençlerin nerede olduğu, ne yaptığı tespit edilebildi mi? Yüksek nitelikte gençlerin ülkeyi terk etmesinin önüne geçilebildi mi? İşsizlik rakamları içinde genç işsizlik azaldı mı? Üniversite mezunlarının üç harfli marketler diye kasiyer olarak çalışmasına engel olunabildi mi? Okulu terk etme, kayıt dondurma ya da hiç kayıt yaptırmama oranı düştü mü? Vaat edildiği hâlde işe alımlarda mülakat yerine liyakat korunabildi mi? Sayın Bakan, böyle bir manzara karşısında hangi bütçeyi konuşacağız, hangi göstergeye bakacağız, hangi eylemi eleştireceğiz, hangi rakamı değiştireceğiz? Sonuç değişmedikçe sorunlar yerinde duruyorsa "Gençler için yapıyoruz, bilanço hazırlıyoruz." demek bir anlam ifade etmiyor. Bir faaliyete katılan gençlik sayısını veya oranı tutturmak bir başarı göstergesi olamaz. Bir programa yüksek katılım sağlamak için okullara bir yazıyla gençlerin âdeta dolgu malzemesi gibi taşınması, salonların doldurulması gençlik faaliyeti olamaz. Her gençlik çalışması siyasi etiketle siyasi bir organizasyona dönüşüyorsa burada nitelik aranmaz. Biz yirmi beş yıl sonra "Gençlerimiz, geleceğimiz güvende, geleceğe umutla bakıyor." diyebiliyor muyuz; en kritik soru bu aslında. Kaldı ki rakamlarla, oranlarla rekorlar kırıldığını sürekli ifade ediliyor her bakanlıkta. Bütçe teklifinde 2Gençlerin Kişisel ve Sosyal Gelişim Alt Programı" 5'inci göstergede, gençlik ve spor alanına ilişkin yürütülen projelere katılan gençlerin nüfusa oranı 2026 tahminî yüzde 1. Bu veri, birçok şeyi zaten ortaya koyuyor. Belki de Cumhuriyet tarihimizin en derin, en çok katmanlı gençlik krizlerinin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Gençler istatistiklerde birer rakam değil, o rakamların ifade ettiği suç şebekelerinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığının, yoksulluğun, işsizliğin ve geleceksizliğin içinde kayıp bir kuşak olmuştur.

Sorunlara baktığımızda, son on yılda beyin göçünde çok yüksek bir artış görüyoruz. Bugün Türkiye'nin en nitelikli üniversitelerinin ve en nitelikli liselerinin mezunları maalesef Avrupa'da ve dünyanın dört bir tarafında iş bulma arzusuyla oralarda çalışmaya gidiyorlar. En iyi liselere sorduğunuz zaman "Üniversiteyi nerede okumayı düşünüyorsunuz?" diye yüzde 99'u - bakabilirsiniz, verileri de gösterebilirim- "Ben Almanya'da, Brüksel'de, Londra'da üniversite okumaya gideceğim." diyor, orada çalışmak istiyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Eskidendi o.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Ya, siz onu şey yapıyorsunuz ama biz de gördüğümüzü söylüyoruz burada.

Dolayısıyla, bu şu an ülkenin önündeki en büyük sorun. Diğer bir sorun ne eğitimde ne istihdamda olan gençler. Diğer bir sorun genç nüfustaki işsizlik oranı. Diğer bir sorun yeni nesil suç örgütleri. Diğer bir sorun, uyuşturucu ve organize suça bulaşması gençlerin; bahis ve kumar. Kayıt yaptıramayan ve yoksulluktan yaptırdığı kaydı silmek zorunda kalan gençler ve mülakat. Dolayısıyla sorun yumağı böyle gittiği için yani burada da diğer bakanlıklardaki kritik bir konuyu görüşüyoruz aslında. Yani 2 Bakanlık ismi var "Gençlik ve Spor" muhakkak terazide bir taraf dengesiz kalıyor. Biz bunu Sanayi ve Teknolojide de gördük. Teknoloji tarafı çok gelişmiş olmasına rağmen sanayide büyük ıskalamalar var. Dolayısıyla, bu konunun daha derin olarak kamu tarafından ele alınması gerektiğini belirtiyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Hüsmen Kırkpınar'da.

Buyurunuz lütfen.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli hazırun, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, cumhuriyetimizin kurucusu, Türk milletinin ebedi Başbuğ'u Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü 88'inci ölüm yıl dönümünde rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Onun "Bütün ümidim gençliktedir." diyerek bizlere emanet ettiği Türk gençliğinin bugün içine düşürüldüğü durumu konuşuyoruz. Devletin bütçesi yüzde 44 büyüyor, sizin bütçeniz yüzde 33 artıyor ama gençlerimize ayrılan pay küçülüyor. Bu yüzde 33'ün ne kadarı sadece enflasyonu karşılıyor, ne kadarı gençlerimizin barınma ihtiyacını gideriyor? Nihai olarak gençliğe ne kalıyor? Telefon, bilgisayar ve internet desteği için 1 milyar ayırdınız ama bunun sadece 77 milyonunu gençlere ulaştırdınız. Kredi ve burs alan yaklaşık 1,5 milyon öğrencimizin sadece 8 binine telefon desteği verebildiniz. Öğrenci mi kusurlu yoksa şartları koyan Bakanlık mı? Bunun cevabı sizde. Kaç başvuru reddedildi ve neden?

2025'te gençlik tesisleri için ayırdığınız 280 milyondan sadece 17 milyonunu harcadınız. Gençlik merkezlerine hiç gelmeyen gençlerin kaçına ulaştınız? Ankara'da bir üniversiteli öğrenci evinde 4 kişilik bir odada kalan bir genç aldığı 4 bin lira bursu sadece barınmaya, ulaşıma ve mütevazı bir öğlen yemeğine harcadığında bile ayı 180 lira borçla kapatıyor. Bursa yaptığınız yüzde 33'lük zam yüzde 40 oranında artan konut ve enerji masraflarının çoktan altında kaldı. 2027'de burs kaç lira iken fiyatlar her ay durmadan artarken burs rakamı neden on iki ay boyunca yerinde sayıyor? Bugün destek alan her 10 öğrencimizden 6'sı hayata borçlu başlıyor.

Diğer yandan, 4'üncü Avrupa Oyunları sebebiyle İstanbul'daki yurtların köye dönüştürülmesinin toplam maliyeti nedir ve yaz okulu ya da staj için orada kalması gereken kaç öğrenci mağdur olacak?

Sayıştay bazı yurtlara iskan alınmadan öğrenci yerleştirildiğini tespit etti. Sizce büyük onarım desteğini 500 milyon lira azaltmış oldunuz. Kaç yurtta iskan ya da yangın uygunluk belgesi eksik? Kız öğrenci kapasitesi hangi illerde, hangi yurtlarda kapandığı için düştü?

İstihdam tarafına bakarsak Avrupa'da 34 ülke içinde sondan 2'nciyiz. 15-24 yaş arası diploması olan her 4 gencimizden 1'i ne okulda ne de işte. Ne okulda ne de işte olan 3 milyon genç ve yüzde 37'lik vahim oranla 15-24 yaş arası genç kadınlar için bu bütçede özel bir kaynağınız var mı?

100 bin yapay zekâ girişimcisi hedefi için GENÇ 2030'un 2027 bütçesindeki karşılığı kaç liradır? 2025'te 155.119 vatandaşımız yurt dışına göç etti. Bilişim mezunlarımızın binde 67'si yurt dışında yaşıyor. Gidenlerin kaçı geri döndü?

Mülakat ısrarınız sürerken sözlü sınavlar KPSS sınavlarında kaç adayın sıralamasını değiştirdi? İtiraz edenlerin sayısı ve sonuçları nelerdir?

Tesis borcunu kupon parasıyla kapatmayı teklif eden Türkiye Futbol Federasyonundan alacağını tahsil edemeyen Bakanlığınız Federasyona karşı son derece mahcup davranırken iş gencecik öğrencilerimize gelince neden bir anda aceleci bir alacaklıya dönüşüyorsunuz?

Sayın Bakan, kumar ve bahisin terörden daha tehlikeli olduğunu, ürkütücü boyutlara ulaştığını bizzat Cumhurbaşkanı söyledi. Peki bu uyarılara karşı siz ne yaptınız? Başkanlık ettiğiniz adının Spor Toto değil, reklam toto olması gereken kurumun reklam bütçesini yüzde 46 delerek tam 40,7 milyar lirayı reklama harcadınız. Üstelik spora ayrılan payı yüzde 42 kesintinizle plandan 7,6 milyar liraya düşürdünüz. Unutmayalım ki kumarla tanışanların yüzde 71'i ilk kez 15-24 yaş arasında tanışıyor. En büyük müşterisi doğrudan sizin korumanız gereken gençlerimiz. Geçen yıl bütçenizin tamamının bağımlılıkla mücadeleye hizmet ettiğini söylemiştiniz. Oysa madde bağlantılı ölümler bir yılda tam yüzde 30 arttı. 30 yaş altındaki ölümler 160'tan 170'e çıktı. Sayın Bakan, gençlerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Kırkpınar.

Şimdi de söz sırası Sayın Suat Özçağdaş.

Buyurunuz lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizin kurucusu, cumhuriyetimizin kurucusu, aydınlanma devriminin öncüsü, Başkomutanımız, Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin 88'inci yıl dönümü. Kendisini rahmetle, minnetle, saygıyla anıyorum. Her ne kadar her 10 Kasımda bir icat çıkaran bir Millî Eğitim Bakanı varsa da her ne kadar bazı yazarlar saat dokuzu beş geçe saygı duruşu yapılmasından rahatsız oluyorsa da, her ne kadar bazıları ona hakaret ederek bir ülkenin gönlünden silebileceğini zannediyor olsa da Mustafa Kemal yaşıyor çünkü fikirler ölmez. Gazi bunu, "Gençler, cesaretinizi takviye ve idame eden sizlersiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizlersiniz." demişti. Sayın Bakan, siz böyle bir bakanlığı yönetiyorsunuz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün emanet ettiği gençlerin bakanlığı. Bugün itibarıyla nüfusumuzun yüzde 26'sı genç, maalesef bunların yüzde 38'i işsiz, bu kadınlarda yüzde 49. 6,8 milyon genç ne eğitimde ne istihdamda. Biraz önce burada değerli milletvekillerimiz "Sadece sorunları görmeyin, onların doğru yönlerini de görün, yapılanları da görün." dedi. Zannederim Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleriyle anlaşamadığımız en temel mesele şu: Elbette bir çeyrek yüzyıl devam eden bir iktidar nominal olarak bir şeyler yapabilir. Ama örneğin on yıl önceye göre bir ülkede kütüphane başına düşen nüfus sayısı artmışsa, geriye gitmişse arada siz 500 tane kütüphane yapsanız da çok bir şey değişmez ya da üniversite bütçeleri 3 katı üniversite açsanız ama gayrisafi millî hasıladan aldıkları pay aynı kalırsa bir şey değişmez, hatta daha kötüye gitmişti nitelik olarak. Dolayısıyla yoksul, sağlık güvencesi sınırlı, hak ve özgürlükleri saldırı altında bir gençlikle karşı karşıyayız. Sayın Bakan, geçen seneye göre sizin bütçeniz merkezî yönetim bütçesi içinde yüzde 1,46'dan yüzde 1,35'e geriledi. Bu gerçek. Dolayısıyla Hükûmetinizin gençlik ve spor alanına bakışı böyle özetlenebilir. Buradaki temel sorun yaklaşım sorunu çünkü gençler aslında bir hak sahibi özneler olarak görülmüyor; korunması gereken, yönlendirilmesi gereken bir kitle olarak görülüyorlar. Buna itiraz geliyor, itiraz edecek bir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizinkiler öyle görüyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Eğer öyle olmasaydı -Sayın Bakan- nezaketle söylüyorum net başarısızlıklarınız var. Örnek: Ulusal Gençlik ve Spor Politika Belge'miz 2013'ten beri yok. Siz her sene buraya geliyorsunuz, on üç yıldır bir politika belgesi yok. 2024'te alayla valayla 81 ilde etkinlikler yapmıştınız, hâlâ bir yazılı belge ortaya çıkmadı. Başka, Avrupa'da Ulusal Gençlik Konseyi olmayan tek ülkeyiz. İnanılmaz bir şey. Ve hâlâ On İkinci Kalkınma Planı'nda var, 2007 yıllık programında var, "Yapacağız, edeceğiz." diyorsunuz. Yönetmelik yok, konulmuş bütçe yok. Çok açık bir başarısızlık değil mi? Başka, 2021-2023 Ulusal Genç İstihdam Stratejisi ve Eylem Planı'nın süresi doldu. Üç yıldır yenisi yapılmadı. Çok basit bir şey değil mi? Bunların her birisi büyük bütçeler

gerektiren işler değil. Bunları söylemeyelim mi? Bir bakan için en iyi şey muhalefetin kendisine yapacağı eleştirilerden yararlanarak bir sonraki döneme böyle gelmemesidir. Geçen sene konuştuklarımız var hatırlayacaksınız, burada siz yine söylemiştiniz, bu bağımlılıkla mücadele meselesinde geçen seneye göre enflasyondan arınmış rakamlarda bağımlılıkla mücadele bütçeniz yüzde 1,7 azaldı. Siz geçen yıl bunu, bütçede değişiklik yapacağınızı -bugün de tutanaklara tekrar baktırdım, siz de baktırın lütfen- tam da burada Plan Bütçe salonunda söylemiştiniz. Dolayısıyla bu bir siyasal tercih meselesi. Sizi kişisel olarak tamamen tenzih ederek söylüyorum: Gençlik ve Spor Bakanımız Allah uzun ömür versin 60 yaşındasınız. Oysa gençlikten sorumlusunuz. Bizim örneğin gölge bakanımız 30 yaşındaydı bu göreve başladığında. Gençlere nasıl baktığımızla ilgili meseledir bu ve bu her işe yansıyor. Katılım gerektiren her alanda; Ulusal Gençlik Konseyinde, Gençlik Politika Belgesi'nde, sivil topluma destek alanlarda maalesef bu yaşanıyor ve Bakanlığın en temel sorunu meseleye -Sayın Bakan- stratejik bazlı olarak bakmıyorsunuz. Program, proje ve etkinlik bazlı olarak bakıyorsunuz; sayılar, sayılar, sayılar. Peki o sayılar neyi hedefliyor? Aslında stratejik olarak nereye oturuyor? Öyle otursa örneğin Bakanlığın adını aldığı Gençlik Programı yüzde 4,41 olmaz çünkü Bakanlığın adı Gençlik Bakanlığı ama gençlik politikalarına ayırdığınız para bu kötü bütçenin, küçük bütçenin yüzde 4,41'i. Bağımlılıkla ilgili meseleyi söyledim. Aynı şekilde sporun, sporcuların desteklenmesi alt programınız var, hedefler tutmuyor çünkü stratejik bir hedef bazlı çalışmıyorsunuz. Söylemek durumundayım, sizin rakamlarınız, buradan aldım ben; örneğin spor okulları, engelsiz spor okulları katılımcısı 5 milyon hedef, 1.600 gerçekleşme, bu sene. İlkokullarda spor dalı eğitimine katılan öğrenci hedef 850 bin, gerçekleşme 537 bin. Şimdi demek ki bir hedef koymayla ilgili, hedefleri gerçekleştirmeyle ilgili sorunlar var.

Bir nokta daha önemli; burada diğer sayın vekiller de söyledi, kızılabilir, üzülebilirsiniz, çok iş yapıyorsunuz belki ama psikososyal destek hizmetleriyle ilgili problem var. Eğer bir ülkede 1 milyon yurt öğrencisi varsa, bunlar devletten bu hizmeti alıyorlarsa çok güzel bir şey. Ama eğer bu yurtlarda -Vekilim kızıyor ama- manevi danışman sayısı psikologlardan 2 kat fazlaysa bu doğru değil. Nitekim, sizde görmüşsünüz, sizin 450 psikolog ve 70 sosyal çalışmacınız var. Ben yanlış bilmiyorsam -lütfen düzeltin- siz 150 psikolog ve 300 sosyal çalışmacı da istihdam sürecindesiniz. Umuyorum mülakat süreçleri AKP'nin mülakat süreçlerine benzemez çünkü burada çok sabıkası var. Tamamen eş, dost, akrabaya yönelik bir mülakat olmadığını umarım, bir psikolog olarak yakın takip edeceğimi söylemek isterim.

Tabii, burada, psikologların görevlerinin tanımlanmaması temel sorunlardan bir tanesi çünkü mesleki etik sınırlarında çalışıyorlar. Örneğin, erkek psikologların kız yurdunda ne işi var, öğrencileri odalarında ziyaret edin, yemekhanede elini omzuna atın, hasbihâl edin gibi işler bizim bilim alanımızda yok bunlar. Sizin bir sisteminiz var, o sistem çerçevesinde gönüllülük hesabı ve gizlilik üzerinden arkadaşlar hizmetlerini veriyorlar. Acil olarak söylüyorum, psikologların görev tanımlarının tanımlanması lazım.

Şimdi, gelelim yükseköğretim programına. Burs 4 bin lira; Sayın Tayyip Erdoğan'ın söylemiyle söylersem 2002'de 45 liracıktı. 45 liracık o zaman 1,5 çeyrek altındı yani 16 bin liraydı, bugün 4 bin lira. Çok açık bir hesap yani 2002'de, 2026'da. Siz hiçbir şey düzeltmeseydiniz, her şey aynı şekilde gitseydi bugün öğrencilerin 16 bin lira burs alıyor olması gerekirdi ve maalesef, burs almak için az kişi alabiliyor, 27 bin kişi alamıyor ama kredi daha fazla verilebiliyor. Aynı şey yurtlar için geçerli, üniversitelerde yüzde 36 kontenjan azaltıldı, YÖK'ün nasıl yaptığı belli değil, neye göre azalttığı belli değil ama ona rağmen sığmıyor çünkü 6-8 kişilik odalarda kalıyorlar. Burası bir KHK yurdu, ben göstereyim. Biraz önce vekillerimiz dedi ki: "Delillerle konuşalım." Ben buradan sesleniyorum: Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlarımız eğer istiyorlarsa bir araştırma önergesi verelim, onlar versinler, kura usulü seçelim, 50 tane yurda gidelim ve buralar bakalım gerçekten muhalefetin söylediği gibi mi iktidarın söylediği gibi mi?

Tabii, iyi işler de oluyor, Allah Ekrem İmamoğlu'ndan razı olsun. Bu Cüneyt Arkın Yurdumuz, bakın, ben bunları sonra size takdim ederim Sayın Bakan arzu ederseniz yani inanılmaz kaliteli yurtlar, inanılmaz yurtlar.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Merter Yurdunu da gösterin!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tabii ki gösteririz.

Bakın, burası İBB'nin yurdunda -gelip bakabilirsiniz bu arada- çalışma odaları.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamam, hepsi var, var!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Bakanım, size böyle laf yetiştirmek yakışmaz.

Bakın, burada, spor salonu falan var içerisinde.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hepsi var, hepsi bizde de var!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bakın, hepsinin spor salonu var, buraları çalışma odaları. Bunlar eğer "Kredi Yurtlar Kurumunun yurtlarında var." diyorsanız aynı ülkede yaşamıyoruz demektir.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Var, var! Gel, gel, göstereyim sana!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Tamam, kuralım bir araştırma önergesi, 50 tane, hepsine gidelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başka şeyler görmek istiyorsunuz!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bakın, net rakamlarla gösteriyorum. Biz İstanbul Büyükşehir Belediyesini devraldığımızda sizin iktidarınız otuz yıldan fazla süre hiçbir yurt yapmamıştı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Başakşehir'e gel!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Biz İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 16 tane, 10'u kız, 6'sı erkek olmak üzere yaptık, 25 bin öğrenci yararlandı bunlardan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ya, onların hepsini Kadir Topbaş yaptı!

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Yok artık ya! "Kadir Topbaş yaptı." diyor ya!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Bunları reddetmeniz gerçekten acayip bir ruh hâli tabii, bunu anlamak mümkün değil. Burada bu öğrencilerin her birisi son derece önemli hizmetleri alıyorlar, bu hizmetlere devam ediyorlar. Bu hizmetlerimizin, Ekrem İmamoğlu döneminde başlamış olan hizmetlerin arasında spor salonları var, hobi mutfakları var, aktivite odaları var, kütüphaneler var, veli görüşme alanları var, müzik odası, çizim odası gibi öğrencilerin kullanacağı alanlar var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Başakşehir'deki yurdu gezelim, gel!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Beraber gezeriz Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Merter'e gel, gezdireyim seni, sıkıntı yok!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Hepsini gezebiliriz, hepsini gezeriz. Ben sizinle tesadüfi yöntemle seçilmiş her yurda gitmeye hazırım Sayın Bakan.

Şimdi, son olarak şunları söyleyelim: Gençlik örgütlenmesiyle ilgili olarak Bakanlığınıza temel eleştirilerimden bir tanesi. Örneğin, Gençlik Örgütleri Forumu var, Avrupa Gençlik Forumu tarafından Türkiye'de tanınıyor, 55 üyesi var, 2026'da Forumun tam üyesi oldu. Sizinle bütçe görüşmelerinden önce de defalarca görüşmek istiyorlar fakat bu yapıyı tanımıyorsunuz, başka yapıları tanıyorsunuz. Oysa bir Bakanlık ülkedeki her siyasi görüşten gençlerin, her derneğin, vakfın yeri olmalıdır. Sayıştayla ilgili raporlarımız var, bunların her biri Sayıştay raporuyla tespit edilmiş durumda. Bu konularda adımlar atılması gerekiyor. Zamanım yetmediği için şimdi detaylarını size veremiyor olacağım maalesef.

Söyleyeceğim şey şu: Türkiye'nin gençlerinin hizmete ihtiyacı var. Elbette ki yirmi dört yılda belli bir sayıda bina yapılmıştır, spor sahası yapılmıştır, alan yapılmıştır ama bunların gençlerin hayatını nitelikli olarak nereye getirdiği temel problemimizdir. Maalesef, Bakanlığınızın bütçesi artmamaktadır, gençler nitelikli olarak hizmet alamamaktadır. Sizden beklenen de gelecek yıl bu konuda bir ilerleme sağlamanızdır.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ta.

Buyurun.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Sayın Bakan Yardımcısı; hoş geldiniz.

Keşke biz de hoş şeyler söyleyebilseydik zira Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesi gençlerin ihtiyaçlarından çok merkeziyetçi ve beton odaklı bir yatırım anlayışını yansıtıyor maalesef. Gençliğe 399 milyar 705 milyon lira, savunmaya ise 1,5 trilyondan fazla pay ayrılıyor. 2 Bakanlık arasındaki bütçe farkı 1 trilyondan fazla. Bu ülkenin gençlerinin geleceğini silahta, tankta, topta ve savaş aklında görüyorsanız vay bu gençliğin hâline Sayın Bakan.

Bir şeyin adını açıkça koyalım: Siz gençliğin değil, büyük ölçüde spor yatırımlarının Bakanlığını yapıyorsunuz. Gençlerin işsizlik, gelecek kaygısı, bağımlılık, sanal bahis ve sosyal yaşamdan dışlanma gibi sorunlarına yönelik politikalarınız maalesef yok. Burada, özellikle, sanal bahse ayrı parantez açmak istiyorum. Sayın Bakan, bu konuda aldığınız tek önlem internet sitelerine erişimi engellemek oluyor. Hâlbuki, asıl mesele, gençlerin neden burada bağımlı hâle geldiğini anlatmak ve bunun çözüm yollarını bulmaktır. Gençler umutsuz, işsiz ve geleceksiz; sizin göreviniz gençler arasında hızlı yayılan bu toplumsal salgını önlemenin yollarını bulmaktır.

Sayın Bakan, bölgesel eşitsizlik konusu da gençler açısından en kritik başlıklardan biridir. TÜİK'in 2025 verilerine göre Türkiye'de genç nüfus oranı yüzde 14,8 iken, Şırnak'ta yüzde 20,4, Hakkâri'de yüzde 20,8, Siirt'e yüzde 19,8'dir. Genç nüfusun en yüksek olduğu ilk 10 ilin tamamı Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı Kürt illeridir ancak bu kentler nitelikli spor tesislerine ve imkânlara erişimde bu yoğunluğun çok gerisinde kalıyor maalesef. Bölgedeki yatırımlar çoğunlukla açık halı sahalarla sınırlı kalıyor. Olimpik yüzme havuzları, atletizm pistleri, tenis kompleksleri ve yüksek performans merkezleri yetersiz. Batı kentlerindeki gelişen spor altyapısı bölgede büyük ölçüde merkezî bütçeye bağımlı durumda yani size Sayın Bakan. Amatör spor kulüpleri de bu eşitsizliğin en ağır sonuçlarını yaşıyor. Türkiye genelinde yaklaşık 16,9 milyon kayıtlı sporcu bulunmasına rağmen amatör kulüplerin saha, malzeme ve finansman sorunları devam ediyor.

Sayın Bakan, daha dün Hakkâri'de amatör futbol liginde mücadele eden 5 amatör futbol kulübü ekonomik sıkıntılar nedeniyle ligden çekildi. Bundan haberiniz var mı bilmiyorum ama dikkatinizi çekmek isterim. Gençlik merkezlerinin iktidara yakın vakıf ve derneklerin faaliyet alanına dönüştürülmesi ayrı sorun. Gençlik merkezleri siyasi ve ideolojik yönlendirme alanları değil, gençlerin özgürce bir araya geldiği çok dilli ve çok kültürlü sosyal alanlar olmalıdır. Ancak kentlerdeki merkezlere baktığımızda, sözünü ettiğim vakıflar iktidarın il başkanlıklarının karargâhları gibi çalışıyor.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; ülkedeki birçok spor tesisi engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun değil. Bir rampanın bulunması bir tesisi erişebilir yapmaya yetmez; soyunma odalarından duş ve tuvaletlere, hissedilebilir yüzeylerden sesli uyarı sistemlerine ve ulaşım imkânlarına kadar bütünlüklü bir erişebilirlik sağlanmalıdır. Üstelik, bu sorun yalnızca büyük şehirler ile kırsal bölgeler arasındaki imkân farkından ibaret değildir. Engelli çocukların spora erken yaşta erişebilmesi, yeteneklerinin desteklenmesi ve gerekli ekipmanların sağlanması da devletin sorumluluğudur. Bakanlık engelli bireyleri yalnızca belirli günlerde hatırlayan bir anlayıştan vazgeçmeli, bütün spor yatırımlarında evrensel tasarım ve erişebilirlik ilkelerini esas almalıdır.

Spor alanındaki eşitsizliklerin bir diğer boyutu da toplumsal cinsiyet ayrımcılığıdır. Gençlik ve Spor Bakanlığının genel teşkilat yapısındaki 22 Müdürlük ve Başkanlık arasında Bakan Yardımcısı dışında bir tane yönetici kadın yok. Sayın Yegin'in kastettiği

"biriciklik" buysa biz kabul etmiyoruz, bunu istemiyoruz. Bir tane genç yok, Başkanlığı yaşlı erkekler olarak mutlu mutlu yönetiyorsunuz ancak gençler ve kadınlar mutlu değil Sayın Bakan. Sorunu hâlâ sadece futbol ve erkek üzerinden tanımlayan bu anlayış kadınların hem yönetimde hem de spor alanında eşit biçimde yer almasının önünde engel oluşturuyor. Kadınların spor tesislerine güvenli erişimi, kadın antrenörlerin desteklenmesi, kadın sporunun geliştirilmesi bütçenizin öncelikleri arasında olmalıdır Sayın Bakan.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Sarıtaş, konuşmanızda "Kürt illeri" söyleminde bulundunuz. Anayasa'nın 3'üncü maddesi gereğince devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğunun tekrar altını çizmek istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, yapacakları konuşma ve değerlendirmelerde Anayasa'nın bu hükmü doğrultusunda gerekli hassasiyeti göstermelerini rica ediyorum.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Bölücü herhangi bir şey söylediğimi düşünmüyorum. Kürtler de bu ülkenin vatandaşıdır değil mi? Kürtleri yok mu saydınız? Kürtlerin Anayasa'da yer almaması suçtur.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Tanhan, buyurunuz lütfen.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan, milletvekilimizin ifade ettiği söylem az önce de ifade ettik, bir hakikati, Kürt halkının yoğun yaşadığı Kürt illerinin kürdistanın olduğu yerdir. Bu coğrafi bir yer, nasıl Karadeniz'e, Ege'ye, Marmara'ya, Trakya'ya diyorsak Kürtlerin yoğun yaşadığı yerlere de denir. Anayasa'nın 126 ve 127'nci maddesi yerel ve mahalli idareleri düzenler. Dolayısıyla, bir Anayasa'ya aykırılık söz konusu değildir.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Biz bir defada anlıyoruz, niye her seferinde dile getiriyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Tanhan, hâlâ siz de konuşmanızda "kürdistan" demeye devam ediyorsunuz. Ben tekrar aynı hassasiyeti göstermeniz gerektiğini düşünüyorum. Bizim haritamızda, coğrafyamızda öyle bir alan yoktur.

Şimdi de söz sırası Sayın Gülcan Kış'a...

(Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Kış, buyurunuz lütfen.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığın değerli bürokratları, değerli milletvekili arkadaşlarım, basınımızın kıymetli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sunumunuzda 1 milyonu aşan yurt kapasitesinden, açılan tesislerden, gençlere sunduğumuz imkânlardan söz ettiniz ancak gençlik politikalarının başarısı kaç bina yaptığınızla değil, o binalarda yaşayan gençlerin hayatıyla ölçülür. Bugün üniversite öğrencilerimiz barınma başta olmak üzere beslenme ve geçim sıkıntısıyla mücadele ediyor. Araştırmalara göre öğrencilerin yüzde 53'ü ekonomik nedenlerle yeterli beslenemiyor, yüzde 44'ü iyi bir barınma ortamına sahip değil, yüzde 45'i psikolojik desteğe ihtiyaç duyuyor. Sayın Bakan, gençlerimizin neredeyse yarısı psikolojik desteğe ihtiyaç duyarken siz bu tabloyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Son yıllarda KHK yurtlarında yaşanan öğrenci ölümleri ve intihar vakalarına ilişkin ciddi sorular var. Son beş yılda yurtlarımızda kaç öğrenci yaşamını yitirdi? Kaç ölüm intihar olarak kayıtlara geçti? Bu olayların ardından hangi önleyici tedbirleri aldınız? Sunumunuzda 312 bin gencin psikolojik, psikososyal destek hizmetlerinden yararlandığını açıkladınız. Peki, bu hizmeti kaç psikologla veriyorsunuz? Bir öğrenci yardım istediğinde uzmanla görüşebilmek için kaç gün bekliyor? Bir öğrencinin yardım çağrısını zamanında duyabilmek yeni bir yurt açmak kadar da önemli değil midir?

Sayın Bakan, 2026 yılında 31 bin yatak kapasitesi oluşturduğunuzu söylüyorsunuz. Peki, kaç öğrenci yurt başvurusu yaptığı hâlde yerleşemedi? Kaçı hâlâ yedek listede bekliyor? Kapasite artışının ne kadarı yeni binalardan, ne kadarı mevcut odalara ilave yatak konulmasından kaynaklanmaktadır? Sayıştay kamulaştırılan yurt binalarının yangın güvenliği belgelerinin tesliminde gecikmeler tespit etmiş durumda. Bugün kaç yurdunuzun güncel yangın uygunluk belgesi bulunmuyor? Bu eksikliklerin tamamını giderebildiniz mi?

Sayın Bakan, gelelim seçim bölgem Mersin'e. Sunumunuzda Mezitli Engelsiz Gençlik Spor ve Yaşam Merkezini anlattınız. Akkuyu'ya düzenlenen gençlik ziyaretlerinden söz ettiniz. Bunlar elbette ki çok kıymetli ancak yatırım programınızda Mersin'in 2027 yılı için beklediği yeni yurt ve Spor yatırımlarını göremedik. Mersin 'de 10 yurtta yaklaşık 16.400 yatak kapasitesi bulunuyor. Peki 2026-2027 döneminde Mersin'de kaç öğrenci yurt başvurusu yaptı? Kaç öğrencimiz yerleştirilemedi? Tarsus, Silifke, Erdemli ve Anamur'daki öğrencilerimizin barınma ihtiyacını karşılamak için hangi yatırımları planlıyorsunuz? 2027 yılında Mersin'e kaç yeni yurt yapılacak, kaç yatak kazandırılacak, ne kadar ödenek ayrılmıştır? Ülke genelinde yüzlerce spor tesisinin yapımından söz ediyorsunuz? Bunların kaçı Mersin'e yapılacak? Mersin ilçelerinde, gençlerimizin yararlanabileceği spor salonları, yüzme havuzları ve gençlik merkezleri için hangi projeleriniz var? Başlama ve bitiş tarihlerini bizlerle paylaşırsanız mutlu oluruz.

Sayın Bakan, 2026 yılında üniversite öğrencilerine aylık 4.000 lira burs ve kredi verdiniz. Bu parayla 1 öğrencinin barınma dışındaki temel ihtiyaçlarını karşılaması mümkün müdür? 2027'de burs ve kredileri ne kadar arttırmayı düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, bir başka mesele de bağımlılıkla mücadele. 399 milyar liralık Bakanlık bütçesinde bağımlılığın önlenmesi alt programına yalnızca 73 milyon lira ayrılmış olarak görüyoruz. Gençleri bağımlılıktan korumak için ayırdığınız kaynak, sorunun büyüklüğüyle örtüşüyor mu?

Sayın Bakan, gençlerimiz sizden yalnızca yatak, burs ya da spor tesisi beklemiyor elbette, güvenli bir yaşam bekliyor, insanca geçinebilecekleri koşullar ve geleceklerine umutla bakabilecekleri bir ülke bekliyorlar. Gençlere imkân sunduğunuzu anlatıyorsunuz. Bizler de bugün burada o imkânlara ulaşamayan gençlerin adına hesap soruyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Ali Gökçek'te.

Buyurun lütfen.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; Meclisimize hoş geldiniz.

Konuşmama geçmeden önce, Türk gençliğini, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğinin en büyük gücü ve bağımsızlığın temel güvencesi olarak gören kurucumuz ve kurtarıcımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının 88'inci yıl dönümünde saygı, sevgi, minnet ve özlemle anıyorum ancak ne yazık ki Atatürk'ün "Bütün ümidim gençliktedir." sözleriyle onurlandırdığı gençler günümüzde büyük bir ümitsizlik ve mutsuzluk girdabında âdeta yaşama savaşı veriyor. Gençlerin çok büyük talepleri yok aslında: Beslenmek, barınmak, okumak, her gün ölüm tehlikesi yaşamadığı bir işte çalışmak, evlenip aile kurabilmek, istediği bir kitabı alıp istediği bir filme, konsere gidebilmek. Yani gençlere çok gördüğünüz talepleri atla deve değil Sayın Bakan, bunlar.

Bakanlığın bütçe teklifi ne kadar 399,7 milyar lira, merkezî bütçeden aldığı pay yüzde 1,5 bile değil. Peki, biz bu yıl ne kadar faiz ödeyeceğiz? Bakanlık bütçesinin tam 10 katını, 3 trilyon 975 milyar lira. Yani bu ülkede gençler ayırdığınız her 1 lira kaynağa karşılık onlara bıraktınız borçluların sadece faizi bile 10 lira. İşte, bu sizin tercihiniz ve sizin tercihlerinizin bedelini bu ülkede ne yazık ki gençler ödüyor. Siz istiyorsunuz ki gençler hiçbir şeyi talep etmeden var güçleriyle ilikleri, kemikleri sömürülene denk geleceksizlik içinde çalışsın, didinsin; kayıt dışı bir şekilde asgari ücrete talim etsin; evlensin, en az 3 çocuk yapıp doğurganlık hızını artırsın, bir yandan da faiz lobilerinin gözünü doyursun. Türkiye'de 18-24 yaş aralığında ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı hepimiz ezberledik yüzde 30,9; OECD'de ise bu oran yüzde 14'lerde. Her fırsatta vurguluyorum, kadınlarda durum daha da kötü ve oran yüzde 43. Yani neredeyse her 2 genç kadından 1'i evde hayatın dışında. Buna ne denir ki? Yani herhâlde bir ülkenin kendi geleceği için verdiği en büyük zarardır. Aileleri çocuğunu okutmak için borçlanıyor, çocuk diplomayı alıyor ama üniversitenin kapısında onu kara bir işsizlik bekliyor çünkü yeni mezundan tecrübe isteyen, staj yaptırdığına para vermek istemeyen bir düzen var ve sizin Bakanlığınızın bütçesi de bu makus kaderi değiştirecek hiçbir öneri içermiyor. Mesela, ücretli staj için bütçenizde ayrılmış bir kaynak var mı? Yok.

Diğer bir konu, düzeltemediğiniz yurtlar. 1 milyonu aşkın yurt kapasitesiyle övünüyorsunuz ama sizin verilere göre bile 12 binden fazla öğrenci yerleşememiş. Bir de asıl problem tabii, bu insanların nasıl kaldığı? Yurt kapasitelerini, yatak sayılarını nasıl artırdığınızı biliyoruz. Peki, "Yurtlarda gençler insanca yaşayabiliyor mu, güvenli ve yeterli gıda tüketebiliyor mu, faydalanabileceği sosyal faaliyetler var mı?" derseniz, cevap, ne yazık ki, yine hayır. Gençliğimizi tehdit eden en büyük tehlikelerden biri de madde ve kumar bağımlılığı. Uyuşturucu kullanım yaşı ortaokul yaşlarına düştü, dijital kumar aileleri dağıtıyor, gençleri mahvediyor ama hâlâ her gün telefonlara defalarca gönderilen "freespin", bonus mesajlarla bile çözüm bulmuş değilsiniz. Geçtim yasa dışı kumarı, Millî Piyangonun kendi sitesi defalarca söylememize rağmen hâlâ kumar oynatıyor, buna bile müdahale edemediniz. Bakın, 2025 raporu var elimde, 30 yaş 160 insanımızı uyuşturucudan kaybetmişiz, 6'sı 18 yaşından küçük. Peki, Bakanlığınızın bu devasa toplumsal felaketle mücadeleye ayırdığı bütçe ne kadar? Bağımlılıkla mücadele programına ayrılan pay Bakanlığın toplam bütçesinin binde 1'i bile değil. 73 milyon ayırmışsınız ya! Ya, sizin dolandırıcı bir bakanınız bile fonlara tek seferde 160 milyon lira bastı ama siz, koca bir Bakanlık bağımlılıkla mücadele için sadece 73 milyon lira ayırdınız. Yani el insaf Sayın Bakan! Gençler sizden lütuf değil hakkı olanı istiyor ama asıl ne istediklerini sorarsanız bir an önce istifa etmenizi ve bu kara düzeni sonlandırmayı istiyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de söz sırası Sayın Sibel Suiçmez.

Buyurunuz lütfen.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcıları, bürokratlar; cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü aramızdan ayrılışının yıl dönümünde saygı ve minnetle anıyorum.

Tam da bugün Atatürk'ün cumhuriyetimizi emanet ettiği gençleri ilgilendiren en önemli bakanlıklardan biri olan Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin eğitimi, istihdamı, gelecek güvencesi, mutluluğu ülkemizde ne durumda buna bakacağız. Özellikle Gençlik ve Spor, Aile ve Sosyal Hizmetler ile Millî Eğitim Bakanlığı bütçeleri bize iktidarın ülkemiz için nasıl bir gelecek planladığını gösteren en önemli bulgulardan biridir. "Kindar ve dindar gençlik yetiştireceğiz." derken, yirmi dört yıllık iktidarınızda gençlerin gelmiş olduğu durum gerçekten çok vahim. Ailelerin de yoksullukla mücadele eden çocuklar, gençlik dönemlerinde de yoksullukla, yoksunlukla, eğitimsizlikle, işsizlikle, barınma sorunlarıyla, tacizlerle, ihmallerle, hatta açlıkla mücadele etmek durumunda kalıyorlar. Bunun sorumlusu elbette iktidarınızdır. Kaç spor salonu yaptığınızın, kaç sporcu yetiştirdiğinizin, kaç gençlik kampı yaptığınızın verileri karşısında bugün gençliğimizin içinde bulunduğu durumun hiçbir önemi yoktur. 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla, 12-18 yaş grubunda 4.524 hükümlü ve tutuklu çocuk bulunmaktadır. 18-40 yaş grubunda hükümlülerin sayısı ise 270.899'dur. Toplam hükümlü ve tutuklu sayısı ise 400 bin civarındadır. Şimdi, bu tabloya baktığımızda 18

ve 40 yaş arasındaki hükümlü ve tutuklu sayısının toplam sayının yarısından fazla olması size bir şey anlatıyor acaba? Bize anlatıyor. "18-40 yaş ne alaka?" derseniz, bugün 40 yaşında olup da hükümlü olan, tutuklu olan bu yaş grubundaki insanların çoğu sizin bu yirmi dört yıllık gençlik politikası içerisinde yetişen insanlar yani sizler, gençleri kötü alışkanlıktan kurtarmak yerine, gençleri hapishanelere girecek ve orada çok daha suçlu bir şekilde çıkacak şekilde bir düzen tutturdunuz. 2025 yılında bir yükseköğretim programına yerleştiği hâlde kayıt yaptırmayanların sayısı 112.255. Son beş yılda üniversite eğitimini bırakan öğrenci sayısı ise 716.613. Son on yılın bilançosu ise 1.400 kişi. Habibat Derneğinin 2005 gençlerinin iyi olma hâli araştırmasına göre gençlerin yüzde 28'i, öğrencilerin yüzde 41'i bir başka ülkeye yerleşmeyi düşünüyor. TÜİK'in 2025 Beyin Göçü Göstergesi ise yüzde 2,2 rakamını veriyor. Üniversitede öğrencilerin uygun bir yerde barınma sorunu artarken, Bakanlığınızın 2026 yılında hedeflediği 30 bin yeni yataktan sadece 10.736'sını gerçekleştirmiş olması ve 2027 yılı ve sonrası için ise hedefini 25 bine düşürmüş olması da ayrıca düşündürücüdür. Yine, Bakanlık bütçesinde gençlik programının payının 2026'da 4,67 iken, 2027 teklifinde yüzde 4,41'e inmiş olması hangi hedefleri tutturduğunuz konusundaki şüphemizi iyice arttırmaktadır. Kendi bütçe teklifinizde 2026 için 30 bin yeni yurt yatağa planlarken yıl sonu gerçekleştirme tahmininiz 10.736 olarak yazılmıştır. 2027'deki hedefiniz ise 25 bine indirilmiştir. Sizin iktidarınızda gençlerin mutlu olması, rahat nefes alması mümkün değildir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Şimdi, son konuşmacı Sayın Baykan.

Sayın Baykan'ın mikrofonunu açtıktan sonra lütfen sisteme giriş yapın. Öncelik sırasına göre soru sormaya geçeceğiz.

Sayın Baykan, buyurun lütfen.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Bakan Yardımcıları, birlikte güzel hizmetlere imza attığımız değerli bürokrat arkadaşlar; Gençlik ve Spor Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olması dileklerimle sözlerime başlıyorum.

Tabii, muhalefeti dinlerken nasıl bir Türkiye'de yaşadığımızı biz anlayamıyoruz. Onlar nasıl bir Türkiye'de yaşıyor, bunu da anlamak zor.

CAVİT ARI (Antalya) - Bir şöyle etrafınıza bakın anlarsınız.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Efendim, şöyle başlayacağım: "Günümüzün gençleri öyle umursamaz ki ileride ülke yönetimini de ele alacaklarını düşündükçe umutsuzluğa kapılıyorum. Bizlere büyüklere karşı saygılı olmayı, ağırbaşlı davranmayı öğretmişlerdi. Şimdiki gençler kuralları boş veriyorlar, çok duyarsızlar ve beklemesini bilmiyorlar." Diyor otuz asır önce Hesiodos isimli düşünür. Yani şunu görüyoruz her dönemde: Kuşaklar arasında gençleri anlamakta zorluk çekiliyor, oysa geleceği yine gençler inşa ediyorlar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Gençlerin nasihate ihtiyacı yok.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Hâlâ aynı noktadasınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, hepiniz konuştunuz, Sayın Baykan'a müdahale etmeyin.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Otuz asır önce bunlar söylenmişken bugün de söylenenleri, bugün de anlatılanları dinlemek ve yaptığımız üretimleri de ortaya koymamız gerekiyor. Gençleri anlamadan geleceği yönetemezsiniz. Biz gençlerimizi yalnızca geleceğin teminatı olarak değil, bugününde öznesi ve karar süreçlerinin paydaşı olarak görüyoruz. Milletvekili seçilme yaşının 18'e indirilmesi 2017'de yapılan Anayasa değişikliğiyle mümkün olmuş ve halk oylamasında milletimizin onayını almıştır. Gençlik Kolları eski Genel Başkanımız, bugünkü Genel Sekreterimiz, İzmir Milletvekilimiz Sayın Eyüp Kadir İnan ve AK PARTİ Grubunun en genç milletvekili sayısındaki önderliği bunun örneklerindendir. Gençler tribünde oturmuyor, hayatın ve kararların içinde yer alıyorlar.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Evde oturuyorlar, evde! 5 milyon hem de!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, gençlerimiz ne istiyor? Türkiye Gençlik STK'ları Platformu'nun 2026 yılında 34 ilde 15-30 yaş aralığında 8.103 gençle yaptığı araştırmaya göre beş yıl içinde hayatın daha iyi olacağını düşünenlerin oranı 2020'de yüzde 22,2 iken, 2026'da yüzde 47,8'e yükselmiş durumda. Kendini mutlu hissedenlerin oranı 2023'te yüzde 41,3'ten, 2026'da yüzde 46,5 çıkmış durumda. Dikkat çekici başka bir gelişme ise bilim insanlarını, akademisyenleri rol model gören gençlerin oranı yüzde 3,2'den yüzde 17,1'e yükselmiş durumda. Gençlerimiz hayatı yalnızca takip etmek de değil, iz bırakmak derdindeler. Elbette sorunları da görmeliyiz.

Yine, bu araştırmaya göre gençlerin yüzde 45,5'i ekonomik durumdan memnun değil. Gençlerin beklentisini duymak yetmez, o beklentiyi fırsata dönüştürmek gerekir. 2002-2026 karşılaştırmalarından elbette mutlu olmayanlar vardır; sayısal verileri sadece sayı olarak görüp bunların sosyolojiye, bunların gençlerin hayatına nasıl yansımalar getirdiğini görmeyenler vardır ama Sayın Bakanım yani sizi de sadece üç büyüklerin maçlarında ve basketbol potasına top atarken gördüğünü ifade edenlerin işi çok mu zordu? Arkanızda oturan Hamza Kahramantürk kardeşimden son on beş günün, yirmi günün, bir ayın programına alıp Türkiye'nin dört bir tarafında, dünyada uyguladığınız programları gençlerle yurtlardaki, gençlik merkezlerindeki, statlardaki, salonlardaki, şampiyonalardaki beraberliğinizi görmeleri de çok zor değildi. Efendim, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarımız bir gazeteci hanımefendiye gittiği her duraktan konum atarak hareketliliğini gösterdi geçtiğimizde yaşadığımız bir olayla, ben de Amasya Milletvekili arkadaşımıza isterseniz bu noktada otomatiğe bağlayıp her gün programlarınızı kendisine iletmenizi tavsiye ediyorum.

Bilmiyorum, yokluğumda söyledi mi ama bir şeyi başardık çok şükür: Her bütçede gerek Genel Kurulda gerekse burada açık öğretim öğrencilerini de hesaba katarak yurt yatak kapasitesindeki açığı ortaya koyanları bugün duymadık, görmedik, demek ki

burada ilerleme var, istenirse oluyor. Zira, 1 milyonu bulan bir yurt yatak kapasitesiyle gençlerimizin imkânları önemli ölçüde sağlanmış, yolları açılmış durumda.

Tabii, bakış açısı farklılığı, farklı noktalarda gençleri her fırsatta sokağa çekmeye çalışmak gibi çabalar bizi ilgilendirmiyor; biz fırsatları, imkânları en iyi şekilde değerlendirmeye çalışıyoruz diyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Bundan sonra yurt taleplerini sana ileteceğim Mehmet Bey.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Yapay zekâdan yürüyor Aliciğim be, ben de oradan çocukları yönlendiriyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yapay zekâ?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi soru kısmına geçtik, Sayın Bakana on beş dakika süreyle soru sorulacak. On beş dakika dolunca keseceğim, dün daha toleranslı davrandık konunun hassasiyetinden...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Bugün daha toleranslı olun Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Gençler söz konusu Sayın Başkan, bugün de toleransınız olsun.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Zaten erken bitiriyorsunuz bu sene.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Hep gençlerin hakkını yiyin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Komisyon üyelerinin soru sormaması, diğer milletvekillerinin soru sorması daha doğru olacaktır diye buradan ifade ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Benim sizden istirhamım şu: Yoruma girmeden süreyi biraz kısıtlı kullanırsanız daha iyi olur diye düşünüyorum.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Evet, evet; yorum yapmayalım.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Önce gençlere söz verin Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, o zaman gençlere söz verirsem zaten 10 kişiye söz veririm maksimum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama on beş dakika konuşacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gülsoy...

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, seçim bölgem Osmaniye'de Şehir Stadyumu'muzun onarımının inşaatına başladık, ne zaman tamamlamayı planlıyoruz? Aynı zamanda yine Osmaniye Kadirli'de 500 kişilik öğrenci yurdumuzun inşaatı da başladı, tamamlamayı ne zaman yapacağız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, böyle işte.

Sayın Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Bakanım, seçim bölgem, memleketim Adıyaman depremden en fazla etkilenen şehirlerin başında geliyor. Engelli bireylerin hayata katılabilmesinde sporun çok önemli bir etken olduğu bilinen bir gerçektir. Bu bağlamda, deprem sonrası süreçte özel gereksinimli bireylerin ve deprem nedeniyle engellilik durumu oluşan kişilerin fiziksel ve psikolojik rehabilitasyonu için Adıyaman'da ne gibi çalışmalar yapılması planlanıyor? Şehrimizde sizlerin de destekleriyle 12.500 seyirci kapasiteli Adıyaman Şehir Stadyumu'yla ilgili önemli bir gelişme oldu ve artık proje aşamasına geçildi; şu an hangi aşamadayız, ne zaman başlayacak, ne zaman tamamlanacak?

Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Bakanım, Aksaray ilimize ve Aksaray gençliğine vermiş olduğunuz destekler ve yapmış olduğunuz yatırımlar için size ve heyetinize teşekkür ediyorum.

Aksarayspor'umuza ve Aksaray gençliğimize yeni şehir stadyumu ve yaşam merkezi yapılması hususunda bir çalışmanız var mıdır? Ayrıca, deprem testinden geçemeyen sporcu eğitim merkezi ve çok amaçlı kapalı spor salonunun acilen yatırım programına alınmasını talep ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Dün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeydiniz, çok önemli bir etkinliğe şahit olduk. Kuzey Kıbrıs, ne yazık ki, izolasyonlara ve haksız bir ambargoya tabi tutuluyor; Avrupa Birliği'nin, Yunanistan'ın, Rum tarafının bunu kardeşliğe imkân verecek sporda dahi yaptığını görüyoruz. Barcelona'nın Kıbrıs'ta kuracağı Barça Akademi Platformu'na bile tahammül edemeyen ELAM, Rum tarafı ve Yunanistan bunu iptal ettirmişti. Dün siz giderek dört büyüklerin U15 takımlarını götürdünüz ve orada Kıbrıslı gençlere güzel bir etkinlik oldu. Bu ambargoyu kırmak adına federasyonlarımızın, Bakanlığımızın daha neler yapabileceğini öğrenmek istiyorum; bu konuda destek olunması gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bana göre en bahtsız bakansınız çünkü sorunun en fazla olduğu bir alan gençlerle ilgili sorunlar, giderek de artıyor yani biz hiçbir eksilme falan görmedik. En önemlisi, gençler umudunu kaybetmiş, gençler artık ülkeyi terk etmek istiyor. Anketler var, çalışmalar var; Türkiye'de her 3 gençten 2 tanesi "Kalıcı bir iş bulabilsem yurt dışına çıkarım, giderim, bu ülkede durmam." diyor. Bağımlılık almış başını gitmiş. "Ev gençleri" diye bir kavram, iş yok, aş yok. Bu işle ilgili "Nasıl çözeceksiniz?" demiyorum, bunu zaten çözemeyeceksiniz de hiç olmazsa bir miktar azaltma yönünde... Gerçekten her şeyi bir kenara bırakalım, bize şöyle, efendim, irticalen, inşaatın dışında bir şey söyleyin. "Biz şunları şunları yapacağız, gençlerin umudunu yeniden yeşerteceğiz, gençlerin bu sorunlarını çözeceğiz." diye, inşaatın dışında bize bir şey söyleyin, Allah rızası için.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İnşaat, salon istemiyor musun?

ERHAN USTA (Samsun) - İnşaatın dışında bir şey söyleyin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Salon istemiyor musun?

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, istemiyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Samsun'da tesis istemiyor musun?

ERHAN USTA (Samsun) - Yapılmış zaten, yapılmış; ben onu demiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Arı...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ya, yurt istemiyor musun?

ERHAN USTA (Samsun) - İstemiyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İhtiyaç yok mu?

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, istemiyoruz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan konuşsun da Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, söz veriyorum, kullanmıyorsanız yapacak bir şeyim yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakanım, geçen yıl yine size buradan bir sorum olmuştu: Antalya ilimizin Kaş ilçesinin Gömbe Mahallesi var, daha önce burası beldeydi, nüfusu da fazla, yakın bölgesinde de köyler var, bu beldemizde bir kapalı spor salonuna ihtiyaç var. Uzun zamandır sizlerden talep edildi ama bu konuda bir çözüm olmadı. Sizden Kaş adına, Gömbe adına beldemize bir kapalı spor salonu talep ediyoruz, bu talebimizin yerine getirilmesini hassaten rica ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Erkan...

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Bakanım, öncelikle Kırşehir'imize verdiğiniz destekler için teşekkür ediyorum.

Akçakent ilçemize spor salonu, Kaman ilçemize tenis kortu ve spor kompleksi, Akpınar ilçemize gençlik merkezi, merkeze 2 adet spor salonu ve sporcu kamp merkezi projelerinin hızlandırılmasını talep ediyorum.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Evet, Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, AK PARTİ'li vekillerimiz konuştular. Osmaniye, Aksaray ve Kırşehir'den daha fazla yatırımı Karabük'e yapacak mısınız Sayın Bakanım? Ben de bunu talep edeyim, böyle başlayayım.

Bir de 24,17 milyar ayırmışsınız sermaye giderlerine. Hangi tesisler tamamlanacak? Hangi yatırımlar yapılacak? Gençlere sunulan hizmet kapasitesi ne kadar artacak? Karabük bundan ne kadar nasiplenecek?

Diğer bir soru: 2025 yılında 49.736 olarak gerçekleşen yeni yurt kapasitesine karşılık 2027 hedefinin 25.000 olarak belirlenmesinin gerekçesi nedir?

Diğer bir soru: Burs ve kredi alan öğrenci sayısı artarken öğrenci başına verilen desteğin satın alma gücü nasıl korunacaktır? 2026 bütçesinde 2027 yılı için 337,19 milyar TL olarak öngörülen toplam bütçenin yeni teklifte 399,71 milyar TL'ye çıkarılmasının gerekçesi nedir?

MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Kaya...

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkürler.

Genç kadınlarda geniş tanımlı işsizlik yüzde 50,8'e ulaşmışken Bakanlığınızın 2027 bütçesinde genç kadın istihdamına yönelik özel bir program ve cinsiyete dayalı performans göstergesi neden bulunmamaktadır?

2027 yılında kaç gencin istihdama kazandırılmasını hedefliyorsunuz?

Bir diğer sorum da şu: Genç kadınların ve ayrımcılığa uğrayan gençlerin göç eğilimlerine ilişkin bir araştırmanız var mıdır? Bu gruplara yönelik özel bir politikanız bulunmakta mıdır? Yani, beyin göçü hariç göçlerden bahsediyorum Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tanhan...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, geçen yıl da size sormuştum: belediye bütçelerinden yapılıp kayyım yönetimi tarafından il spor müdürlüklerine devredilen spor salonları ve yüzme havuzlarını iade edecek misiniz?

Yine, spor tesisleri ve yatırımların bölgesel dağılımında hangi objektif kriterler esas alınmaktadır? Bölge illerindeki gençlerin nitelikli spor tesislerine erişimini artırmak için 2027 bütçesinde hangi yatırımlar planlanmıştır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaca...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Bakan, amatör spor kulüplerinin en önemli sorunlarından biri düzenli ve yeterli sürede antrenman yapabilecekleri tesislere erişimdir. Bakanlığınıza bağlı spor tesislerinin amatör kulüplere tahsisinde hangi kriterler uygulanıyor? Özellikle olimpik branşlarda faaliyet gösteren kulüplerin kamu tesislerinden düzenli, ücretsiz ve uygun maliyetli şekilde yararlanması için bir planlama yapmakta mısınız?

Yine, 2027 Yılı Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde olimpik branşların tesisleşmesi ve altyapısının geliştirilmesi amacıyla ayrılması planlanan yatırım miktarı nedir? Bu kaynağın ne kadarını futbol tesislerine, ne kadarını diğer olimpik branşlardaki antrenman ve müsabaka tesislerine ayrılmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Bakan, 2027 yılında Rize'ye ayrılan spor yatırımlarının bütçesi ne kadardır? Hangi ilçelere, hangi tesisler yapılacaktır? Spor Toto gelirlerinden federasyonlara ve kulüplere ayrılan kaynakları neye göre belirliyorsunuz, kamuya açık raporlaması var mı bunların? Kadınların ve kız çocuklarının spor tesislerine erişimi için 2027'de bir ödenek var mıdır? Son olarak amatör spor kulüplerine doğrudan verilecek bir destek olacak mı, ne kadar olup hangi kriterlere göre dağıtılacaktır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türkeş...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, geçen sene önerge de vermiştik, bununla ilgili çalışma yapacağınızı söylemiştiniz, Alpaslan Türkeş Üniversitesi yüzme havuzu ve stat projesinde son durum nedir diye sormak istiyorum.

Ayrıca, konuşmamda da söyledim, yine merak ediyorum: Adana için 2027'de ne planladınız?

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Geçen sene bütçe görüşmelerinde Adana'da faaliyet gösteren kapalı spor salonumuzun çok eski olduğunu, Adana'mızın minimum 5 bin kişilik kapalı spor salonuna acil ihtiyacı olduğunu belirtmiş ve bu konuda sizden destek istemiştik. Bu konuda bir gelişme var mıdır? Bu sene de destek taleplerimizi iletiyoruz Sayın Bakanım. Biraz Adana'ya, spor şehrine öncelik verin inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederiz.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Bakanım, sordum ama kayıtlara geçmesi için söylüyorum: Üniversitelerde üniversite öğrencilerine bilgisayar desteği, mobil telefon desteği ve internet desteği veriyorsunuz. 2025 ve 2026 yıllarında kaç öğrenciye bilgisayar desteği verdiniz ve toplam ödenek ne kadardır? Aynı soruyu mobil telefon ve internet desteği için de soruyorum ve bu akşam cevaplayacağınızı umuyorum. 2027 yılında kredi ve burs tutarları ne kadar olacak? Eğer biz burada bütçe yapıyorsak...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Bakan, Amed Spor bu yıl Süper Lig'de mücadele ediyor ve Türkiye'de en fazla taraftara sahip kulüplerimizden biri. Diyarbakır'ın stadyum kapasitesi 33 bin ve bu kapasite maalesef yetersiz gelmekte. Bu kapasitenin artırılması noktasında bir talep var; bir çalışmanız var mı, yok mu? Bu çalışmanın yapılması Diyarbakır'ın ortak talebi, bu konuda bir çalışma yapmanızı talep ediyoruz.

İkinci olarak da Diyarbakır'da genç ve çocuk nüfusu çok fazla. Gençlik merkezlerinin, spor tesislerinin ve sosyal etkinlik alanlarının çok daha fazla artırılması gerekiyor; bu da ortak bir talep. Bu talep konusunda da Bakanlığınızın bir çalışması olacak mı, olmayacak mı? Bunları yanıtlarsanız sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Demir...

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle Kütahya'mız adına bugüne kadar vermiş olduğunuz hizmetlerden ötürü teşekkür ediyoruz. Hakikaten gençlere ve gençliğe vermiş olduğunuz destekler için biz Kütahya adına teşekkür ediyoruz ama Kütahya'nın yıllardır devam eden statla ilgili bir sorunu var, biliyorsunuz. Bundan üç yıl önce Erzincan stadına bakmamızla ilgili bir ziyaretimiz söz konusu oldu sizin tavsiyeniz üzerine. O stat projesini Kütahya'ya uyarlayıp beğenmiştik, bu stadın yapılmasıyla ilgili müjdeyi inşallah 2027 yılında sizlerin ağzından duymak istiyoruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Altın...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin'de 18-29 aralığındaki gençlerin işsizlik oranı kaçtır Sayın Bakan? Gençlerin istihdama katılımını artırmak amacıyla Mardin'de son beş yılda hangi projeler hayata geçirilmiştir? Gençlerin işsizlik nedeniyle başka kentlere ve yurt dışına göç etmesini önlemek amacıyla nasıl bir politikanız bulunmaktadır? Gençlik merkezleri, gençleri uyuşturucu, sanal bahis ve diğer bağımlılık türlerinden korumak için somut hangi faaliyetleri yürütmektedir? Mardin'in ilçelerinde ve dezavantajlı mahallelerinde gençlerin bağımlılıktan uzak tutulması için ücretsiz sosyal, kültürel faaliyetler artırılacak mıdır? Mardin'de gençler arasında yaşanan intihar vakalarının nedenlerini araştırmak ve önleyici politikalar geliştirmek için özel bir çalışma başlatacak mısınız? Bizce başlatmalısınız. Gençler arasında yaşanan intihar vakalarının önlenmesini söyledim. Mardin'in ilçelerinde gençlerin

yararlanabileceği ücretsiz spor kursları, kapalı spor salonları ve açık spor salonları var fakat sizin buna dair yatırımınızı bölgesel eşitsizlik noktasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türkoğlu...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Bursaspor'la ilgili gerek Tahkim Kurulunun gerekse Merkez Hakem Kurulunun atamalarını garip bulmamak mümkün değil. En yüksek cezaları, sürekli tekrarlanan hakem hatalarını, âdeta Sherlock Holmes vari uzun VAR incelemelerinin altında ne yattığını bütün Bursasporlular merak ediyor. Bursaspor'a karşı TFF'nin bu tavrı nereden kaynaklanıyor? TFF Başkanının açıkça bir kulübü Trabzon'la bile oynasa kollayın diye talimat verdim sözleriyle bağlantısı var mı? Meşhur süreçte malum takımı memnun etmek için mi bunlar?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Adı Amed Spor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bursaspor'u ve taraftarlarını hiçbiri mobbing yıldıramaz. Bakanlığınızın bu ayrımcılıkla ilgili bir çalışması olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, ben de teşekkür ediyorum sizlere ama ne için? Geçen yıl burada dile getirmiştim, Atatürk Spor Salonu tadilatı bitti, teşekkür ediyorum ama onun dışında diğer illerdeki hizmetleri gördükten sonra ben Tekirdağlı hemşehrilerim adına inşallah 2028 bütçesinde de yapılan yatırımlar için teşekkür edeceğim.

Kapalı spor salonuna ihtiyacımız var. Ta, 2014'te sözü verilen stadyum sözü var. Çorluspor 1947 2. Ligde oynuyor. Biliyorsunuz, böyle sorunumuz var, bunların çözülmesi gerekiyor. Tekirdağlı hemşehrilerimiz adına sizden talep ediyoruz.

Yine, gençlerin barınma sorunu var. Bunu ne zaman çözeceğiz? Yine, gençlerimiz neden Avrupa'ya akın akın gidiyorlar, neden beyin göçümüz var, bu konuda çalışma yapacak mısınız diyorum.

Ayrıca, sporcularımızla ilgili beni derinden üzen Türk Hava Yolları... Voleybol Takımı İtalya'daki bir turnuvaya gidecekti, vizeyle ilgili sorun yaşadılar, bu vizeden dolayı katılamadılar. Bu konuda acaba bir girişiminiz olacak mı? Genç sporcularımızın bu vize sorunu... Yine, öğrencilerimizden yurt dışındaki okullara gideceklerin burs almayla ilgili sıkıntıları var, desteklerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Gençler okuyamıyor, iş bulamıyor, parası olmadığı için evlenemiyor, demokrasi de olmadığını görünce alıp başını yurt dışına çıkıyor; inkâr edebilir misiniz Sayın Bakan, edemiyorsanız çözümünüz nedir? 1975'ten beri en yüksek genç intihar oranı 2026'da gerçekleşti, haberiniz var mı, çözümünüz nedir? Uyuşturucu başta her türlü bağımlılık gençlerde zirve yaptı, aileler mahallelerde nöbet tutuyor; haberiniz var mı? Gençler Daltonlar, Casperlar, Barış Boyun çetelerinde, ihmal ettiğiniz için böyle; haberiniz var mı, ne yapacaksınız? Passolig rant mekanizmasıdır, spor ne zaman sadece spor olacak? Engelli gençler ne zaman fırsat eşitliğine kavuşacak? IBAN mağduru gençler daha ne kadar artacak ve çözümsüz bırakılacaklar Sayın Bakan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Suiçmez...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan, Çarşıbaşı ilçemizde gençlik merkezi yapımı 2023 yılında ihale edilmiş, yapımı tamamlanmamış, tasfiyeli geçici kabul yapılmış, 2025'te de yeniden bu sefer pazarlık usulüyle ihale edilmiştir. 2025 yılında bitirileceği taahhüt edilmişse de 2026 yılı biterken hâlâ tamamlanmamıştır. Çarşıbaşı İlçe Başkanımızın suç duyurusu üzerine soruşturma açılmıştır. Bu konudan haberiniz var mı, ne yaptınız?

Sayın Bakan, Araklı ilçemizdeki spor kompleksi içerisindeki 750 metrekarelik alanı Araklı Spor Kulübümüz spor yapmak amaçlı kullanılacak bir bina yapmak için tahsis talepli Bakanlığınıza başvurmuştur. Araklı halkı bu yerin bedelsiz tahsisinin yapılmasını, bu mümkün değilse uzun süreli kiralanmasını beklemektedir.

Sayın Bakan, Akçaabat ilçemizde yıktığımız stadyumun yerine dolgu alanına yapılması planlanan stadyuma özel zemin ve temel etütleri hazırlanmış mıdır? Akçaabat ne zaman stadyumuna kavuşacaktır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sarıtaş...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Bakanlığınıza bağlı spor tesislerinin ne kadarı engelli bireylerin kullanımına uygun ve erişilebilirlik standartlarını karşılamaktadır? Bu tesislerinin erişilebilir hâle getirilmesi için 2027 bütçesinden ne kadar kaynak ayrılmıştır? Engelli bireylerin ve paralimpik sporcuların spor ekipmanlarına, antrenman imkânlarına ve tesislere erişimini arttırmak için hangi somut adımları hayata geçireceksiniz? Türkiye genelinde kaç engelli ve paralimpik sporcuya destek sağlanmaktadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Dindar...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sayın Bakan, 2025 yılında doğrudan uyuşturucu kullanımına bağlı 557 ölüm yaşanmış, tedaviye başvuranların yalnızca yüzde 4'ü yatarak tedavi görebilmiştir. Bağımlılıkla mücadele bütçesini önleyici hizmetlerin kapasitesini artırmak için 2027 yılında ne yapacaksınız? Diyarbakır, Mardin başta olmak üzere bölge illerinde gençler ve çocuklar arasında uyuşturucu kullanımıyla mücadele için hangi önleyici, rehabilite edici programları hayata geçireceksiniz? 2027 bütçesinde

uyuşturucuyla mücadeleye ilişkin ölçülebilir hedefleriniz nelerdir, kaç gence ulaşmayı ve kaç önleme programı yürütmeyi planlıyorsunuz? Yoksul mahallelerde eğitimden kopmuş çocukların yoğun olduğu bölgelerde gençlik ofisleri, psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları aracılığıyla hangi önleyici çalışmaları yürütüyorsunuz? Diyarbakır, Mardin, Van, Şırnak ve bölge illerinde çocukların çete yapılanmalarına katılımını önlemek için hangi özel bölgesel programınız vardır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün müzakerelerin soru kısmının da sonuna geldik. Şimdi Sayın Bakana gün içerisinde yapılan değerlendirmeler ve sorulan sorular için cevap hakkını kullanması için zaman vereceğiz.

Sayın Bakanım, siz maşallah, sabah da süreyi çok efektif kullandınız. Dolayısıyla, size 20 dakika veriyoruz.

Buyurun Sayın Bakanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Bakanım, Tekirdağ'la ilgili güzel bir şey söyleyin de mutlu olalım ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, değerli vekillerimize teşekkür ediyorum eleştirileri, önerileri için, gençlerle ilgili ortaya koydukları görüş açılarına, eleştirilerine. Tabii ki ben de Mecliste yer aldım, milletvekilliği yaptım. Dolayısıyla, milletvekillerimizin görüşlerini değerlendiriyoruz, söylediklerinin bir kısmına katılıyoruz, bir kısmına katılmıyoruz ama yaptıkları eleştiriler çok çok önemli.

Saffet kaptanla başlayayım. Şimdi, Saffet kaptan özellikle millî sporcularımızın, eski millî sporcuların stadyumlardan faydalanmasıyla ilgili bir konuyu gündeme getirdi. Yönetmeliğimiz içerisinde bu var, biz güncelleyeceğiz ve sporu bırakmış değerli millî sporculara -bir şeyi var onun, değerlendirme kriterleri var- süresiz kart verilmesiyle ilgili bir düzenleme üzerinde çalışacağız. Muhtemelen, tabii, ifade ettiği gibi, pek çok kulüp kendi sporcularını, kendisinde mücadele etmiş sporcularını davet ediyor ama işin doğrusu, onlara devletimizin vereceği bir yaklaşım çok daha kıymetli. O yüzden önemli, onu destekliyoruz bu öneri için. Zaten daha önceki uygulamalarda var fakat biliyorsunuz, stadyumların kulüpler tarafından işletilmesi sebebiyle de bazı sorunlar yaşanıyor ama onları da gidermek için hem ilgili kulüplerle görüşüp hem de sistemin içerisine bu talebi yerleştirmeyi planlıyoruz.

İkincisi, öncelikle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle ilgili konuyu Orhan Erdem Bey gündeme getirdi, ben de cumartesi günü oradaydım. Gerçekten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarımızın, özellikle gençlerimizin spor yapmasını engellemek yönünde Rum lobisi, Yunan lobisi çok ciddi çalışıyor. Orhan Bey'in de ifade ettiği gibi, Barcelona takımı oraya kamp yapmaya gelecekti, ben bundan üç ay önce oradaydım, yaklaşık iki buçuk ay önce tabii, Yunan lobisi ve Rum lobisi işte, ortalığı ayağa kaldırıp bu Barcelona'nın gelmesini engellediler. Biz de oradaydık, dedik ki: "Üzülmeyin gençler, biz dört büyük takımımızı getiririz, U15 takımıyla burada turnuva oynarsınız." Bu ambargoyu, özellikle sporda ortaya konulan ambargoyu kabul etmek mümkün değil çünkü gençlerimizin spor yapması çok çok önemli. Özellikle Gazze'deki, savaş olan yerlerdeki çocuklar da aynı durumda, spora ulaşmalarını engelliyorlar. Bu da siyasi bir sonuç ama biz bunun cevabını... Dört büyük kulübümüzün başkanlarına buradan teşekkür ediyorum, U15 takımlarını götürdüler, gerçekten çok mutlu oldular, çok sevindiler, onlara da teşekkür ediyorum huzurlarınızda. Ayrıca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin masa tenisinde Balkan Masa Tenisi Birliği üyesi olmasını sağladık. İlk defa olimpik bir birliğe katıldı çünkü bu ambargoyu her yerde yapıyorlar. Bunun çabalarını... Çalışıyoruz, ayrıca futbol üzerinde çalışmamız var. Saffet kaptan yine söyledi, Türk devletleriyle ilgili, olimpik çalışmayla ilgili de konuyu ifade etti. Bu yıl 4'üncü Türk Devletleri Üniversite Oyunları yapılacak, onu biz organize ediyoruz Erzurum'da ve Bayburt'ta, onlar da gelecek ama ifade ettiğiniz konuyu da Türk Devletleri Birliği içerisinde de değerlendireceğiz ve bu konuda adımlar için daha önce de görüştüğümüz gibi.

Yine, tabii, çok soruldu, çok söylendi Kredi Yurtlar Kurumunun yapısıyla alakalı. Şimdi, Kredi Yurtlar Kurumundaki kapasitemizi 1 milyona çıkardığımızı ifade ettik, artarak devam eden bir sistem değerlendirmemiz var fakat şunu ifade etmek zorundayım: Dünyada böyle bir sistem yok. İsterseniz çocuğunuzu yollayın İngiltere'ye, bu şekilde okutabilecek misiniz? Hiçbir devletin böyle bir yaklaşımı yok, orada paranız yoksa okuyamazsınız. Bizim yaptığımız sistemde 1 milyon gencimiz... Anayasa 58,59; arkadaşlarımız da ifade etti işte, gençlerle ilgilenme. Sağladığımız imkânlar dünyanın hiçbir sisteminde yok, hiçbir sisteminde yok. Ha, yeterli mi? Eksiklerimiz varsa gidermeye çalışıyoruz. Bakın, 1 milyon kapasiteye çıktık. Eski yurtlarımızı yenilemeye çalışıyoruz, bununla ilgili adım adım yatırımlar yapıyoruz. Buradaki arkadaşların bazıları "Hedefe ulaşamadınız." dediler, şu anda inşaatı devam eden, bu yıl içinde tamamlanacak olan yurtlarımız da var. Bu sayı 2026 yılı sonuna kadar 29 yurt yapımı ve kiralamayla tamamlanmış olacak. Bunların 5 tanesini şu anda teslim almadık, inşaatları devam ediyor, bitmek üzere ve öğrenciyi ocak ayında alacağız. Bu sayı 31 bine çıkıyor. Bakın, yapımı devam eden 21 tane yurdumuz var, bunlarda 25 bin kapasite olacak, önümüzdeki yıla buna hazırlayacağız ve ihale aşamasında da yaklaşık 32 yurt var, bunları da yaklaşık 34 bin kapasiteye ilave edeceğiz. Yani biz devamlı yatırım içerisindeyiz çünkü çocuklarımızın hiçbirinin dışarda kalmasını istemiyoruz. Bahsettiğimiz gibi, başvuruların yüzde 96'sını yerleştirdik, bunların bir kısmı da zaten kendileri ailelerini ikna ediyorlar işte, "Ben gitmeyeceğim." ev tutuyorlar vesaire ama özellikle de kira konusundaki Kredi Yurtlar Kurumunun sağladığı imkânlar sebebiyle gençlerimize 1.300 lira ile 1.450 lira arasında bir ücretle sabah kahvaltısını, akşam yemeğini ücretsiz vererek gerçekten büyük bir sistemi yönetiyoruz. Kolay bir sistem değil ama dediğim gibi, eksiklerimiz var mı, olabilir. Denetim noktasında biz bunların mutfaklarına kamera koyduk, işte, güvenlik olarak takip ediyoruz, öğrencilerimizi bu işin içerisine alıyoruz, sistemleri kuruyoruz, öğrenci temsilcileri var. Eksik olan yönlerimiz olabilir, mutlaka herkes annesinin evindeki yemeği bulamayabilir, beğenmeyebilir, sorunları olabilir ama bunları gidermek için çaba harcıyoruz. Mesela, inşaatı devam eden yurtlardan Adana Sarıçam, bin kişilik yurt devam ediyor, bir talep daha var, Ankara Çankaya Beytepe yurdu bitmek üzere 2.500 kapasiteli, Ankara Çankaya Tahsin Banguoğlu, devam ediyor şu anda, yolun üzerinde Eskişehir'e giderken

görürsünüz, Antalya'da Konyaaltı'nda 2.667 kapasiteli yurt devam ediyor, yüzde 82'de, Antalya'da yine, Finike'de... Diyecek ki "İnşaatları söyleme bize." Yurtları halledelim, çocuklarımızı huzurlu bir şekilde yerleştirelim, bunların yanında sizin söylediğiniz gibi gençlere umut olacak konular. Burada arkadaşlarımızdan da not aldım, "Güç" diye bir proje... Neyse, yurtları tamamlayayım, ondan sonra oraya geleyim. Baktığımız zaman, sabah kahvaltısı ücretsiz, akşam yemeği ücretsiz. Diyorlar ki: "Sosyal faaliyet yok." Spor salonları var, hepsinin jimnastikleri var ve ulaştıkları tiyatro şeyleri var, yaptıkları eğitimler var. Özellikle ildeki kurumlarla iş birliği yaparak onlara farkındalık eğitimi yapıyoruz bağımlılıkla ilgili, sosyal faaliyetler yapıyoruz, geziler yapıyoruz, piknikler yapıyoruz vesaire. Her tarafla diyalog hâlindeyiz, gençlerimizin içindeyiz. Ben onlarla beraber iftara gidiyorum, Ramazan'da 30 iftarda onlarla beraberim, sahura gidiyorum, günübirlik gidiyorum, top oynuyorum, basketbol oynuyorum, içerisindeyiz. Ha, şikâyetleri var mı? Var tabii ki gençlerin, olacak tabii, kendisini ifade edecek, söyleyecek, bunlara hiçbir zaman karşı değiliz, onların bu yaklaşımları bizi de motive ediyor, arkadaşlarımızı da motive ediyor. Eksiklerimiz var mı? Var ama bunları düzeltmek için de çaba harcadığımızı da ifade edeyim.

Yine, en çok söylenen şeylerden bir tanesi, işte, bağımlılıkla mücadele. Geçen bütçede de söyledim, teknik bir konu. Biz bunu strateji bütçeyle de görüştük. İşte, biz bunu değiştiremeyiz, rakam bu, 73 milyon lirayı söylüyorsun. Dinlediyseniz benim konuşmamı, sadece Adım Adım El Ele Programı'nda 200 milyon liralık STK'ler ve kulüpler için çağrıya çıktık, 200 milyon lira. Diyoruz ki onlara "Siz mücadele edin, biz size destek olalım, sizlerle beraber yapalım." Örneğini vereyim, Edirne'de valilikle yaptığımız çalışma var, İstanbul'da yaptığımız çalışma var.

CEVDET AKAY (Karabük) - Kullanılmamış ama Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Efendim?

CEVDET AKAY (Karabük) - Yeterince kullanmamışlar onu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, ben şeyi anlatıyorum, bakın, tabloyu anlatıyorum.

Bir de dediğim gibi bizim amacımız bütün çocukları... Ben hep konuşmalarımda da söylüyorum; bizim birinci görevlerimizden bir tanesi, gençleri bağımlılıktan, kötü alışkanlıktan uzak tutmak. Bunun yolu ne? Spor, birinci yolu spor; ikinci yolu sanat. Bizim yaptığımız tiyatro çalışmasına geldiniz mi? Gençlerin çaldığı müzik şeylerini dinlediniz mi? Aspendos'ta 11 bin çocukla beraber final yaptık, geldiniz mi? Bir gelin görün, bir dinleyin çocukları, bir gelin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Çağırmadınız.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Davet edin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Davet edelim tabii, hep açık; gelin, dinleyin çocukları, onların performanslarını görün, çizdikleri şeyleri görün.

ERHAN USTA (Samsun) - Gerçekten davet falan gelmedi, hiç öyle bir şey olmadı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ben davet etmiş olayım, önümüzdeki finale hepinizi davet etmiş olayım.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Davet edin, gelelim Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yollayacağım, tamam, merak etmeyin.

ERHAN USTA (Samsun) - Özel davet...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Özel davet yollayacağız, merak etmeyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, böyle buradan "Davet ettim." diye olmaz. O gün davet edin...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamam ya, tamam.

ERHAN USTA (Samsun) - Plan ve Bütçe Komisyonunu özellikle davet edin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Özellikle davet edeyim, neyse, başkaları da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buradaki milletvekillerinin hepsini davet edin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Cümbür cemaat...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, bağımlılıkla... Bu konuyu tekrar ifade ediyorum. Bakın, haklısınız çok daha fazla yatırım yapmak gerekiyor, biz bunun karşısında değiliz. Yapılan bir yüzme havuzu, mahalledeki yüzme havuzu -buna biz bizzat şahit oluyoruz- yapılan bir saha... Diyorsunuz ki "Sahaları çocukların olmadığı yere yapıyorsunuz." Biz sahaları yaparken kriter ne biliyor musunuz? Okul bahçelerine öncelik getiriyoruz sahaları yapmak için. Burada karşılaştığımız tablo... Şu anda gittiğimiz yerlerde biz de görüyoruz; deprem bölgesine yaptığımız yatırımlardan tutun, diğer tesislere kadar. Bakın, biz bu kadar kapasiteye sahip olmasak, bu kadar organizasyon kapasitesine sahip olmasak pek çok uluslararası organizasyonu nasıl yapacağız? İstanbul'da 2027 Avrupa Oyunları'nı yapıyoruz. "Atletizm pisti yok." dediler. Oraya yaptığımız atletizm pistini gelin -yenisi iki ay sonra bitecek- beraber gezelim, gezdireyim sizi.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Betona değil, gençlere...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Betonu değil, bakın, gençleri konuşuyoruz, biz gençleri konuşuyoruz; orada kim spor yapıyor? Tesis...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Gençler aç.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, tek bir soru soracağım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Karşılıklı konuşmayalım; bakın, ben sizi dinledim, ben sizi dinledim. Daha çok sorunuz varsa görüşürüz, sıkıntı yok. Benim Bakanlık açık, gelin, sohbet edin, sorunuz varsa gelin, hiç sorun değil, seve seve gelip sohbet edin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Gelelim.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Öneriler var; sosyal destek konusunda örneklerimiz var. Onlarla ilgili rakamları söyleyeyim. Mesela "450 psikolog var." dediniz. 150 psikolog artı 300 tane sosyal çalışmacı alıyoruz; şu anda mülakatları yapılıyor, onlar da katılacak, daha fazla...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Daha fazla alın diyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz talep ediyoruz biz bunu...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Manevi danışmanları stabil tutup psikolog alın.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, bizzat biz talep ediyoruz. Spor psikoloğu gene aynı şekilde... Bu platforma çocuklar bire bir yapmasa da dijital ortamda katılıyorlar, yüz yüze katılıyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - 450 sadece yurttaki psikologlar.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, hanımefendi, ben de diyorum ki rakamı biz artırmaya çalışıyoruz; onu anlatıyorum. Bundan beş yıl önce, dört yıl önce yoktu, daha da arttırıyoruz. Taleplerinizi, eleştirilerinizi, gösterdiğiniz şeyleri ortaya koyup arttırıyoruz. Bunların içerisinde bunlar var.

Tesis de söyleniyor, olimpik stat deniyor, bilmem ne deniyor; bunların hepsini yapmaya çalışıyoruz. Ha, bütçemizin kısıtları ortada, bunları da söylüyorum ama biz elde ettiğimiz gelirlerin büyük bir kısmını gençlere ve spora yatırıyoruz.

Şimdi, yasa dışı bahisle ilgili konu... Bunu da anlattık size, gene ifade edeyim. Biliyorsunuz, 2025'te yayınlanan eylem planı var; yasa dışı bahisle mücadele... Cumhurbaşkanı Yardımcımızın Başkanlığında toplanıyoruz. Her bakanlığa, oradaki bulunan bakanlıklara görev verilmiş. Bizim görevlerimiz belli, bu görevleri yerine getiriyoruz. Ne yapıyoruz? İşte, bizim sistemimizde Spor Toto'da 18 yaşını doldurmamış bir genç oynayamaz. T.C. kimlik numarasını giriyorsunuz, artı, karşılığında bir IBAN numarası, sizin adınıza olması gerekiyor; hiçbir şekilde oynayamaz. Biz aynı zamanda gençlerimize eğitim yapıyoruz, yurtlarımızdaki gençlerimize eğitim yapıyoruz; "Sakın, IBAN'ınızı kimseye vermeyin." Yeni gelenlere diyoruz ki: "Sakın, kimseye adresinizi, telefonunuzu vermeyin. Bir şey varsa bizden isteyin, bize söyleyin. Sizi rahatsız eden kişi varsa bize söyleyin; ulaşın."

Asansör konularını söylediniz. Geçmişte yaşadığımız...

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Bakan, yerel yönetimlerle iş birliği...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, hanımefendi, lütfen, kesmeyin, ben konuşayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, sekiz buçuk saat aralıksız dinledi hakikaten.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Ama bilgi veriyor ya sorularımıza...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Verdiklerini verir, vermediklerini yazılı alırız.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yani çünkü ben şimdi hiç konuşmadan... Vekiller de söyledi, ben çok iyi laf atarım yani milletvekiliyken çok iyi laf atardım; burada hiçbir şey yapmadım, burada hiçbir bir şey yapmadım. Dolayısıyla katılıyorum şey olarak baktığınız zaman ama şurada şunu da ifade edeyim...

Şimdi, birkaç soruya daha cevap vereyim.

Kayseri'deki yurtları sordular. Bir tanesinin inşaatı bitmek üzere, bir tane daha devam ediyor. Yine, baktığınız zaman, dön Tekirdağ'a; Tekirdağ'da yeni bir yurt yatırımımız var. Edirne'deki inşaatımız devam ediyor. Yine...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Tekirdağ'ı başka yere kaydırın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir dakika, bir dakika; sorulara cevap vereyim ben, ona gayret etmeye çalışıyorum.

Şimdi, Tekirdağ Milletvekilimiz "Gençlik merkezimiz nerede?" demiş. Çorlu'da... Gençlik ve Spor Bakanlığı Tekirdağ Gençlik Merkezi, Çorlu Gençlik Merkezi, Ergene Gençlik Merkezi, Mustafa Aslan Gençlik Merkezi, Malkara Gençlik Merkezi, Marmaris; işte, bu, Tekirdağ'daki yatırımlar ve yenilerini de yapmaya devam edeceğiz.

Yine, söyleyeyim, gençlerimiz, burs ve kredi... Şimdi, 4 bin lira şu andaki rakam, 2027 yılında bu artacak ve biliyorsunuz, biz yaklaşık 650 bin öğrenciye karşılıksız burs veriyoruz, geriye kalan yaklaşık 850 bin öğrenciye de kredi veriyoruz. Bir de hepiniz biliyorsunuz, 2022 yılında bütün borçlar silindi; yaklaşık 22 milyar TL'lik borç silindi. Sistemi biliyorsunuz, hepiniz biliyorsunuz; öğrenci okul süresi boyunca alıyor, bitirdikten sonra işe girene kadar iki yıl boyunca hiçbir şey ödemiyor, işe başladığı zaman tahsil edilmeye başlanıyor. Eğer işe girmemişse dilekçe veriyorsunuz, devlet sizden bunu talep etmiyor. Bunun toplamasını yapan Maliye, biz değiliz. Yani arkadaşlarımızın ifade ettiği mesela... Ama dediğim gibi, bu ödenen para altı yıl sonra veya yedi yıl sonra çok cüzi bir rakama geliyor. Dolayısıyla, devletimizin... Bakın, ifade ediyorum, Avrupa'da biz bunları konuştuğumuzda, bakanlara anlattığımızda yurt sistemimizi, kredi sistemimizi, burs sistemimizi; böyle bir şey yok onlarda, yok.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Bakanım, ne kadar olacak aylık öğrenim kredisi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Onları belirleyeceğiz Maliye Bakanlığıyla beraber, sıkıntı yok.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ne ödeyeceğinizi ifade ettiniz de ondan...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hayır, Sayın Bakanım, bir dakika, yok, olmaz; bütçe yapıyoruz, bütçenizde rakamlar var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bütçe yapıyoruz, merak etmeyin, onu bütçe içinde kaydırma yaparak halledeceğiz, sıkıntı yok.

Evet, şeyi söyleyeyim...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İyi para verecek misiniz? Günlük...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir dakika, bir dakika ya...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Bakan, Allah aşkına...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Hayır "Açıklayacağım." dediniz de o yüzden sordum Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, bir dakika, neydi bu? Bunu söyledim, bir dakika.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Amatör spor kulüplerine ilişkin sorularıma da cevap istiyorum Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Nasıl?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Amatör kulüpler...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ha, amatör, iyi, güzel. Ben de amatör spor kulüplerinin içinden gelen birisiyim; amatör spor kulüplerinde yöneticilik yaptım, antrenörlük yaptım. Şu anda amatör spor kulüplerine biz bu yıl ki bütçemizde yaklaşık 1,5 milyarın üzerinde yardım yaptık, destek olduk. Artı, işte, bu ayın sonunda veya ocak başında tekrar yapacağız çünkü...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ne kadar yapacaksınız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yani, genel rakam 1,5 milyarın, 2 milyarın üzerine çıkıyor, önümüzdeki yıl 2,5 milyarı hedefliyoruz çünkü amatörler bu işin merkezinde. Onlara yaptığımız yatırımlara bakın; sahalar, tesisler, baktığınız zaman gerçekten önemli. Bana göre amatör spor kulüplerinin yöneticileri ve antrenörleri birer kahraman gerçekten, ben de onların içinden, amatör spor kulüplerinden yetiştim. Hakikaten çocukları toplayıp getirmek, onları maça götürmek, işte, antrenman yaptırmak, doğru adam olmasını, düzgün adam olmasını, vatanını seven düzgün insanlar olmasını öğütlemek... Ben de oralardan yetiştim, her şeyi orada öğrendim.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Bakan, tesislerinizi bilabedel kullandıracak mısınız?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bakın, mahalledeki uyuşturucudan kurtaran en önemli kişilerin başında amatör spor kulüplerinin yöneticileri ve muhtarlar; birlikte çalışıyoruz. Örnek vereyim; İstanbul'daki okul sporlarında yaptığımız yatırımlarla okul spor kulübü sayısını 3 bine çıkardık, öğrenci sayısını da... 850 bin öğrenci aktif olarak sporun içerisinde. Biz, tabana yaymaya çalışıyoruz, Millî Eğitimle beraber çalışıyoruz. Yetenek taramasıyla ilgili söylediğiniz konularda da ciddi yatırımlar var, ciddi sonuçlar var.

Takip ediyoruz dediğimiz gibi ama en önemli şeylerden bir tanesi, baktığınız zaman daha önce madalya almadığımız branşlarda madalya alıyoruz. Yeni yeni... Mesela, modern pentatlonda ilk defa Avrupa şampiyonu çıkardık. Daha önce ismini duydunuz mu, bunu yapan var mıydı? Jimnastik de aynı şekilde, okçuluk da... Bakın, göreceksiniz, önümüzdeki olimpiyatta bu okçular daha fazla madalya alacak. Yine, göreceksiniz; atıcılar, gene şampiyon oldular. Bakın, İlayda Tarhan yapılan şampiyonada dünya şampiyonu oldu, ondan önce Ermenistan'da yapılan şampiyonada gene Avrupa şampiyonu oldu. Yine, Yusuf Dikeç şampiyon oldu. Baktığınız zaman, güreşte eleştiriler var, güreşteki eleştirilerle ilgili... Ben de Federasyon Başkanlığı yaptım, Hamza Yerlikaya da, o da bilir; jenerasyon değişimiyle karşı karşıyayız. Altyapıdan gelecek sporcuları daha fazla, daha planlı bir şekilde yapmak gerekiyor. Çünkü bizim madalya kazanan en önemli 3 ağır sıkletimiz, birisi de bizimle Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapıyor, Yasemin Adar Yiğit, biliyorsunuz, dünya ve Avrupa şampiyonu, olimpiyat 3'üncüsü bir sporcumuz. Zaten Hamza Yerlikaya'yı tanıyorsunuz, asrın güreşçisi ve Taha Akgül sporu bıraktı. Yine, Rıza Kayaalp yaşlandı yani eski performansı yok. Yenilerini yetiştirmeye çalışıyoruz, tabii kolay değil; bir jenerasyon değişimi, kolay değil bu, herkesin bu noktada söylediği şey var. Ama dediğim gibi, biz daha fazla yatırım yapmaya çalışıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız hakikaten sporu çok yakından takip ediyor. Spor tesisleri yatırımlarından tutun...

Şimdi, gençlerle ilgili GÜÇ Projesi, hepiniz duymuşsunuzdur; tabii, bununla ilgili ortak bir çalışmamız... Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız öncülüğünde,

Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı sistemde hedefimiz 3 milyon gencimize önümüzdeki iki buçuk, üç yıl içerisinde istihdam sağlamak. Hepiniz onu takip edin bence. Biz burada mesela kullanıyoruz, üniversitedeki öğrencilerin istihdamında kullanılıyor, part-time olarak kullanılıyor. Yine, bize sağladığı oran var, miktar var, biz de onları istihdam etmeye çalışıyoruz.

Dediğim gibi, tabii ki doğru, gençlerimizin daha fazla işe ihtiyacı var, daha çok yatırıma ama şunu da kabul etmemiz lazım: Şimdi, savunma sanayindeki gelişim... TUSAŞ'taki genç mühendisleri nasıl ihmal edebiliriz? Geri dönen yazılımcılar var, biz de şahidiz bunlara. Savunma sanayisinde olsun, elektronik sistemlerde olsun, gelen mühendislerimiz var. Ben de yurt dışında okudum, gittim geldim. Benim tanıdığım pek çok mühendis var. Okuyor, geliyor, dönüyor. Kimisi gidiyor, fırsat buluyor, kendini geliştiriyor, tekrar geliyor. Geri dönüş de var, herkes sadece gitmiyor. Bakın, bu ülkede herkes gitmiyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Biz de gittik yurt dışına ama...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, bakın, çalışmaya giden de dönüyor, tecrübe kazanıp da geliyor.

Bugün, biliyorsunuz, şu anda motor yapıyoruz, biliyorsunuz. TEI'nin başında, Türk Motor Endüstrisinin başındaki Sayın Akşit yanılmıyorsam, yurt dışından geldi, motoru geliştirmek için geldi, başka yerde çalışıyordu. Yine, Toggun başına gelen Almanya'da çalışıyordu, o da geldi başına. Dönüp ülkesine hizmet etmek için gelen pek çok mühendis var, gençler var, yatırımcılar var. İnşallah, çok daha iyi olacağına inanıyoruz. Biz gençlerimizin daha umutlu olacağına inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Önce gitmesinler, sonra gidenler geri gelsin Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hayır, bak, gitsin, kendini geliştirsin. Biz de gittik, çok şey öğrendik.

CAVİT ARI (Antalya) - Gidenler geri gelsin, başka şey demedik yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, süreniz doldu.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Sorulara yazılı olarak cevap vereceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yazılı alacağız bunları, artık yapacak bir şey yok yani Sayın Bakana...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Bakanı bekliyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Bunlar yarım saate sığmaz, o yüzden...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sığmaz ve Sayın Bakan bu kadar seri kullanmasına rağmen süreye olmadı bu dolayısıyla uzatamayız. Sayın Bakanım, bunları yazılı bekliyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamam.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyoruz.

Gündemimizdeki bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yazılı olarak...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Oylamaya geçtim Sayın Bakanım.

Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2027 yılı bütçesi okundu)

14 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN KODU	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR	
62	22.33	01	05.04	41.824.707.000 TL	
62	22.33	01	08.01	53.728.000.000 TL	

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Herkesin malumudur ki şu anda öğrencilerimize verilen burs ve kredi miktarı çok yetersiz kalmaktadır. Özellikle enflasyon ve hayat pahalılığının yaşandığı bu dönemde ailelere ciddi bir yük olmaktadır. Bu nedenle burs ve kredi miktarının 2 katına çıkarılması için ödenek artırılmasını Komisyonun takdirlerine sunarız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Yüksek Öğretim (62)	22.33	01	05.04	42.000.000.000
Yüksek Öğretim (62)	22.33	01	08.01	54.000.000.000

Tahsin Ocaklı
Rize
Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir
Özgür Karabat
İstanbul

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi, bu önergeyi lisans, lisansüstü ve doktora öğrencileri için ödenen kredi tutarlarının en azından 2 katına yükseltilmesini sağlamak amacıyla Kredi ve Yurtlar Kurumunun, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin yükseköğretim programının ilgili alt tertibinde yer alan ödeneğin yetersiz olduğu düşünüldüğü için bu ödeneğin 54 milyar TL daha artırılması için verdik. Gençlerimiz için, çocuklarımız için, eğitim gören lisansüstü ve doktora öğrencileri için desteğinizi bekliyoruz iktidar partisine mensup arkadaşlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	200.000.000.000

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya, buyurun.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, enflasyon ve hayat pahalılığı artık yaşam şartlarını bir krize çevirmiş durumda. Üniversite öğrencileri ne yazık ki geçimlerini ve barınma sorunlarını çözemiyorlar. Bu nedenle, lisans düzeyinde asgari ücretin yarısı, yüksek lisans düzeyinde asgari ücretin üçte 2'si, doktora düzeyinde de asgari ücret oranında burs artışı yapılması için ödenek artırımı öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önerge geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Değerli milletvekilleri, bir göreyim "evet" mi veriyorsunuz, "hayır" mı veriyorsunuz.

Lütfen... (Uğultular)

CEVDET AKAY (Karabük) - Çekimser davranıyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?

CAVİT ARI (Antalya) - Bugüne kadar gençlere faydalı bir şeye "evet" demediler, buna da "evet" diyeceklerini düşünmüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kabul ediyorsanız da kabul edin değerli arkadaşlar.

Evet, devam edelim.

Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR(TL)
Yüksek Öğretim(62)	22.33	01	08.01	53.728.000.000

Cevdet Akay Karabük — Gülizar Biçer Karaca Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Bakana soru sormuştuk "Burs ücretleri ne kadar olacak, artacak?" diye. Biz işinizi kolaylaştırıyoruz Sayın Bakanım. Burada 2 katına çıksın diye yani 4'ün 8'e çıkması, diğerlerinin de yüksek lisans, doktora aynı şekliyle; 53 milyar 728 milyon ödenek ilave ettiriyoruz. Kabul edilirse de burs miktarı belli olmuş olacak..

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	35.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş Adana — Erhan Usta Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türkeş, buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teşekkürler Başkan.

Biz de burada karşılıksız burs miktarlarının bu enflasyonist ortamda kesinlikle artırılması gerektiğini düşünerek, ikişer katına çıkarılmasını talep ediyoruz 2027 için. Bir de sunumunuzda zaten burs alacak öğrenci sayısının da azalacağını söylüyorsunuz; hâlbuki, azalmaması gerekiyor. O yüzden, biz de 2027 yılında en az 1 milyon kişi karşılıksız burs alsın ve aylık burslar ön lisans, lisans için 8 bin, yüksek lisans için 16 bin, doktora için de 24 bin liraya yükseltilsin diyoruz, oylarınıza sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	08.01	150.000.000.000

Adalet Kaya Diyarbakır — Kamuran Tanhan Mardin — Hakkı Saruhan Oluç Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tanhan...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öğrenim gören gençler mevcut politikalar nedeniyle hayata borç yükü altında başlamaktadır. Gençlerin eğitim hakkını kullanabilmeleri için Kredi ve Yurtlar Kurumuna "kredi" adı altında borçlanmaları kabul edilebilir bir durum değildir. Gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumunda olan borçlarının tamamının silinmesi, öğrencilere kredi yerine karşılıksız burs verilmesi, gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan tüm borçlarının silinmesi ve devam etmekte olan tüm öğrenci kredi borçlarının silinmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin artırılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
28	22.67	01	05.02	5.000.000.000

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Şimdi, burada bu bağımlılıkla mücadele için, her türlü bağımlılıkla mücadele için bütçe imkânlarının 5 milyar lira artırılmasını öngörüyoruz Sayın Bakan. Siz de zaten konuşmanızda "Bütçe imkânlarıyla bu kadar oluyor, hani daha fazla olsa daha fazla iş yaparız." dediniz. Bu anlamda işinizi kolaylaştırmak için... Burada özellikle, bakın, burada mesela, bizim verdiğimiz önergelerin hiçbirisi inşaatla alakalı değil, özellikle bu, psikolojik desteğin daha fazla yaygınlaştırılması, onunla ilgili insanların çalıştırılması, gençlerimizin rehabilitasyonlarına yönelik, hem spor, sanat oralara yönlendirilmesi; tabii, bunlar parayla olacak işler. Bura için 5 milyar lira ödenek ayrılmasını istiyoruz.

Şimdi, tabii, Sayın Başkan, burada hassasiyet olmalı bu bağımlılık meselesinde. Ben bunu daha önce gündeme getirdim, burada fotoğraflarını da gösterdim. Ya, devletin televizyonu TRT, devletin yine, TRT'ye bağlı Tabii... Şimdi, aynı enstantaneler var, başka yayın kuruluşları, mesela oraya ne diyorlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, toparlayın.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Green screen teknolojisiyle o bahis reklamlarını göstermiyor ama bizim TRT gösteriyor Sayın Bakan. Ya, siz ne kadar mücadele ederseniz edin bağımlılıkla, ediyor musunuz etmiyor musunuz da o bahis işte orada...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ediyoruz tabii.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama niye söylemiyorsunuz TRT'ye TABİ'ye ya, devletin kurumu. Hadi, diğerlerine karışıyorsunuz karışmıyorsunuz arkadaşlar, aynı pozisyonu bakıyorsunuz, mesela başka ülkelerde o teknolojiyle başka şey vermiş orada, o reklam, bahis, kumar reklamını vermiyor ama bizim TRT'nin böyle bir hassasiyeti yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Ne yaparsanız yapın boş. Bunlara dikkat edilmesi lazım. Hele bu fon rezaletinden sonra zaten çocuklara "bahis oynamayın" falan diyemezsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN KODU	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
28	22.67	01	05.02	1.000.000.000

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, bağımlılıkla mücadele bütçesine baktığımız zaman, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 73 milyon 102 bin lira. Gerçekten bu rakam kabul edilemez yani 73 milyonuna Bakanlık bütçesindeki payı yüzde 1 bile yapmayan, yüzde 0,01 yapan bir bütçe kabul edilemez. Bu nedenle bütçenin 1 milyar TL artırılmasını Komisyonun takdirlerine sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Talebini söyle.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz karışamayız burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, lütfen burada baskı oluşturmayın.

Sayın Bakan'ın burada bütçeye karışma hakkı yok. Bütçe hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekillerinindir. Lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Niye geliyor buraya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Savunuyor bütçesini ama artırma veya azaltmayı milletvekilleri karar verecek.

CAVİT ARI (Antalya) - "Artırılsın." derse burası da artırır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önerge kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Etkilesin. Etkilemek için gelmiyor mu buraya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Geliyor ama etkilemeye çalıştı, etkileyemedi.

Dolasıyla müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
YIL: 2027
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE (28)	22.35	01	03.05	1.000.000.000

Cevdet Akay
Karabük

Gülizar Biçer Karaca
Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaca, buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Başkan, bugün bağımlılıkla mücadele konusundaki bütçe yetersizliği birçok milletvekili tarafından kabul edildi. Sayın Bakan da zaten bunun yetersiz olduğunu ifade etti. Uyuşturucuyla mücadele ülkemiz açısından çok kritik bir noktada çünkü uyuşturucu kullanım yaşı ilkokullara kadar inmiş durumda. Yine, 30 yaş altı uyuşturucuya bağlı genç ölümler 2 katını aşan bir miktar daha artmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Karaca.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Bizde bu nedenle Gençlik Spor Bakanlığı bütçesinin bağımlılıkla mücadele programının ilgili alt tertibinde yer alan 11 milyon 126 bin lira tutarındaki yetersiz ödeneğin 1 milyar lira daha artırılması amacıyla önergeyi verdik.

Desteklerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
YÜKSEK ÖĞRETİM (62)	22.33	01	03.08	2.000.000

Cevdet Akay
Karabük

Gülizar Biçer Karaca
Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Karaca, buyurun.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Bakan, Bakanlığınız bünyesinde bulunan Kredi Yurtlar Kurumunun bakım ve onarım için oldukça fazla kaynak ihtiyacı olduğunu ifade ettiniz. Hepimiz de biliyoruz. Bu nedenle Gençlik Spor Bakanlığı bütçesinin yüksek öğretim programındaki ilgili alt tertibinde bulunan 691 bin lira tutarındaki yetersiz ödeneğin 2 milyar liraya ilavesi amacıyla söz konusu önergeyi verdik. Gençlerimiz adına desteklerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesi ile birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
YÜKSEK ÖĞRETİM (62)	22.36	01	06.07	1.600.000.000

Tahsin Ocaklı
Rize

Ümit Özlale
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cavit Arı
Antalya

Özgür Karabat
İstanbul

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Başkanım, bu, "Lisansüstü öğrencilerine, lisans öğrencilerine, doktora öğrencilerine 4 bin lirayı artıralım, 2 katına çıkaralım." dedik, Bakan Bey de istiyor ama Cumhur İttifakı milletvekilleri "hayır" dedi. Doğru mu? Demek ki buna siz de karar veremiyorsunuz. Saraydan veriliyor bu kararlar. Bir kere bunu teslim edelim. Bizim her talebimiz öğrenciler nedeniyle.

Şimdi de bu önergeyle de Kredi ve Yurtlar Kurumunun bakım ve onarımıyla ilgili bütçesi azdır, bunun artırılmasını istiyoruz, talep ediyoruz diyoruz. Buyurun oylarınıza sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Evet, etmeyenleri görüyoruz. Yine AKP ve MHP sıralarının oylarıyla "hayır" dendi, bunu da not ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.34	01	05.03	150.000.000.000

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya...

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Bakan 25 bin amatör spor kulübü yeterli maddi olanağa sahip olamadığı için faaliyetlerini sürdüremez hâlde. Bu nedenle bunu da katmerleyen cinsiyet eşitsizliği, bölgesel eşitsizlikler gibi derinleştiren unsurlar var. Bu nedenle, amatör spor kulüplerine ve özellikle amatör kadın spor kulüplerine maddi destek sağlanması amacıyla ilgili ödeneğin 150 milyar TL artırılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.67	01	05.02	10.000.000.000

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Gerçekten bak, bunu hakikaten istiyoruz yani bu olsun istiyoruz Sayın Bakan. Şimdi, biz, biliyorsunuz, bu futbol ve basketbolun dışında, özellikle bireysel sporlarda sportmenlerimiz çok sıkıntı çekiyorlar, sponsor bulmaya çalışıyorlar özellikle değişik illerden gidenler, onlara bir destek mahiyetli bir ödenek artışıdır. Bir de aynı zamanda bu, amatör spor kulüpleri, iller bazında bunların ne kadarı önemli olur, az önce siz de söylediniz, buralara destek verilmesi lazım. Sporcularımızı biraz teşvik etmemiz lazım. Yani birçok bireysel spor da zaten biz devlet olarak bir şeyi yapmamışız, bir yetenek var ya o yeteneği birazcık ödüllendirelim. Bakın, ben az önce bir şeyi öğrendim, gerçekten ürperdim, bunu takdirlerinize sunmak istiyorum, bütün heyetin takdirine. 4 tane dünya, 3 tane Avrupa şampiyonu olan bir tane çocuğumuz, 4 tane dünya şampiyonluğu var, 3 defa Avrupa şampiyonluğu var. Üç yıldır uluslararası müsabakalara gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bu çocuğun üç yıllık harcırahı ve ödülü daha dün yattı bu çocuğun. Arkadaşlar, yatan para bugüne kadar aldığı para ne biliyor musunuz? Bir 6 bin lira almış, bir de 10 bin lira almış. Ya, 4 tane dünya şampiyonluğu, 3 tane Avrupa şampiyonluğu var. Hani şöyle desek: "Bunu zaten biz yetiştirdik. Dolayısıyla bir de ne parası vereyim? Bütün yatırım..." değil, yatırımın değil, bir yetenek, Allah vergisi bir yetenek, kuvvetli bir genç çocuğumuz bu.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Kim? Hangi branş?

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi vereceğim ben size ismini.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Öyle bir şey yok.

ERHAN USTA (Samsun) - Nasıl yok ya, yalan mı konuşuyorum? Millî şeyci. Aha işte burada şeyi. Ya, çocuğa zarar verirsiniz diye şey yapıyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Niye zarar verelim?

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman okuyorum. Üç yıldır... Çünkü benim çocuğum gibi. Ben babasını da tanıyorum. Babası da işsiz. Geçen yıl bu çocuğun babasına sizden iş istemiştim ben ya iş bulun bir yerden bir çocuğa, gerçekten zor durumda bu aile. Bursla, bizlerin destekleriyle şey yapıyor. "Üç yıldır uluslararası şampiyonalara katıldım, ödül ve harca paralarını yatıracaklarını

söylediler, üç yıldır sürekli erteleniyor. Bu durum en son temmuzda yatacağı söylendi ama o da yatmadı. Şimdi de kasıma attılar. Babam size danışmamı rica etti." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Ben de az önce "Tamam kızım, bir bakarız. Biraz daha bekleyelim madem 'temmuz' dediler." demiştim. Şimdi, az önce aklıma geldi, "Aldın mı paranı?" diye sordum. "Başkanım, dün gönderdiler, haber vermeyi unuttum size özür dilerim." "Kaç lira aldın Kızım?" dedim. "10 bin TL. İki seneninki. Bazı arkadaşlarım da 8 bin lira aldı." dedi. Arkadaşlar, tekrar ediyorum, 4 tane dünya, 3 tane Avrupa şampiyonluğu olan bir çocuğumuza, bir genç kızımıza reva gördüğünüz para bu. Ben sizi suçlamak için falan söylemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bugüne kadar aldığı bütün para bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir bakın değerli milletvekilleri, birisinin konusunu...

Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Harcırah ödül değil ki.

ERHAN USTA (Samsun) - Ödül ve harcırah farkını ben anladım da, ödül olması lazım zaten. Neticede 16 bin lira ya, 16 bin lira.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bir saniye, dünyada ödül sisteminde Türkiye ilk 3'tedir. Sporcusuna verdiği ödül olimpiyat şampiyonu bin cumhuriyet altını alıyor, hesapla. Avrupa şampiyonu 500 cumhuriyet altını alıyor ve iş garantisi var burada. Yasayı çıkaranlardan bir tanesi de burada, ben oradaydım yapmayın, şöyle, olimpik branşlar ayrı, normal başka.

ERHAN USTA (Samsun) - Bilek güreşi..

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Biz öğrenelim, işte "Ver, araştıralım." diyoruz,

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI HAMZA YERLİKAYA - Bu işte bir hata var Sayın Başkan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Neyse biz onu araştırız.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu işte bir hata var, çocuk 6 tane dünya...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, bu bir bireysel bir işin konusu değil ama ya!

ERHAN USTA (Samsun) - Bireyseli mi söylüyoruz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta "Araştıralım." diyorlar.

ERHAN USTA (Samsun) - 10 milyar lira direkt bu çocuğa mı verilsin diyoruz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, bir öğrencinin, bir sporcunun...

ERHAN USTA (Samsun) - Ben diyorum ki: Bu işte bir sıkıntı var, buraya yazdıralım, bir örnek üzerinden de şey verelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Diyorlar ki: "Konuya bakalım." Tartışıyorsunuz şimdi, birisi diyor "Eksik." birisi diyor "Farklı." Sayın Bakan "Araştırıp bakacağım." diyor ona.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şimdi, bu Mecliste çıkan bir yasa var. Ben o zaman milletvekiliydim, burada çıkan yasada devletimiz 8 bin sporcumuza, olimpik havuzdaki sporcumuza maaş ödüyor. Bunların bir kısmı asgari ücret, bir kısmı yarısı, bir kısmı 2 katı, bir kısmı 3 katı. Yani devletimiz spor bütçesinden, ayırdığı bütçeden 8 bin tane sporcu...

ERHAN USTA (Samsun) - Harici ödüyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ödüyoruz, düzenli olarak ödüyoruz. Bakın, biz onu araştıralım.

ERHAN USTA (Samsun) - "... millîliğim var ama millîlik maaşı da verilmiyor." diyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, bu konuyu araştırıp bilgi verir misiniz?

Teşekkür ediyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Olimpik olmayan branşlarda fark eder.

ERHAN USTA (Samsun) - Olimpik. Arkadaş, bana 4 tane dünya şampiyonluğu, 3 tane Avrupa şampiyonluğu getirmiş bu çocuğa verdiğimiz şey 10 bin lira mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Türk Bayrağı'nı dalgalandırmış 2 defa uluslararası arenada ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YIL: 2027

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR

GENÇLİK (33)	22.36	01	06.05	80.000.000
SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ PROGRAMI (34)	22.36	01	06.05	2.225.000.000

Tahsin Ocaklı
Rize
Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir
Özgür Karabat
İstanbul

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Gençler için istemeye devam ediyoruz. İlk iki önerge de onlar içindi, reddedildi, üçüncü teklifimizi de yapalım, yine muhtemelen reddedeceksiniz. Bu önergeyle de talep edilen şey, gençlik merkezlerinin ve aynı zamanda da spor tesislerinin daha fazla yapılabilmesi için bir kaynak aktarımıdır. Bunun için 2 milyar 330 milyon TL ek bütçe, ödenek talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; bir konuyu burada gündeminize getirmek istiyorum. Çanakkale Tarihî Alan Başkanlığıyla alakalı çok ciddi desteklerinizi olduğunu söylüyor Alan Başkanı. Bu konuda ben de size teşekkür ediyorum. Orası tarihimiz, kültürümüz ve Millî Mücadelemiz için özellikle Birinci Dünya Savaşı'nda Türk ordusunun kahramanlığını gösteren bir bölgemiz ve oranın ihya edilmesi konusunda bu hassasiyetinizi de takdirle karşıladığımızı ifade etmek isterim.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ederim.

Tabii, konuşma anında notlarımın arasında vardı ama geçen yıl 110 bin gencimizi Türkiye'nin dört bir yanından Çanakkale'ye götürdük, orada gezdirdik ve orada olan, yaşananların hepsini anlattık. Bu yıl da hedefimiz 150 bin, şu ana kadar 114 bini götürdük. 114 bin çocuk çeşitli illerden, kimisi konaklamalı, kimisi günübirlik gidiyor. Çanakkale'ye çok güzel tesisler yaptık ve dediğiniz gibi Çanakkale'deki alana gençlik kampı yapıyoruz. Sürekli olarak oraya gençlerimiz gelecek, onun projeleri var, orada yapılan bütün faaliyetlere destek veriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyoruz desteğiniz, katkılarınız için, önemli bir çalışma var.

Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Gençlik v Spor Bakanlığının 2025 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, gündemimizde yer alan Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe ve kesin hesabı kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

11 Kasım Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:21.25